

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Yayın Nu: 17**

**DÜNDEN BUGÜNE
BAŞBAKANLIK
(1920-2004)**

Ankara –2004

**DÜNDEN BUGÜNE
BAŞBAKANLIK
(1920-2004)**

Proje Yöneticisi
Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Hazırlayanlar
Dr. İbrahim KARAER
Rahim ERİŞTİ
Ahmet CEYLAN

Bilgisayar Dizgi
Aynur YÖNET
Türkân DALBUDAK
Sevgi BULUT

Mizanpaj
Ersin BALCI

Baskıya Hazırlama
Murat ŞENER
Salih DUTOĞLU

ISBN: 975-19-3629-2

T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
İvedik Caddesi Nu: 59 06170 Yenimahalle / ANKARA
Santral: 344 59 09 / 15 hat

Ö N S Ö Z

Devletin, yasama, yürütme ve yargı olmak üzere üç temel fonksiyonu bulunmaktadır. Devlet üstlendiği bu görevleri, anayasa ve kanunlarla belirlenen esas ve usullere göre, çeşitli teşkilatları aracılığı ile yerine getirir. Yönetim kavramı, bir taraftan yönetimin kuruluş ve teşkilatlanmasını, diğer taraftan iş ve hizmetlerini ifade eder.

1982 Anayasasının 112 nci maddesine göre, Başbakanlık teşkilatının başında bulunan Başbakan, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, bakanlıklar arası işbirliğinin sağlanması ve hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesinden sorumludur. Anayasa, Başbakan'a bakanların görevlerini Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirmelerini gözetmek ve gerektiğinde düzeltici tedbirleri almak görevini vermiştir. Bu görev, Başbakanın Cumhurbaşkanı, bakanların görevlerine son verilmesi için teklifte bulunabilmesi imkanı ile birlikte düşünüldüğünde ve ayrıca Başbakanın 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanununun 4 üncü maddesi gereği, bakanlıkların en üst amiri olduğu gerçeği de dikkate alındığında, Başbakanlığın; yürütme ve yönetim sistemi içinde çok önemli bir yerinin olduğu ortaya çıkmaktadır.

Başbakanın yönetimindeki hükûmet, devlet yönetiminin temel organı konumundadır. Devlet yönetiminin başarılı olması, hükûmetin gücü ve başarısı ile doğru orantılıdır.

Yakın bir tarihe kadar takip edilen politikalar sonucunda, Başbakanlık gerek teşkilat yapısı ve gerekse görev olarak büyüyerek asıl görevine uygun olmayan hantal bir yapıya ulaşmıştır. Sayıları devamlı artan bağlı ve ilgili kuruluşların görev alanlarına bakıldığında bunların büyük çoğunluğunun hizmetleri itibariyle Başbakanlıkla doğrudan ilgili olmadıkları görülmektedir.

Aslında Başbakanlık özel bir kamu hizmeti görmeyip, daha çok yapılması gerekli kamu hizmetlerinin koordinatörü olmakla beraber, doğrudan doğruya bu Makama bağlı hizmetler de bulunmaktadır. Bu hizmetler, ya faaliyetleri bütün bakanlıkları ilgilendiren; bu sebeple belli bir bakanlığa bağlanmayan veya Devletin genel siyasetini ilgilendiren hizmetlerdir. Başbakanlık teşkilatının aşırı derecede büyümesine bu hizmetler sebep olmuştur.

Günümüzde, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de devletin toplum yararına olan çabaları hızlı ve sürekli bir biçimde artmaktadır. Çağımız çok hızlı teknolojik gelişme içerisindedir. Bu durum, toplumdaki bütün yapılanmaları yeni oluşan şartlara uymaya zorlamaktadır.

Türkiye'nin bilgi toplumuna geçiş çalışmalarının hızlandırılması, bilgi toplumu strateji ve politikalarının belirlenerek bu alandaki faaliyetlerin bir bütünlük içerisinde yürütülmesi ve küresel rekabet şartlarına uyum sağlamak üzere ekonomik ve sosyal dönüşümün gerçekleştirilmesi için 2001 yılında Başbakanlığın koordinatörlüğünde e-Türkiye Projesi çalışmalarına başlanmış, 58 ve 59 uncu hükümet dönemlerinde de e-Dönüşüm Türkiye Projesi çalışmalarına hız verilmiştir.

Dünya ekonomisi ve siyasetinde yaşanan hızlı gelişim karşısında, Türkiye'deki yönetim sistemi bir yönetememe krizi içerisine girmiştir. Memleketimizdeki klasik bürokratik yapı ülkenin ve toplumun kendi potansiyelini harekete geçirmesini engelleyici bir fonksiyon icra etmektedir. Bu durum, bugün toplumun her kesimince kabul edilen bir kanaattir. Özellikle 1983-1991 yılları arasında yürütülen ekonomik yeniden yapılanma stratejilerinin siyasi ve idari boyutları eksik kaldığı için, 20 yıllık bir sürenin sonucunda, başka memleketlerle karşılaştırıldığında istenen neticeleri ne yazık ki verememiştir. Geldiğimiz aşamada ekonominin ve demokrasinin küreselleşen standartları ülkemizi, kamu yönetimini yeniden yapılandırma mecburiyetiyle karşı karşıya bırakmıştır.

Türkiye'de demokrasi ve refah seviyesinin yükseltilmesi, toplumun ayak bağlarından kurtularak dinamik bir hale gelmesi, kamu yönetimini yeniden yapılandırma teşebbüsü ile doğrudan ilişkilidir. Üstelik devletin ve toplumun büyük bir uzlaşma içinde yöneldiği Avrupa Birliği hedefi, Türkiye'nin yönetim alanında da çağdaş normlara kavuşturulmasını zaruri kılmaktadır.

Bu kitapta kronolojik olarak Cumhuriyet döneminde Başbakanlığın geçirdiği yapısal değişiklikler ve görevleriyle ilgili yapılan bütün düzenlemeler yer almış bulunmaktadır. Bu konuda bilgi edinmek ve araştırma yapmak isteyenler için yararlı bir kaynak olacağı ve önemli bir boşluğu dolduracağına inanıyorum, hayırlı olmasını diliyorum, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

S U N U Ş

1982 Anayasası Başbakan'a, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlamak ve hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetmek görevini vermiştir. Başbakan ve kabine üyeleri, bu siyasetin yürütülmesinden birlikte sorumlu tutulmuşlardır. Dolayısıyla Başbakan, Bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve gerektiğinde düzeltici önlemleri almakla yükümlüdür. Başbakanın bu görev ve sorumluluğu, icracı kurumlar olan bakanlıkların, Başbakanlığın hiyerarşik bir teşkilât yapılanması sonucunu doğurmuştur.

Başbakanlık teşkilât kanununda Başbakan'a; Türkiye Cumhuriyeti'nin yüksek hak ve menfaatlerini korumak ve gözetmek, milletin huzur ve güvenini sağlayıcı önlemleri almak, genel ahlakı ve kamu düzenini muhafaza etmek, ekonomik ve kültürel kalkınmayı sağlamak, refahı yaygınlaştırmak, hükûmetin genel siyasetini yürütmek ve diğer maksatlarla bakanlıklar arasında ahengi ve işbirliğini sağlamak görevleri verilmiştir.

Kamu yönetiminde etkinliğin sağlanması, kamu kurum ve kuruluşlarının görevlerini eksiksiz, verimli bir şekilde ve zamanında yerine getirebilmesi, idari usul ve işlemlerin azaltılması, Devlet teşkilâtının yapılanması konusunda gerekli olan sistem ve prensiplerin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamak, Devlet teşkilâtındaki teftiş ve denetim sistemini geliştirmek, uygulanmasını takip etmek gibi görevleri üstlenmiş olan Başbakanlık, kurumlar üstü bir sorumluluğu gerektiren ve çok hassasiyet ve önem arzeden Devlet arşiv hizmetlerini de uhdesinde bulundurmaktadır.

Başbakanlık teşkilâtının Başbakandan sonra üst amiri, Başbakanlık Müsteşarıdır. Müsteşar, Başbakanlığa verilen görevlerin en iyi şekilde yapılmasını ve bakanlıklar arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamak, kamu yönetiminde etkinliği gerçekleştirmek, görevlerin tam ve verimli bir şekilde ve zamanında yerine getirilmesini temin etmek üzere, sistem ve prensipler geliştirmekle mükelleftir.

Başbakanlığa verilen görev ve sorumluluklar çerçevesinde başlangıçtan günümüze bir takım yapısal değişiklikler gerçekleştirilmiştir.

Bu kitapta, Başbakanlık merkez teşkilatı birimlerinin kuruluşlarından bugüne kadar geçirdikleri safhalar, görevleri ve yaptıkları bazı önemli faaliyetler ile birim yöneticilerinin isimleri yer almıştır. Ayrıca Başbakanların ve Başbakanlık Msteşarlarının biyografileri ile Türkiye Cumhuriyeti Hkmetleri listelerine yer verilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanması konusunda teşvik eden ve çalışmalara destek olan Başbakanlık Müsteşarı Sayın Prof. Dr. Ömer DİNÇER'e ve Müsteşar Yardımcısı Sayın Ruhi ZBİLĞİ'e teşekkürlerimi arz ediyorum.

Ayrıca, Başbakanlık merkez teşkilatı birimlerinde amirlik yapanların tespiti ve birimlerin faaliyetleri konusunda bize yardımcı olan birim amirleri ile eserin hazırlanması ve yayınlanmasında emeği geçen Genel Müdürlüğümüz personeline teşekkür ederim.

8 Kasım 2004

Doç. Dr. Yusuf SARINAY
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

KISALTMALAR

AA	Anadolu Ajansı
AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
a.g.e.	adı geçen eser
AK Parti	Adalet ve Kalkınma Partisi
ANAP	Anavatan Partisi
AP	Adalet Partisi
ASP	Active Server Pages
A.Ş.	Anonim Şirket
A.Ü.	Ankara Üniversitesi
Bsk.	Baskı
c.	cilt
C. Senatosu	Cumhuriyet Senatosu
CD	Compact Disc
CeBIT	Centrum für Büro - und Informations - und Telekommunikationstechnologien
CGP	Cumhuriyetçi Güven Partisi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
CKMP	Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi
DESİYAB	Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası A.Ş.
DLH	Demiryollar Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü
DNS	Domain Name Server
Doç.	Doçent
DP	Demokrat Parti
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
Dr.	Doktor
DSP	Demokratik Sol Parti
DTP	Demokrat Türkiye Partisi
DYP	Doğru Yol Partisi
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
GIF	Graphics Interchange Format
G.Ü.	Gazi Üniversitesi
Haz.	Hazırlayan
İGEME	İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
İ.Ü.	İstanbul Üniversitesi
JPG	Joint Photographic (Experts') Group
KHK	Kanun Hükmünde Kararname

KTÜ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
MB	MegaBytes
MERNİS Projesi	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi Projesi
MGK	Milli Güvenlik Kurulu
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
MKE HURDASAN AŞ.	Makine Kimya Endüstrisi Kurumu Hurda İşletmeleri Anonim Şirketi
MSP	Milli Selamet Partisi
MSSQL	Microsoft Structured Query Language
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development
OHAL Valisi	Olağanüstü Hal Bölge Valisi
Ord.	Ordinaryus
Prof.	Profesör
RP	Refah Partisi
RTÜK	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
s.	sayfa.
S.H.Ç.E	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu
SHP	Sosyal Demokrat Halkçı Parti
ss.	sayfalar arasında
SYDTF	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
TASİŞ	Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü
TAY Genel Müdürlüğü	Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi
T.E.K	Türkiye Elektrik Kurumu
TESTAŞ	Türkiye Elektronik Sanayii ve Ticaret A.Ş.
TİKA	Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı
TMO	Toprak Mahsulleri Ofisi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSE	Türk Standardları Enstitüsü
TÜGSAŞ	Türkiye Gübre Sanayii Anonim Şirketi
UNESCO	The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
V.	Vekil
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu
YSE Genel Müdürlüğü	Yol Su Elektrik Genel Müdürlüğü
YTP	Yeni Türkiye Partisi
y.y.	yayın yeri yok, yer yok

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	V
SUNUŞ.....	VII
KISALTMALAR.....	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
I- BAŞBAKANLIK TARİHÇESİ.....	1
TARİHÇE.....	3
A- OSMANLI DÖNEMİNDE SADARET	3
B- TANZİMAT'TAN CUMHURİYET'E BAŞBAKANLIK.....	4
C- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETLERİ DÖNEMİ.....	5
D- CUMHURİYET DÖNEMİNDE BAŞBAKANLIK	6
Başbakanlık Merkez Teşkilâtı İle İlgili Mevzuat	7
II- BAŞBAKANLAR.....	33
III- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE	
MÜSTEŞAR YARDIMCILARI.....	69
A- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLIĞI.....	71
B- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI	73
C- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞAR YARDIMCILARI	89
IV- BAŞBAKANLIK MERKEZ BİRİMLERİ	95
A- ANA HİZMET BİRİMLERİ.....	97
1- Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü.....	99
2- Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü	104
3- Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü	109
Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü.....	114

4- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü	117
5- Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü.....	125
6- Güvenlik İşleri Başkanlığı	129
7- Dış İlişkiler Başkanlığı	132
8- Ekonomik ve Mali İşler Başkanlığı	135
9- Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı.....	137
10- İdareyi Geliştirme Başkanlığı.....	141
11- Bilgi İşlem Başkanlığı	146
12- İnsan Hakları Başkanlığı	151
B- DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ	157
1- Teftiş Kurulu Başkanlığı	159
2- Başbakan Müşavirleri.....	162
3- Hukuk Müşavirliği.....	163
4- Başbakanlık Müşavirleri	166
5- Basın Müşavirliği	168
C- YARDIMCI BİRİMLER.....	171
1- Bakanlar Kurulu Sekreterliği.....	173
2- İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı	175
3- Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı	181
4- Savunma Sekreterliği	185
5- Özel Kalem Müdürlükleri	187
D- KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR	195
1- Tanıtma Fonu Kurulu Genel Sekreterliği	197
2- Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu Genel Sekreterliği.....	199
3- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu	201
4- Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu.....	206
5- Kamu Görevlileri Etik Kurulu	208
V- TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ	211
YARARLANILAN KAYNAKLAR	333

BAŞBAKANLAR

I. BÖLÜM

BAŞBAKANLIK TARİHÇESİ

BAŞBAKANLIK TARİHÇESİ

TARİHÇE

Devlet, milletlerin uzun tarihi seyirleri içerisinde meydana getirdikleri en mükemmel teşkilâttır. Devlet adı verilen böylesine büyük bir organizasyonun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için sağlam bir bürokrasinin mevcudiyeti gereklidir. Devlet idaresinde bürokrasi genel anlamda devlet teşkilâtı, memurlar topluluğu ve yazışmalar olarak tanımlanmaktadır. Eski Türk ve İslam devletlerinde bu bürokratik yapılanmanın başında hükümdar adına işleri yürüten vezir konumunda olan bir yönetici mevcuttur.

Türklerde cesaretle bahadırılık kağanın, bilgi ve bilgelik de vezirin özellikleridir. 682’de Göktürk Devleti’nde bu müessese vezir Tonyukuk gibi bir şahsın dirayetiyle önem kazanmıştır. Uygurlarda vezir statüsündeki bu görevliye “Aygucı” adı verilmiştir. Vezirlerin adedi çoğalınca bu defa baş vezire “Uluğ Aygucı” denmeye başlanmıştır.

Sasanilerden alınan İslam alemindeki vezirlik müessesesi, Abbasilerden Büyük Selçuklulara, oradan da Anadolu Selçukluları kanalıyla Osmanlılara geçmiştir. Bütün İslam devletlerinde bu müessese bulunmaktadır.¹

Büyük Selçuklu Devleti’nde devlet merkezinde veya hükümdarın bulunduğu yerlerde umumi devlet işlerini yürüten “Divân-ı Sultan” adı verilen büyük bir divân vardır. Bu divânın başında da “Sahib-i Divân-ı Devlet” denilen bir Vezir vardır. Bugünkü devlet teşkilâtımıza göre “Büyük Divân” Bakanlar Kurulu, “Vezir” de Başbakan durumundadır.²

A- OSMANLI DÖNEMİNDE SADARET

Osmanlı Devleti’nin kurduğu müesseseler, kendinden önceki Türk-İslam devletlerinden büyük oranda etkilenmiş, hatta bir çok müessese bu devletlerden örnek alınmıştır. Ancak, bu kurumlar Osmanlı Devleti’ndeki uygulamalarla gelişmiş ve mükemmel bir hale gelmiştir. Sadaret müessesesi de özellikle teşkilât yapısı olarak bu tesirin derin izlerini taşımaktadır. Sadaret makamının öncesi kabul edebileceğimiz Divân, Osmanlı Devleti’nin en yüksek idarî, adlî ve siyasî makamı olarak Orhan Bey zamanında kurulmuş ve vezir olarak da Hacı Kemaleddin oğlu Alaaddin Paşanın tayin edildiği tarihçiler arasında genel kabul görmüştür.

1) Divân-ı Hümayûn ve Görevleri

Divân-ı Hümayûn Osmanlı Devleti’nin ilk ve orta devirlerinde çok önemli bir kurum olup siyasî, idarî, askerî, adlî ve mâlî bütün işlerin, şikayet ve davaların karara bağlandığı

yerdi. Hangi din ve milletten, hangi sınıf ve tabakadan olursa olsun, kadın ve erkek herkese divân açıktı³. Devletin iktisadî ve mâlî işlerinin en yüksek düzeyde konuşulup çözümlendiği yer olan Divân-ı Hümayûn, yargı işlerinde de bir üst mahkeme olarak görev yapmıştır. Divânda Kazaskerler şer'î yargıyı, Veziriazam ve diğer azalar örfî ve idârî yargıyı temsil etmişlerdir⁴. Yasa şeklinde düzenleyici kararların, devletin üst siyasetinin, tayin vb. bütün bürokratik işlemlerin yapıldığı yer olan Divân-ı Hümayûnda Divân, Tahvil, Ruus ve Amedî kalemi olarak dört ana büro bulunmaktaydı. Bâbîâlî'nin gelişmesine kadar merkez teşkilâtının mali işler dışında, bütün kayıtları bu bürolarda tutulmuştur.⁵ Bu bürolar ve memurları, gelecek dönemlerdeki hükûmet kurumlarının ve sivil bürokrasinin de öncüsü olmuşlardır.

XVII. yy. sonlarından itibaren devlet işlerinin, Bâbîâsafî de denilen Bâbîâlî'ye kaymasıyla birlikte Divân-ı Hümayûn'un işlev ve önemi azalmış, Tanzimat sonrasında da Sadaret-i Uzma Dairesi (Başbakanlık) içerisinde sembolik bir büro olarak yer almıştır.

2) Veziriazam ve Görevleri

Padişaha vekalet eden hükûmet reisine tek kişi olduğu zamanlarda vezir, sayıları artınca birinci vezire veziriazam denilmiştir. Veziriazam, padişahın mutlak vekili olup sözleri ve yazıları padişahın irade ve fermanı demektir. Padişahın bir mührü Veziriazamda bulunurdu ve bütün hükûmet işleri sorumluluğu altında idi. Veziriazam Divân-ı Hümayûn'a başkanlık eder ve burada görüşülmeyen ikinci derecedeki işleri de kendi divânında görüşüp hallederdi.⁶

Kanunî Sultan Süleyman'dan itibaren Veziriazam için "Sadr-ı âzam, Sadr-ı âli, Sadaret-penah" unvanları da kullanılmaya başlanmışsa da özellikle "Sadrâzam" unvanı yerleşmiştir.⁷

3) Bâbîâlî ve Sadaret

Osmanlı Devleti'nde klasik dönemde devlet idaresinin beyni Divân-ı Hümayûn idi. XVII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise Divân-ı Hümayûn cülus bahşişi, askere üç aylıklarının dağıtılması ve elçi kabulü gibi sembolik bir kuruma dönüşmeye başlamış, bununla birlikte Sadrazamın başkanlığındaki Bâbîâlî'nin önemi artmaya başlamıştır.⁸

Başta Reisülküttap olmak üzere Divân-ı Hümayûn kâtipleri Bâbîâlî'ye geçmiş ve bu yeni merkez teşkilâtta Kethuday-ı sadr-ı âli, Reisülküttap ve Çavuşbaşına bağlı bir çok yeni bürolar teşekkül etmiştir. Tanzimat'ın hemen öncesinde de buradaki bürolar, bürokratik reforma uğramış; 1835'te Sadaret Kethudalığı Mülkiye Nezareti (İçişleri Bakanlığı), aynı tarihte Reisülküttaplık Umur-ı Hariciye Nezareti (Dışişleri Bakanlığı) ve 1836 tarihinde Çavuşbaşılık da Deavi Nezareti (Adalet Bakanlığı) adını almıştır.⁹

B) TANZİMAT'TAN CUMHURİYET'E BAŞBAKANLIK

II. Mahmud, Yeniçeri Ocağını kaldırdıktan sonra devlet teşkilâtında yaptığı yenilikler arasında Dahiliye, Hariciye ve Mâliye nezaretlerini kurmuş, Sadrazam ve Sadaret tâbirlerini de değiştirmiş, 30 Mart 1838'de bir hatt-ı hümayunla son Sadrazamı Rauf Paşadan, Sadaret

yerine Başvekâlet ve Sadrazam yerine Başvekil tabirlerinin kullanılmasını istemiştir. Böylece kabul edilen Başvekil unvanı II. Mahmud'un ölümüne (2 Temmuz 1839) kadar devam etmiş ve Abdülmecid'in cülûsunda hükûmetin başına geçen Hüsrev Paşa en geniş yetkilerle yine Sadrazam unvanını almıştır.

Birinci Meşrutiyetin ilânından bir müddet sonra II. Abdülhamid tarafından kendisine sadaret teklif olunan Ahmed Vefik Paşa, meşrutiyetin bir icabıdır diye Başvekillik makamını yeniden şart olarak ileri sürdüğünden 4 Şubat 1878 de Ahmed Vefik Paşa bu unvanla iş başına getirilmiş, kendisinden sonra Sadık Paşa da aynı unvanı taşımış ise de dört ay geçmeden Mütercim Rüştü Paşa yine Sadrazam unvanıyla vazifeye tayin olunmuştur. Mebûsan Meclisi dağıtılarak (13 Şubat 1878) meşrutiyet rejimi bilfiil kaldırıldıktan bir buçuk sene sonra, 29 Ağustos 1879'da Ârifî Paşaya tekrar Başvekil unvanıyla vazife vermiş ve 3 Aralık 1882 de Said Paşanın dördüncü defa Sadrazam olduğu tarihe kadar üç buçuk sene daha bu unvanın kullanılmasına devam edilmiştir. Bu müddet içinde Başvekil unvanını taşımış olan hükûmet başkanları sırasıyla; Said, Kadri, Said (ikinci defa), Abdurrahman, Said (üçüncü defa) ve Ahmed Vefik (ikinci defa) paşalardır.

Ankara'da Büyük Millet Meclisi Hükûmeti'nin kuruluşundan 28 Ekim 1923 tarihine kadar İcra Vekilleri Heyeti Reisi unvanıyla anılan Hükûmet Başkanı, Cumhuriyetin resmen ilânı sırasında Anayasaya eklenen yeni hüküm gereğince "Başvekil" adını almış ve 10 Ocak 1945'de bu unvan "Başbakan"a çevrilmiştir.¹⁰

C- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÛMETLERİ DÖNEMİ

Cumhuriyetin ilanından önce Büyük Millet Meclisi'nin 25.4.1336 (1920) gün ve 5 numaralı kararı¹¹ gereğince "Muvakkat İcra Encümeni" kuruldu. Bu Encümenin Başkanı, aynı zamanda Büyük Millet Meclisi Reisi olan Mustafa Kemal Paşa'dır. Bu Encümen, yeni temelleri atılan Türkiye'nin hükûmet görevi yapan ilk icra organıdır. Bunlar Büyük Millet Meclisi üyeleri arasından gizli oyla seçilmişlerdi. Encümenin, başkanı dışında 5 üyesi vardır. Heyete, daha sonra Mustafa Kemal'in teklifi ile Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Reisi olan İsmet Bey (İnönü) de katıldı. Bugünkü ifadesiyle Genelkurmay Başkanlığı olan bu makam I. Cumhuriyet Hükûmeti'ne kadar kurulan kabinelerde Bakanlık seviyesinde temsil edildi.

Muvakkat İcra Encümeni'nin görevi, 2 Mayıs 1920'de kabul edilen 3 numaralı, B.M.M. İcra Vekillerinin Suret-i İntihabına Dair Kanun¹² gereğince sona erdi. Bu kanun uyarınca, 3 Mayıs 1336 (1920)'da adaylar arasından, her bakanlık için ayrı ayrı oylama yapılarak 11 bakan seçildi. Vekiller Heyetinin Başkanı aynı zamanda Büyük Millet Meclisi'nin Başkanı olan Mustafa Kemal idi.

4 Kasım 1336 (1920)'da kabul edilen 47 Sayılı Kanunla,¹³ İcra Vekillerinin seçimine dair 2 Mayıs 1336 gün ve 3 numaralı kanunda değişiklik yapılarak, İcra Vekilleri Heyeti'nin, Büyük Millet Meclisi Reisi'nin, Meclis üyelerinden göstereceği adaylar arasından salt çoğunlukla seçileceği hükmü getirildi.

20 Ocak 1921'de ilk Teşkilât-ı Esasiye Kanunu¹⁴ kabul edildi. Bu Kanun'un 9 uncu maddesi, İcra Vekilleri Heyeti'nin kendi içlerinden birini başkan seçmeye amirdi. Bu hüküm gereğince yapılan seçim sonucunda Müdafaa-i Milliye Vekili Fevzi Paşa (Çakmak), İcra

Vekilleri Heyeti Reisi oldu. Uygulamada her Vekil Meclis'e karşı ayrı ayrı sorumlu olacak, İcra Vekilleri Heyeti Reisi sadece kabine toplantılarında (müsaviler arasında birinci) olacaktı.

16 Mayıs 1921'de Muvazene-i Maliye Encümeni üyeleri istifa etti. Bu sebeple bütçe hazırlanamadı ve hükûmet çekildi.

Yeni İcra Vekilleri Heyeti 19 Mayıs 1921 günü Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa'nın gösterdiği adaylar arasından seçildi. Vekiller Heyeti aynı gün toplanarak başkanlığa yine Müdafaa-i Milliye Vekili Fevzi Paşa (Çakmak)'yı getirdi.¹⁵

8 Temmuz 1921'de İcra Vekilleri Heyeti'nin seçimine dair kanunda¹⁶ yeni bir değişiklik yapıldı. 244 sayılı bu Kanun, İcra Vekilleri Heyeti Reisi ve üyelerinin Büyük Millet Meclisi tarafından, gizli oy ve salt çoğunlukla ve Meclis üyeleri arasından seçimini öngörüyordu. Bu durum sebebiyle İcra Vekilleri Heyeti, 9 Temmuz 1922 günü istifa etti. Yeni kabinenin teşkili için yapılan seçim sonucunda 4. İcra Vekilleri Heyeti Sivas Milletvekili Hüseyin Rauf Bey (Orbay)'in Başkanlığında teşekkül etti.

Hüseyin Rauf Bey (Orbay)'in Başkanı olduğu Hükûmet 4 Ağustos 1923'de çekildi.¹⁷ 13 Ağustos'ta yapılan seçimde Ali Fethi Bey (Okyar) 5. İcra Vekilleri Heyeti'nin Başkanı oldu. Hükûmet programı 5 Eylül'de okundu ve aynı gün kabul edildi. 13 Ekim 1923 gün ve 352 sayılı kanunla, mevcut 11 bakanlığa ilave olarak Mübadele, İmar ve İskan Vekâleti kuruldu.

5. İcra Vekilleri Heyeti, Cumhuriyet'in ilânından iki gün önce, yani 27 Ekim 1923'de istifa etti.¹⁸

Ali Fethi Bey (Okyar); "Türkiye devletinin karşısında bulunan dahili ve harici vezaif-i mühimme ve müşkileyi suhuletle intaca muvaffak olması için gayet kuvvetli ve Meclisin müzahareti tammesine mazhar bir Heyeti Vekile'ye ihtiyacı kat'i bulunduğu kanaatinde" olduğu ve "Meclis-i Âlî'nin her suretle itimat ve müzaharetine müstenit bir Heyet-i Vekilenin teşekkülüne hizmet etmek maksadıyla" istifa ettiğini açıkladı.¹⁹

23 Nisan 1920'de Ankara'da toplanan Büyük Millet Meclisi, sadece yasama yetkisini değil, aynı zamanda yürütme yetkisini de milli iradenin merkezini teşkil eden Meclis'de toplamıştır. Cumhuriyet'in ilânına kadar geçen devredeki hükûmetler Büyük Millet Meclisi Hükûmeti, Başkanları da İcra Vekilleri Heyeti Reisi olarak adlandırılmışlardır.

D- CUMHURİYET DÖNEMİNDE BAŞBAKANLIK

23 Nisan 1920 - 27 Ekim 1923 tarihleri arasında kurulan hükûmetler döneminde, Başbakanlık teşekkül etmemiştir. Bu dönemde kurulan hükûmetlere *İcra Vekilleri Heyeti*, vekiller heyetinin başkanına da *İcra Vekilleri Heyeti Reisi* unvanları kullanılmıştır.

20 Ocak 1921'de kabul edilen 85 sayılı "Teşkilât-ı Esasiye Kanunu"nun 9 uncu maddesi, "Büyük Millet Meclisi tarafından seçilen reis, bir devre Büyük Millet Meclisi'nin Reisidir. Bu sıfatla Meclis adına imza etmeye ve Vekiller Heyeti kararlarını onaylamaya yetkilidir. İcra Vekilleri Heyeti içlerinden birini kendilerine reis seçerler, Büyük Millet Meclisi Reisi Vekiller Heyetinin de Reisidir" hükmü mevcuttur.²⁰

Yine, 8.7.1922 tarihinde kabul edilen 244 sayılı Kanunla, İcra Vekilleri Reisi ile İcra Vekillerinin Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oy ve oy çokluğu ile seçileceğini amirdir.²¹

14.4.1923 tarihinde kabul edilen 384 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla²² İcra Vekilleri Heyeti Reisi'nin, İcra Vekilleri Heyetiyle Büyük Millet Meclisi arasında vasıta, vekillerin danışma makamı ve müşterek görevlerden Reisin vekillerle beraber sorumlu bulunduğu kabul edilmiştir.

Cumhuriyet döneminde "Başvekil" unvanı ilk defa 29.10.1923'de kabul edilen 364 sayılı "Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Tâdiline Dair Kanun"da geçmiştir.²³

29 Ekim 1923'de Cumhuriyet ilân edilerek Başvekâlet teşkilâtı kurulmuş oldu. Bu unvan 10 Ocak 1945 tarihinde Anayasa dilinin sadeleştirilmesinden sonra "Başbakanlık" adını aldı.

Cumhuriyet döneminde, Başbakanlık icracı kurumların en üst organı olması sebebiyle çok önemli görevler ve fonksiyonlar üstlenmiştir. Başbakan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti'nin başı ve Bakanlar Kurulunun başkanıdır.

Başbakan, Cumhurbaşkanı'nın TBMM üyeleri arasından tayin edilir ve Bakanlar Kurulunu teşkil etmekle görevlendirilir. Hükûmet başkanı, kabinesini kurarak Cumhurbaşkanı'na takdim eder. Cumhurbaşkanı'nın tasvibinden sonra TBMM'nin onayına sunulur. Başbakan hükûmet programının uygulanmasını takip eder ve Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar.

Başbakanlığa düşen görevlerin yerine getirilebilmesi için Başbakanlık teşkilâtı kurulmuştur. Bu teşkilât; Başbakan, Devlet Bakanları, Başbakanlık Müsteşarı, Müsteşar Yardımcıları, Başbakan Özel Kalem Müdürü, Devlet Bakanlıkları Özel Kalem Müdürleri, Müsteşarlık Büro Müdürü ve Başbakanlık Müşavirlerini kapsamaktadır. Başbakanlığın, anahizmet, yardımcı hizmet, danışma ve denetim birimlerinden oluşan bir merkez teşkilâtı vardır. Ayrıca, zaman içinde sayıları artan ve eksilen Başbakan ve Devlet Bakanlıklarına bağlı olarak hizmet veren bağlı ve ilgili kuruluşlar da bulunmaktadır.

Başbakanlık Merkez Teşkilâtı İle İlgili Mevzuat

Cumhuriyet döneminde Başbakanlığın büro hizmetlerini yürütmek üzere kurulan teşkilâta ait tespit edilebilen ilk belge, 1927-1928 Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi'ndeki²⁴ bilgidir. O günkü Başbakanlıkta 11 personel görev yapmaktaydı.

Başbakanlıktaki kayıtlardan yapılan tespitlere göre; Başbakanlık Müsteşarlığına 11.8.1926 tarihine kadar tayin yapılmamış, TBMM Evrak ve Tahrirat Müdürü olan Necmeddin Sahir (Sılan), 29.10.1923'de Başbakan Özel Kalem Müdürü olarak atanmış ve bu unvanla Başbakanlığın yazılarını imzalamıştır. 18.11.1926 tarihinde, Bursa Valisi bulunan Kemal (Gedeleş) Bey'in Başvekâlet Müsteşarlığına tayini yapılmıştır.

I- Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dâir Kanun

Kanun Numarası: 1452

Kabul Tarihi: 18.5.1929

Başbakanlık teşkilâtı hakkında bilgi ihtiva eden ilk kanun 18.05.1929 tarih ve 1452 sayılı Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun'dur.²⁵ Bu Kanunun 2 inci maddesinde: "Devlet devair-i teşkilâtına ait yeni kanun yapıncaya kadar, bu cetvel teşkilât kanunu hükmündedir" denilmektedir.

Kanuna ekli 2 numaralı kadro cetvelindeki "Başvekâlet" kısmında Başbakanlığın o günkü teşkilât yapısı, hizmet birimleri ve personel kadrolarının dökümü şu şekildedir:

Başvekâlet Hizmet Birimleri

- 1- Müsteşarlık
- 2- Muamelat Müdiriyeti
 - a) Mukarrerat Kalemi
 - b) Tahrirat Kalemi
 - c) Evrak Kalemi
 - d) Hazine-i Evrak
- 3- Müdevvenat Müdiriyeti
 - a) Kavanin Kalemi
 - b) Neşriyat Kalemi
- 4- Kalem-i Mahsus Müdiriyeti
- 5- Âli İktisat Meclisi Kâtib-i Umumiliği
 - a) Birinci Şube
 - b) İkinci Şube
 - c) Üçüncü Şube

Kadro cetvelinin değerlendirilmesinden şu sonuçlar ortaya çıkmaktadır:

Kadro Unvanı	Derecesi	Kadro Adedi
Müsteşar	1	1
Müdür	5	2
Müdür	7	1
Muavin	8	5
Muavin	9	1
Memur	12	14
Memur	13	7
Diğer	13-15	15
Toplam		46

Bu 46 kişilik kadronun ne kadarının istihdam edilip, ne kadarının boş tutulduğuna dair elde bilgi bulunmamaktadır.

Ali İktisat Meclisi Kâtib-i Umumiliği'nin de ayrıca 4-12 dereceden 8 adet kadrosu mevcuttur.

II- Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 2187

Kabul Tarihi: 20.05.1933

Cumhuriyet döneminde Başbakanlık teşkilâtına dair ilk kanun 20 Mayıs 1933 tarihinde kabul edilen 2187 sayılı "*Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun*"dur.²⁶ Bu Kanun 14 maddeden ibaret olup, Başbakanlık teşkilâtına ait (34) personelden müteşekkil bir kadro cetvelini de ihtiva etmektedir.

a- 2187 Sayılı Kanunun Gerekçesi

Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanunun gerekçesinde; bu Kanunun altı yıllık bir tecrübe sonunda işlerin daha süratli ve düzenli yürütülmesini sağlamak üzere, mevcut teşkilâtta yapılmasına lüzum görülen bazı değişiklikleri ihtiva ettiği, hali hazırdaki kadroların, personelin terfilerine imkan vermediği, çalıştığı konuda kendini yetiştirmiş elemanların çalışma şevkini artırmak ve aynı zamanda terfi amacıyla başka kurumlara naklen geçmelerini önlemek maksadıyla terfi etmelerine ve yükselmelerine imkan sağlamak olduğu belirtilmektedir.

Yine bu Kanun tasarısının gerekçesinde; önemli işlerle uğraşan Müsteşarın, tali işler ve teferruatla meşgul edilmemesi ve aynı zamanda Müsteşarın herhangi bir sebeple görevi başında bulunmadığı durumlarda, bu görevin sorumlu ve yetkili bir kişi tarafından tedvirini temin için "Muamelat Umum Müdürlüğü"nün kurulmasının sağlandığı ifade edilmektedir.

b- 2187 Sayılı Kanunun Muhtevası

Kanunun 1 inci maddesinde, Başbakanlık teşkilâtının;

- 1- Müsteşarlık,
- 2- Muamelat Umum Müdürlüğü,
3. Hususi Kalem Müdürlüğü,
4. Kararlar Müdürlüğü,
5. Yazı İşleri Müdürlüğü,
6. Neşriyat Müdürlüğü,
7. Evrak ve Hazine-i Evrak Müdürlüğü,
8. Daire ve Levazım Müdürlüğü birimlerinden meydana geldiği belirtilmiştir.

2187 sayılı Kanun'un 2-9 uncu maddelerinde, yukarıda sayılan hizmet birimlerinin görevleri belirtilmiştir. Bu cümleden olarak;

"1. Müsteşarlığın, Başbakanlığa ait işleri Başbakan adına tedvir etmek ve Başbakanlığın deruhte ettiği görevlerin usulü dairesinde yürütülmesini temin etmek,

2. Muamelât Umum Müdürlüğü'nün, Başbakanlığın yürüttüğü bütün işleri takip edip, bu konuda Müsteşara yardımcı olmak,

3. Hususi Kalem Müdürlüğü'nün, Başbakanın verdiği görevler ile şifre işlerini yapmak,

4. Kanunlar Müdürlüğü'nün, Bakanlar Kuruluna sunulan kanun tasarıları ile kararname tekliflerine ait işlemleri tamamlamak, Bakanlar Kurulu'ndan çıkan kanun tasarılarını Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne takdim etmek, kararları tanzim etmek ve Cumhurbaşkanlığına takdim etmek, tasdik edildikten sonra tebliğ işlerini yapmak, kanunların tefsiri ve kanun tasarıları konusunda görüş bildirmek,

5. Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, Bakanlar Kurulu kararları dışındaki kararnamelerin işlemlerini, Başbakanlıktan doğrudan doğruya bakanlık ve kurumlara yapılan tebligatları yapmak ve ayrıca Başbakanlığa intikal eden müracaat ve şikayetlere ait yazışmaları ve Şuray-ı Devlet'ten Başbakanlığa gönderilen kararların tebligatını yapmak,

6. Neşriyat Müdürlüğü'nün, 1322 sayılı Kanunla Müdevvenat Müdürlüğü'ne verilen işleri yapmak, kanunlara, tefsirlere ve Büyük Millet Meclisi Heyet-i Umumiye kararlarına ait dosyaları düzenleyerek gelecekte bunları Hazine-i Evrak'a devredilmek üzere saklamak, Başbakanlık Matbaasını yönetmek, Resmi Gazete'yi çıkarmak, Başbakanlık personeli ile mülga Sadaret mensuplarının sicil ve özlük işlemlerini yapmak,

7. Evrak ve Hazine-i Evrak Müdürlüğü'nün, iki birimden müteşekkil olduğu, birinci kısmın merkezdeki evrak ve dosyalama işlerini yürütmek; ikinci kısmın ise İstanbul'daki Osmanlı dönemine ait evrakın arşivcilik hizmetlerini yerine getirmek,

8. Daire ve Levazım Müdürlüğü'nün ise, Başbakanlığın iç hizmet ve emniyetini sağlamak, ayniyat muhasipliği, levazım ve kütüphane işlerini yürütmek," şeklinde tespit edilmiştir.

Söz konusu Kanunun 10 uncu maddesinde; Müsteşar, Muamelat Umum Müdürü, Hususi Kalem, Kararlar, Yazı İşleri, Neşriyat, Evrak, Daire ve Levazım Müdürlerinin, tayinlerinin Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile; bunların dışında kalan personelin tayinlerinin ise, Müsteşarın teklifi ve Başbakanın onayı ile yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Bu Kanunun 13 üncü maddesinde; 1 Haziran 1933 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceği, 14 üncü maddesinde ise Başbakan ve Maliye Bakanı tarafından yürütüleceği belirtilmiştir.

III- Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 3154

Kabul Tarihi: 19.04.1937

3154 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun sekiz madde ve bir kadro cetvelinden ibarettir. Bu Kanunla, Başbakanlık teşkilât kadrolarında bazı değişiklikler yapılmış ve teşkilât kadrosu artırılmıştır.²⁷

a- 3154 Sayılı Kanunun Gerekçesi

3154 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'un gerekçesinde; 2187 sayılı Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden bu yana dört yıl geçtiği, bu süre içerisinde Başbakanlığın iş hacminin arttığı ve mevcut kadro ile bu işlerin başaramayacak bir hale geldiği, tayinleri merkezden yapılan memurların sicillerinin Başbakanlıkta toplanarak değerlendirileceği ve bunun temini için bir "*Sicil Müdürlüğü*"nin kurulacağı; ayrıca, İstanbul'da bulunan "*Hazine-i Evrak Teşkilâtını da resmi ve tarihi evrak tasnif heyetinin faaliyetini takip ve murakabe ettirmek ve teşkil edilecek Devlet arşivine intikal edecek olan siyakat ve divân kırmızı ve saire gibi kâmilan eski yazılarımızla yazılı tarih ve kültür bakımından fevkalade ehemmiyeti haiz bulunan resmi ve tarihi vesikanın mahiyetini bilen memurların adetlerini artırmak maksadıyla...*" bu teşkilâtın genişletilmesinin gerektiği belirtilmiştir.²⁸

b- 3154 Sayılı Kanunun Muhtevası

1933 yılında kabul edilen 2187 sayılı Kanunla, Müsteşarın işlerine yardımcı olmak üzere kurulan "*Muamelat Umum Müdürlüğü*" bu Kanunla kaldırılmış olup, bunun yerine bir Müsteşar Muavini kadrosu eklenmiştir. Kanun'un 1 inci maddesinde Başbakanlık hizmet birimleri sayılmıştır. Bunlar:

1. Müsteşarlık,
2. Hususi Kalem Müdürlüğü,
3. Kararlar Müdürlüğü,
4. Neşriyat ve Müdevvenat Müdürlüğü,
5. Yazı İşleri Müdürlüğü,
6. Arşiv Dairesi Müdürlüğü,
7. Sicil ve Daire Müdürlüğü,
8. Evrak ve Levazım Müdürlüğü'dür.

3154 sayılı Kanun'la, 2187 sayılı Kanun'a göre, Hususi Kalem, Evrak ve Levazım dışındaki müdürlükler "*Daire Müdürlüğü*"ne; Neşriyat Müdürlüğü "*Neşriyat ve Müdevvenat*", Evrak ve Hazine-i Evrak ile Daire ve Levazım Müdürlükleri ise "*Arşiv Dairesi Müdürlüğü*", "*Sicil ve Daire Müdürlüğü*" ve "*Evrak ve Levazım Müdürlüğü*"ne dönüştürülmüştür. Bu değişiklikler sonucunda Başbakanlık kadroları (34) personelden (49) personele çıkarılmıştır.

Bu Kanunda da birim amirlerinin Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanı'nın onayı ile, bunların dışında kalan memurların tayinlerinin Müsteşarın teklifi ve Başbakanın onayı ile yapılacağı belirtilmiştir.

3154 sayılı Kanunun 2187 sayılı Kanundan bir farklı tarafı da Başbakanlığa ait görevlerin birimlere dağıtımı ile bu birimlerin görev ve çalışma esaslarının bir tüzükle tespit edileceğinin hükme bağlanmış olmasıdır.

IV- Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 4443

Kabul Tarihi: 23.6.1943

Bu kanun, 6 madde ve bir kadro cetvelinden ibarettir. 4443 sayılı Kanunla Başbakanlık teşkilâtı hizmet birimlerinin bazıları genel müdürlük haline getirilerek büyütülmüş ve bütün birimlerin kadro sayısı (92)'ye çıkarılmış olup, kadro cetvelindeki memuriyet unvanları müdür, müdür muavini, raportör ve şef olarak belirlenmiştir.²⁹

a- 4443 Sayılı Kanunun Gerekçesi

4443 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'un gerekçesinde; Başbakanlık teşkilât kadrolarının günün ihtiyaçlarına göre düzeltilmesi ve takviye edilmesinin öngörüldüğü, yapılan değişikliklerin başlıcalarının "*Millî Emniyet Hizmetleri Reisliği*"nin teşkil edildiği; mevcut "*Kararlar Müdürlüğü*"nın "*Muamelât Umum Müdürlüğü*"; "*Neşriyat ve Müdevvenat Müdürlüğü*" ile "*Arşiv Müdürlüğü*"nın "*Umum Müdürlük*" haline getirildiği; "*Devlet Matbaası*"nın "*Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü*"ne bağlı yeni bir ünite olarak kurulduğu; "*Sicil ve Daire Müdürlüğü*"nın "*Yazı İşleri Müdürlüğü*" haline getirildiği; "*Daire Müdürlüğü*" görevinin de "*Evrak ve Levazım Müdürlüğü*"ne verildiği belirtilmektedir.

Aynı gerekçede, Başbakanlığın görev ve çalışma esaslarının bir tüzükle tespiti yerine, bu hususları Başbakanın tayin etmesinin daha uygun görüldüğü için, kanun tasarısına bu konuda hüküm konulmadığı ifade edilmiştir.³⁰

b- 4443 Sayılı Kanunun Muhtevası

4443 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'un 1inci maddesinde, yeni mevzuata göre Başbakanlık hizmet birimleri sayılmıştır. Bu birimler şunlardır:

1. Müsteşarlık,
 - Millî Emniyet Hizmetleri Reisliği,
2. Hususi Kalem Müdürlüğü,
3. Muamelat Umum Müdürlüğü,
4. Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü,
5. Arşiv Umum Müdürlüğü,
6. Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü,
7. Evrak, Levazım ve Daire Müdürlüğü.

Yine aynı maddenin son paragrafında, yukarıda sayılan birimlerin görev ve çalışma usul ve esaslarının Başbakan tarafından tespit edileceği belirtilmiştir. Kanun'un 2 nci maddesinde, Başbakan'ın, teşkilâtta görevli personeli dilediği yerde çalıştırabileceği hükmü de mevcuttur.

Bu Kanunun 3 üncü maddesinde daha önceki mevzuattan farklı olarak, "*Beşinci ve daha yukarı derecedeki memurlar Başvekil'in inhası ve Reisicumhurun tasdikiyle, diğerleri dairelerinin teklifi üzerine tayin olunur*" hükmü yer almıştır.

V- Başvekâlet Teşkilâtı Hakkındaki 4443 Sayılı Kanuna Ek Kanun

Kanun Numarası: 4589

Kabul Tarihi: 14.6.1944

4589 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkındaki 4443 sayılı Kanun'a ek olan bu Kanun, üç madde ve bir geçici maddeden ibarettir. Kanun'un gerekçesinde "Milli Emniyet Hizmetleri Reisliği" görevinin önemi sebebiyle, bu görevin 3656 sayılı Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun'un 6 ncı maddesinde yazılı istisnai memuriyetler arasına alınmasına gerek duyulduğu belirtilmektedir.³¹

4443 sayılı Kanun'un üçüncü maddesine eklenen bir fıkrayla: Milli Emniyet Hizmetleri Reisliği görevinin, istisnai memuriyetler arasına alınması sağlanmıştır.³²

VI- Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki 4443 Sayılı Kanuna Ek Kanun

Kanun Numarası: 4952

Kabul Tarihi: 13.9.1946

4952 sayılı Kanun, 4443 sayılı Kanun'a ek olarak çıkarılan ikinci kanundur. Bu Kanun'la, Devlet teftiş mekanizmasının daha iyi yürütülebilmesinin temini için Başbakanlıkta "Yüksek bir büro" kurulması öngörülmektedir.³³ Üç maddelik bir kanundur. Bu Kanunla Başbakanlık merkez teşkilâtı kadrolarına "Genel Teftiş Başmüsaviri", "Genel Teftiş Müsaviri" ve "Özel Kalem Müsavirlik Büro Müdürü" unvanlı kadrolar eklenmiştir.³⁴

VII- Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki 4443 Sayılı Kanuna Bağlı Cetvele, 4952 Sayılı Kanunla Eklenen Kadroların Kaldırılması Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 5261

Kabul Tarihi: 6.12.1948

5261 sayılı Kanun, Devlet teftiş mekanizmasının iyi işleyip işlemediğinin kontrolü için 4952 sayılı Kanunla Başbakanlığa bağlı olarak kurulan "Genel Teftiş Başmüsavirliği"nin çalışmalarından, mevcut mevzuat sebebiyle beklenen fayda temin edilemediğinden, bu Kanunun iptalini öngören bir kanundur.³⁵

Bu Kanun üç maddeden ibarettir. Başbakanlık kuruluşu hakkındaki 4443 sayılı Kanun'a bağlı cetvele 4952 sayılı Kanunla eklenen kadroların kaldırıldığı hükmünü amirdir.³⁶

VIII- Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 6330

Kabul Tarihi: 9.3.1954

6330 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun altı madde ve buna ekli bir kadro cetvelinden ibarettir.

a- 6330 Sayılı Kanunun Gerekçesi

6330 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'un gerekçesinde; Başbakanlık personel kadrolarının 1943 yılında ve İkinci Dünya Savaşı'nın getirdiği sıkıntılı dönemde asgari seviyede tutularak tespit edildiği, özellikle 1950 yılından sonra Devlet hizmetlerinde meydana gelen büyük değişiklikler ve gelişmeler sonucunda Bakanlıklar ve dolayısıyla

Başbakanlığın da iş hacminin arttığı, ancak, aradan on yıldan fazla bir sürenin geçmiş olmasına rağmen söz konusu kadrolarda bir değişiklik yapılmadığından, mevcut personelle bu hizmetlerin karşılanmasına imkan kalmadığı için bu kanun tasarısının hazırlandığı ifade edilmiştir.³⁷

b- 6330 Sayılı Kanunun Muhtevası

6330 sayılı Kanun'un³⁸ 1 inci maddesinde, "Başbakanlık Teşkilâtı bir Müsteşarın idaresi altında Milli Emniyet Hizmetleri Reisi ve mütehassıs müşavirlerle aşağıdaki dairelerden teşekkül eder" denilerek şu birimler sayılmıştır:

1. Müsteşarlık,
 - a) Milli Emniyet Hizmetleri Reisliği,
 - b) Mütehassıs Müşavirler,
2. Hususi Kalem Müdürlüğü,
3. Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Reisliği,
4. Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü,
5. Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü,
6. Arşiv Umum Müdürlüğü,
7. Levazım ve Daire Müdürlüğü,
8. Evrak Müdürlüğü.

Bu yeni mevzuata göre, Hususi Kalem Müdürlüğü, Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü ve Arşiv Umum Müdürlüğü'nün yapılarında bir değişiklik olmamıştır.

Muamelat Umum Müdürlüğü, "*Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Reisliği*"ne; Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü, "*Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü*"ne tahvil edilmiştir. Evrak, Levazım ve Daire Müdürlüğü yeni teşkilât yapısında iki ayrı birime ayrılarak "*Levazım ve Daire Müdürlüğü*" ve "*Evrak Müdürlüğü*" haline getirilmiştir.

1943 yılında uygulamaya konulan 4443 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nda (92) olan kadro sayısı bu Kanunla (117) ye çıkarılmıştır.

IX- 1955-1981 Yılları Arasında Başbakanlık Merkez Teşkilâtı

1955-1981 yılları arasında Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinin teşkili veya kaldırılması konusunda yapılan değişiklik ve ilaveler çoğunlukla idari kararlar gerçekleştirilmiştir. Bunun dışında az sayıdaki birimin kurulması, kaldırılması veya adının değiştirilmesi, Bakanlar Kurulu kararlarına dayanan kadro cetvelleriyle gerçekleştirilmiştir.

Bu dönemde yapılan değişiklikler şunlardır:

1. Savunma Sekreterliği'nin kurulması

1960 yılında çıkan 108 sayılı Savunma Sekreterliği Kurulmasına Dair Kanun'la "Savunma Sekreterliği" biriminin kurulması için Başbakanlık kadro cetveline (2) adet kadro ilave edilmiştir.³⁹

2. Dış Seyahat İşleri Müşavirliği'nin kurulması

Başbakanlığın 21.1.1965 tarih ve 27-190/364 sayılı Genelgesi ile "Dış Seyahat İşleri Müşavirliği" kurulmuştur.

3. Milli Emniyet Hizmetleri Reisliği'nin Başbakanlık Merkez Teşkilâtından ayrılması

1943 yılında yürürlüğe giren 4443 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun'la Başbakanlığın Merkez Teşkilâtı birimi haline getirilen "Milli Emniyet Hizmetleri Reisliği", 1965 yılında çıkan 644 sayılı Kanun'la⁴⁰ Başbakanlık merkez teşkilâtından ayrılmıştır.

6330 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinin yanı sıra, Makam onayı ile de bazı birimlerin kurulduğu görülmektedir. Yeni kurulan bu birimler şunlardır:

1- Merkezi İdareyi Geliştirme Müşavirliği

Makam'ın 14.5.1975 tarih ve 5/25-2928 sayılı onayı ile 'Organizasyon ve Metot Kurulu' olarak kurulmuştur. Sonradan Başbakanlık teşkilât şemasında ve görev talimatında "*Merkezi İdareyi Geliştirme Müşavirliği*" adını almıştır.

Merkezi İdareyi Geliştirme Müşavirliği'nin, devlet kuruluşlarında uygulanmakta olan yönetim ile bu yönetime ait metotların günün şartlarına uygun bir şekilde gözden geçirilerek, gerekli görülecek düzeltmelerin yapılması konusunda çalışacağı, kuruluş onayında belirtilmiştir.

Bu müşavirlik, 27.9.1977 gün ve 5105-02214 (1977/31) sayılı İç Genelge ile kaldırılarak, görevlerinin yürütülmesi 'Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı'na devredilmiştir.

2- Baş Hukuk Müşavirliği

Makam'ın 3.9.1975 tarih ve 42/901-5773 sayılı onayı ile kurulmuştur. Onayda hukuk ve dava konusu ile ilgili işlerle uğraşacağı belirtilmiştir.

Baş Hukuk Müşavirliği'nin adı 21.4.1978 tarih ve 7/15264 sayılı kadro kararnamesiyle "Hukuk Müşavirliği" olarak değiştirilmiştir.

3- Güvenlik İşleri Müşavirliği

Makam'ın 13.10.1975 tarih ve 6498 sayılı onayı ile kurulmuştur. Bu birim, 27.9.1977 tarih ve 5105-02214 (1977/31) sayılı İç Genelge ile kaldırılarak görevlerinin Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığı'na yürütülmesi uygun görülmüştür. Bu işlemin hemen arkasından 17.10.1977 tarih ve 5105-02237 (1977/34) sayılı İç Genelge ile "Güvenlik İşleri Müşavirliği" tekrar ihdas edilmiştir.

4- Sosyal ve İdari İşler Daire Başkanlığı

Sosyal ve İdari İşler Daire Başkanlığı, Makamın 17.10.1975 tarihli onayı ile kurulmuştur. Başbakanlık teşkilâtında yeniden yapılan düzenleme sonucunda Malzeme, Mali İşler, Sosyal ve İdari İşler, Genel Evrak ve Arşiv, Muamelat Müdürlükleri ile Ayniyat Muhasipliği üniteleri bu birime bağlanmıştır.

5- Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı

Başbakanlık hizmetlerinin daha etkin, verimli ve rasyonel bir şekilde yürütülmesini düzenlemek, geliştirmek ve modern usulleri araştırmak amacıyla Makam'ın 30.12.1975 tarih ve 368-01128 sayılı onayı ile kurulmuştur.

6- Ekonomik ve Sosyal İlişkiler (Grup) Dairesi Başkanlığı

7- Milletlerarası İlişkiler ve Teknolojik Gelişmeler (Grup) Daire Başkanlığı

8- Araştırma, Geliştirme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı

Bu üç birim, Makam'ın 19.4.1976 tarihli onayı ile kurulmuştur. Onayda, Başbakanlık merkez teşkilâtının, Anayasa ve 6330 sayılı Başbakanlık Kuruluş Kanunu, kalkınma planlarında öngörülen görevlerini hizmetin bütünlüğü, açıklığı ve kararlılığı ilkelerine dayalı olarak daha etkili ve verimli bir şekilde ifa etmesini sağlamak amacıyla bu birimlerin kurulduğu belirtilmiştir.

Makam'ın, 2.9.1976 tarih ve 1040-31/01043 sayılı onayı ile bu birimlerin adlarındaki "(Grup) Daire" ibaresi atılarak yerine "Kurulu" ibaresinin konulması uygun görülmüştür.

Makam'ın, 17.10.1977 tarih ve 5105-02237 sayılı onayı ile Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Kurulu ile Milletlerarası İlişkiler ve Teknolojik Gelişmeler Kurulu Başkanlıkları birleştirilerek görevlerinin, yeni teşkil edilen "*Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Kurulu Başkanlığı*" nca yürütülmesi uygun görülmüştür.

Bu birim yine Makam'ın 23.11.1978 tarih ve 310-11053 sayılı onayı ile;

- *İç Sorunları İzleme ve Eşgüdüm Danışmanlığı*,

- *Dış Sorunları İzleme ve Eşgüdüm Danışmanlığı* olmak üzere iki birime ayrılmıştır. Bu iki danışmanlık birimi, Makam'ın 7.12.1979 tarih ve 5105-03308 sayılı onayı ile;

- *İç Sorunları İzleme ve Eşgüdüm Danışmanlığı'nın adı "Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Müşavirliği"*,

- *Dış Sorunları İzleme ve Eşgüdüm Danışmanlığı'nın adı "Milletlerarası İlişkiler ve Teknolojik Gelişmeler Müşavirliği"* olarak tekrar değiştirilmiştir.

9- Parlamento İle İlişkiler Müşavirliği

Parlamento İle İlişkiler Müşavirliği, Makam'ın 7.9.1976 tarih ve 388-09203 sayılı onayı ile kurulmuştur. Görevi, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Başbakanlık arasındaki münasebetlerin daha düzenli ve etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır.

10- Halkla İlişkiler ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı

Bu Daire, Makam'ın 21.4.1976 tarih ve 386-1/05485 sayılı onayıyla kurulmuştur. Bu onayda; 1974 ve 1975 yılı plan ve programlarında kamu ve özel sektör kuruluşlarında "*Enformasyon Birimleri*"nin uzmanlaşmış servisler biçiminde kurulmaları ve bunların

desteklenmelerinin öngörüldüğünden bahisle; “İdari faaliyetler hakkında basın ve kamuoyunun ortaya çıkan istek ve şikayetleri ile haklı ihtiyaçlarını takip ve tespit ederek ilgili mercilere intikal ettirmek, gerektiğinde basınla ilgili olarak verilecek cevap yazılarını hazırlamak; idareyi ve idare faaliyetlerini kamuoyuna benimsetmek ve onun desteğini sağlamak; Başbakanlık Makamı’na vakî olacak yabancı ülkeler temsilcilerinin ziyaretlerini düzenlemek; kamu hizmetleri hakkında periyodik ve sistematik bilgiler toplamak ve yayınlamak” amacıyla “Halkla İlişkiler ve Enformasyon Dairesi”nin kurulmasına ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

Bu Daire Başkanlığı, Bakanlar Kurulu’nun 21.4.1978 tarih ve ‘7/15264 sayılı kararnamesiyle kaldırılarak söz konusu görevlerin Başbakanın Basın Müşaviri tarafından yürütülmesi uygun görülmüştür.

11- Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı

Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı, Makamın 12.10.1976 tarih ve 388-2/09796 sayılı onayında; Cumhuriyetin ilânından bugüne kadar teşekkül eden, bu devrin bütün tarihini, Türkiye Cumhuriyeti’nin doğuşunu, ilerleyiş yolunda geçirdiği çeşitli safhaları, elde edilen neticeleri gösteren tarihi, idari, siyasi, hukuki, iktisadi, ilmi, biyografik ve çeşitli konulardaki doküman ve belgeleri toplamak, bu dönem arşiv malzemesini modern arşivcilik metot ve tekniklerine uygun olarak korumak, düzenlemek ve ilmi bir şekilde tasnif edip, hizmete sunmak amacı ile kurulduğu ifade edilmiştir.⁴¹

1980-1981 yılları arasında Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerine ilave olarak yedi birim daha kurulmuştur. İdari kararla kurulan bu birimler şunlardır:

1. Millî Güvenlik Konseyi İle İrtibat İşleri Daire Başkanlığı

Millî Güvenlik Konseyi ile Başbakanlık arasındaki ilişkilerin düzenli ve etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere Makam’ın 3.10.1980 tarih ve 5105-00197 sayılı onayı ile kurulmuştur.

2. İdari Reorganizasyon Daire Başkanlığı

İdari Reorganizasyon Daire Başkanlığı; kamu kesimindeki genel yönetimi geliştirme politika ve hedeflerinin tespitine yarayacak problemleri incelemek, yönetimi geliştirme çalışmalarının planlamasını yapmak, kamu kuruluşlarını etkili ve verimli hizmet verecek bir düzene kavuşturmak üzere, Makam’ın 3.10.1980 tarih ve 5105-00198 onayı ile kurulmuştur.

3. Teftiş Kurulu Başkanlığı

Teftiş Kurulu Başkanlığı, Başbakanlık merkez ve bağlı kuruluşlarının iş ve işlemlerini denetlemek, gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşların üst kademe yöneticileri hakkında inceleme ve soruşturma yapmak amacıyla, Makam’ın 3.10.1980 tarih ve 5105-00199 sayılı onayı ile kurulmuştur.

4- Dış Seyahat Komitesi

Dış Seyahat Komitesi Kurulmasına Dair Esaslar, Bakanlar Kurulu'nun 13.10.1980 tarih ve 8/1789 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.⁴²

Bu Esaslar; Komitenin kuruluşu, kapsamı, görevi, çalışma şekli, Komite'ye başvurma, Komite'nin görev alanına giren seyahatler ve yurtdışı seyahatleriyle ilgili olarak üzerinde önemle durulacak hususları ihtiva etmektedir.

Dış Seyahat Komitesi Kurulmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı 8.6.1984 tarih ve 84/8178 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile iptal edilmiştir.

5- Başbakanlık Sıkıyönetim Koordinasyon Merkezi

Bu Merkez, sıkıyönetim komutanlıkları isteklerinin acilen ve en iyi şekilde karşılanmasını temin etmek bakımından müessir bir irtibat ve kontrolü sağlamak üzere, Başbakanlığın 14.10.1980 tarih ve 383-10560 (1980/2) sayılı Genelgesi ile kurulmuştur.

6- Başbakanlık Transit Koordinasyon Merkezi

Başbakanlığın 12.12.1980 tarih ve 2-4/00165 sayılı yazısında; İran ile Irak arasında devam eden savaş sebebiyle bazı Arap ülkeleri limanlarının çalışamaz hale gelmesi, İran'a Karadeniz'den yapılan nakliyatın daha fazla önem kazanması, Samsun, Trabzon, Hopa, Mersin ve İskenderun limanlarında yük birikmesine yol açtığı, halen eksik kapasite ile çalıştırılarak ülkemizin döviz kaybına sebep olan bu liman ve gümrüklerin azami kapasite ile çalıştırılmak üzere "Başbakanlık Transit Koordinasyon Merkezi"nin kurulduğu belirtilmektedir.

7- Parlamento İle İlişkiler Müşavirliği

Makam'ın 26.10.1981 tarihli onayı ile kurulmuştur. Görevi Kurucu Meclis ve Danışma Meclisi'nin Başbakanlıkla olan ilişkilerini düzenlemektir.

X- Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları ile İlgili Bakanlar Kurulu Kararı

Karar Sayısı: 8/4334

Karar Tarihi: 27.2.1982

Öteden beri sürdürülen idari reorganizasyon çalışmalarının ışığında hazırlanan ve Bakanlar Kurulu'nun 8/4334 sayılı Kararıyla yürürlüğe konulan "*Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları*" otuz maddeden ibarettir. Bu esaslara göre Bakanlıkların merkez ve taşra teşkilâtlarının kuruluş esasları ile bu düzenlemeye göre yeni kurulacak birimler ve bazı birimlerin görevlerine dair hükümleri ihtiva etmektedir. Ayrıca, söz konusu Esaslar'ın sonunda Bakanlıkların yeni merkez hizmet birimlerinin isimleri sayılmıştır.⁴³

a- 8/4334 Sayılı Kararnamenin Muhtevası

Bu Esaslar'ın 1 inci maddesinde, "*Bakanlıkların Kuruluş Esasları Hakkında Kanun*" çıkıncaya kadar, bu kurumların süratli, verimli ve düzenli çalışmalarının temini için teşkilât yapılarının yeniden düzenlendiği belirtilmiştir.

Kararname, “Bakanlıkların Kuruluş Esasları”, “Merkez Kuruluşları”, “Bakanlık Makamı”, “Komptrolörlük”, “Ortak Danışma ve Denetim Birimlerinin Görevleri”, “Yöneticilerin Sorumluluğu”, “Yetki Devri” ve “Uygulama Hükümleri” bölümlerini ihtiva etmektedir.

Bu esasların 2 ve 9 uncu maddeleri dışında, Başbakanlığa herhangi bir atıfta bulunulmamakta, ancak “Esaslar” a ait metnin sonunda verilen Başbakanlık yeni teşkilât yapısının, söz konusu esaslar çerçevesinde düzenlendiği gözlenmektedir.

b- 8/4334 Sayılı Kararnameye Göre Başbakanlık Merkez Teşkilâtı Birimleri

Bu düzenlemeye göre Başbakanlık merkez teşkilâtı birimleri şu şekilde yer almıştır:

1. Müsteşarlık,
2. Müsteşar Yardımcıları,
3. Esas Birimler,
4. Denetim Danışma Birimleri,
5. Yardımcı Birimler.

Bunlardan;

1. Esas Birimler şunlardır:

- a) Kanunlar ve Kararlar Tetkik Daire Başkanlığı,
- b) Milli Güvenlik ve Milletlerarası İlişkiler Daire Başkanlığı,
- c) İktisadi ve Mali İşler Daire Başkanlığı,
- d) Teknik İşler Daire Başkanlığı,
- e) Sosyal ve Kültür İşleri Daire Başkanlığı,
- f) Neşriyat Daire Başkanlığı,
- g) Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı,
- h) Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı,
- i) Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı.

2. Denetim ve Danışma Birimleri şunlardır:

- a) Devlet Durum Merkezi Kurul Başkanlığı,
- b) Bilgi Derleme ve İstatistiki Analiz Koordinasyon Daire Başkanlığı,
- c) Bilgisayar ve Bilişim Sistemleri Koordinasyon Daire Başkanlığı,
- d) Hukuk Müşavirliği,
- e) Başbakanlık Müşavirleri,
- f) Savunma Sekreterliği.

3. Yardımcı Birimler şunlardır:

- a) Personel Genel Müdürlüğü,
- b) Özel Kalem Müdürlüğü,

- c) Devlet Bakanlıkları Genel Sekreterlikleri,
- d) Komptrolörlük Daire Başkanlığı,
- e) Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı,
- f) İdari İşler Daire Başkanlığı,
- g) Dış Görevler Komite Sekreterliği.

c- 8/4334 Sayılı Kararnameye Göre Başbakanlık Merkez Teşkilâtı Birimlerinin Değerlendirilmesi

8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan “*Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları*” ile Başbakanlık merkez teşkilâtı yapısında büyük değişiklikler yapılmıştır.

Bu yeni düzenlemeye göre Özel Kalem Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar, Cumhuriyet Arşivi, Organizasyon ve Metot Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği ve Savunma Sekreterliği mevcut statülerini korumuşlardır.

Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü’nün adı Personel Genel Müdürlüğü; Milletlerarası İlişkiler ve Teknik Gelişmeler Daire Başkanlığı’nın adı Milli Güvenlik ve Milletlerarası İlişkiler Daire Başkanlığı, Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Daire Başkanlığı’nın adı İktisadi ve Mali İşler Daire Başkanlığı; Sosyal ve İdari İşler Daire Başkanlığı’nın adı İdari İşler Daire Başkanlığı olmuştur.

Neşriyat ve Müdevvenat ve Arşiv Genel Müdürlükleri ile Dış Seyahat İşleri Müşavirliği’nin statülerinde ve adlarında değişiklik yapılmıştır. Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürlüğü, Neşriyat Daire Başkanlığı; Arşiv Genel Müdürlüğü, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı ve Dış Seyahat İşleri Müşavirliği, Dış Görevler Komite Sekreterliği’ne dönüştürülmüştür.

Daha önce ayrı ayrı kurulmuş olan Basın Müşavirliği ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı birleştirilerek, Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı adını almıştır.

8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararından önce Başbakanlık merkez teşkilâtı birimleri arasında yer alan Milli Güvenlik Konseyi İle İrtibat İşleri Daire Başkanlığı, İdari Reorganizasyon Daire Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Sıkıyönetim ve Transit Koordinasyon Merkezleri ve Parlamento İle İlişkiler Müşavirliği yeni teşkilât yapısında yer almamışlardır.

Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname’yle Başbakanlık merkez teşkilâtında bazı yeni birimler kurulmuştur. Bu birimler şunlardır: *Bakanlar Kurulu Sekreterliği, Teknik İşler Daire Başkanlığı, Sosyal ve Kültür İşleri Daire Başkanlığı, Devlet Durum Merkezi Kurul Başkanlığı, Bilgi Derleme ve İstatistiki Analiz Koordinasyon Daire Başkanlığı, Bilgisayar ve Bilişim Sistemleri Koordinasyon Daire Başkanlığı ve Komptrolörlük Daire Başkanlığı.*

XI- Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Karar Sayısı: KHK/203

Karar Tarihi: 8.6.1984

“Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” üç kısım, otuz yedi madde ve üç geçici maddeden ibarettir. Birinci Kısım “Amaç, Görev, Teşkilât”, İkinci Kısım “Başbakanlık Teşkilâtı”, Üçüncü Kısım “Çeşitli Hükümler”i ihtiva etmektedir. Ayrıca, Kanun Hükmünde Kararnamede zikredilen Başbakanlık merkez teşkilâtı hizmet birimlerinin sistematik dökümü de bulunmaktadır.⁴⁴

a- 203 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Gerekçesi

“Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin gerekçesinde; Başbakanlık teşkilâtının 23 Mayıs 1933 tarihli ve 2187 sayılı Kanun’la kurulduğu, sırasıyla 1937, 1943, 1946 ve 1954 yıllarında çıkarılan kanunlarda değişiklikler yapıldığı, halen yürürlükte bulunan 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı Kanun’la teşekkül etmiş olan Başbakanlık teşkilâtının, ülkemizin sosyal ve ekonomik yapısındaki yoğun gelişmeler, dünyada meydana gelen değişiklikler sebebiyle ihtiyacı karşılayamaz bir duruma geldiği, diğer yandan yönetim bilimindeki hızlı gelişme ve bunların sistemli olarak uygulamaya konulması, bu yöndeki çalışmaların önem kazanmasına ve karşılaşılan dar boğazların giderilmesi yolundaki gayretin artmasına sebep olduğu, kamu yönetiminin geliştirilmesi konusuna bilimsel ve genel açıdan eğilmeye 1960 yılından sonra başlanıldığı, yapılan çalışmaların raporlarla ortaya konulduğu, fakat uygulamaya geçilemediği belirtilmektedir.⁴⁵

Söz konusu gerekçede; “Başbakanlık Teşkilâtında da ortaya çıkan aksaklıkları gidermek maksadı ile rapor sonuçları göz önünde tutularak, bilhassa 1970’li yıllarda yapılan çalışmalar kanunlaştırılmamış, fakat makam oluru ile teşkilâtta değişiklikler yapılmıştır. Ancak kanunî olmayan ve bütünlük arz etmeyen bu tatbikat aksaklıkları ortadan kaldıramamıştır.

1980’den bugüne kadar sürdürülmekte olan reorganizasyon çalışmaları sonunda Bakanlıkların reorganizasyonu 1983 yılı sonunda tamamlanmıştır. Bu sebeple Başbakanlık Teşkilâtının görev ve yetkilerinin yeniden tespiti zarureti hasıl olmuştur” denilmektedir.

Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin gerekçesinin devamında, Başbakanlık görevlerinin birimler arasında rasyonel bir şekilde dağılımının sağlanması ile bunların görev, sorumluluk ve yetki sınırlarının açık bir şekilde belirlenmesi ve yetki devrine uygun bir teşkilâtın kurulması, anahizmet birimleriyle danışma ve denetim birimleri ve yardımcı hizmet alanlarının birbirinden ayrılması, rasyonel bir iş akımının sağlanması göz önüne alındığı, bu görevlerin yürütülmesi için gerekli olan tecrübeli, kaliteli uzman personelin Başbakanlıkta çalıştırılabilmesi için bazı özendirici hükümlere yer verildiği, kamu kurum ve kuruluşları ile kamuya yararlı dernekler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bunların yurtdışı teşkilâtının teftiş ve denetiminin idare hukuku esaslarına uygun bir şekilde düzenli ve verimli olarak yürütülmesini sağlayıcı tedbirlerin alınmasının hedeflendiği belirtilmektedir.

b- 203 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Muhtevası

Kararnamenin 1 inci maddesinde; *“Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlamak, hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetmek, Devlet Teşkilâtının düzenli bir şekilde işlemlerini temin etmek, Anayasa ve Kanunlarla Başbakan’a verilen görevleri yerine getirmek için Başbakanlık teşkilâtının kurulmasına, teşkilât ve görevlerine ait esasları düzenlemektir”* denilmektedir.

Kararnamenin 2 nci maddesinde Başbakanlığın görevleri sayılmıştır. Bugüne kadarki mevzuatlarda yer almayan Başbakanlığın görevleri bu Kanun Hükmünde Kararnamede ayrıntılı olarak yer almıştır.

Kararnamenin 3 üncü maddesinde, Başbakanlık merkez teşkilâtının ana hizmet birimleri, danışma ve denetim birimleri ile yardımcı birimlerden ibaret olduğu belirtilmiştir. 4 üncü maddede Başbakan’ın, 5 inci maddede Müsteşarın ve 6 ncı maddede Müsteşar Yardımcılarının görevleri sayılmıştır.

Kararnamenin 7 nci maddesinde *“Başbakanlık Anahizmet Birimleri”* yer almaktadır. Bu birimler şunlardır:

1. Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü,
2. Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü,
3. Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü,
4. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü,
5. Güvenlik İşleri Başkanlığı,
6. Dış İlişkiler Başkanlığı,
7. Ekonomik ve Mali İşler Başkanlığı,
8. Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı,
9. İdareyi Geliştirme Başkanlığı,
10. Devlet Durum Merkezi Başkanlığı.

Kanun Hükmünde Kararnamenin 8-17 inci maddelerinde yukarıda yer alan birimlerin görevleri sayılmıştır.

18 inci maddede Başbakanlık merkez teşkilâtının *“Danışma ve Denetim Birimleri”* sayılmaktadır. Bu birimler şunlardır:

- 1- Teftiş Kurulu Başkanlığı,
2. Başbakan Müşavirleri,
3. Hukuk Müşavirliği,
4. Başbakanlık Müşavirleri,
5. Basın Müşavirliği.

19-23 üncü maddelerde yukarıda zikredilen beş birimin görevleri sayılmaktadır.

Kanun Hükmünde Kararnamenin 24 üncü maddesinde Başbakanlık “Yardımcı Birimler”i sıralanmıştır. Bu birimler şunlardır:

1. Bakanlar Kurulu Sekreterliği,
2. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı,
3. Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı,
4. Savunma Sekreterliği,
5. Özel Kalem Müdürlükleri.

25-29 uncu maddelerde, yukarıda adları verilen yardımcı birimlerin görevleri yer almıştır. Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin 30 uncu maddesinde, Başbakanlık Teşkilâtındaki sürekli kurulun “Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu” olduğu belirtilmiştir.

31 inci maddede Başbakanlık Teşkilâtıyla, bağlı ve ilgili kuruluşların yöneticilerinin sorumluluğu ve yetki devri konusuna açıklık getirilmiştir.

32 nci maddede, Başbakanlığın kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkili olduğu belirtilmiştir.

33 üncü maddede, Başbakanlık uzman ve uzman yardımcısı olabilmek için aranacak şartlar sayılmakta, bunların yetiştirilmek maksadıyla eğitime tabi tutulacakları, seçilme usul ve esasları ile diğer hususların bir yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 nci maddesinde, Başbakanlıkta çalışmakta olan personelin “Başbakanlık Uzmanlığı” için müracaatta bulunabilecekleri ve imtihan sonucunda başarılı olanların “Başbakanlık Uzmanı” unvanını alacakları belirtilmektedir.

Geçici 2 nci maddede yeni düzenleme sebebiyle kadro ve görev unvanları değişmeyenlerin mevcut kadrolara atanmış sayılacakları; kadro dereceleri veya görev unvanları değişenler veya kaldırılanların yeni bir kadroya atanıncaya kadar, durumlarına uygun işlerde görevlendirilecekleri ve eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge ve her türlü haklarının şahıslarına bağlı olarak saklı tutulacağı hükmü getirilmiştir.

Geçici 3 üncü maddede, bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre yeniden düzenleme yapıncaya kadar değişen veya yeniden kurulan birimlere verilen görevlerin daha önce bu görevi yapmakta olan birimler tarafından yapılmaya devam edileceği, bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre Başbakanlık Teşkilâtı ile kadrolarının altı ay içerisinde hazırlanarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe gireceği hükmü getirilmiştir.

c- 203 Sayılı KHK İle Oluşturulan Yeni Teşkilât Yapısının Değerlendirilmesi

8/4334 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’ndan farklı olarak, 203 sayılı “Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” gereğince Başbakanlık Merkez Teşkilâtında yapılan düzenlemeler şunlardır:

1. Müsteşar Yardımcılarının sayısı (2)'den (5)'e, anahizmet birimlerinin sayısı (9)'dan (10)'a çıkmış olup, danışma ve denetim birimlerinin sayısı (6)'dan (5)'e ve yardımcı birimlerin sayısı (7)'den (5)'e inmiştir.

2. Anahizmet birimlerinden olan Kanunlar ve Kararlar Tetkik Daire Başkanlığı, "Genel Müdürlük" haline getirilmiştir.

3. Daha önce yardımcı birimlerde bulunan Personel Genel Müdürlüğü, bu defa anahizmet birimleri kısmında ve adı "Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü" olarak yer almıştır.

4. Milli Güvenlik ve Milletlerarası İlişkiler Daire Başkanlığı yeni düzenlemede "Güvenlik İşleri Başkanlığı" ve "Dış İlişkiler Başkanlığı" olmak üzere iki birime ayrılmıştır. Dış İlişkiler Başkanlığı, bu karamameyle kaldırılmış bulunan Dış Görevler Komite Sekreterliği'nin fonksiyonunu da üstlenmiştir.

5. İktisadi ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nın adı "Ekonomik ve Mali İşler Daire Başkanlığı" olmuştur.

6. Teknik İşler Daire Başkanlığı kaldırılmıştır.

7. Neşriyat Daire Başkanlığı'nın adı ve statüsü değiştirilerek "Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü" olmuştur.

8. Daha önce anahizmet birimleri kısmında yer alan Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı bu defa iki ayrı birime ayrılarak, "Basın Müşavirliği" danışma ve denetim birimlerinde, "Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı" yardımcı birimlerde yer almıştır.

9. Önceki teşkilâtlanmada ayrı ayrı birimler olarak kurulan Cumhuriyet Arşivi ve Osmanlı Arşivi Daire Başkanlıkları "Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü" çatısı altında birleştirilmiştir.

10. 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yapılan düzenlemede denetim ve danışma birimleri arasında yer alan Devlet Durum Merkezi Kurul Başkanlığı, *Devlet Durum Merkezi Başkanlığı* olmuş; Bilgi Derleme ve İstatistiki Analiz Koordinasyon, Bilgisayar ve Bilişim Sistemleri Koordinasyon Daire Başkanlıkları ise yeni teşkilâtlanmada yer almamışlardır.

11. Bu yeni teşkilâtlanmada danışma ve denetim birimleri arasında "Teftiş Kurulu Başkanlığı"nın kurulduğu görülmektedir. Ayrıca daha önceki teşkilâtlanmada bu birimler arasında yer alan Başbakanlık Müşavirleri bu defa "Başbakan Müşavirleri" ve "Başbakanlık Müşavirleri" olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

12. Önceki teşkilâtlanmada yardımcı birimlerde yer alan Komptrolörlük Daire Başkanlığı ile Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı ve Dış Görevler Komite Sekreterliği yeni teşkilât yapısında yer almamıştır. Dış Görevler Komite Sekreterliği'nin fonksiyonu yeni kurulan Dış İlişkiler Başkanlığı'na verilmiştir.

XII- Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun

Kanun Numarası: 3056

Kabul Tarihi: 10.10.1984

18.6.1984 tarih ve 18435 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe konulan 203 sayılı “Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”, kısa bir süre içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde görüşülerek, 10.10.1984 tarihinde 3056 sayılı Kanun olarak kabul edilmiştir.⁴⁶

Bu Kanun üç kısım, kırk madde ve üç geçici maddeden ibaret olup, metnin sonunda Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinin tadâd edildiği bir cetvel bulunmaktadır.

3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu’nun Muhtevası

Bu Kanun’un amacına dair 1 inci maddesinde; “Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlamak, hükûmetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetmek, Devlet Teşkilâtının düzenli bir şekilde işlemlerini temin etmek, Anayasa ve Kanunlarla Başbakana verilen görevleri yerine getirmek için Başbakanlık Teşkilâtının kurulmasına, teşkilât ve görevlerine ait esasları düzenlemektir” denilmektedir.

Kanunun 2 nci maddesinde sekiz fıkra halinde Başbakanlığın görevleri sayılmaktadır.

Kanunun 3 üncü maddesinde Başbakanlık teşkilâtına yer verilmiştir. Bununla ilgili olarak Başbakanlık teşkilâtının, merkez teşkilâtı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan meydana geldiği belirtilmekte, 4’üncü maddesinde Başbakanın, 5 inci maddesinde Müsteşarın ve 6 ncı maddesinde Müsteşar Yardımcılarının görevleri sayılmaktadır.

Söz konusu Kanun’un 7 nci maddesinde Başbakanlık anahizmet birimleri sıralanmaktadır. Bu maddeye göre; Başbakanlık anahizmet birimleri şunlardır:

1. Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü,
2. Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü,
3. Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü,
4. Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü,
5. Güvenlik İşleri Başkanlığı,
6. Dış İlişkiler Başkanlığı,
7. Ekonomik ve Mali İşler Başkanlığı,
8. Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı,
9. İdareyi Geliştirme Başkanlığı,
10. Deniz İşleri Başkanlığı,
11. Devlet Durum Merkezi Başkanlığı.

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu’nun, 8-18 inci maddeleri arasında, yukarıda yer alan anahizmet birimlerinin görevleri sıralanmıştır.

Bu Kanunun 19 uncu maddesinde Başbakanlık merkez teşkilâtının danışma ve denetim birimleri sayılmıştır. Bu birimler şunlardır:

1. Teftiş Kurulu Başkanlığı,
2. Başbakan Müşavirleri,
3. Hukuk Müşavirliği,
4. Başbakanlık Müşavirleri,
5. Basın Müşavirliği.

Kanunun 25 inci maddesinde Başbakanlık merkez kuruluşundaki yardımcı birimler olarak;

1. Bakanlar Kurulu Sekreterliği,
2. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı,
3. Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı,
4. Savunma Sekreterliği,

5. Özel Kalem Müdürlükleri sayılmış olup, 26-30 uncu maddeleri arasında bu birimlerin görevleri belirtilmiştir.

31 inci maddede Başbakanlık Teşkilâtı'ndaki sürekli kurulun "*Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu*" olduğu, bu kurulun teşkili ve görevlerinin Bakanlar Kurulu'nca tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun Üçüncü Kısımındaki "*Çeşitli Hükümler*" bölümünün 32 inci maddesinde Başbakanlık teşkilâtıyla bağlı ve ilgili kuruluşların her kademedeki yöneticilerinin, yapmakla yükümlü bulundukları görevleri, verilecek emir ve direktifler doğrultusunda mevzuata, plan ve programlara uygun olarak yerine getirmekten bir üst yöneticiye karşı sorumlu oldukları, Başbakanlık teşkilâtının her kademedeki yöneticilerinin, gerektiğinde yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilecekleri belirtilmiştir.

33 üncü maddede Başbakanlığın kanunla yerine getirmekle yükümlü olduğu hizmetleri tüzük, yönetmelik, tebliğ ve genelgelerle düzenlemekle görevli ve yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Kanun'un 34 üncü maddesinde Başbakanlık uzman ve uzman yardımcısı olabilmek için aranacak genel ve özel şartlar sayılmakta, bunların yetiştirilmek maksadıyla yurtiçinde ve yurtdışında eğitime tabi tutulacakları, ayırma, seçilme usul ve esasları ile diğer hususların bir yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

Kanunun 35 inci maddesiyle de Başbakanlık merkez teşkilâtında Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Başbakan Müşaviri, Başbakanlık Müşavirleri, Teftiş Kurulu Başkanı, Hukuk Müşaviri, Basın Müşaviri, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları, Başkan ve Yardımcıları, Daire Başkanları ve Yardımcıları ile Uzman ve Uzman Yardımcılarının sözleşmeli çalıştırılabileceği hükmü getirilmiştir.

35 inci maddenin üçüncü paragrafında ise, *“Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünde özel bilgi ve ihtisası gerektiren konularda kadro aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın yerli ve yabancı elemanlar sözleşmeli olarak çalıştırılabilir”* hükmüyle Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü’ne, görevleriyle ilgili gerekli dinamizmin temini için büyük bir imkan sağlanmıştır.

203 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile bu Kararnamenin kanunlaşmış hali olan 3056 sayılı Kanun arasındaki farklılık sadece Başbakanlık Merkez Teşkilâtı birimleri arasına *“Deniz İşleri Başkanlığı”* nın alınmış olmasıdır.

20 Ağustos 1981 tarih ve 2512 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Başbakanlık Deniz Müsteşarlığı, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu ile Başbakanlığın merkez birimleri arasına alınmıştır. Bununla ilgili olarak 3056 sayılı Kanun’un Başbakanlığın görevleriyle ilgili 2 nci maddesine eklenen (h) fıkrasıyla *“Deniz işlerini koordine etmek”*, hükmü ilave edilmiştir. Ayrıca, Başbakanlık anahizmet birimlerinin sayıldığı 7 nci maddeye *“Deniz İşleri Başkanlığı”* da ilave edilmiştir. Bu Kanun’un 7 nci maddesinde Deniz İşleri Başkanlığı’nın görevleri ile ilgili olarak; deniz ticareti, deniz ticaret filosu ve gemi sanayiini teşvik etmek ve geliştirmek üzere milli deniz politikasını tespit etmek ve bunların işlemlerini sağlamak olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca, 3056 sayılı Kanun’un 38 inci maddesiyle 6330 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun ile, 2512 sayılı Başbakanlık Deniz Teşkilâtı Hakkında Kanun ve Deniz Müsteşarlığı’na ait kadrolardan boş olanlar kaldırılmış, dolu kadrolar, personeli ile birlikte Başbakanlığa devredilmiştir.

XIII- 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun’da Bugüne Kadar Değişiklik Yapan Mevzuat

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu’nda bugüne kadar değişiklik yapan veya bazı maddelerini yürürlükten kaldıran kanun ve kanun hükmünde kararnameler, kronolojik sırada aşağıda verilmiştir.

1- Başbakanlık merkez birimlerinden olan Deniz İşleri Başkanlığı, 9.4.1987 tarih ve 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun’un 39 uncu maddesi gereğince Ulaştırma Bakanlığı’na bağlanmıştır. Bu cümleden olarak; 3056 sayılı Kanun’da geçen Deniz İşleri Başkanlığı’na ait 7 nci maddesinin (j) bendi, 17 nci madde ve Kanuna ekli cetvelin anahizmet birimleri bölümünün 10 uncu sırası yürürlükten kaldırılmıştır.⁴⁷

2- 18.5.1987 tarih ve 281 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ve Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin; 12 inci maddesi ile, 3056 sayılı Kanun’un 20 inci maddesinde yer alan Teftiş Kurulu Başkanlığı kısmında, Başbakan’ın yanı sıra, yetkili kılınması halinde Müsteşarın emri veya onayı ile verilen görevleri yerine getirmek ve ayrıca Başbakanlık merkez teşkilâtında da araştırma, inceleme ve soruşturma yapma görevi ilave edilmiştir.

281 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 3056 sayılı Kanun'un Başbakan Müşavirleri ile ilgili 21 inci maddesinde değişiklik yapılarak beş Başbakan Başmüsaviri görevlendirilebileceği; Başbakan Başmüsavirlerinin siyasi, ticari ve ekonomik ilişkiler gereği dış ülkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde, büyükelçi gibi akrediti edilmeksizin, özel bir misyonla görevlendirilebilecekleri; bu şekilde görevlendirileceklerle müşterek kararla büyükelçi unvanı verilebileceği ilave edilmiş ve "Başbakan Başmüsavirlerinin de sözleşmeli olarak çalıştırılabileceği" hükmü konulmuştur.⁴⁸

3- 28.12.1987 tarih ve 304 sayılı "Devlet Plânlama Teşkilâtı Kuruluş ve Görevleri Hakkında 223 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dâir Kanun Hükmünde Kararnamenin" 4 üncü maddesiyle, 3056 sayılı Kanun'un 31 inci maddesinde yer alan "Başbakanlık Teşkilâtındaki Sürekli Kurul Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kuruludur" hükmü kaldırılmıştır.⁴⁹

4- 04.01.1988 tarih ve 307 Sayılı KHK ile, 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun müşavirlerle ilgili 21 ve 23 ncü maddelerinde değişiklik yapılarak, müşavir sayıları artırılmıştır.⁵⁰

5- 15.01.1988 tarih ve 312 sayılı "3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 21 inci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dâir Kanun Hükmünde Kararname" ile; "Kamu Kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerine aslî görevleri yanında Başbakan Başmüsavirliği görevi de verilebilir. Bunlara, yürüttükleri bu görev için öngörülen ücret, aylık, zam ve tazminatların yarısını geçmemek üzere Başbakan onayı ile ödeme yapılır" fıkrası eklenmiştir.⁵¹

6- 16.06.1988 tarih ve 331 sayılı 657 ve 3056 Sayılı Kanunlar ile 233 ve 320 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile de Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun "Kamu kurum ve kuruluşlarındaki personelin -Başbakanlıkta- görevlendirilmesine dâir 36 ncı maddesine ek olarak "Ayrıca birinci fıkrada belirtilen kurumlarda görevli personel; aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mâlî ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Başbakanlıkta görevlendirilebilirler" paragrafı eklenmiştir.⁵²

7- 23.12.1988 tarih ve 351 sayılı "Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 20 inci maddesiyle, 3056 sayılı Kanun'un 28.12.1987 tarih ve 304 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 31 inci maddesiyle Başbakanlık merkez teşkilâtı kadrolarında çalışan bazı personele verilecek fazla çalışma ücreti konusunda yeni bir düzenleme yapılmıştır.⁵³

8- 16.01.1990 tarih ve 406 sayılı "2443 ve 3056 Sayılı Kanunlarla 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile Başbakanlık anahizmet birimi olarak Bilgi İşlem Başkanlığı kurulmuş ve 3056 sayılı Kanunun 17 inci maddesi yeniden düzenlenerek, bu maddede bu birimin görevleri sayılmıştır.

Yeni teşkil edilen Bilgi İşlem Başkanlığı için, 190 Sayılı Genel Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin eki cetvellerin Başbakanlık kısmında iptal-ihdas işlemi yapılarak, bu birimin kadroları sağlanmıştır.

Yine ayrıca, 406 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, 3056 Sayılı Başbakanlık merkez teşkilâtı anahizmet birimleri arasında yer alan “Devlet Durum Merkezi” birimi ve bu birime ait kanun metnindeki hükümler yürürlükten kaldırılmıştır.⁵⁴

9- 09.04.1990 tarih ve 418 sayılı “Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri ile İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dâir Kanun Hükmünde Kararname” ile; Başbakanlık Teşkilât Kanununda, 312 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan ve “*Kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerine asli görevlerinin yanı sıra Başbakan Başmüşavirliği görevi de verilebilir ...*” hükmü, -21. maddenin ikinci fıkrası- bu 418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle yürürlükten kaldırılmıştır.⁵⁵

10- 05.07.1991 tarih ve 433 sayılı “Kamu Personelinin Özlük Haklarına İlişkin Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin 16 ncı maddesi (a) fıkrasının 3 üncü bendi gereğince; 3056 sayılı Kanun’un 351 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik Başbakanlık merkez teşkilâtı kadrolarında çalışan bazı personele verilecek fazla çalışma ücreti konusunda yapılan yeni düzenlemeye dair 31 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.⁵⁶

11- 27.12.1991 tarih ve 475 sayılı “Devlet Memurları Kanunu, Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile, 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dâir Kanun Hükmünde Kararname” ile;⁵⁷

a- 475 sayılı KHK’nin 1 inci maddesi gereğince; 3056 sayılı Kanun’un, Kanun ve Kararlar Genel Müdürlüğü’nün görevlerine dâir 8 inci maddesinin (f) bendine “... mevzuat hazırlama ve esasları ile ilgili ilkeleri belirlemek,” ibaresi eklenmiştir.

b- 3056 Sayılı Kanunda 307 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 21 inci maddede yapılan düzenlemeye ilave olarak bu defa Başbakan Başmüşaviri adedi 7’den 15’e, 13 olan Başbakan Müşaviri 20’ye ve 23 üncü maddedeki Başbakanlık Müşaviri sayısı da 40’tan 85’e yükseltilmiştir.

c- 3056 Sayılı Kanun’un 433 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan fazla mesai ile ilgili 31 inci maddesi yeniden düzenlenmiştir.

d- 3056 sayılı Kanun’un 35 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başbakanlık merkez teşkilâtında, Müsteşar, Müsteşar Yardımcısı, Başbakan Başmüşaviri, Başbakan Müşaviri ve Başbakanlık Müşavirleri, Teftiş Kurulu Başkanı, Bakanlar Kurulu Sekreteri, Hukuk Müşaviri, Basın Müşaviri, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanı ve Yardımcıları ile Uzman ve Uzman Yardımcısı kadrolarına atananlar atandıkları kadrolarda sözleşmeli olarak da, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın çalıştırılabilir.

Ayrıca, Başbakanlık merkez teşkilâtında programcı, çözümleyici ve bilgisayar işletmeni ile

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde Osmanlıca dil ve yazı ile yazılan her türlü arşiv malzemesinin Türkçe'ye çevrilmesi, tasnifi, değerlendirilmesi gibi özel bilgi ve ihtisası gerektiren işlerde kadro aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın yerli ve yabancı elemanlar sözleşmeli olarak çalıştırılabilir. Ancak, Devlet Arşivlerinde çalıştırılacaklarda yaş haddi aranmaz, varsa emekli aylıkları kesilmez."

e- 3056 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Genel ve katma bütçeli dairelerle döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlarda, belediyeler ve özel idareler, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadî devlet teşekkülleri ve kamu iktisadî kuruluşlarında ve bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde çalışanlar kurumlarının, yüksek yargı organı mensupları, hakim ve savcılar için kendilerinin muvafakatı ile Başbakanlıkta sözleşmeli olarak istihdam edilebilir. Başbakanlığın bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Yüksek yargı organları mensupları hakkında görevlendirme talebi ilgili yüksek mahkemelerin başkanlarınca yerine getirilir. Bu personel ilgili kurumdan maaşsız izinli sayılır. İzinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgili özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler terfi ve emekliliklerinde hesaba katılır. Terfileri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır."

f- 3056 Sayılı Kanun'un Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün görevlerine dâir 10 uncu maddesinin (a) bendindeki "Mevzuat hazırlama usûl ve esasları ile ilgili ilkeleri geliştirmek," ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

g- 3056 Sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 4-11 inci maddenin (a) bendi ile kaldırılan 657 Sayılı Kanun'un 59 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki hüküm uyarınca bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımından önce Müsteşar veya Müsteşar Yardımcılığına atanmış olanların, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yayımı tarihinde görevleri sona erer, bunlar mükteseplerine uygun görevlere atanırlar,"

12- 06.07.1995 tarih ve 562 sayılı KHK ile, Başbakanlık Teşkilât Kanunu'na konulan "Geçici Madde 5"te, Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığı'nda çalıştırılanların her çeşit ücret ve ödemelerine ait hususlar tespit edilmiştir.⁵⁸

13- 15.11.1999 tarih ve 583 sayılı KHK ile, 3056 sayılı Kanunun 2 nci maddesine bir fıkra eklenerek, acil durum yönetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi, acil durum yönetimini gerektiren olayların vuku bulmasından önce, olaylar sırasında ve olaylardan sonra gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak hususu Başbakanlığın görevleri arasına dahil edilmiştir. Ayrıca, 3056 sayılı Kanunun 7 nci maddesine ilave yapılarak Başbakanlık anahizmet birimleri arasında Türkiye Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuştur.⁵⁹

18.05.2000 tarih ve 600 sayılı KHK ile, söz konusu Başkanlık, "Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü"ne dönüştürülmüş ve "11/A" Ek maddede bu Genel Müdürlüğün görevleri sayılmıştır.⁶⁰

14- 20.09.2000 tarih ve 626 sayılı KHK ile, 3056 sayılı Kanunun 7 inci maddesine ilave yapılarak Başbakanlık anahizmet birimi olarak “İnsan Hakları Başkanlığı” kurulmuştur. Yine aynı KHK ile 3056 sayılı kanunun mülga 17/A maddesi yeniden düzenlenerek “İnsan Hakları Başkanlığı’nın görevleri sayılmıştır.⁶¹ Ayrıca 626 sayılı KHK ile, 3056 sayılı Kanun’a “Ek-4, 5 ve 6 ncı maddeler ilave edilerek “*İnsan Hakları Üst Kurulu*”, “*İnsan Hakları Danışma Kurulu*” oluşturulmuş ve ayrıca insan hakları ihlalleri iddialarını yerinde incelemek ve araştırmak üzere heyetler teşkil edilmiştir. 626 sayılı KHK, TBMM’de 12.04.2001 tarihinde görüşülerek 4643 sayılı Kanun olarak yürürlüğe girmiştir.⁶²

1. BÖLÜMÜN DİPNOTLARI

- ¹ Ahmet Uğur, *Osmanlı Siyasetnameleri*, (t.y.), 154. s.
- ² İ.Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devlet Teşkilâtına Medhal*, Ankara, 1970, 41. s.
- ³ İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*. Ankara, 1984, 1-3 s.
- ⁴ Ahmet Mumcu, *Divân-ı Hümayûn*, Ankara, 1986, 87, 111. s.
- ⁵ Hüseyin Özdemir, *Osmanlı Devletinde Bürokrasi*, İstanbul, 2001, 47. s.
- ⁶ İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, 111-120. s.
- ⁷ J.Deney, “Sadrazam”, *İslam Ansiklopedisi*, 10. c., 46. s.
- ⁸ Mehmet İbşirli, “Bâbîâli, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, 4. c. 379. s.
- ⁹ Özdemir, a.g.e., 53. s.
- ¹⁰ Başvekil, Başvekâlet. *Türk Ansiklopedisi*, 5. c. 390. s.
- ¹¹ *Düstur* 3. Tertip, 1.c., 2. s.
- ¹² *Düstur* 3. Tertip, 1.c., 6.s.
- ¹³ *Düstur* 3. Tertip, 1.c., 123.s.
- ¹⁴ *Düstur*, 3. Tertip 5. c., 197. s.
- ¹⁵ Cafer Demiral. *Türkiye’nin 42 Hükûmeti* (25 Nisan 1920–15 Nisan 1973). Ankara, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı, 1973, 11-13. ss.
- ¹⁶ *Düstur*, 3. Tertip 3. c., 99. s.
- ¹⁷ Mustafa Kemal Atatürk. *Nutuk*, 2. cilt, Ankara, Milli Eğitim Basımevi, 1987, 794. s.
- ¹⁸ a.g.e. 800. s.
- ¹⁹ a.g.e. 800. s.
- ²⁰ *Düstur*, 3. Tertip, 5.c. 197. s.
- ²¹ *Düstur*, 3. Tertip, 3.c. 99. s.
- ²² *Düstur*, 3. Tertip, 4.c. 75. s.
- ²³ *Düstur*, 3. Tertip, 5.c. 398. s.
- ²⁴ *Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1927-1928-* [y.y.]: Matbuat Müdüriyyet-i Umumiyyesi, 1928, 38. s.
- ²⁵ T.C. Resmi Gazete, 30.6.1929, 1229. sayı, 7651-7652. s.
- ²⁶ T.C. Resmi Gazete, 24.5.1933, 2409. sayı.
- ²⁷ T.C. Resmi Gazete, 28.4.1937, 3591. sayı.
- ²⁸ TBMM Zabıt Ceridesi, “Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni Mazbatası (1/699). Sıra Sayısı: 136.
- ²⁹ T.C. Resmi Gazete, 29.6.1943, 5442. sayı.
- ³⁰ TBMM Zabıt Ceridesi, “Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni Mazbatası (1/93),” Sıra Sayısı: 73.
- ³¹ TBMM Zabıt Ceridesi, “Başvekâlet Teşkilâtı Hakkındaki 4443 Sayılı Kanuna Ek Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni Mazbatası (1/223).” Sıra Sayısı: 148.
- ³² T.C. Resmi Gazete, 21.6.1944, 5736. sayı.
- ³³ TBMM Zabıt Ceridesi, “Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki Kanuna Ek Kanun Tasarısı ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/9).” Sıra Sayısı: 46.
- ³⁴ T.C. Resmi Gazete, 17.9.1946, 6410. sayı.
- ³⁵ TBMM Tutanak Dergisi, “Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki 4443 Sayılı Kanun’a Bağlı Cetvele 4952 Sayılı Kanunla Eklenen Kadroların Kaldırılmasına Dâir Kanun Tasarısı ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/426).” Sıra Sayısı: 3.
- ³⁶ T.C. Resmi Gazete, 10.12.1948, 7076. sayı.
- ³⁷ TBMM Tutanak Dergisi, “Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni Mazbatası (1/793).” Sıra Sayısı: 218.
- ³⁸ T.C. Resmi Gazete, 17.3.1954, 8660. sayı.
- ³⁹ Savunma Sekreterlikleri Kurulmasına Dâir Kanun. Kanun Nu.: 108, Kabul Tarihi: 24.10.1960, T.C. Resmi Gazete ile neşri: 28.10.1960, 10641. sayı.
- ⁴⁰ Millî İstihbarat Teşkilât Kanunu. Kanun Nu.: 644, Kabul Tarihi: 6.7.1965, T.C. Resmi Gazete ile neşri: 22.7.1965, 12055. sayı.
- ⁴¹ Başbakanlık merkez teşkilâtının 1976 yılındaki birimleri, görevleri ve sorumlulukları hakkında daha geniş bilgi için bak: Başbakanlık Merkez Ünitelerinin Görev Yetki ve Sorumluluk Rehberi. (Hazırlayan Başbakanlık Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı), Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1976, 105 s.
- ⁴² T.C. Resmi Gazete, 7.11.1980, 17153. sayı, 14-16. ss.
- ⁴³ T.C. Resmi Gazete, 28.2.1982, 17619. sayı (Mükerrer), 11-27. ss.
- ⁴⁴ T.C. Resmi Gazete, 18.6.1984, 18435 sayı (Mükerrer), 4-14. ss.
- ⁴⁵ TBMM Tutanak Dergisi, “Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Karamame ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/501).” Sıra Sayısı: 1-2. ss.
- ⁴⁶ T.C. Resmi Gazete, 19.10.1984, 18550. sayı, 1-12. ss.
- ⁴⁷ T.C. Resmi Gazete, 17.4.1987, 19434. sayı, 12. s.
- ⁴⁸ T.C. Resmi Gazete, 17.6.1987, 19490 (Mükerrer) sayı, 4. s.
- ⁴⁹ T.C. Resmi Gazete, 31.12.1987, 19681. sayı, 32. s.
- ⁵⁰ T.C. Resmi Gazete, 14.1.1988, 19694. sayı, 1-3. ss.
- ⁵¹ T.C. Resmi Gazete, 29.1.1988, 19709. sayı, 1. s.
- ⁵² T.C. Resmi Gazete, 30.6.1988, 19858. sayı, 3. s.
- ⁵³ T.C. Resmi Gazete, 30.12.1988, 20035. sayı (Mükerrer), 5. s.
- ⁵⁴ T.C. Resmi Gazete, 6.4.1990, 20484 sayı, 5-6. ss.
- ⁵⁵ T.C. Resmi Gazete, 11.4.1990, 20489. sayı, 30. s.
- ⁵⁶ T.C. Resmi Gazete, 8.7.1991, 20923 sayı, 8. s.
- ⁵⁷ T.C. Resmi Gazete, 11.1.1992, 21107. sayı, 3-5. ss.
- ⁵⁸ T.C. Resmi Gazete, 25.07.1995, 22354. sayı, 11. s.
- ⁵⁹ T.C. Resmi Gazete, 22.11.1999, 23884. sayı (Mükerrer), 3-5. ss.
- ⁶⁰ T.C. Resmi Gazete, 14.06.2000, 24079. sayı, 1-4. ss.
- ⁶¹ T.C. Resmi Gazete, 05.10.2000, 24191. sayı, 1-5. ss.
- ⁶² T.C. Resmi Gazete, 21.04.2001, 24380. sayı, 8-10. ss.

II. BÖLÜM

BAŞBAKANLAR

BAŞBAKANLAR

Mustafa Kemal ATATÜRK (1881-1938)

1881 yılında Selanik'te doğdu. İlk öğrenimini ve askerî öğrenci olarak orta öğreniminin bir kısmını Selanik'te yaptı. Manastır Askerî Lisesi'ni bitirdi. 1902 yılında Kara Harp Okulu'ndan, 1905 yılında Harp Akademisi'nden mezun oldu. Orduda çeşitli vazifeler aldı. 1913 yılında Sofya'da Ataşemiliter olarak bulundu.

Birinci Dünya Harbi sırasında, Çanakkale Muharebelerinde, Tümen Komutanı ve Anafartalar kahramanı olarak temayüz etti. 1916 yılından itibaren, Doğu ve Güney cephelerinde Kolordu ve Ordu Komutanlığı yaptı. Bitlis ve Muş'u düşman işgalinden kurtardı. Filistin ve Suriye cephelerinde görev aldı.

Mondros Mütarekesi'nden sonra Sevr Antlaşması hükümlerine dayanılarak ülkenin yabancılar tarafından işgali üzerine, 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a çıkarak Türk Millî Mücadelesi'ni başlattı. Amasya Genelgesi, Sivas ve Erzurum Kongreleri ile milletin istiklâli, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliğini ilân ederek bu mücadelenin esaslarını tespit etti.

Askerî görevlerinden istifa ederek 23 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni topladı. Meclis Başkanı seçildi. 25 Nisan - 3 Mayıs 1920 tarihleri arasında Muvakkat Encümen Reisi, 3 Mayıs 1920 - 24 Ocak 1921 tarihleri arasında da I. İcra Vekilleri Heyeti Reisi (Başbakan) olarak görev yaptı.

5 Ağustos 1921 tarihinde Başkomutanlık görevini üstlenerek Anadolu'nun Yunan işgalinden kurtarılması için mücadeleye devam etti. Sakarya Meydan Savaşı'nı kazandı. 19 Eylül 1921 tarihinde Meclis tarafından kendisine Mareşal ve Gazi unvanı verildi.

26 Ağustos 1922 tarihinde işgalci Yunan kuvvetlerine karşı Büyük Taarruz'u başlattı. Beş gün sonra 30 Ağustos 1922 tarihinde de Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı kazandı.

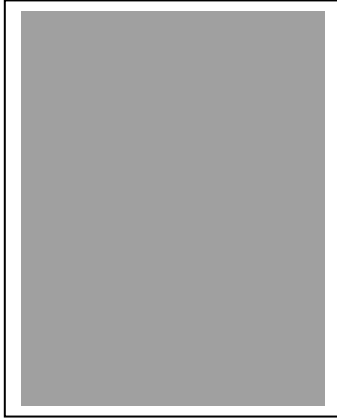
Anadolu'nun düşman işgalinden kurtulmasından sonra padişahlık ve halifelik kaldırıldı. Lozan Barış Konferansı'ndan sonra, 11 Ağustos 1923 tarihinde toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yeniden Başkan olarak seçildi. 9 Eylül 1923 tarihinde kurduğu Cumhuriyet Halk Partisi'nin Genel Başkanlığı'na seçildi.

29 Ekim 1923'de Cumhuriyet'in ilân edildiği gün, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı oldu. Dört dönem üst üste seçildiği bu görevi sırasında, modern Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temellerini sağlamlaştırdı ve Atatürk İnkılâbı olarak isimlendirilen büyük Türk İnkılâbını gerçekleştirdi. Dünya barışı ve bölgesel barışa önderlik etti. Esir ülkelerin istiklâl mücadelelerine örnek oldu.

10 Kasım 1938'de ölümüne kadar olduğu gibi, ölümünden sonra da bütün dünyada istiklâl için mücadelenin ve barışın sembolü oldu.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

Muvakkat İcra Encümeni	25.04.1920	03.05.1920
1. İcra Vekilleri Heyeti	03.05.1920	24.01.1921

Fevzi ÇAKMAK (1876-1950)

1876 yılında İstanbul'da doğdu. 1895 yılında Teğmen rütbesi ile Harp Okulu'nu bitirdikten sonra, aynı yıl girdiği Harp Akademisi'ni 1898 yılında bitirerek Kurmay oldu.

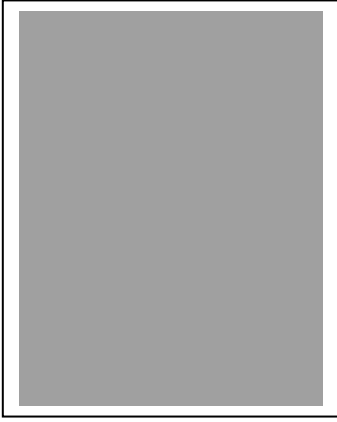
Ordunun çeşitli kademelerinde karargah ve birlik komutanlığı görevlerinde bulundu. 1914 yılında Tümgeneralliğe yükseldi. Çeşitli birliklerde Kolordu Komutanlığı, Anafartalar Grup Komutanlığı ve Ordu Komutanlığı görevlerinde bulundu. 6 Ocak 1918 tarihinde Genelkurmay Başkanlığına atandı. 28 Temmuz 1918 tarihinde Korgeneralliğe yükseldi. 27 Mayıs 1919 tarihine kadar bu görevi yürüttü. 1 nci Ordu Müfettişliği'nden sonraki Harbiye Nazırlığı görevinden 21 Nisan 1920 tarihinde istifa ederek Anadolu'ya geçti. Millî Savunma Bakanlığı ve İcra Vekilleri Heyeti Reisliği (Başbakanlık) yaptı.

3 Nisan 1921 tarihinde Orgeneral, 31 Ağustos 1922 tarihinde de Büyük Zafer'in kazanılmasındaki yüksek hizmetlerini takdiren Mareşalliğe terfi ettirildi. 12 Temmuz 1922 - 3 Mart 1924 tarihleri arasında Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekilliği, 3 Mart 1924 tarihinden 12 Ocak 1944 tarihine kadar Genelkurmay Başkanlığı yaptı. 12 Ocak 1944 tarihinde yaş haddinden emekli oldu. 12 Nisan 1950 tarihinde vefat etti.

Fransızca, İngilizce ve Almanca bilen Fevzi Çakmak, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

2. İcra Vekilleri Heyeti	24.01.1921	19.05.1921
3. İcra Vekilleri Heyeti	19.05.1921	09.07.1922

Hüseyin Rauf ORBAY (1881-1964)

1881 yılında İstanbul'da doğdu. Deniz Harp Okulu ve Mühendishane'yi 1899 yılında bitirdi.

Balkan Savaşı sırasındaki deniz savaşlarında büyük başarılar gösterdi ve bu nedenle "Hamidiye Kahramanı" unvanını kazandı. Birinci Dünya Savaşı'nda İran ve Irak'ta Osmanlı Teşkilât-ı Mahsusası'nda görev yaptı. Daha sonra Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı'na atandı. İzzet Paşa kabinesinde Bahriye Nazırlığı yaptı. Mondros Mütarekesini imzalayan heyette görev aldı.

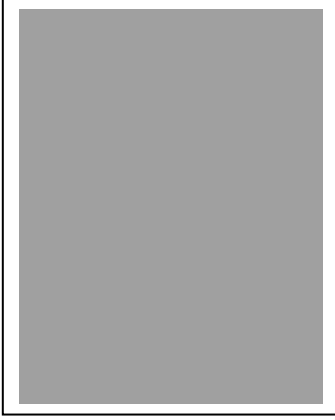
Son Osmanlı Meclis-i Mebusan'ında yer aldı. İstanbul'un işgali ve Meclis'in basılmasından sonra Malta'ya sürüldü. Yurda döndükten sonra Sivas Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi. 1921 yılında Bayındırlık Bakanlığı yaptı. Bakanlıktan ayrıldıktan sonra Meclis İkinci Başkanlığına seçildi. 12 Temmuz 1922 - 4 Ağustos 1923 tarihleri arasında 4. İcra Vekilleri Heyeti Reisliği (Başbakanlık) yaptı.

17 Kasım 1924'de Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nı kurdu. Parti, 3 Haziran 1925'de kapatıldı. Yönetici kadro, 17 Haziran 1926'daki İzmir Suikasti olayıyla ilgili görülerek yargılandı. Avrupa'da bulunan Orbay, yokluğunda 10 yıl hapse mahkum edildi. 10. Yıl Affından sonra yurda döndü. 1939 yılında Kastamonu Milletvekili oldu. 1942-1944 yılları arasında Londra Büyükelçiliği yaptı.

Rauf Orbay 1964 yılında vefat etti.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

4. İcra Vekilleri Heyeti	12.07.1922	04.08.1923
--------------------------	------------	------------

Ali Fethi OKYAR (1880-1943)

1880 yılında Pirlepe’de doğdu. İyi bir öğrenim gördü. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti’nde Mustafa Kemal ile beraber çalıştı. 1908 yılında Paris’te Ataşemiliter olan Fethi Bey, Trablusgarp Savaşı çıkınca Paris’ten ayrıldı, Afrika’da yapılan savaşlara katılmak üzere Trablusgarp’a geçti. 1912 yılında Manastır Milletvekili, 1913 yılında İttihat ve Terakki Genel Merkezi’ne üye ve Genel Sekreter seçildi. Meclis-i Mebusan’ın feshinden sonra Sofya Elçisi, 1917 yılında da Dahiliye Nazırı oldu.

1919 yılında İttihat ve Terakki yöneticileri ile birlikte Malta’ya sürüldü. 1921’de İstanbul Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne katıldı ve Fevzi Çakmak Hükûmeti’nde İçişleri Bakanı oldu. 4 Ağustos – 27 Ekim 1923 tarihleri arasında 5. İcra Vekilleri Heyeti Reisliği (Başbakanlık) yaptı. Cumhuriyetin ilânı sırasında yaşanan kabine buhranı üzerine Başbakanlıktan ayrıldı.

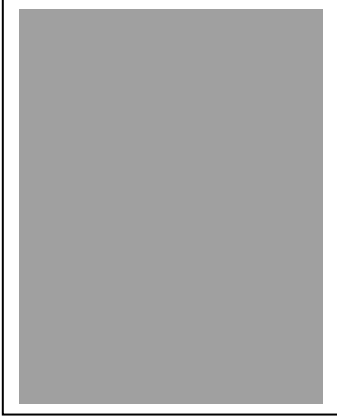
Mustafa Kemal’in Cumhuriyetin ilânına karar verdiği sırada, O’nun yanında bulunmuş ve Meclis’te takip edilecek çalışma şeklini beraberce tespit etmişlerdir. Fethi Bey, Cumhuriyetin ilânından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı seçildi. 1924 yılında Başbakanlığa seçilen Fethi Okyar, Şubat 1925’te başlayan Şeyh Said isyanı sırasında Başbakanlıktan ayrıldı.

Aynı yıl Paris Büyükelçisi oldu. Büyükelçi olarak çalıştığı Paris’ten, 1930 yılında dinlenmek için yurda gelen Fethi Okyar’a Mustafa Kemal tarafından yeni bir parti kurması teklifi yapılması üzerine, Serbest Cumhuriyet Fırkası’nı kurdu. Ancak bazı olaylar sebebiyle 17.11.1930’da parti feshedildi. Okyar, 1934 yılında Londra Büyükelçisi, 1939-1942 yılları arasında milletvekili seçildi ve bir süre Adalet Bakanlığı yaptı. 1943 yılında vefat etti.

Fransızca ve İngilizce bilen Fethi Okyar, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

5. İcra Vekilleri Heyeti	14.08.1923	27.10.1923
3. T.C. Hükûmeti	22.11.1924	03.03.1925

İsmet İNÖNÜ (1884-1973)

1884 yılında İzmir’de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Sivas’ta tamamladıktan sonra Mühendishane İdadisini (Askerî Lise) bitirdi.

1903 yılında Kara Harp Okulu’ndan, 1906 yılında Harp Akademisi’nden mezun olarak, ordunun çeşitli kademelerinde görev yaptı.

1910-1913 yılları arasında Yemen İsyanı’nın bastırılması harekâtına katıldı. Bu ve bundan önceki görevlerinde hudut problemleri ve asilerle yapılan anlaşmalarda başarılı hizmetleri ve meslekî özellikleriyle dikkati çekti.

Birinci Dünya Savaşı sırasında Kafkas Cephesi’nde Kolordu Komutanı olarak Atatürk’ün emrinde çalıştı ve öğrencilik yıllarından beri devam eden dostlukları ile devletin geleceği hakkında ortak fikirleri gelişti. Suriye Cephesi’nde savaştı; Millî Mücadele sırasında Atatürk’ün en yakın silâh arkadaşı olarak çalıştı. Edirne milletvekilliği ve bakanlık yaptı. Albay İsmet Bey, mebusluk ve bakanlık da uhdesinde kalarak Garp Cephesi Komutanlığı’na getirildi. 25 Ekim 1920 tarihinden sonra Batı Cephesi Komutanı olarak Çerkez Ethem isyanını bastırdı. Birinci ve İkinci İnönü Savaşlarını yönetti. Tuğgeneral rütbesine yükseldi.

Sakarya Meydan Savaşı ve Büyük Taarruz’dan sonra kazanılan zafer üzerine Mudanya Mütarekesi’nde Büyük Millet Meclisi’ni temsil etti. Lozan Barış Konferansı’na Dışişleri Bakanı ve Türk Heyeti Başkanı olarak katıldı. 24 Temmuz 1923’te Lozan Andlaşması’nı imzaladı.

Cumhuriyetin ilânından sonra 1923-1924 yıllarında ilk hükûmette Başbakan olarak görev aldı, 1924-1937 yılları arasında bu görevini sürdürdü.

İnönü, Atatürk İnkılâplarının gerçekleşmesinde ve Türkiye Cumhuriyeti’nin sağlam temeller üzerine oturtulmasında Atatürk’ün en yakın mesai arkadaşıydı.

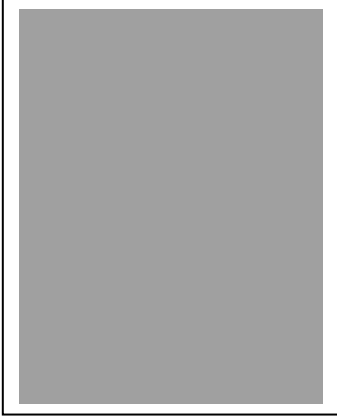
Atatürk'ün ölümünden sonra, 1938 yılında, TBMM tarafından Türkiye'nin ikinci Cumhurbaşkanı olarak seçildi. İkinci Dünya Savaşı sırasında Türkiye'yi savaş felâketinin dışında tutmayı başardı. Savaştan sonra çok partili siyasî rejime geçilmesinde en büyük destek oldu. 1950 yılında, yapılan seçimleri kaybettikten sonra, 1960 yılına kadar Ana Muhalefet Partisi Başkanı olarak siyasî yaşamını sürdürdü. 27 Mayıs harekâtından sonra Kurucu Meclis üyeliğine seçildi ve 10 Kasım 1961 tarihinde Başbakanlığa atandı.

1965 yılında bu görevden ayrıldıktan sonra milletvekili olarak siyasî yaşamına devam etti, 1972 yılında Parti Genel Başkanlığı ve milletvekilliğinden istifa ederek, 1973 yılına kadar Anayasa gereğince Cumhuriyet Senatosu tabîi üyeliği görevinde bulundu. 25 Aralık 1973 günü vefat etti, Anıtkabir' de toprağa verildi.

Almanca, İngilizce ve Fransızca bilen İsmet İnönü, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

1. T.C. Hükûmeti	30.10.1923	06.03.1924
2. T.C. Hükûmeti	06.03.1924	22.11.1924
4. T.C. Hükûmeti	04.03.1925	01.11.1927
5. T.C. Hükûmeti	01.11.1927	27.09.1930
6. T.C. Hükûmeti	27.09.1930	04.05.1931
7. T.C. Hükûmeti	04.05.1931	01.03.1935
8. T.C. Hükûmeti	01.03.1935	25.10.1937
26. T.C. Hükûmeti	20.11.1961	25.06.1962
27. T.C. Hükûmeti	25.06.1962	25.12.1963
28. T.C. Hükûmeti	25.12.1963	20.02.1965

Mahmut Celal BAYAR (1883-1986)

1883 yılında Bursa'nın Gemlik ilçesi Umurbey köyünde doğdu. İlk ve orta öğreniminden sonra memuriyet hayatına atıldı. Adalet, reji ve bankacılık sahasında memuriyet görevlerinde bulundu. 1908 yılında İkinci Meşrutiyet'in ilânından sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin çalışmalarına katıldı. Bu cemiyetin İzmir Şubesi Genel Sekreterliği'ni yaptı.

12 Ocak 1920 tarihinde toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi'ne Saruhan Sancağı Milletvekili olarak katıldı. Türk Millî Mücadelesi'nin başlaması ile birlikte Anadolu'ya geçerek bu harekete fiilen katıldı.

Millî Mücadele döneminde Batı Anadolu'da faaliyet gösterdi. Aynı zamanda Birinci Büyük Millet Meclisi'nde Bursa Milletvekili olarak görev aldı. 1921 yılında İktisat Vekili oldu.

Lozan Barış Konferansı'na müşavir göreviyle katıldı. 1923 seçimlerinden sonra İkinci Büyük Millet Meclisi'ne İzmir Milletvekili olarak girdi.

1924 yılında İş Bankası'nın kurulmasında önemli rol oynadı. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda mücadele adamı, politikacı ve iktisatçı olarak temayüz etti. 1937-1939 yılları arasında Başbakanlık yaptı. 1943 yılına kadar İzmir Milletvekili olarak siyasi hayatını sürdürdü.

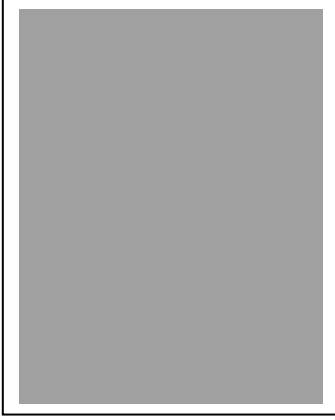
Çok partili siyasî hayata geçilmesi üzerine 1946 yılında arkadaşları ile birlikte Demokrat Parti'yi kurdu ve başkanlığına getirildi. Partisinin 1950 seçimlerini kazanmasından sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 22 Mayıs 1950 tarihinde Türkiye'nin üçüncü Cumhurbaşkanı seçildi. 27 Mayıs 1960 tarihinde yapılan askeri darbeyle bu görevinden uzaklaştırıldı.

15 Eylül 1961'de Yassıada Mahkemesi tarafından idama mahkum edildi. Cezası daha sonra müebbet hapse çevrildi. Yassıada'dan Kayseri Bölge Cezaevi'ne nakledilen Bayar, 7 Kasım 1964 tarihinde rahatsızlığı nedeniyle serbest bırakıldı. 22 Ağustos 1986 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Fransızca bilen Celal Bayar, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

9. T.C. Hükûmeti	25.10.1937	11.11.1938
10. T.C. Hükûmeti	11.11.1938	25.01.1939

Dr. Refik SAYDAM (1881-1942)

1881 yılında İstanbul'da doğdu. Askeri Tıbbiyyeyi doktor yüzbaşı olarak bitiren Refik Bey Almanya'da Berlin Askeri Tıp Akademisi'nde Brandenburg, Danzig, Spandou ve Scharite'de eğitim gördü.

Balkan Savaşı'nda Antalya'da ve Çatalca cephesinde kolera hastalığını önleyici çalışmalar yaptı. 1914 yılında atandığı Sahra Genel Sağlık Müfettiş Muavinliği sırasında Bakteriyoloji Enstitüsünü örgütleyerek tifo, dizanteri, veba ve kolera aşılarının, tetanos ve dizanteri serumlarının burada üretilmesini ve I. Dünya Savaşı boyunca ordu ihtiyacının karşılanmasını sağladı. Salgın hastalıklarla mücadelesini Hasankale'de cephe hizmetinde sürdürdü.

Tifüse karşı hazırladığı aşı, tıp literatürüne geçti ve I. Dünya Savaşında Alman ordusunda ve Kurtuluş Savaşı'nda kullanıldı. 1919'da 9. Kolordu Sağlık Müfettişi Muavinliği görevi ile Mustafa Kemal'in yanında Samsun'a çıkan Refik Bey, Erzurum'da Mustafa Kemal'in karargâhı dağıtıldıktan sonra Erzurum askeri hastanesi bulaşıcı hastalıklar servisi şefliğine atandı. Fakat bu görevi kabul etmeyerek ordudan ayrıldı. Erzurum ve Sivas Kongresi çalışmalarına katıldı.

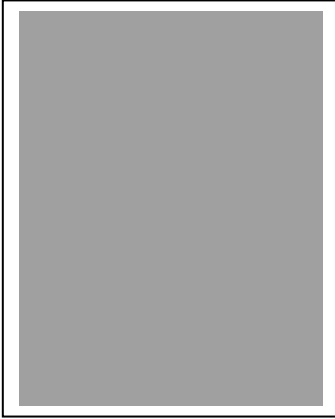
1920 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Beyazıt Milletvekili olarak girdi. İkinci dönemden başlayarak üyeliğini İstanbul Milletvekili olarak sürdürdü. Aynı yıl Sağlık ve Sosyal Yardım (Sihhat ve İctimai Muavenet) Bakanı seçildi.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Sağlık Bakanı olan Refik Saydam, 14 yıl sürecek olan bu görevinde sağlık hizmetlerinin temellerini attı. 1924 yılında Ankara'da ve daha sonra Erzurum, Diyarbakır, Sivas ve diğer birçok ilde memleket hastaneleri, doğum ve çocuk bakımevleri açtı. Ayrıca bu konuda eleman yetiştirilmesine önem vererek sağlık kursları, tıp öğrenci yurtları, 1928 yılında Hıfzıssıhha Enstitüsünü ve Mektebini, İstanbul ve Ankara'da verem savaş dispanserlerini kurdu.

1938'den sonra İçişleri Bakanlığı, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliği ve 15 yıl Kızılay Başkanlığı yaptı. Almanca ve Fransızca bilen Refik Saydam, 1942 yılında İstanbul'da vefat etti.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

11. T.C. Hükûmeti	25.01.1939	03.04.1939
12. T.C. Hükûmeti	03.04.1939	09.07.1942

Şükrü SARAÇOĞLU (1887-1953)

1887 yılında Ödemiş'te doğdu. 1909 yılında Mekteb-i Mülkiye'yi bitirdi. İzmir'de Maiyet Memuru olarak görev aldı. 1918 yılında İzmir Vilayeti hesabına Cenevre Üniversitesi Siyasî İlimler Fakültesini bitirip lisans diploması aldı.

Yunanlılar'ın İzmir'i işgali üzerine İzmir'e döndü ve Kuvay-ı Milliye'ye katıldı. Yunanlılarla mücadele için Kuşadası, Aydın ve Nazilli bölgelerinde teşkilât kurdu ve hareketleri yürüttü. Osmanlı Meclis-i Mebusan'ına İzmir Milletvekili olarak seçildiyse de İstanbul'a geleceği zaman meclis dağıldığından tekrar Kuşadası'na döndü.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ikinci döneminde İzmir Milletvekili olarak seçildi. Fethi Okyar kabinesinde Eğitim Bakanı oldu. Yunan Hükûmetiyle görüşmeleri yürütecek olan Muhtelit Mübadele Komisyonu Başkanlığı'na getirildi. 3. İsmet İnönü kabinesinde Maliye Bakanı oldu. Bu dönemde devlet memurlarının barem ve emeklilik kanunlarını hazırlatıp yürürlüğe koydurdu. Türk lirasının fiili istikrarını sağladı ve T.C. Merkez Bankası'nın kuruluş esaslarını hazırladı.

1932 Kasım'ında Osmanlı borçlarından, Lozan Anlaşması ile Türkiye'ye düşen hissenin taksit paylarını halletmek üzere, Paris'te alacaklıların temsilcileri ile yapılan toplantıya Türk Murahhas Heyeti Başkanı olarak katıldı ve anlaşmayı imzaladı.

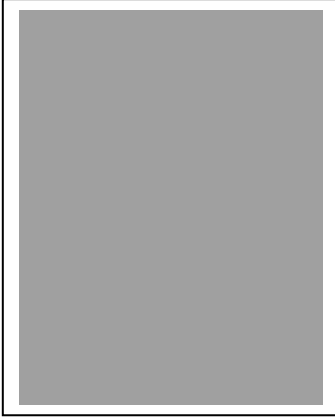
4. İnönü Hükûmeti'nde Adalet Bakanı oldu ve 6 yıla yakın süren bu görevi sırasında hakimler, avukatlar, suçüstü, icra, iflas, cezaevleri kanunları gibi önemli mevzuatı uygulama alanına koydu ve İmralı gibi modern cezaevlerinin temelini attı.

1937 yılında kurulan 1. Celal Bayar kabinesine Dışişleri Bakanı olarak giren Saraçoğlu, Refik Saydam kabinesinde de aynı görevi 1942 Ağustos'una kadar devam ettirdi.

Şükrü Saraçoğlu, Refik Saydam'ın 1942 yılında ansızın ölümü üzerine Başbakan oldu. Rahatsızlığı sebebiyle 5 Ağustos 1946 tarihinde Başbakanlıktan çekildi. 1 Kasım 1948 tarihinde TBMM Başkanlığı'na seçildi ve bu görevi iki dönem devam ettirdi. 14 Mayıs 1950 seçimlerinden sonra 26 yıl 9 ay devam eden İzmir Milletvekilliği ve siyasî hayatı sona erdi. 27 Aralık 1953 tarihinde İstanbul'da vefat etti. Fransızca bilen Şükrü Saraçoğlu evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

13. T.C. Hükûmeti	09.07.1942	09.03.1943
14. T.C. Hükûmeti	09.03.1943	07.08.1946

Recep PEKER (1889-1950)

5 Şubat 1889 tarihinde İstanbul'da doğdu. Orta öğrenimini Kocamustafapaşa Askerî Rüştiyesi İdadisi'nde yaptıktan sonra 1907 yılında Harbiye Mektebi'ni bitirdi. 1911 yılında Yemen ve Trablusgarp, 1912- 1913 yıllarında da Balkan savaşlarına katıldı.

I. Dünya Savaşında Rumeli ve Kafkas cephelerinde görev aldı. 1919'da Erkanı Harbiye Mektebini bitirdi. Kurtuluş Savaşına katılmak üzere Şubat 1920'de Anadolu'ya geçti. Binbaşı rütbesi ile 20. Kolordu'da görevlendirildi. 23 Nisan 1920 tarihinde açılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliğine getirildi. 1923 yılında Kütahya Mebusu seçilerek 2 dönem TBMM'ye girdi. Aynı yıl Halk Fırkası Genel Sekreterliğine seçildi. Bir süre Hakimiyeti Millîye gazetesinin başyazarlığını yaptı.

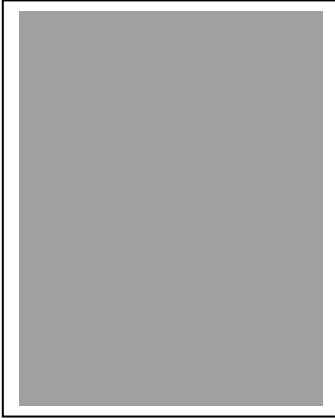
1924-1930 yılları arasında İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Bayındırlık Bakanlığı yaptı. 1927 yılında ikinci kez Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Sekreterliğine seçildi.

1928 yılında Cumhuriyet Halk Fırkası Meclis Grubu Başkan Vekilliğine getirildi. Ağustos 1946'da çok partili dönemin ilk hükûmetini kurdu. 15. T.C. Hükûmeti'nin Başbakanı oldu. Çok partili döneme Recep Peker'in Başbakanlığı sırasında girildi ve ilk seçimler O'nun Başbakanlığı döneminde yapıldı. 1 Nisan 1950 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Fransızca ve Almanca bilen Recep Peker, evli ve 5 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

15. T.C. Hükûmeti	07.08.1946	10.09.1947
-------------------	------------	------------

Prof. Hasan SAKA (1885-1960)

1885 yılında Trabzon'da doğdu. Mülkiye Mektebini 1908 yılında bitirdi. Paris Siyasal Bilgiler Okulu Diploması Şubasını 1912 yılında bitirip, daha önceki işi Divân-ı Muhasebat (Sayıştay)'daki görevine başladı.

Nisan 1915'de Maliye Bakanlığı Varidat Umum Müdürlüğü Temettü Vergisi Komisyonu 1. Mümeyyizliğine tayin edildi. Ekim 1916'da Eskişehir Sancağı Bölge İktisat Müdürü oldu. 4 Eylül 1918 tarihinde Mülkiye Mektebi iktisat dersi hocalığını üstlendi.

Son Osmanlı Mebusan Meclisi'ne Trabzon Milletvekili olarak katıldı. İşgal kuvvetlerinin Meclis'i kapatması üzerine İaşe Umum Müdürlüğü Teftiş Heyeti Müdürü oldu. 1921 yılında Trabzon Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne katıldı. 3. İcra Vekilleri Heyeti'nde önce Maliye, 11.5.1922 tarihinden itibaren de Ekonomi Bakanlığı yaptı. Bu dönemde çağdaş maliye ilkelerinin yerleşmesinde öncülük etmiştir. Lozan Konferans Heyetinde ekonomik ve mâlî konularda ikinci başkanlardan biri olarak görev yaptı ve anlaşmaya üçüncü sırada imza attı.

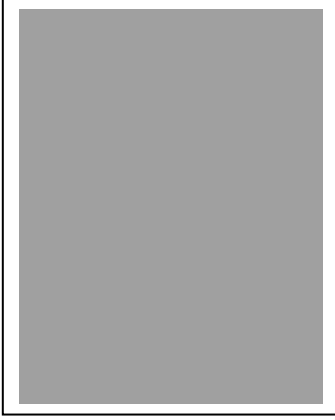
1. İnönü Hükûmeti'nde İktisat, 2. İnönü Hükûmeti'nde Ticaret ve 3. İnönü Hükûmeti'nde bir süre Maliye Bakanlığı yaptı. 13.7.1926 tarihinde istifaen görevinden ayrıldı. 1.11.1926 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilliğine seçildi. Bu görevini 3, 4 ve 5. dönemlerde de korudu. 1 Kasım 1935 tarihinde Başkan Vekilliğinden ayrıldı ve 24 Ekim 1936'dan 1941 yılına kadar İstanbul'dan Ankara'ya nakledilen Siyasal Bilgiler Okulu'nun Genel İktisat Profesörlüğünü üstlendi.

6-8. dönemlerde de Trabzon Milletvekili seçilerek 13 Eylül 1944 tarihinde 2. Saraçoğlu Hükûmeti'nde Dışişleri Bakanlığı'na getirildi. İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru bütçenin açık vermeye başladığı, şeker ve kâğıt sıkıntısının en üst sınıra çıktığı ve ortamın gerginleştiği bir dönemde; İsmet İnönü 12 Temmuz Bildirgesi doğrultusunda Başbakanlık yapacak kişi olarak Hasan Saka'yı uygun gördü.

Hasan Saka, Başbakanlıktan ayrılınca Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu Başkan Vekilliğine seçildi. 1954 seçimleriyle politikadan ayrıldı. 29 Temmuz 1960 tarihinde İstanbul'da vefat etti. Fransızca bilen Hasan Saka, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

16. T.C. Hükûmeti	10.09.1947	10.06.1948
17. T.C. Hükûmeti	10.06.1948	16.01.1949

Ord. Prof. Şemsettin GÜNALTAY (1883-1961)

1883 yılında Erzincan'ın Kemaliye ilçesinde doğdu. Yüksek Öğretmen Okulu Fen Şubesinden mezun olduktan sonra Lozan Üniversitesi Tabiiyat Bölümünü bitirdi. Özel olarak Arapça, Farsça ve Fransızca öğrendi.

Kıbrıs İdadisi'nde öğretmenlik, Midilli İdadisi, İzmir ve Gelenbevi Liseleri müdürlüklerinde bulundu. 1915 yılında İstanbul Darülfünun Edebiyat Fakültesi Türk Tarihi ve İslâm Kavimleri Tarihi Müderrisi tayin edildi. Süleymaniye Medresesi'nde Dinler Tarihi ve İslâm Felsefesi okuttu. 1924 yılında İlahiyat Fakültesi'nin kuruluşunda bu fakültenin başına getirildi.

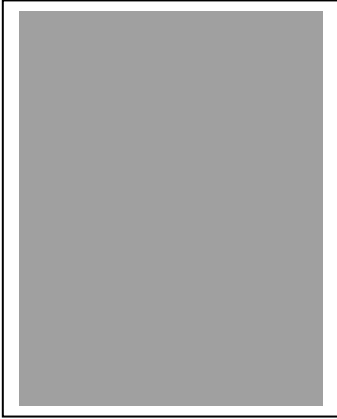
1915 yılında Ertuğrul Sancağı (Bursa)'ndan Bilecik Mebusu seçilerek siyasî hayata atılmıştır. Mütareke günlerinde İstanbul Darülfünûnu'nda millî davayı kuvvetle savunan ve gençlere yol gösteren hocalardan biri olmuştur. Ankara'da millî hükûmet kurulduktan sonra, İstanbul Belediye Meclisi'nde üyelik ve başkan vekilliği yaptı. Bu arada, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nde görev aldı.

1923-1950 yılları arasında Sivas, 1950-1954 yılları arasında Erzincan Milletvekilliği yapan Şemsettin Günaltay, 1949'da Hasan Saka'nın istifası üzerine 18. T.C. Hükûmetini kurmuş ve Demokrat Parti iktidarına kadar da Başbakanlık görevini sürdürmüştür.

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Başkanlığı ve Kurucu Meclis Üyeliği de yapan Günaltay, 1961 yılında İstanbul Senatörü seçildi, ancak aynı yıl vefat etti. 1941'den ölümüne kadar Türk Tarih Kurumu'nun Başkanlığını yapan Günaltay, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

18. T.C. Hükûmeti	16.01.1949	22.05.1950
-------------------	------------	------------

Adnan MENDERES (1899-1961)

1899 yılında Aydın'da doğdu. Tahsil hayatına İzmir İttihat ve Terakki Mektebi'nde başlayan Adnan Menderes, Kızılçullu Amerikan Koleji'nde okudu.

Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitiren Adnan Menderes, Birinci Dünya Savaşı sırasında yedeksubay olarak askerliğini yaptı. Aydın'da bazı arkadaşlarıyla birlikte Ayyıldız Çetesi'ni kurdu. Daha sonra Söke'de Piyade Alay Yaveri olarak savaşa katıldı. Savaştan sonra İstiklâl Madalyası aldı.

1930 yılında kurulan ancak kısa sürede kapatılan Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın Aydın Teşkilâtı'nı kurarak il başkanı oldu. Bu parti kapatılınca CHP'ye girdi ve 1931 yılında bu partiden Aydın Milletvekili seçildi.

1945 senesine kadar TBMM'de komisyon raportörlüğü yapan Adnan Menderes, o yıl Saraçoğlu Hükûmeti'nin getirdiği Toprak Kanunu Tasarısı'nı şiddetle reddederek, komisyondan istifa etti. Partide yaptıkları muhalefetten dolayı, Refik Koraltan ve Fuat Köprülü ile birlikte CHP Disiplin Kurulu tarafından 12 Haziran 1945 yılında ihraç edildiler. Celal Bayar da hem partiden hem de milletvekilliğinden istifa etti. Bu hareketler Demokrat Parti'nin 7 Ocak 1946 tarihinde kurulmasına sebep oldu.

Adnan Menderes, 1946 seçimlerinde Demokrat Parti'den Kütahya Milletvekili olarak Meclis'e girdi. Celal Bayar'dan sonra ikinci adam durumuna geldi.

14 Mayıs 1950 seçimlerinde Demokrat Parti oyların % 53,5'ini alarak iktidar oldu. 10 senelik Demokrat Parti iktidarının tek Başbakanı oldu ve o döneme damgasını vurdu. İktidarı zamanında 5 hükûmet kurdu. Bu 10 senelik zaman içinde Türkiye'nin iç ve dış siyasetinde büyük gelişmeler oldu. Sanayileşme ve şehirleşme hamlesi başladı, köye makine girdi, ulaşım, enerji, eğitim, sağlık, sigorta ve bankacılık sektörleri hareketlendi. Türkiye kalkınma kavramıyla tanıştı.

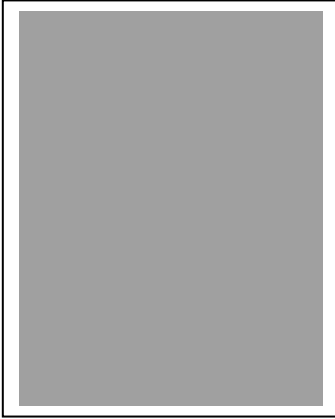
27 Mayıs 1960 tarihinde yapılan askerî darbeyle iktidardan indirildi. Yassıada'ya hapsedildi. Millî Birlik Komitesi tarafından kurulan Yüksek Adalet Divânı'nca idama mahkum edildi. 17 Eylül 1961 tarihinde İmralı'da idam edildi.

6 Haziran 1987 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan 3374 sayılı “Eski Başbakanlardan Adnan Menderes ve Eski Bakanlardan, Fatin Rüştü Zorlu ile Hasan Polatkan’ın İmralı’da Bulunan Mezarlarının Nakli ve İsimlerinin Bazı Tesislere Verilmesi Hakkında Kanun” gereğince İmralı’daki mezarı İstanbul’da inşa edilen anıt mezara nakledildi.

İngilizce bilen Adnan Menderes, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

19. T.C. Hükûmeti	22.05.1950	09.03.1951
20. T.C. Hükûmeti	09.03.1951	17.05.1954
21. T.C. Hükûmeti	17.05.1954	09.12.1955
22. T.C. Hükûmeti	09.12.1955	25.11.1957
23. T.C. Hükûmeti	25.11.1957	27.05.1960

Cemal GÜRSEL (1895-1966)

1895 yılında Erzurum'da doğdu. İlk öğrenimini Ordu ilinde yaptı. Daha sonra öğrenimini Erzincan ve İstanbul'da askerî öğrenci olarak sürdürdü.

1915-1917 yıllarında topçu subayı olarak Çanakkale Savaşlarına katıldı. Filistin ve Suriye cephesinde bulundu. Türk İstiklâl Harbinin Batı cephesindeki bütün savaşlarına katıldı. 1929 yılında Harp Akademisi'ni bitirdi. 1940'da Albaylığa, 1946'da Tuğgeneralliğe, 1953'de Korgeneralliğe, 1957'de Orgeneralliğe yükseldi. 1958 yılında Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na atandı. Bütün bu görevleri sırasında meslekî bilgi ve karakteri ile ordunun ve halkın sevgisini ve güvenini kazandı.

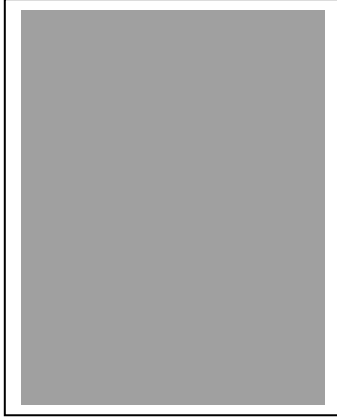
Kara Kuvvetleri Komutanlığının ikinci yılı Gürsel için siyasî hayata girişin dolaylı bir başlangıcı oldu. Demokrat Parti'nin bazı aydın çevrelerde hoşnutsuzluk yaratan tutumunu tenkid eden ve alınabilecek tedbirler konusunda, Millî Savunma Bakanı'na hitaben yazdığı 12 maddelik bir mektup yüzünden 3 Mayıs 1960 tarihinde Başbakanlıkça izinle görevinden alındı. Bu olaydan 24 gün sonra, Demokrat Parti iktidarına karşı yapılan 27 Mayıs 1960 ihtilalini gerçekleştiren subaylar, Gürsel'i ihtilal liderliğine çağırdılar. Daveti kabul eden Gürsel, ihtilalci subaylardan oluşan Millî Birlik Komitesi'nin başına geçti.

Gürsel, 27 Mayıs 1960 günü açıklanan ve 3'ü asker, 14'ü sivillerden kurulu Millî Birlik Komitesi Hükûmeti'nin başına geçti. 10 Ocak 1961 tarihine kadar devlet ve hükûmet başkanlığının yanı sıra Türk Silahlı Kuvvetleri Başkomutanlığı görevini de üstlendi.

27 Mayıs 1960 harekâtının lideri olarak kabul edildi. Yeniden demokratik düzene dönülmesinde ve 1961 Anayasası'nın hazırlanmasında önemli rol oynadı. Halkoyuna sunulan ve kabul olunan bu Anayasa gereğince, 10 Ekim 1961 tarihinde yapılan seçimlerden sonra teşekkül eden Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin dördüncü Cumhurbaşkanı olarak seçildi. 1966 yılında rahatsızlığının görevini engellemesi üzerine, Anayasa uyarınca Cumhurbaşkanlığı görevi sona erdi. 14 Eylül 1966 tarihinde vefat etti. Fransızca bilen Cemal Gürsel, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

24. T.C. Hükûmeti	30.05.1960	05.01.1961
25. T.C. Hükûmeti	05.01.1961	20.11.1961

Suat Hayri ÜRGÜPLÜ (1903-1981)

13 Ağustos 1903 tarihinde Şam'da doğdu. Galatasaray Lisesi mezunu olup, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni 1926 yılında bitirdi. Çeşitli devlet hizmetlerinde bulundu. 1929-1932 yıllarında Türk-Yunan Ahali Değiş Tokuşu mahkemelerinde çalıştı. İstanbul Ticaret Mahkemesi yargıçlığında bulundu.

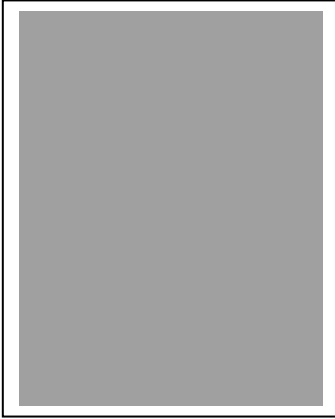
1939 ve 1943 yıllarında Kayseri Milletvekili seçildi. 2. Saraçoğlu Hükûmetinde Gümrük ve Tekel Bakanı oldu. 1950 yılında tekrar Parlamente'ye döndü. 1952 yılına kadar Kayseri Milletvekilliği yaptı. Avrupa İstişari Meclisi'nde Başkan Yardımcılığı görevinde bulundu.

1952'de Parlamento'dan ayrılarak Bonn Büyükelçiliğine getirildi. 1955'te Londra, 1959'da Washington, 1960'da ise Madrid Büyükelçiliğine atandı. 1961 seçimlerine katılarak Kayseri Senatörü seçildi. Cumhuriyet Senatosunun ilk Başkanı oldu. Bu görevi tamamladıktan sonra 1965 yılında Partiler Üstü Hükûmetin Başkanlığını yaptı. 1966 yılında Kontenjan Senatörü seçildi. 1972 yılına kadar bu görevde kaldı. 1981 yılında vefat etti.

Fransızca, İngilizce ve Almanca bilen Suat Hayri Ürgüplü, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

29. T.C. Hükûmeti	20.02.1965	27.10.1965
-------------------	------------	------------

Süleyman DEMİREL (1924-)

1 Kasım 1924 tarihinde Isparta'nın Atabey ilçesine bağlı İslamköy'de doğdu. İlköğrenimini doğduğu köyde, ortaokul ve liseyi Isparta ve Afyon'da bitirdi. Şubat 1949'da İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Elektrik İşleri Etüd İdaresi'nde göreve başladı. Önce 1949-1950, daha sonra 1954-1955 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri'nde barajlar, sulama ve elektrifikasyon konularında ihtisas yaptı.

1954 yılında Barajlar Dairesi Başkanı, 1955 yılında da Devlet Su İşleri Genel Müdürü oldu. 1962-1964 yılları arasında serbest müşavir-mühendis olarak çalıştı. Aynı yıllarda Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde su mühendisliği konusunda dersler verdi.

Siyasî yaşamına, 1962 yılında, Adalet Partisi Genel İdare Kurulu üyeliği ile başladı. 28 Kasım 1964 tarihinde bu partiye genel başkan seçilmesinin ardından, kurulmasını sağladığı ve Şubat-Ekim 1965 tarihleri arasında görev yapan koalisyon hükûmetinde Başbakan Yardımcısı olarak görev aldı.

10 Ekim 1965'de yapılan genel seçimlerde başında bulunduğu Adalet Partisi, yüzde 53 oy alarak tek başına iktidar oldu. Bu seçimlerde Isparta Milletvekili olarak Parlamento'ya girdi ve 30. T.C. Hükûmetini kurdu. Bu hükûmet 4 yıl sürdü. 10 Ekim 1969 tarihindeki genel seçimlerde de Adalet Partisi yine tek başına iktidar oldu. Böylece, 31. T.C. Hükûmeti'ni kurdu. Daha sonra, parti içi bir kriz dolayısı ile, 32. T.C. Hükûmeti'ni kurmak durumunda kaldı. 12 Mart 1971 muhtırası üzerine, Başbakanlık görevini bıraktı. 1971 ile 1980 arasında, 1975, 1977 ve 1979'da 3 defa daha hükûmet kurdu.

12 Eylül 1980 askerî müdahalesi üzerine bir süre gözaltında tutuldu ve 7 sene yasaklı olarak siyaset dışı kaldı. 6 Eylül 1987'de yapılan halk oylaması ile yasaklar kaldırıldı ve 24 Eylül 1987 tarihinde, Doğru Yol Partisi Genel Başkanlığı'na seçildi. 29 Kasım 1987'de yapılan genel seçimlerde Isparta Milletvekili olarak tekrar TBMM'ne girdi. 20 Ekim 1991 tarihinde yapılan genel seçimler sonrasında, Doğru Yol Partisi ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin bir araya gelerek kurduğu 49. T.C. Hükûmeti'nde Başbakan olarak görev aldı.

Süleyman Demirel, 30 yaşında Genel Müdür, 40 yaşından önce Parti Genel Başkanı, sonra Başbakan olmuş; 12 seneye yaklaşan Başbakanlık görevinde, Türkiye'nin kalkınması ve

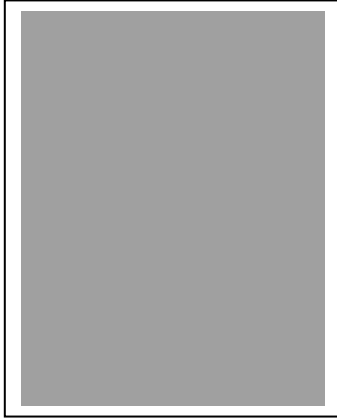
gelişmesine büyük hizmetlerde bulunmuştur. Türkiye'nin en genç Genel Müdürü, en genç Başbakanı ve İsmet İnönü'den sonra en uzun Başbakanlık yapmış kişisidir. 6 dönem Isparta Milletvekilliği yapmış, 7 sene yasaklı kalmış, 6 defa hükûmetten gitmiş, 7 defa hükûmet kurmuştur.

16 Mayıs 1993 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye'nin 9. Cumhurbaşkanı olarak seçildi. 16 Mayıs 2000 tarihinde görev süresini tamamlayarak Cumhurbaşkanlığı'ndan ayrıldı.

İngilizce bilen Süleyman Demirel evlidir.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

30. T.C. Hükûmeti	27.10.1965	03.11.1969
31. T.C. Hükûmeti	03.11.1969	06.03.1970
32. T.C. Hükûmeti	06.03.1970	26.03.1971
39. T.C. Hükûmeti	31.03.1975	21.06.1977
41. T.C. Hükûmeti	21.07.1977	05.01.1978
43. T.C. Hükûmeti	12.11.1979	12.09.1980
49. T.C. Hükûmeti	21.11.1991	25.06.1993

Prof. Dr. Nihat ERİM (1912-1980)

1912 yılında Kandıra'da doğdu. Galatasaray Lisesi mezunu olup, İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdi (1936). Paris Hukuk Fakültesi'nde doktora yaptı (1936-1939). Paris'teki Milletlerarası Yüksek İncelemeler Enstitüsü'nden sertifika ve diploma aldı (1936). Ankara Hukuk Fakültesi'ne öğretim üyesi (1939'da doçent, 1942'de profesör) oldu. Üniversitedeki görevi devam ederken Dışişleri Bakanlığı Hukuk Müşaviri tayin edildi (1943). San Francisco'da Birleşmiş Milletlerin kuruluş konferansında Türk heyetinde müşavir olarak görev yaptı (1945). Aynı yıl Kocaeli'den Bağımsız Milletvekili seçildi. Daha sonra Parlamento'da Cumhuriyet Halk Partisi grubuna katıldı. Birleşmiş Milletler Basın ve Haberleşme Konferansında Türk Heyeti Başkanı olarak bulundu (1948). İkinci Hasan Saka kabinesinde Bayındırlık Bakanı olarak görev aldı. Şemsettin Günaltay kabinesinde Başbakan Yardımcısı oldu (1949).

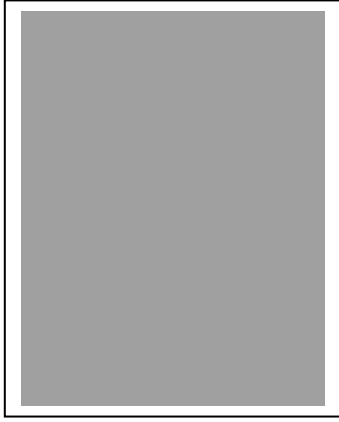
1950 yılında Cumhuriyet Halk Partisi'nin iktidarı kaybetmesinden sonra, Ulus gazetesinin siyasi müdürü ve başyazarı olarak görevlendirildi. Bu ara Üniversitedeki görevine döndüyse de kısa bir süre sonra istifa etti (1953). Ulus gazetesinin kapanmasından sonra Yeni Ulus Halkçı gazetesini çıkardı (1953). Kıbrıs ile ilgili Londra görüşmelerine katıldı (1956). Aynı yıl Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Türk üyeliğine seçildi; bu üyeliği 1962'ye kadar devam etti. Zürih ve Londra antlaşmalarından sonra Kıbrıs anayasasının hazırlanmasında Türk Heyetine Başkanlık etti (1959).

Tekrar siyasete dönerek Kocaeli Milletvekili seçildi (1961). Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili oldu. Merkezi Lahey'de bulunan Devletler Hukuku Enstitüsü'ne üye seçildi (1963). 1964 Seçimlerinde milletvekilliğini ve seçimden sonra Grup Başkan Vekilliğini muhafaza etti. Birleşmiş Milletler'deki Kıbrıs görüşmelerinde Türk heyetine müşavirlik yaptı. 1961-1970 Yılları arasında Avrupa Konseyinde Türkiye Parlamentosunu temsil etti ve Başkan Yardımcısı seçildi (1969). 33. ve 34. T.C. Hükûmetlerinde Başbakanlık yaptı. 19 Temmuz 1980 tarihinde İstanbul'da teröristler tarafından öldürüldü.

Fransızca ve İngilizce bilen Nihat Erim, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

33. T.C. Hükûmeti	26.03.1971	11.12.1971
34. T.C. Hükûmeti	11.12.1971	22.05.1972

Ferit MELEN (1906-1988)

1906 yılında Van'da doğdu. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1931 yılında mezun oldu. Aynı yıl Maliye Bakanlığı'nda Müfettiş Yardımcısı oldu. 1932 yılında staj için Paris'e gönderildi. 1933 yılında Müfettiş, 1944 yılında Vasıtalı Vergiler Genel Müdürü, 1946 yılında Gelirler Genel Müdürü oldu.

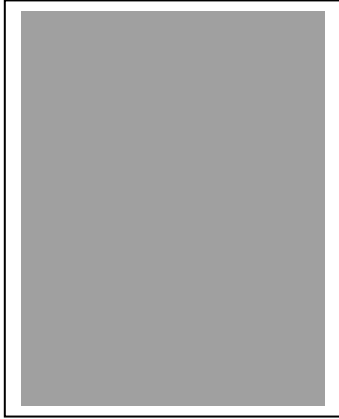
Siyasî hayata, 1950 yılında Cumhuriyet Halk Partisi'nden Van Milletvekili seçilerek atıldı; 1954 yılında seçimleri kaybetti. 1957 yılında yeniden seçildiyse de 27 Mayıs 1960 tarihinde milletvekilliği sona erdi. Aynı yıl Kurucu Meclis Üyesi oldu. 1961 ve 1962 yıllarında İnönü'nün kurduğu koalisyon hükûmetlerinde Parlamento dışından Maliye Bakanlığı yaptı. Bu görevdeyken yapılan Senato yenileme seçimlerinde Van'dan Cumhuriyet Halk Partisi Senato Üyesi olarak Parlamento'ya girdi. 1965 yılında Maliye Bakanlığı sona erdi. 1967 yılında Turhan Feyzioğlu başkanlığında bir grupla partiden ayrılarak Güven Partisi'nin kurucuları arasında yer aldı.

12 Mart muhtırasından sonra kurulan 1. ve 2. Erim Hükûmetlerinde Millî Savunma Bakanlığı yaptı. Erim, Başbakanlıktan istifa edince Melen, 22 Mayıs 1972 tarihinde yeni hükûmeti kurmakla görevlendirildi. Başbakanlığı 1973 Nisan'ına kadar sürdü. 1975 yılında işbaşına gelen Millîyetçi Cephe Koalisyon Hükûmetinde tekrar Millî Savunma Bakanı oldu. 3 Eylül 1988 tarihinde vefat etti.

Fransızca bilen Ferit Melen, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

35. T.C. Hükûmeti	22.05.1972	15.04.1973
-------------------	------------	------------

Naim TALU (1919-)

1919 yılında İstanbul'da doğdu. 1943 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesini bitirdi. Bir süre Sümerbank'ta çalıştıktan sonra 1946'da Merkez Bankası'na geçti. 1966 yılında vekâleten Genel Müdürlük yaptığı bu kuruluştaki 1967 yılında Genel Müdür oldu. 1970 yılında Merkez Bankasının yeniden örgütlendirilmesi üzerine Bankanın ve İdare Meclisinin Başkanlığına getirildi.

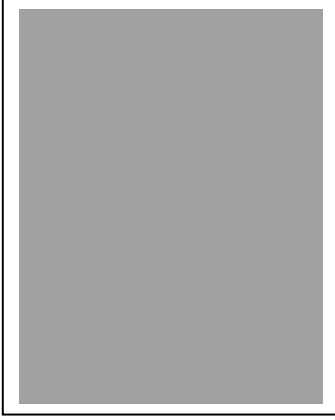
2. Erim Hükûmeti'nde Ticaret Bakanı olarak siyasi hayata girdi. Melen Hükûmeti'nde de yerini korudu. 1972 yılında Ticaret Bakanı iken, zamanın Cumhurbaşkanı Sunay tarafından Senato Üyeliğine atandı. Melen Hükûmeti çekilince Cumhuriyetçi Güven Partisi ve Adalet Partisi'nin gösterdikleri ortak aday olarak 36. T.C. Hükûmeti'ni kurdu.

1973 seçimleri bu hükûmet zamanında yapıldı ve seçimden sonra hiçbir partinin tek başına hükûmet kurmağa yeterli çoğunluğu sağlayamaması üzerine Talu kabinesi Şubat 1974'e kadar işbaşında kaldı. Bülent Ecevit başkanlığında Cumhuriyet Halk Partisi-Millî Selamet Partisi koalisyonunun gerçekleşmesi üzerine Talu, görevi Ecevit'e devretti. 1976 yılında Kontenjan Senatörlüğü sona erdi.

İngilizce bilen Naim Talu, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

36. T.C. Hükûmeti	15.04.1973	26.01.1974
-------------------	------------	------------

Bülent ECEVİT (1925-)

1925 yılında İstanbul'da doğdu. 1944 yılında İstanbul Amerikan Koleji'ni bitirdi. 1944 yılında çalışma yaşamına girdikten sonra, işten ayrabildiği zamanlarda Ankara Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı, Londra Üniversitesi'nde Sanskrit, Bengalce, Sanat Tarihi bölümlerine devam etti. 1957 yılında da ABD'de Harvard Üniversitesi'nde sekiz ay incelemelerde bulundu.

1944 yılında Ankara'da Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'ne İngilizce çevirmeni olarak girdi. 1946-1950 arasında Londra'da Türk Basın Ataşeliği'nde çalıştı. 1950-1960 arasında "Ulus" gazetesinde, ve "Ulus"un kapatıldığı yıllarda "Yeni Ulus" ve "Halkçı" gazetelerinde, yazar ve yazı işleri müdürü olarak çalıştı. 1954 sonu ile 1955 başlarında ABD'de, Kuzey Carolina'da yayınlanan "Winston-Salem" gazetesinde konuk gazeteci olarak görev yaptı. 1965'de "Milliyet" gazetesinde günlük yazılar yazdı. 1950'lerde "Forum" dergisinin yazı işleri kadrosunda yer aldı. 1972 yılında aylık "Özgür İnsan", 1981'de haftalık "Arayış", 1988'de aylık "Güvercin" dergilerini çıkarttı.

1957-1980 arasında, önce Ankara, sonra Zonguldak'tan Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili seçildi. 1960-1961'de Kurucu Meclis üyeliği, 1961-1965 yılları arasında Çalışma Bakanlığı yaptı. 1966'da, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğine getirildi. 1971'de Partisinin askeri yönetimce oluşturulan hükûmete katkıda bulunmasına karşı çıkarak bu görevinden ayrıldı. 1972 Mayısında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanlığına seçildi. 1974 yılında kurulan Cumhuriyet Halk Partisi -Millî Selamet Partisi koalisyonu hükûmetinin Başbakanı oldu. Bu dönemde Kıbrıs Barış Harekatı gerçekleşti.

1977 yılında bir azınlık hükûmeti kurdu fakat güvenoyu alamadı. 1978 yılında, Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde çoğunluğu bulunmamakla beraber, bazı bağımsız üyelerin ve küçük partilerin katkısıyla bir hükûmet kurdu. Bu Başbakanlık dönemi 21 ay sürdü. 12 Eylül 1980 askeri müdahalesinden sonra, bir süre gözaltında tutuldu.

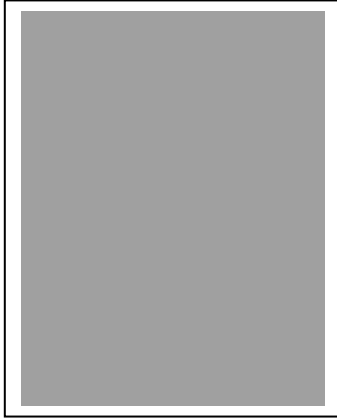
Bülent Ecevit, yasaklı döneminde, eşi Rahşan Ecevit başkanlığındaki Demokratik Sol Parti'nin kuruluşuna katkıda bulundu. 1987 yılındaki halkoylamasıyla, siyasal haklarına yeniden kavuşunca, Demokratik Sol Parti Genel Başkanlığı'na seçildi. Kısa bir süre sonra yapılan genel seçimlerde Partisi iyi sonuç alamayınca bu görevden ayrıldı.

1989 yılında yapılan Demokratik Sol Parti Olağanüstü Kurultayı'nda yeniden Genel Başkan oldu. 1991 seçimlerinde de Zonguldak'tan milletvekili seçildi. 28 Şubat sürecinden sonra oluşan siyasal kaosta azınlık hükûmeti kurma görevi verildi ve 70 milletvekili ile Başbakan oldu. 18 Nisan 1999 tarihinde yapılan genel seçimlerde partisini birinci parti yaparken, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi ile ortak hükûmet kurdu ve bu hükûmetin Başbakanı oldu. 3 Kasım 2002 seçimlerinde Demokratik Sol Parti barajın altında kaldığı için milletvekili seçilemedi. 25.07.2004 tarihinde yapılan Demokratik Sol Parti Kurultayında Genel Başkanlıktan ayrıldı.

İngilizce bilen Bülent Ecevit evlidir.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

37. T.C. Hükûmeti	26.01.1974	17.11.1974
40. T.C. Hükûmeti	21.06.1977	21.07.1977
42. T.C. Hükûmeti	05.01.1978	12.11.1979
56. T.C. Hükûmeti	11.01.1999	28.05.1999
57. T.C. Hükûmeti	28.05.1999	18.11.2002

Prof. Dr. Sadi IRMAK (1904-1990)

1904 yılında Konya Seydişehir’de doğdu. İlk öğrenimini, Rüşdiyeyi ve Konya Sultanisi’ni birincilikle bitirip biyoloji öğretmeni oldu. Aynı yıl İstanbul Hukuk Fakültesi’ne girdi. 1925 yılında açılan devlet imtihanını kazanarak Berlin Üniversitesinde tıp ve biyoloji öğrenimi görüp 1929 yılında pekiyi derece ile tıp doktoru oldu. Hagen ve Düsseldorf hastanelerinde asistan olarak çalıştı.

Yurda dönünce Ankara Hükûmet Tabipliği ve Gazi Terbiye Enstitüsü biyoloji öğretmenliği görevlerinde bulundu. 1933 yılında İstanbul Tıp Fakültesi doçentliğini kazandı. 1940 yılında fizyoloji profesörü oldu.

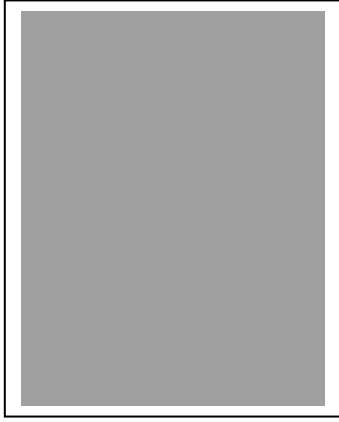
1943 yılında Konya Milletvekili seçilip, aynı yıl Halkevleri Yüksek Danışma Kurulu Başkanlığı’na, sonra da Diyarbakır Bölge Müfettişliğine getirildi.

1950 yılında yeniden ilim ve meslek hayatına dönen İrmak, Münih, daha sonra İstanbul Tıp Fakültesi’nde akademik hayatını sürdürdü. 1974 yılında Kontenjan Senatörü seçildi. 17 Kasım 1974–31 Mart 1975 arasında Başbakanlık yaptı. 12 Eylül 1980 hareketinden sonra Danışma Meclisi üyesi oldu ve bu meclisin başkanlığına seçildi. 11 Kasım 1990 tarihinde İstanbul’da vefat etti.

Almanca ve Fransızca bilen Sadi İrmak, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

38. T.C. Hükûmeti 17.11.1974 31.03.1975

Bülent ULUSU (1923-)

1923 yılında Üsküdar'da doğdu. İstanbul Deniz Harp Akademisi mezunu, Kurmay Subay. 1942-1964 Teğmen-Albay rütbelerinde çeşitli harp gemileri ve karargâhlarda görev yaptı.

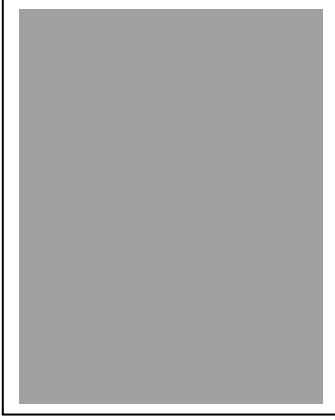
1964-1967 Tümamiral rütbesi ile Filo Komutanlıkları; 1970-1974 Koramiral, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Kurmay Başkanı, Donanma Komutanı; 1974-1980 Oramiral, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı, Deniz Kuvvetleri Komutanı; 12 Eylül 1980 askerî müdahalesi üzerine hükûmeti kurmakla görevlendirildi. 1983 yılında normal siyasî hayata dönülünceye kadar Başbakanlık yaptı.

Ödülleri: Türk Silâhlı Kuvvetleri Üstün Hizmet Madalyası, Tunus Devlet Başkanlığından Üstün Liyakat Madalyası, A.B.D. Savunma Bakanlığı Üstün Hizmet Madalyası.

İngilizce bilen Bülent Uluşu, evli ve 1 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

44. T.C. Hükûmeti 21.09.1980 13.12.1983

Turgut ÖZAL (1927-1993)

1927 yılında Malatya’da doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü’nden 1950 yılında mezun oldu. Aynı sene Elektrik İşleri Etüd İdaresi’nde çalışmaya başladı. İki sene sonra ihtisas için Amerika Birleşik Devletleri’ne gitti. Döndükten sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresi’nde Genel Müdür Teknik Müşavirliği görevini üstlendi. 1958 yılında yeni kurulan Planlama Komisyonu Sekreterliği’nin başına getirildi. 1960 yılında bu görevinin yanı sıra Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nde dersler verdi. Daha sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresi’nde Genel Müdür Yardımcısı oldu.

1966 yılında Başbakan Teknik Müşavirliği’ne, bir sene sonra da Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı’na atandı. 1971 yılında Devlet Planlama Teşkilâtı’ndan ayrılarak Dünya Bankası’nda, Sanayi ve Madencilik Projeleri Müşaviri olarak çalıştı. 1973 yılında Türkiye’ye dönerek özel sektörde idarecilik yaptı. 1977 yılında Madeni Eşya Sanayii Sendikası İdare Konseyi ve Sendika Başkanlığı’na seçildi. 1979 yılında Başbakanlık Müsteşarlığı’na getirildi. Aynı dönemde Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşar Vekilliği görevini de yürüttü.

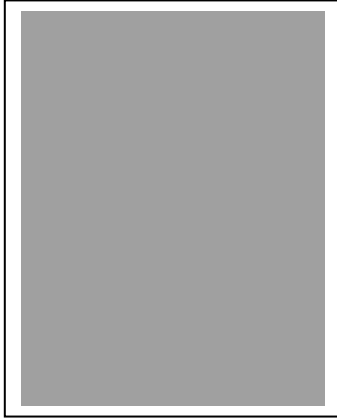
12 Eylül 1980 müdahalesinden sonra kurulan hükûmete ekonomik işlerden sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak atandı. 1982 yılında bu görevinden istifa etti. 1983 yılında Anavatan Partisi’ni kurdu ve aynı yıl yapılan genel seçimlerde partisinin başarılı olması üzerine 45. T.C. Hükûmetini kurmakla görevlendirildi. 1987 yılında yapılan seçimler sonrasında 46. T.C. Hükûmetini kurdu ve 1989 yılına kadar Başbakanlık görevini sürdürdü.

31 Ekim 1989 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Türkiye Cumhuriyeti’nin 8. Cumhurbaşkanı seçildi ve 9 Kasım 1989 tarihinde bu görevine başladı. 17 Nisan 1993 tarihinde geçirdiği bir rahatsızlık sebebiyle görevi sırasında vefat etti.

İngilizce bilen Turgut Özal, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

45. T.C. Hükûmeti	13.12.1983	21.12.1987
46. T.C. Hükûmeti	21.12.1987	09.11.1989

Yıldırım AKBULUT (1935-)

1935 yılında Erzincan'da doğdu, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitiren Akbulut bir süre serbest avukat olarak çalıştı. 1983-1991 yılları arasında Anavatan Partisi'nden Erzincan Milletvekili olarak TBMM'ye giren Akbulut, 1984-1987 yılları arasında İçişleri Bakanı olarak I. Turgut Özal Hükûmetinde görev aldı.

Akbulut, 24 Aralık 1987 - 1 Eylül 1989 ve 11 Eylül 1989 - 9 Kasım 1989 tarihleri arasında da Meclis Başkanlığı görevinde bulundu.

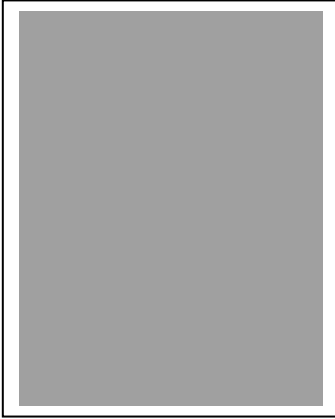
Turgut Özal'ın Cumhurbaşkanı olmasının ardından Başbakan oldu ve 1989-1991 yılları arasında bu görevini sürdürdü. 1989-1991 yılları arasında Anavatan Partisi Genel Başkanlığı da yapan Akbulut, 1995 yılında yapılan genel seçimlerde milletvekilliğine aday olmadı.

18 Nisan 1999 genel seçimlerinde Anavatan Partisi Ankara Milletvekili olarak yeniden Parlamento'ya girdi. 20 Mayıs 1999 tarihinde 3. kez Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçildi.

Yıldırım Akbulut, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

47. T.C. Hükûmeti 09.11.1989 23.06.1991

A. Mesut YILMAZ (1947-)

1947 yılında İstanbul'da doğdu. 1971 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat Bölümü'nden mezun oldu. 1972-1974 yılları arasında Almanya'nın Köln Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nde yüksek lisans yaptı.

1975-1983 yılları arasında kimya, tekstil ve ulaştırma sektörlerinde, çeşitli özel şirketlerde yönetici olarak görev aldı.

1983 yılının Mayıs ayında kurulan Anavatan Partisi'nin Kurucu Üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı olan Mesut Yılmaz, aynı yıl Kasım ayında yapılan Genel Seçimde Rize Milletvekili seçildi. 1. Özal Hükûmeti'nde enformasyondan sorumlu Devlet Bakanlığına atandı ve Hükûmet sözcülüğü yaptı. 1986 yılında Kültür ve Turizm Bakanı olan Yılmaz, bu dönemde Türkiye-Federal Almanya ve Türkiye-Yugoslavya Ekonomi Karma Komisyonları'nın Başkanlığını yürüttü. 29 Kasım 1987 seçimlerinde yeniden Rize Milletvekili seçilen Yılmaz, 2. Özal Hükûmeti'nde Dışişleri Bakanlığına atandı. Akbulut Hükûmeti'nde de üstlendiği bu görevden 20 Şubat 1990'da istifa etti.

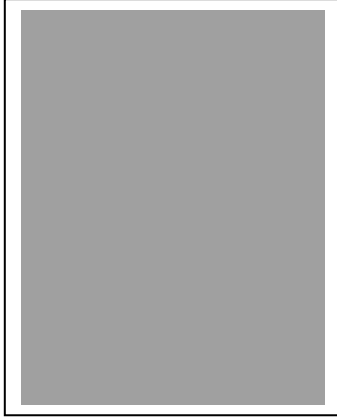
15 Haziran 1991 tarihinde yapılan Anavatan Partisi Büyük Kongresinde Genel Başkan seçildi. Yılmaz tarafından kurulan hükûmet 5 Temmuz 1991 günü T.B.M.M. Genel Kurulunda güvenoyu aldı. 20 Ekim 1991 günü yapılan genel seçimlerden sonra Ana Muhalefet Partisi Lideri olarak çalışmalarını sürdüren Yılmaz, 24 Aralık 1995 günü yapılan genel seçimler sonrası Anavatan Partisi ile Doğru Yol Partisi tarafından oluşturulan 53. Hükûmetin Başbakanı olarak görev yaptı.

20 Haziran 1997 tarihinde 55. Hükûmeti kurmakla görevlendirildi. 17 Ocak 1999 tarihinde Başbakanlık görevinden ayrılan Yılmaz, 18 Nisan 1999 günü yapılan Genel Seçimlerden sonra kurulan 57 nci Hükûmet'te 13 Temmuz 2000 tarihinden 3 Kasım 2002 tarihine kadar Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı olarak görev yaptı.

3 Kasım 2002 milletvekili seçimlerinde Anavatan Partisi barajın altında kaldığı için Yılmaz milletvekili seçilemedi. 27 Kasım 2002 tarihinde Anavatan Partisi Genel Başkanlığından istifa etti. Almanca ve İngilizce bilen Mesut Yılmaz, evli ve iki çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

48. T.C. Hükûmeti	23.06.1991	20.11.1991
53. T.C. Hükûmeti	06.03.1996	28.06.1996
55. T.C. Hükûmeti	30.06.1997	11.01.1999

Prof. Dr. Tansu ÇİLLER (1946-)

1946 yılında İstanbul'da doğdu. Robert Koleji mezunu olan Tansu Çiller, Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümünü bitirdi. Doktorasını Connecticut Üniversitesi'nde yaptı. 1978 yılında doçent, 1983 yılında profesör oldu.

Çiller, 1990 yılı Kasım ayında Doğru Yol Partisi'nden politikaya atıldı. 1991 yılı seçimlerinde İstanbul'dan milletvekili seçildi. Sosyal Demokrat Halkçı Parti ile kurulan ve Süleyman Demirel'in Başbakanlığındaki koalisyon hükûmetinde ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı olarak görev aldı.

Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilerek Başbakanlık görevini bırakmasından sonra 13 Haziran 1993 tarihinde yapılan Doğru Yol Partisi Olağanüstü Genel Kurulunda Genel Başkan seçildi ve Türkiye'nin ilk bayan Başbakanı oldu. 5 Nisan kararlarıyla Türk ekonomisinde bir döneme imza attı.

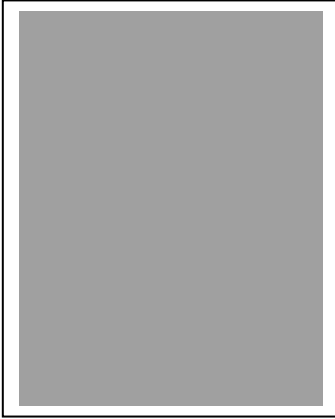
1996-1997'de Refah Partisi- Doğru Yol Partisi Koalisyon Hükûmetinde Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı olarak görev yaptı.

3 Kasım 2002 tarihinde yapılan genel seçimlerde milletvekili seçilemeyen Çiller, 14-15 Aralık 2002 tarihinde yapılan Doğru Yol Partisi 7. Olağan Kongresi'nde Genel Başkanlıktan ayrıldı.

İngilizce ve Almanca bilen Tansu Çiller, evli ve 2 çocuk annesidir.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

50. T.C. Hükûmeti	25.06.1993	05.10.1995
51. T.C. Hükûmeti	05.10.1995	30.10.1995
52. T.C. Hükûmeti	30.10.1995	06.03.1996

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN (1926-)

29 Ekim 1926 tarihinde Sinop'ta doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi'nden 1948 yılında mezun oldu. Aynı fakültede asistanlığa başladı. Almanya'nın Aachen Technische Hochschule'de doktorasını yaptı. 1954'de İTÜ'de doçent, 1965'te profesör unvanlarını aldı. Şubat 1966'da TOBB Sanayi Dairesi Başkanlığı'na getirildi. Daha sonra Genel Sekreter olan Erbakan, 1968 Mayıs'ında TOBB İdare Heyeti Üyesi, Mayıs 1969'da TOBB Başkanı oldu.

1969 yılında Konya'dan bağımsız milletvekili seçildi. 1970 yılında Millî Nizam Partisi'ni kurdu, ancak parti kısa bir süre sonra Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı. Erbakan, İsviçre'ye gitti. 11 Ekim 1973 tarihinde Milli Nizam Partisi kadrosuyla Milli Selamet Partisi'ni kurdu. 1974-1978 döneminde üç ayrı koalisyon hükûmetinde Başbakan Yardımcılığı yaptı.

12 Eylül 1980 askeri müdahalesinden sonra bir süre İzmir Uzunada'da gözaltında tutuldu. 15 Ekim 1980 tarihinde 21 Milli Selamet Partisi yöneticisiyle birlikte Milli Selamet Partisi'ni illegal bir cemiyete dönüştürmek ve laikliğe aykırı davranmak suçlamasıyla tutuklandı. 24 Temmuz 1981 tarihinde serbest bırakıldı ve beraat etti.

1982 Anayasası gereğince 10 yıl siyaset yapma yasağı aldı. 1987 yılında yapılan halk oylamasıyla tekrar siyasete döndü. 19 Temmuz 1983 tarihinde kurulan Refah Partisi'ne daha sonra Genel Başkan seçildi. 1991 seçimlerinde Konya'dan milletvekili oldu.

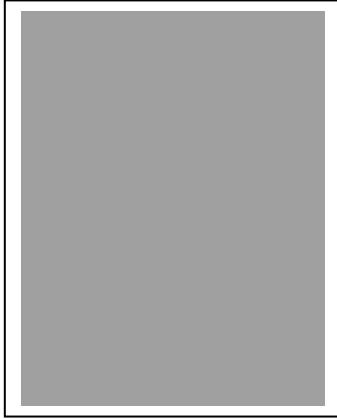
1995 seçimlerinde 158 milletvekili ile birinci parti oldu. Doğru Yol Partisi - Anavatan Partisi koalisyon hükûmeti başarısız olunca Doğru Yol Partisi ile kurduğu REFAHYOL Hükûmeti'nde 28 Haziran 1996 tarihinde Başbakan olarak göreve başladı. 21 Mayıs 1997 tarihinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Refah Partisi'nin kapatılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu ve Refah Partisi kapatıldı.

1998 yılı Şubat ayında Genel Başkanı olduğu Refah Partisi'nin kapanmasıyla 5 yıl siyasi yasaklı hale gelen Erbakan 11 Mayıs 2003 tarihinde Saadet Partisi'ne Genel Başkan seçildi.

Almanca ve İngilizce bilen Necmettin Erbakan, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

54. T.C. Hükûmeti	28.06.1996	30.06.1997
-------------------	------------	------------

Doç. Dr. Abdullah GÜL (1950-)

29 Ekim 1950 tarihinde Kayseri’de doğdu. Orta öğretimini Kayseri Lisesi’nde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’ne girdi. Aynı fakültede doktora yaptı. Lisans ve doktora çalışmalarını yürütmek için burslu olarak iki sene Londra ve Exter’de kaldı. Türkiye’ye dönüşünde Sakarya Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü’nün kuruluşunda çalıştı ve burada iktisat dersleri verdi.

1983-1991 yılları arasında merkezi Cidde’de olan İslâm Kalkınma Bankası’nda (IDB) İktisat Uzmanı olarak çalıştı. 1991 yılında uluslararası iktisat dalında doçent oldu.

1991 yılında yapılan erken genel seçimlerde Refah Partisi’nden Kayseri Milletvekili olarak parlamentoya girdi. 1995 yılında yapılan genel seçimlerde, ikinci kez Refah Partisi Kayseri Milletvekili seçildi. 1991-1995 yılları arasında TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeliği yaptı. 1995 yılında Dışişleri Komisyonu Üyeliği’ne seçildi. 54. Hükûmet’te, Devlet Bakanlığı ve Hükûmet Sözcülüğü görevlerinde bulundu.

1992 yılından beri, Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Üyeliği yaptı ve Konseyin Kültür, Tüzük, Siyasi ve Ekonomik Kalkınma Komitelerinde çalıştı. Avrupa Konseyindeki çalışmalarından dolayı kendisine “Pro Merito” madalyası ve konseyin sürekli “Onursal Üyesi” unvanı verildi.

Ağustos 2001’de Adalet ve Kalkınma Partisi’nin Kurucular Kurulu üyesi olarak partinin kuruluşunda aktif rol aldı. 3 Kasım 2002 seçimlerinin ardından 58. Hükûmeti kurmakla görevlendirildi ve Başbakan oldu.

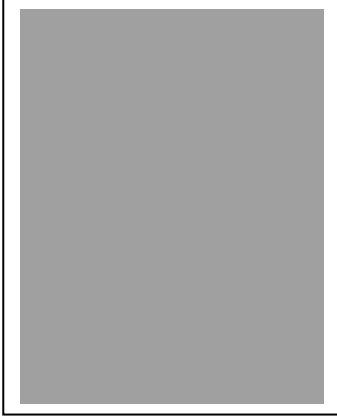
14 Mart 2003 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığında kurulan 59. Hükûmet’te Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı olarak görev aldı.

İngilizce ve Arapça bilen Abdullah Gül, evli ve 3 çocuk babasıdır.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

58. T.C. Hükûmeti 18.11.2002 14.03.2003

Recep Tayyip ERDOĞAN (1954-)

1954 yılında İstanbul'da doğdu. 1981 yılında Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden mezun oldu.

1969-1980 yılları arasında profesyonel futbol oynadı. Profesyonel futbol hayatında başarılı bir grafik çizerken, babasının arzusu doğrultusunda futbol hayatına son verdi. 1980-1994 arasında ticaretle uğraştı, farklı şirketlerde yöneticilikler yaptı. Çeşitli işkollarında yöneticilik yapması, siyaset hayatında en önem verdiği unsur olan "insan yönetimi" konusunda uzmanlaşmasını sağlarken, aynı zamanda hayatın çeşitli alanlarında daha derin bir birikime sahip olmasına yol açtı.

Öğrencilik döneminde siyasete yakın ilgi duydu. Bireysel gelişimini ve kariyer planlarını her zaman sosyal sorumluluklar üzerine kurdu. Milli Selamet Partisi Gençlik Kolları İstanbul İl Başkanlığına seçildi. 1985 yılında Refah Partisi İstanbul İl Başkanı ve Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi oldu. Görevi süresince diğer siyasi partilere model teşkil edecek yeni bir örgütsel yapı geliştirdi. Siyaset hayatının ilk adımlarında bile kadınların siyasete katılımı konusunda her zaman özendirici oldu. Siyasete ilk adım attığı partiler muhafazakâr partiler olmasına rağmen kadınlar konusunda geliştirdiği yeni örgütsel modeller sayesinde siyasete yeni boyutlar kattı, gençlerin siyasette pasif görev almasını her zaman eleştirerek aktif sorumluluk almalarını sağladı.

27 Mart 1994'deki seçimlerde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı seçildi. İnsan kaynakları ve maliye konularındaki başarılı yönetimi, şehrin kronikleşmiş sorunlarının çözümünde önemli rol oynadı. Belediye Başkanlığı döneminde İstanbul'un ağır altyapı sorunlarının çözülmesi gibi hizmetlerde önemli düzelmeler oldu. İstanbul'un trafik sorununun çözümü amacı ile 50'den fazla köprü, geçit ve çevre yolu inşa edildi. Belediye Başkanlığı süresince 2 milyar dolar borç ödenirken, 4 milyar dolar yatırım yapıldı. Tüm bunlar, para yönetimi, insan yönetimi ve kaynak yönetimi konusundaki yeteneklerini ortaya koymasını sağlarken, aynı zamanda geniş halk kesimleri nezdinde büyük bir sevgi ve saygı görmesine imkan yarattı.

Hayatı boyunca her zaman Türkiye'yi karış karış gezmeye büyük bir önem verdi. Halkla birlikte olmaktan duyduğu büyük zevk siyasi literatüre geçti. Yine böyle bir gezi sırasında, Belediye başkanı seçildikten 4,5 sene sonra Siirt'te okuduğu bir şiir sebebiyle mahkeme kararı ile görevine son verildi ve 5 ay Pınarhisar cezaevinde kaldı. Okuduğu şiir Türk Milli Eğitim Bakanlığı'nın tavsiye ettiği bir şiir olmasına rağmen, bu şiiri okuması sebebiyle hapis cezası alması kamu vicdanını yaraladı, fakat kendisinin bir lider olarak kamu vicdanındaki yerini derinleştirdi ve güçlendirdi.

Ağustos 2001 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AK Parti) kurucusu ve Genel Başkanı oldu. AK Parti 2 Kasım 2002 seçimlerinde % 34 oyla mecliste % 66 çoğunluğu elde etmesine rağmen siyasi yasağı sebebiyle Başbakanlık görevini üstlenemedi. Yasaklı olduğu dönemde tüm dünya liderleri tarafından "devlet başkanı" gibi karşılandı. Böylece başbakan olmadan dünya lideri olma konumuna ulaştı.

Daha sonra yapılan bir yasa değişikliği sonucunda 9 Mart 2003 tarihinde Siirt'te yapılan seçimde oyların % 85'ini alarak parlamentoya girdi ve 14 Mart 2003 tarihinde Başbakan olarak 59. Cumhuriyet Hükümetini kurdu.

TBMM 22. dönem birinci yasama döneminde Avrupa Birliği sürecine yönelik olarak 4 uyum paketi çıkartıldı. Reform çalışmaları sonucunda Türkiye AB'ye üyelik yolunda büyük bir aşama kaydetti. Bu Avrupa'nın çeşitli platformlarında "yılın Avrupalı lideri" olarak anılmasını ve ödüller almasını sağladı.

Hükûmetin ilk yıl icraatları sonucu ekonomide büyük gelişmeler yaşandı; enflasyon % 40'dan % 14'e, devletin borçlanma faiz oranı % 68'den % 24'e düştü. Kişi başına milli gelir 2260 ABD Dolarından 3300 ABD Dolarına yükseldi.

Başbakanı Olduğu Hükûmetler ve Görev Zamanları

59. T.C. Hükûmeti 14.03.2003 -

BAŞBAKANLAR

III. BÖLÜM

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

A- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Başbakanlık Müsteşarlığı, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlamak, Devletin en yüksek yönetim organı olan Hükûmetin genel politikasının yürütülmesini izlemek ve kanunlarla verilen çeşitli görevleri yerine getirmekle görevli olan Başbakana, bu görevlerini gereği gibi yapmasında yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

Yapılan tespitlere göre, Başbakanlık Müsteşarlığına 18.11.1926 tarihine kadar tayin yapılmamıştır. 29 Ekim 1923 tarihinden, Bursa Valisi Kemal Gedeleş'in Müsteşarlık görevine başlamasına kadar geçen süre içinde, bu görev Başbakanlık Kalem-i Mahsus (Özel Kalem) Müdürü olan Necmeddin Sahir Silan tarafından yürütülmüştür. Bu dönemde Başbakanlıkça, kurumlar ve şahıslarla yapılan yazışmalarda Kalem-i Mahsus Müdürü'nün unvanı ve imzası bulunmaktadır.

18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dâir Kanun" ekindeki kadro cetvelinde, 1 inci derecede (1) Müsteşar kadrosu mevcut bulunmaktadır.

Başbakanlık merkez teşkilâtına dâir ilk kanun, 20 Mayıs 1933 tarihinde yayınlanan 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı ve Vazifeleri Hakkında Kanun"dur. 1 Haziran 1933 tarihinden itibaren yürürlüğe giren ve icrasında Başbakanla birlikte Maliye Bakanının da görevli bulunduğu bu Kanun'un 2 nci maddesinde Müsteşar, "Başvekâlete ait işleri Başvekâlet namına tedvir ve Başvekâlet teşkilâtının vazifelerine nezaret ve bunların iyi yürütmesini temin ile mükelleftir" denilmektedir. Dolayısıyla, Başbakanlık Müsteşarı, Başvekâlet teşkilâtına ait görevlerin sevk ve idaresinden sorumludur.

2187 sayılı Kanun'da birimler, Müdürlükler şeklinde teşkilâtlanmışlardır. Kanun'un 10 uncu maddesinin (B) fıkrası gereğince; Müsteşar, Muamelât Umum Müdürü, Hususî Kalem, Kararlar, Yazı İşleri, Neşriyat, Evrak, Daire ve Levazım Müdürlerinin dışında kalan görevlilerin, Müsteşarın teklifi ve Başvekilin onayı ile atanacağı hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun'un gerekçesinde, Başvekâletin mühim işleriyle uğraşan Müsteşarın tâli işlerle ve teferruatla uğraşmaması ve Müsteşarın herhangi bir sebeple görevi başında olmaması halinde Müsteşarlık görevlerinin mesul ve yetkili bir zat tarafından yürütülmesini

temin için de, kadro cetveline 4 üncü dereceden (1) Muamelât Umum Müdürü kadrosu ilâve edilmiştir.

2187 sayılı Kanun'a bağlı kadro cetvelinde Müsteşarlık; 1 inci derecede (1) Müsteşar ve 4 üncü derecede (1) Muamelât Umum Müdürü kadrosundan ibarettir.

2187 sayılı Kanun'u yürürlükten kaldıran 19 Nisan 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la, Başvekâlet teşkilât kadrosunda bazı değişiklikler yapılmış ve kadroya Müsteşar'a yardımcı olmak üzere (1) Müsteşar Muavinliği ilâve edilmiş; daha önce bu görevi yerine getiren "Muamelât Umum Müdürlüğü" kadrosu kaldırılmıştır.

Söz konusu Kanun'a göre Müsteşarlık; 1 inci derecede (1) Müsteşar ve 3 üncü derecede (1) Müsteşar Muavinliği kadrosundan ibarettir.

23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"un kadro cetvelinde Müsteşar Muavinliği için 2 inci derecede (1) kadro ihdas edilmiştir.

13 Kasım 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekindeki kadro cetveline göre Müsteşar Yardımcısının kadrosu 1 inci derece olmuştur. 21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Müsteşar Yardımcılığı sayısı (3)'e çıkarılmıştır. 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla da Müsteşar Yardımcısı kadrolarından biri iptal edilerek, bunun yerine Genel Sekreter (Bakanlar Kurulu Sekreteri) kadrosu ihdas edilmiştir. 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükümünde Kararname" ile Müsteşar Yardımcısı kadro sayısı (5)'e çıkartılmıştır. 3056 sayılı Kanunda da bu kadrolar aynen muhafaza edilmiştir.

c. Müsteşarın Görevleri

Başbakanlık teşkilâtının Başbakandan sonra gelen en üst âmiri Müsteşar olup, hizmetlerin yürütülmesinden Başbakana karşı sorumludur.

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 5 inci maddesine göre Başbakanlık Müsteşarının görevleri şunlardır:

a) Kanunlarla Başbakanlığa verilen görevlerin en iyi şekilde yapılmasını sağlamak ve bakanlıklar arasında koordinasyon ve işbirliğini temin etmek,

b) Devlet idaresinde etkinliğin sağlanmasını, görevlerin tam ve verimli bir şekilde zamanında yerine getirilmesini temin etmek üzere sistem ve prensipleri geliştirmek,

c) Başbakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

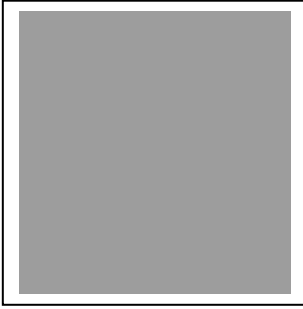
d. Müsteşar Yardımcılarının Görevleri

Müsteşar Yardımcılarının görevleri 3056 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesine göre şöyledir:

Müsteşar Yardımcıları, Müsteşar tarafından verilen görevleri yerine getirirler.

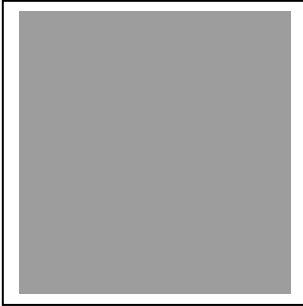
B- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI

Hasan Kemâleddin GEDELEÇ

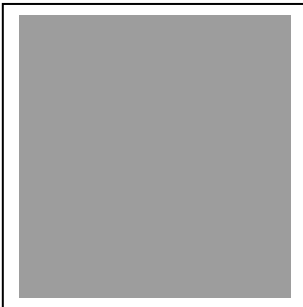
1878’de İstanbul’da doğdu. 1902’de Mülkiyenin yüksek kısmından mezun oldu. Bazı ilçelerde Maiyet Memurluğu ve Kaymakamlık görevlerinde bulundu. 1915-1922 yıllarında Mutasarrıflık yaptı. 1922’de Mülkiye Müfettişliğine atandı. 16.10.1926’da Bursa Valisi iken Başbakanlık Müsteşarlığına, 03.01.1939’da Cumhurbaşkanlığı Genel Katipliğine getirildi. 1947’de buradan emekli oldu. 1962’de vefat etti.

Mehmet Vehbi DEMİREL

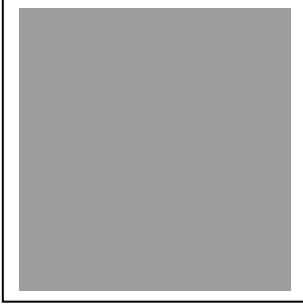
1882 yılında Kırçova’da doğdu. 1906’da Mülkiye Mektebini bitirdi. Maiyet Memurluğu ardından 1909-1917 yılları arasında çeşitli ilçelerde kaymakamlık yaptı. 1917-1927’de Mutasarrıflık görevlerinde bulundu. 1927-1933’de çeşitli illerde Valilik yaptı. İçişleri Bakanlığı Müsteşarı iken 29.03.1939’da Başbakanlık Müsteşarlığına tayin oldu. 31.12.1941 tarihine kadar bu görevini sürdürdü.

Cemal YEŞİL

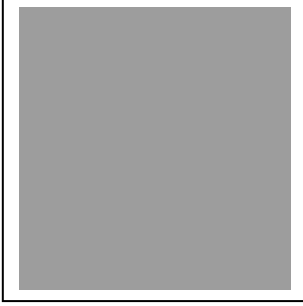
1900 yılında Bağdat’da doğdu. Mülkiye Mektebini bitirdi. 1923’de Müfettiş Yardımcısı olarak Maliye Bakanlığı’nda göreve başladı. 1934’de Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü, 1938’de Maliye Bakanlığı Müsteşarı, 19.01.1942 – 03.11.1947 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarı, 1947’de Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, 1951’de Kabil, 1956’da Budapeşte Büyükelçisi, 1960’da Dışişleri Bakanlığı Başmüşaviri, 1962’de Varşova Büyükelçiliği görevlerinde bulundu. 1966 yılında emekli oldu. Şair olan Cemal Yeşil, Mülkiye Marşı’nın güfte yazarıdır.

İsmail Hakkı ÜLKMEN

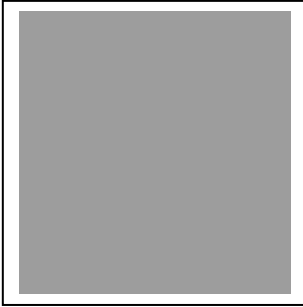
1901 yılında İstanbul'da doğdu. 1923'de Mülkiye Mektebini bitirdi. İstanbul Defterdarlığı'nda çalıştı. 1925'de Maliye Müfettiş Muavini oldu. 1936'da Maliye Bakanlığı Varidat Umum Müdürlüğü'ne, 1942'de aynı Bakanlığın Tetkik Heyeti Reisliği'ne atandı. 6. dönem İstanbul Milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girdi. 1946'da Başbakanlık Genel Teftiş Başmüsavırlığı'na getirildi. 03.11.1947-31.07.1950 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı görevinde bulundu. 1950'de Emekli Sandığı Yönetim Kurulu Başkanlığı'na, 1954'de Vakıflar Bankası İdare Meclisi Başkanlığı'na, 1960'da Danıştay 4. Daire Başkanlığı'na, 1962'de Anayasa Mahkemesi Üyeliği'ne seçildi. 1965'de vefat etti.

Ahmet Salih KORUR

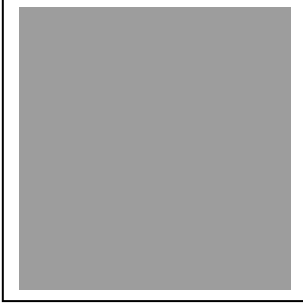
1905 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1945'de Tapu ve Kadastro Genel Müdür Yardımcısı ve Toprak İskân İşleri Genel Müdürlüğü yaptı. Genel Müdür iken 31.07.1950'de Başbakanlık Müsteşarlığı'na atandı. 1952'de İçişleri, 1956'da Maliye Bakanlıkları Müsteşar Vekilliği yaptı. 1957'de Başvekâlet Millî Emniyet Hizmetleri Reis Vekilliği görevinde bulundu. 31.10.1957'de yeniden Başbakanlık Müsteşarlığına tayin oldu.

Alpaslan TÜRKEŞ

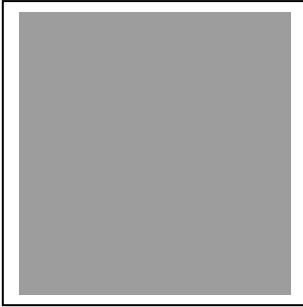
25.11.1917 tarihinde Lefkoşe'de doğdu. 1939'da Harbiye'yi bitirdi. 1955'de Harp Akademisi'nden Kurmay Binbaşı olarak mezun oldu. 27 Mayıs 1960 da Milli Birlik Komitesi Üyesi olarak 23.09.1960 tarihine kadar Başbakanlık Müsteşarlığı yaptı. Millî Birlik Komitesi'ndeki anlaşmazlık sebebiyle Eylül 1960'da Hindistan Büyükelçiliğine hükûmet danışmanı olarak atandı. 1963 yılında yurda döndü. Mart 1965'de Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'ne katıldı. Ağustos 1965'de CKMP'nin Genel Başkanlığı'na seçildi. Adana ve Ankara Milletvekilliği ile Başbakan Yardımcılığı görevlerinde bulundu. 12 Eylül 1980'de Sıkıyönetimce tevkif edildi. 1985'de tahliye oldu. 1987 yılında yapılan halk oylamasıyla tekrar siyasete döndü. Milliyetçi Çalışma Partisi Genel Başkanı oldu. 1991 yılında Yozgat'tan milletvekili seçildi. 4 Nisan 1997 tarihinde vefat edinceye kadar MHP'nin Genel Başkanı olarak görev yaptı.

Hilmi İNCESULU

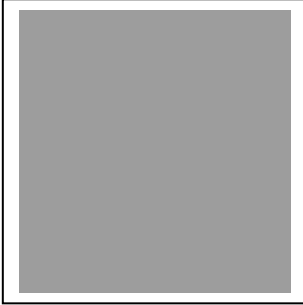
1917 yılında Sungurlu'da doğdu. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1937 yılında mezun oldu. 1937-1940'da Maiyet Memuru, 1940-1943'de Kaymakam; 1950'de Mülkiye Müfettişi, 1950-1960'da Vali, 1960'da İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı ve Müsteşar Vekili, 23.09.1960 - 25.10.1961 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarı; 1961-1969'da Çorum Milletvekili, 1961-1962'de Milli Eğitim Bakanı, daha sonra Akbank ve DESİYAB Yönetim Kurulu üyeliği görevlerinde bulundu.

Necip SAN

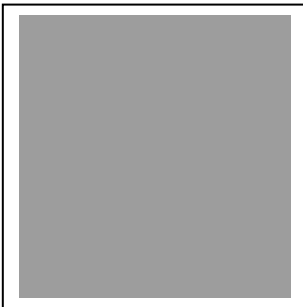
1906 yılında Siirt'te doğdu. 1922'de Harp Okulunu bitirdi. 1948'de Albay oldu. 1957'de Askeri Müze Müdürlüğünde bulundu. 1960'da Emniyet Genel Müdürlüğü yaptı. Emniyet Genel Müdürlüğü görevinde iken 02.11.1961 tarihinde Başbakanlık Müsteşarlığına tayin oldu. 23.03.1962 tarihine kadar bu görevde bulundu.

Haldun DERİN

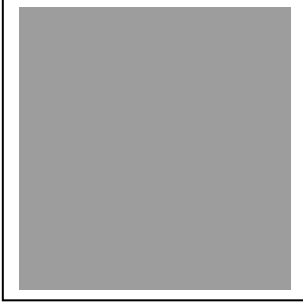

1912 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Lozan Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doktora yaptı. 1933'de Cumhurbaşkanlığı Şifre İkinci Katipliği, 1939'da Cumhurbaşkanlığı Katipliği, 1945'de Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü yaptı. 1951'de Başbakanlık Umumi Murakabe Heyeti Danışmanı, 1961'de Başbakanlık Umumi Murakabe Heyeti Uzmanı görevlerinde bulundu. 23.03.1962 - 24.02.1965 yılları arasında Başbakanlık Müsteşarlığı, daha sonraki yıllarda Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyeliği yaptı.

Muslihettin FER

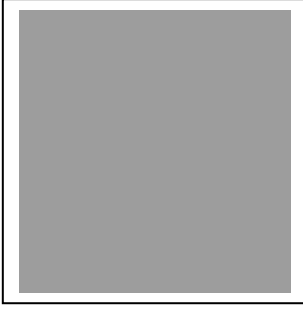

13.05.1909 tarihinde İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Çalışma Bakanlığı Müsteşarlığı, Başbakanlık Umumi Murakabe Heyeti Azalığı, Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığı yaptı. 24.02.1965-10.12.1965 tarihlerinde de Müsteşarlığa vekalet etti. 1974-1975'de Devlet Bakanlığı, 1980-1981'de Atatürk'ün 100. Doğum Yıldönümü Kutlama Komitesi Genel Sekreterliği; Atatürk Araştırma Kurumu, Bilim Kurulu Asli Üyeliği, Türkiye Kalkınma Vakfı, Türkiye Çevre Sorunları Vakfı Mütevelli Heyeti Üyeliği görevlerinde bulundu. 1985 yılında vefat etti.

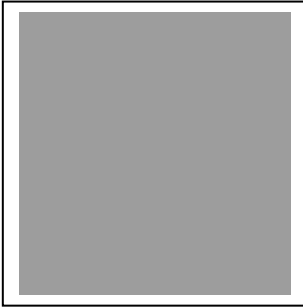
Munis Faik OZANSOY

22.03.1911 tarihinde Midilli’de doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. Merkez Bankası Genel Müdürlüğü Müşaviri iken, 10.12.1965 de Başbakanlık Müsteşarlığına atandı. 27.10.1971 tarihine kadar bu görevi sürdürdü. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, UNESCO nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği görevlerinde bulundu. Aynı zamanda şair ve yazardır.

Zeyyat BAYKARA

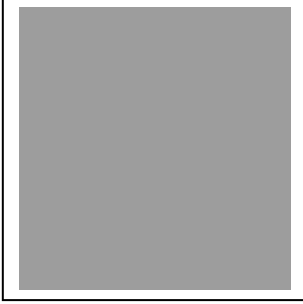
1915 yılında Kemaliye’de doğdu. 1938’de Siyasal Bilgiler Fakültesi’ni bitirdi. 1943’de Maliye Müfettişi, 1952’de Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü, 1955’de Gelirler Genel Müdürü, 1964’de Maliye Bakanlığı Müsteşarlığına atandı. Bonn Büyükelçiliği Maliye ve İktisat Başmüşaviri iken 27.07.1971 tarihinde Başbakanlık Müsteşarlığı’na tayin oldu. 12.06.1974 tarihine kadar bu görevini sürdürdü. Ferit Melen Hükûmeti’nde Parlamento dışından Devlet Bakanlığı yaptı. Haziran 1974’de Cumhuriyet Senatosu Üyeliğine seçildi. Aynı yıl Sadi İrmak hükûmetinde Başbakan Yardımcılığı, 1977 yılında Adalet Bakanlığı, 1980 yılında Bülent Ulusu hükûmetinde Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

İsmail ERTAN

1926 yılında Safranbolu’nun Konarı köyünde doğdu. 1948 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi’ni bitirdi. 1948’de Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü ve Ankara Defterdarlığında staj yaptı. 1952-1960’da Maliye Bakanlığı Hesap ve Kambiyo Uzmanlığı görevlerinde bulundu. 1962’de Hazine Genel Müdürlüğü Milletlerarası İktisadi İşbirliği Teşkilâtı Genel Sekreterliği Daire Başkanlığı yaptı. 1966’da Bütçe Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Müşaviri oldu. 1967’de Kolonya Başkonsolosluğu nezdinde İktisat Müşavirliği yaptı. Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürü iken 12.06.1974’de Başbakanlık Müsteşarlığı’na tayin oldu. 02.05.1975 tarihine kadar bu görevi devam etti. 01.06.1975’de emekli oldu.

Ekrem CEYHUN

04.02.1927 tarihinde Erzurum'da doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'ni bitirdi. 1952'de Karayolları Genel Müdürlüğü 10. Bölge Müdürlüğünde göreve başladı. 1953'de Karayolları 11. Bölge Müdürlüğü Tutak-Erciş Yolu İnşaatı Şantiye Şefi oldu. 1953-1955'de 11. Bölge Müdürlüğü Bakım Şefliği görevinde bulundu. 1956-1959 yılları arasında 11. Bölge Müdürlüğü yaptı. 1960'da Karayolları Genel Müdürlüğü İl ve Köy Yolları Dairesi Uzmanlığı; 1965'de Köy İşleri Bakanlığı Köy Yolları Daire Başkanı oldu. 1967'de Yol Su Elektrik İşleri Genel Müdürü iken, Devlet Planlama Teşkilatı Koordinasyon Daire Başkanlığına tayin oldu. 1968'de Yüksek Planlama Kurulu Üyesi, 1971'de Devlet Planlama Teşkilatı Müşaviri, 1972'de Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı oldu. 05.05.1975'de Başbakanlık Müsteşarlığına atandı. 1977'de Milletvekili seçildi. 41, 43 ve 49. T.C. Hükûmetlerinde Devlet Bakanlığı yaptı. Çeşitli vakıflarda görev aldı. Otuzu aşkın eseri vardır.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık teşkilat yapısında yapılan değişiklikler :

- 14 Mayıs 1975 tarih ve 5/25-2928 sayılı onay ile Organizasyon ve Metot Kurulu kurulmuştur. Daha sonra bu birim, Merkezi İdareyi Geliştirme Müşavirliği adını almıştır.

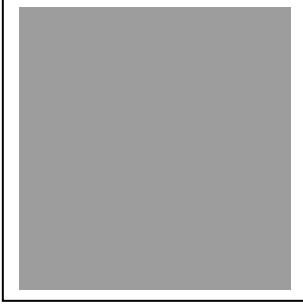
- 3 Eylül 1975 tarih ve 42/901-5773 sayılı onay ile Baş Hukuk Müşavirliği kurulmuştur. Daha sonra bu birim, Hukuk Müşavirliği adını almıştır.

- 13 Ekim 1975 tarih ve 6498 sayılı onay ile Güvenlik İşleri Müşavirliği, 17 Ekim 1975 tarihinde Sosyal ve İdari İşler Daire Başkanlığı, 30.12.1975 tarih ve 368-01128 sayılı onay ile Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı,

- 19 Nisan 1976 tarihinde Ekonomik ve Sosyal İlişkiler (Grup) Dairesi Başkanlığı, Milletlerarası İlişkiler ve Teknolojik Gelişmeler (Grup) Daire Başkanlığı; Araştırma, Geliştirme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı,

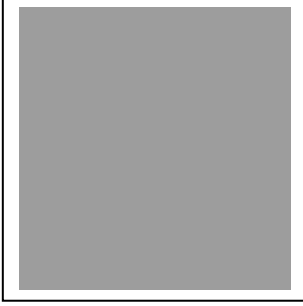
- 7 Eylül 1976 tarih ve 388-09203 sayılı onay ile Parlamento ile İlişkiler Müşavirliği, 21 Nisan 1976 tarih ve 386-1/05485 sayılı onay ile Halkla İlişkiler ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı, 12 Ekim 1976 tarih ve 388-2/09796 sayılı onay ile de Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Mustafa ERNAM

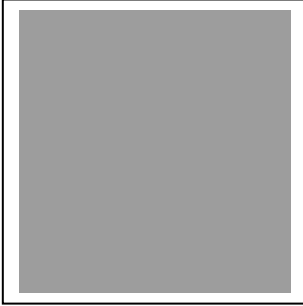
15.11.1931 tarihinde Kemaliye’de doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. 1966-1968’de Serbest Avukat, 1968-1974’de DPT’de Şube Müdürü, 1974-1975’de Başbakanlık Müşaviri, 1975’de Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı, 21.07.1977-16.12.1977 tarihleri arasında Müsteşar Vekilliği, 17.01.1978’e kadar da Müsteşarlık yaptı. 1978-1979’da TMO ve TSE’de Yönetim Kurulu Üyeliği, Başbakanlık Müşavirliği, 1979-1980’de Vakıflar Genel Müdürü, 1980-1981’de Başbakanlık Başmüşaviri, 1981-1984’de DPT Müşaviri, 1984’de YÖK Üyeliği görevlerinde bulundu.

Ahmet DURAKOĞLU

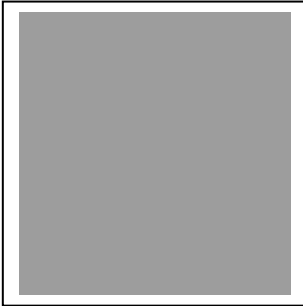
1925 yılında Sivas’da doğdu. 1950 yılında Hukuk Fakültesi’ni bitirdi. Avukatlık yaptı. 1954-1956’da Orman İşletmesinde çalıştı. 1963-1968’de Belediye Başkanlığı, 1969-1977’de Milletvekilliği yaptı. 21.06.1977’de Başbakanlık Müşavirliğine tayin oldu. 17.01.1978’de Başbakanlık Müsteşarlığına atandı. 17.12.1979 tarihinde Danıştay üyeliğine seçildi.

Turgut ÖZAL

Başbakanlar Bölümüne bakınız

Necdet CALP

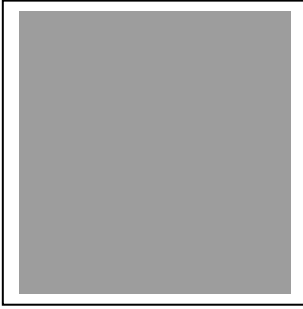
07.09.1922 tarihinde Karamürsel’de doğdu. 1944 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirdi. Çeşitli yerlerde Maiyet Memurluğu, Kaymakamlık ve Mülkiye Müfettişliği yaptı. 1965 yılında Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü görevinde bulundu. 1978’de İzmir Valiliğine, 1 yıl sonra Merkez Valiliğine atanan Calp, 23.10.1980-11.4.1983 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı yaptı. 1983 yılında Halkçı Parti’yi kurdu ve Genel Başkanı oldu. Aynı yıl yapılan seçimlerde milletvekili seçildi.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık teşkilat yapısı ile ilgili yapılan çalışmalar:

- 12 Aralık 1980 tarih ve 2-4/00165 sayılı onay ile Başbakanlık Transit Koordinasyon Merkezi, 26 Ekim 1981 tarihinde de Parlamento ile İlişkiler Müşavirliği kurulmuştur.

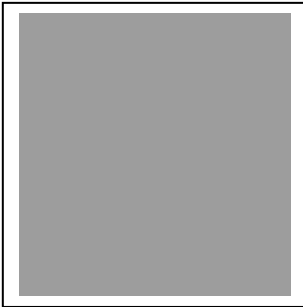
- 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları ile İlgili Bakanlar Kurulu Kararı Çerçevesinde Başbakanlık Teşkilat yapısı yeniden düzenlenmiştir.

Erdoğan YAZICI

1925 yılında İzmit’de doğdu. 1946 yılında Deniz Harp Okulu’ndan, 1961’de Deniz Harp Akademisi’nden mezun oldu. Kurmay Subay olarak çeşitli birlik ve kurumlarda karargah subaylığı ile gemi komutanlığı ve Washington Deniz Ataşeliği görevlerinde bulundu. 1970 yılında Tuğamiralliğe terfi ederek; Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Personel Başkanlığı, Mayın Filosu Komutanlığı ve Donanma Komutanlığı Kurmay Başkanlığı görevlerinde bulundu. 30 Ağustos 1974 tarihinde emekli oldu. 14.10.1980’de Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Vekilliğine tayin oldu. 11.04.1983 – 07.12.1983 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığını vekaleten yürütmüştür.

Hasan Celal GÜZEL

1945 yılında Gaziantep’de doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’ni bitirdi. Devlet Planlama Teşkilâtı, İçişleri ve Ticaret Bakanlıkları Müşavirliği, Türkiye Zirai Donatım Kurumu Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Çeşitli üniversitelerde öğretim üyeliği yaptı. Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi öğretim görevlisi iken 05.12.1979 tarihinde Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığına tayin oldu. 14.12.1983-21.07.1986 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı yaptı. 24 Ocak 1980 ekonomik istikrar tedbirlerinin alınmasında önemli rol oynadı. 1986 da Milletvekili seçildi. 45. T.C. Hükûmetinde Devlet Bakanı, 46. T.C. Hükûmetinde Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı yaptı. 1992 de Yeniden Doğuş Partisini kurdu. 1994 yılı sonunda “Yeni Türkiye” isimli dergiyi yayınlamaya başladı. Bu süre içerisinde 3.500’ün üzerinde makale ve 40.000 sayfalık külliyatı ortaya çıkardı.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık merkez teşkilatının yeniden yapılandırılması konusundaki çalışmalar:

-8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında KHK ile bugünkü teşkilat yapısı oluşturulmuş ; söz konusu KHK 10 Ekim 1984 tarihinde 3056 sayılı kanun olarak yürürlüğe konulmuştur.

Ayrıca Başbakanlık bünyesinde;

- 10/6/1985 tarih ve 3230 sayılı Kanun ile Tanıtma Fonu kurulmuş,

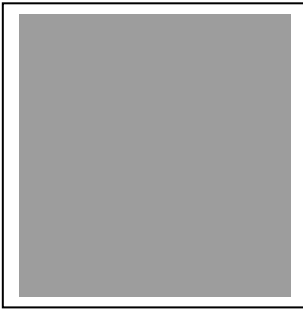
- 21/6/1927 tarih ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunun bazı maddeleri ile Türk Ceza Kanununun 426, 427 ve 428 nci maddelerinin değiştirilmesine ve 1117 sayılı Kanuna ek maddeler ilavesine dair 3266 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Başbakanlık bünyesinde Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu oluşturulmuştur.

- 29/5/1986 tarih ve 3294 sayılı Kanun ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulmuştur.

Başbakanlık merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

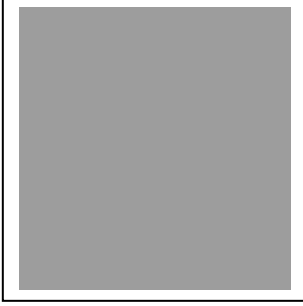
- Başbakanlık Uzman Yardımcılığı ve Başbakanlık Uzmanlığı İmtihanları ile İmtihan Kurullarının Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelik 6 Şubat 1986'da; Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik 16 Mayıs 1988'de; Başbakanlık Teftiş Kurulu Yönetmeliği 26 Mayıs 1986'da; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Yönetmeliği 17 Temmuz 1986'da yayınlanmıştır.

İsmail AKINALTUĞ

04.01.1944 tarihinde Isparta Şarkıkaraağaç'da doğdu. Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisini bitirdi. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nde Müşavir iken, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'ne, daha sonra da Müsteşar Yardımcılığına tayin oldu. 21.07.1986-17.10.1986 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşar Vekilliği ve daha sonra YÖK Üyesi olarak görev yaptı.

Ahmet SELÇUK

1930 yılında İzmir’de doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesi’ni bitirdi. Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarlığı yaptı. 17.10.1986-07.04.1990 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı görevinde bulundu. 45. T.C. Hükûmetinde Türkiye Büyük Millet Meclisi dışından İçişleri Bakanlığı yaptı. Daha sonraki yıllarda Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanlığı görevinde bulundu.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık teşkilat yapısında yapılan değişiklikler:

- Başbakanlık merkez birimlerinden olan Deniz İşleri Başkanlığı 9 Nisan 1987 tarih ve 3348 sayılı Kanun ile Ulaştırma Bakanlığına bağlanmıştır.

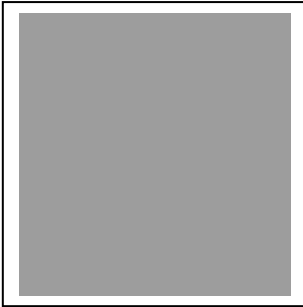
- 16 Ocak 1990 tarih ve 406 sayılı KHK’nin 6. maddesiyle Devlet Durum Merkezi Başkanlığı kaldırılmış ve aynı kararnamenin 4. maddesi ile Başbakanlık anahizmet birimi olarak Bilgi İşlem Başkanlığı kurulmuştur.

Müsteşarlık döneminde Başbakanlık Merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

- 4 Ekim 1988 tarih ve 3473 sayılı Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında KHK’nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun,

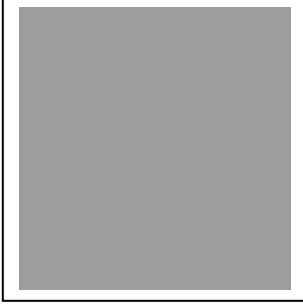
- 18 Eylül 1989 tarih ve 89/14269 sayılı Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı yürürlüğe konulmuştur.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU

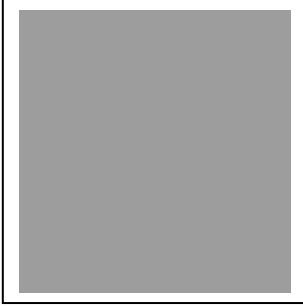
25.12.1930 tarihinde Kayseri, İncesu’da doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler ve Hukuk Fakültelerini bitirdi. Çeşitli il ve ilçelerde valilik ve kaymakamlık yaptı. Emniyet Genel Müdürü iken Başbakanlık Müsteşarlığı’na tayin oldu. 07.04.1990-05.07.1991 tarihleri arasında bu görevini sürdürdü. 48. T.C. Hükûmetinde Türkiye Büyük Millet Meclisi dışından İçişleri Bakanlığı yaptı. 1999 yılında milletvekili seçilen Çakmakoglu 57. T.C. Hükûmetinde Milli Savunma Bakanı olarak görev yaptı.

İsmet ALVER

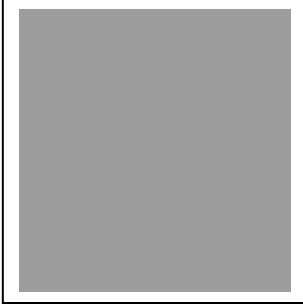
01.03.1934 tarihinde Samsun Çarşamba'da doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. 1959 yılında Ziraat Bankasında Müfettiş olarak göreve başladı. 1964-1968'de Zirai Krediler Müdür Muavini, 1968-1969'da Teşvik Kredileri Müdürü, 1969-1971'de Zirai Krediler Müdürü, 1971-1978'de Genel Müdür Muavini, 1978-1980'de Türkiye Halk Bankası Genel Müdürü görevlerinde bulundu. Vakıflar Bankası Genel Müdürü iken 19.7.1991 tarihinde Başbakanlık Müsteşarlığı'na tayin oldu. 30.08.1991 tarihine kadar bu görevi sürdürdü.

M. Atilla TEKEOĞLU

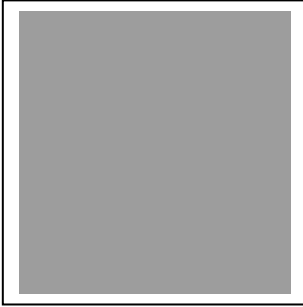
05.02.1944 tarihinde Osmaniye'de doğdu. Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni bitirdi. Ulaştırma Bakanlığı Kara Ulaştırması Genel Müdürü iken 1991 yılında Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığına tayin oldu. 30.08.1991-21.11.1991 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşar Vekilliği yaptı. 13.03.1995 de vefat etti.

Necdet SEÇKİNÖZ

01.10.1927 tarihinde Üsküdar'da doğdu. 1952'de İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi'ni bitirdi. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nde çalışmaya başladı. Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarlığı görevlerinde bulundu. 21.11.1991-15.06.1993 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı yaptı. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği de yapan Necdet Seçkinöz, 23.02.2004 de vefat etti.

Ali Naci TUNCER

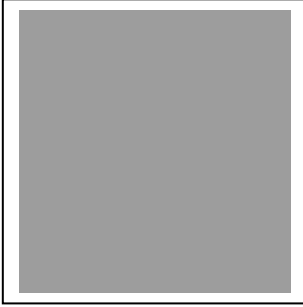

11.03.1939 tarihinde Trabzon Çaykara'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi ve aynı fakültede yüksek lisansını tamamladı. Yargıtay Üyesi iken, Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığına tayin oldu. 15.06.1993-25.06.1993 tarihleri arasında vekil, 13.05.1994-08.11.1995 tarihleri arasında da asaleten Müsteşarlık yaptı. Başbakan Başmüşavirliği de yapan Ali Naci Tuncer, seçim nedeni ile 11.01.1998'de görevinden istifa etti.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

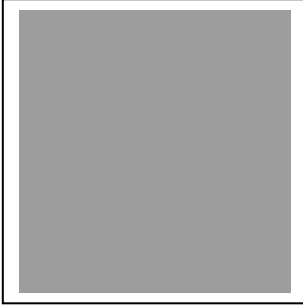
6 Temmuz 1995 tarih ve 562 sayılı KHK ile Başbakanlık Teşkilat Kanunu'na Konulan "Geçici 5 inci Madde ile, Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığı'nda çalışan personelin ücret ve ödemelerine ait hususlar tespit edilmiştir.

Dr. Yücel EDİL

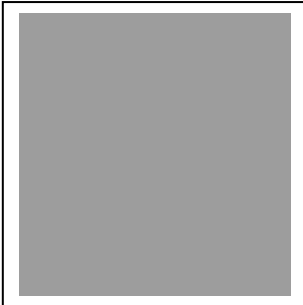
14.05.1939 tarihinde Konya Karataş'da doğdu. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Mukayeseli Devlet Maliyesi konusunda ihtisas ve doktora yaptı. Emlak Bank, Tütünbank ve Maliye Bakanlığı'nda çalıştı. Türkiye İhracat ve Kredi Bankası'nda görevli iken 25.06.1993'de Başbakanlık Başmüşavirliği'ne tayin oldu ve Müsteşar Vekilliğine atandı. 11.04.1994'e kadar bu görevini sürdürdü. 16.08.1997 tarihinde Milletvekili seçimlerine katılmak üzere Başbakanlık Başmüşavirliği görevinden istifa etti.

Osman ÜNSAL

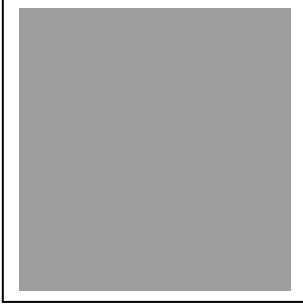
06.09.1954 tarihinde Mersin Anamur'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi'ni bitirdi. The Pennsylvania State Üniversitesi'nde Yüksek lisans yaptı. 1991'de Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığında Müsteşar Yardımcılığı yaptı. Daha sonra Başbakan Başmüşavirliğine getirildi. Bu görevde iken, 11.04.1994-13.05.1994 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı görevini tedviren yürüttü. 13.05.1994 - 15.04.1995 tarihleri arasında yeniden Başbakanlık Başmüşavirliği yaptı.

Arif YÜKSEL

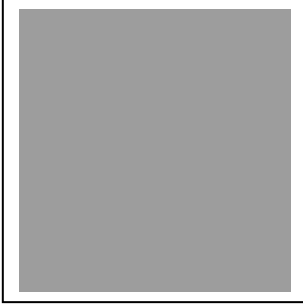
03.01.1942 yılında Giresun Alucra'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Danıştay Üyesi iken 08.11.1995 - 07.03.1996 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarlığı'nı vekaleten yürüttü.

Birkan ERDAL

28.10.1952 tarihinde Ankara'da doğdu. 1974 de Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'ni bitirdi. Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde İşletme Yönetimi konusunda master yaptı. 1974-1980'de Türkiye Elektrik Kurumu'nda Mühendis, 1985-1988'de TESTAŞ Daire Başkanı, İGEME Genel Sekreterliği görevlerinde bulundu. TCDD Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu Başkanı iken 07.03.1996 da Başbakanlık Müsteşarlığına tayin oldu. 14.11.1996 da istifaen görevden ayrılıp, Milletvekili seçildi.

Dr. Osman Kadri KESKİN

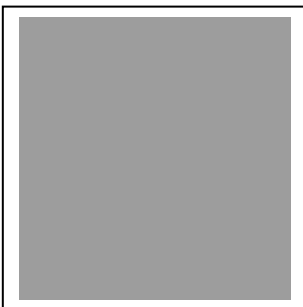

14.08.1947 tarihinde Kastamonu'da doğdu. 1968 de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1986 yılında Gazi Üniversitesi'nde master yaptı. Değişik yerlerde hakimlik görevlerinde bulundu. Yargıtay Üyesi iken 15.11.1996 da Başbakanlık Müsteşarlığına tayin oldu. 11.04.1997 tarihine kadar bu görevi sürdürdü. Hukuk konusunda yayınlanmış eserleri ve makaleleri mevcuttur.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

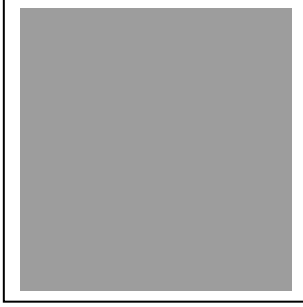
Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği 9 Ocak 1997 tarih ve 22872 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Mesut KINALI

05.04.1958 tarihinde Kütahya'da doğdu. 1982'de Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni, 1988'de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. 1998'de A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Yüksek Lisansını tamamladı. Diyanet İşleri Başkanlığında çalıştı. 1986'da Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığında uzman iken, Başbakanlığa Uzman Yardımcısı olarak tayin oldu. Başbakanlıkta Uzman Yardımcısı, Uzman ve Müsteşar Yardımcısı olarak görev yaptı. 11.04.1997-28.05.1997 tarihleri arasında Müsteşar Vekilliği görevinde bulundu. Halen Başbakanlık Müşaviridir.

Atilla KOÇ

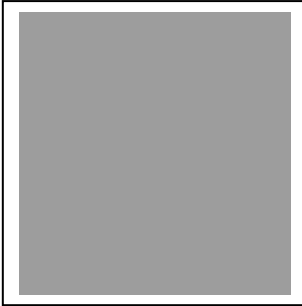

1946 yılında Aydın'da doğdu. 1969 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Çeşitli yerlerde Kaymakam, Emniyet Müdürü, Valilik ve İçişleri Bakanlığı Müşavirliği, Ankara Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterliği görevlerinde bulundu. İçişleri Bakanlığı Merkez Valisi iken 28.05.1997 de Başbakanlık Müsteşar Vekilliğine tayin oldu. Bu görevi 01.07.1997 tarihine kadar devam etti. Kasım 2002 seçimlerinde Aydın'dan Milletvekili seçildi.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

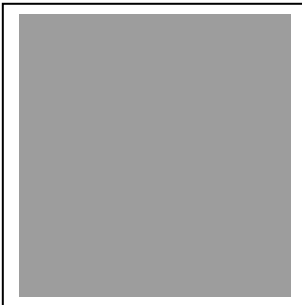
- Özürlüler İdaresi Başkanlığı Teşkilât ve Görevleri Hakkında 571 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 30 Mayıs 1997 tarih ve 23004 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.
- Özel Eğitim Hakkında 573 sayılı Kanun Hükmünde Kararname [Özürlülere ait], 6 Haziran 1997 tarih ve 23011 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Yaşar YAZICIOĞLU

13.03.1944 tarihinde Trabzon Of'da doğdu. 1967'de Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni bitirdi. Ticaret Bakanlığı'nda ve bu Bakanlığın dış kuruluşlarında çalıştı. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda Uzman ve Müşavir olarak görev yaptı. Çevre Bakanlığı Müsteşarı iken 11.10.1996 da Başbakanlık Müşavirliği'ne, 30.06.1997 de Müsteşar Vekilliğine tayin oldu. 15.07.1997-08.01.1999 tarihleri arasında Müsteşarlık yaptı.

Ahmet ŞAĞAR

27.11.1950 tarihinde Karabük'te doğdu. 1972 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat ve Maliye Bölümünden mezun oldu. Maliye Bakanlığı'nda; Maliye Müfettişliği, Daire Başkanı ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Daha sonra Devlet Personel Başkanlığı yaptı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı iken 01.07.1999 da Başbakanlık Müsteşarlığı'na tayin oldu. Bu tarihten 15.07.2002 tarihine kadar Başbakanlık Müsteşarlığı görevinde bulundu.

Müsteşarlığı döneminde Başbakanlık'ta yeni kurulan birimler:

- 15 Kasım 1999 tarih ve 583 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile acil durum yönetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için Türkiye Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuştur.

- 18 Mayıs 2000 tarih ve 600 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu Başkanlık, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

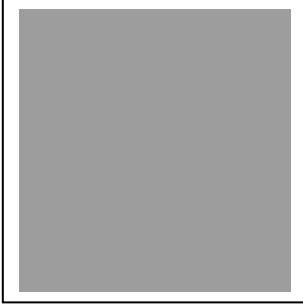
- 12 Nisan 2001 tarih ve 4643 sayılı Kanunla Başbakanlık anahizmet birimi olarak İnsan Hakları Başkanlığı kurulmuştur.

Başbakanlık merkez teşkilatı ile ilgili yürürlüğe konulan mevzuat:

- Başbakanlık Merkez Teşkilatı ve Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Görevde Yükselme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 18 Nisan 2000 tarih ve 24024 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

- İnsan Hakları Üst Kurulunun Kuruluş, Görev ve İşleyişi ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 15 Ağustos 2001 tarih ve 24494 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Dr. Füsun KOROĞLU

12.01.1953'de Ankara'da doğdu. 1975'de A.Ü. Eczacılık Fakültesini, 1979'da ODTÜ Jeoloji Mühendisliği bölümünü bitirdi. Aynı bölümde 1982'de Master, 1986'da Doktora öğrenimini tamamladı. Avustralya'da "Kömür Teknolojisi", Amerika'da "Çok Barajlı Sistemlerde Su Yönetimi", Devlet Yatırım Bankasında da "Proje Değerlendirme ve Geliştirme" konularında eğitim gördü.

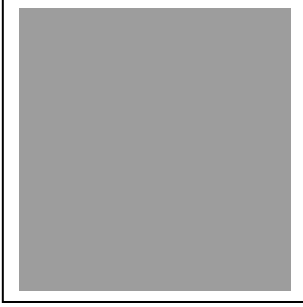
Çalışma hayatı boyunca serbest eczacılık, Ticaret Bakanlığına bağlı Yurttaş A.Ş.'de teknik şef, ETKB Maden İşleri Genel Müdürlüğünde Mühendis, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığında Müsteşarlık Araştırma Grup Üyeliği ve GAP Başkan Vekilliği, TBMM'de Meclis Başkan Müşavirliği, Başbakanlıkta Müsteşar Yardımcılığı ve Başbakanlık Müsteşarlığı görevinde bulundu. Halen Başbakan Başmüşaviri olarak çalışmaktadır.

Cumhuriyetin 75. ve Osmanlı Devletinin Kuruluşunun 700. Yıldönümünün yurt içinde ve dışında aynı coşku ile kutlanması amacıyla yapılan çalışmaların sekreteryası görevini yürüttü. Türk Hükümetinin talebi olarak OECD Türkiye İncelemelerini başlattı.

E-Avrupa+kapsamında e-Türkiye çalışmalarını sürdürdü. 13 alt grupta 126 konu başlığı için yapılması gerekenler tespit edilerek, e-Avrupa ilerleme raporuna başarılı bir örnek olarak girmesi sağlandı.

2001 yılında Türkiye Madencilik Vakfından “Hizmet Ödülü” aldı. 2002 Aralık ayında da Platin Dergisi tarafından yılın bürokrati seçildi. Evli olup, iyi derecede İngilizce bilmektedir.

Fikret Nesip ÜÇCAN

1943 yılında İstanbul’da doğdu. A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi “Diplomasi ve Dış Münasebetler” Şubesinden 1964 yılında mezun olmuş, 1992 yılında da Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü “Siyaset ve Sosyal Bilimler” bölümünden Lisansüstü derecesini almıştır.

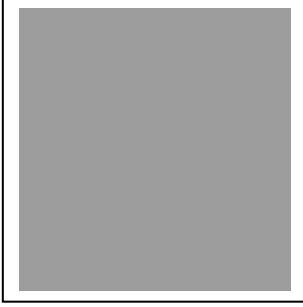
1964 yılında Dışişleri Bakanlığı’nda göreve başlayarak sırasıyla T.C. Viyana Büyükelçiliği Başkatibi, T.C. Amman Büyükelçiliği Başkatibi ve Ortaklık Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Protokol Şube Müdürü, Londra Başkonsolosluğu Maiyette Başkonsolosu, T.C. Trablus Büyükelçiliği Müsteşarı, Devlet Bakanı Danışmanı, DPT Sosyal Planlama Başkanı, Strazburg Birinci Sınıf Başkonsolosu, Dışişleri Bakanlığı’nda Müşavir görevlerinde bulunmuştur. 1999 yılında Kültür Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı olan Üçcan 03.04.2000-18.11.2003 tarihleri arasında Kültür Bakanlığı Müsteşarı ve 19.11.2002-20.10.2003 tarihleri arasında Başbakanlık Müsteşarı olarak görev yapmıştır. 20 Ekim 2003’ten bu yana Başbakanlık Başmüşaviridir. Bu görevlere ilaveten:

Birleşmiş Milletler Nüfus Komisyonu Başkan Yardımcılığı, Uluslararası Mesleki Eğitim ve Öğretim Derneği (IVETA) Başkan Yardımcılığı, Aile Araştırma Kurumu - AA Kurulu Üyeliği ve TÜGSAŞ Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmuştur.

Brüksel’de bulunan Görsel-İşitsel Eureka ve merkezi Strazburg’da bulunan Avrupa Görsel-İşitsel Gözlemevi adlı iki kuruluşun başkanlığını yapmıştır.

Fikret Nesip Üçcan’ın “Önce İnsan”, “Kültür Mirasımız” adlı telif eserleri, ayrıca “Gelecek İçin Yönetim”, “Yirmibirinci Yüzyıla Hazırlanırken”, “Kaos” adlı çeviri eserleri basılmıştır. Beşeri Kaynak, İstihdam, Bilim ve Teknoloji Politikaları, Siyaset Bilimi konularında mesleki ve bilimsel alanda birçok makaleler (çeşitli dergiler ve gazetelerde); uluslararası kongre ve konferanslara sunulmuş bildirileri bulunmaktadır. İngilizce ve Fransızca bilmektedir.

Prof. Dr. Ömer DİNÇER

1956 yılında Karaman'da doğdu. Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi'nde; 1980 yılında Yüksek Lisans Programını, 1984 yılında da Doktora programını tamamladı.

1980 yılında, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde asistan olarak göreve başladı. 1988 yılında Doçent, 1994 yılında da Profesör oldu. Bu üniversitede görev yaptığı süre içerisinde, uzmanlık alanı olan "Stratejik Yönetim", "Yönetim ve Organizasyon", "Değişim Yönetimi ve Örgüt Geliştirme" konularında ders ve seminerler verdi, araştırmalar yaptı, makaleler ve kitaplar yazdı. Ayrıca, "Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim" Anabilim Dalı ve bölüm başkanlığı ile üniversitenin çeşitli birimlerinde yönetim kurulu üyeliği ve idari görevler yaptı.

1994-1997'de üniversitedeki görevlerin yanı sıra, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde Başkanışmanlık yaptı.

1999-2003 yılları arasında, Beykent Üniversitesinde; Rektör Yardımcılığı, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevlerini yürüttü.

11.04.2003 tarihinde Başbakan Başmüşaviri, 21.10.2003 tarihinde de Başbakanlık Müsteşarı oldu.

Başbakanlıkta görev yaptığı süre içinde, ülkemizde uzun yıllardan beri konuşulan 'Kamu Yönetiminde Yeniden Yapılanma' çalışmalarını başlattı ve yürüttü. Bu çerçevede merkezi ve mahalli idarelerde değişimlere öncülük etti. Bütün çabalarını yeni kamu yönetimi anlayışının temel ilkeleri olan demokratikleşme ve yönetim, özgürleşme ve sivilleşme, saydamlık ve hesap verebilirlik üzerinde yoğunlaştırdı.

C- BAŞBAKANLIK MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

Emrullah [Barkan]	Önceki Görevi: Mülga Müdevvenat Müdürü Tayin Edildiği Görev: Muamelat Umum Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 23.05.1933 / 9589
Ali Haydar [Günver]	Önceki Görevi: İstanbul Vilâyeti Maarif Müdürü Tayin Edildiği Görev: Muamelat Umum Müdürü Tayin Yazısının Tarihi: 20.05.1935
Ali Haydar Günver	Önceki Görevi: Muamelât Umum Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Muavini Tayin Yazısının Tarihi: 30.05.1937
Hakkı Kâmil Beşe	Önceki Görevi: Ticaret Vekâleti Teftiş Heyeti Reisi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Muavini Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 29.05.1943 / 18020
Halil Ayan	Önceki Görevi: Maliye Bakanlığı Maliye Tetkik Kurulu Bşk. Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Muavini Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 13.07.1949 / 22588
Hulusi Timur	Önceki Görevi: Ulaştırma Bakanlığı Başmüfettişi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Muavini Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 10.06.1950 / 23416
Muslihettin Fer	Önceki Görevi: Umumî Murakabe Heyeti Azası; Başvekâlet Müsteşar Muavini V. Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Muavini Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 26.10.1954 / 27213
Savni Belger	Önceki Görevi: Başbakanlık Mütihassıs Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 11.01.1973 / 11707

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

Yusuf Kenan Aybek	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 20.03.1975 / 14561
Mustafa Ernam	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.05.1975 / 14785
İsmail Akay	Önceki Görevi: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 20.05.1975 / 14804
Ahmet Turhan Şenel	Önceki Görevi: İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarihi: [21.05.1975]
M. Kayahan Gürel	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 18.07.1975 / 15100
Sebahattin Dilemre	Önceki Görevi: Köyişleri Bakanlığı Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.10.1977 / 18864
Yusuf Kenan Aybek	Önceki Görevi: Başbakanlık Emekli Müsteşar Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.02.1978 / 19634
Şefik Kılıçarslan	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.03.1978 / 19904
Kutlu Türker	Önceki Görevi: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 10.07.1979 / 22592
Hasan Celâl Güzel	Önceki Görevi: DPT Uzmanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 05.12.1979 / 23176
Kâzım Oksay	Önceki Görevi: [Başbakanlık Müşaviri] Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.12.1979 / 0998
Kâzım Oksay	Önceki Görevi: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 11.01.1980 / 23528

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

Erdoğan Yazıcı	Önceki Görevi: Emekli Amiral (Sözleşmeli Personel) Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.10.1980 / 10572
Kemal Girgin	Önceki Görevi: Dışişleri Bakanlığı Arşiv Daire Başkanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarihi: [13.02.1981]
Sadullah Aygün	Önceki Görevi: Maliye Bakanlığı Personeli Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarihi: [1982]
Saffet Arıkan Bedük	Önceki Görevi: Personel Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.12.1983 / 28663
İbrahim Düzyol	Önceki Görevi: İstanbul İdare Mahkemesi Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 09.01.1984 / 83-29743
Burhanettin Mumcuoğlu	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.09.1984 / 84-30362
Mehmet Perçin	Önceki Görevi: Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı Genel Sekreteri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.09.1984 / 84-30363
İsmail Akınaltuğ	Önceki Görevi: Personel Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.11.1984 / 84-30849
Şener Macun	Önceki Görevi: ANO İnşaat ve Tic. Ltd. Şti. Yurtdışı Finansman Koordinatörü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.10.1985 / 85-31940
İhsan Gürbüz	Önceki Görevi: Yem Sanayi Emekli Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.01.1988 / 87-34195
Dr. Muammer Oytan	Önceki Görevi: Anayasa Mahkemesi Raportörü; Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü V. Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.08.1990 / 90-37149
Özgen Gökarp	Önceki Görevi: İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.06.1991 / 14126

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

M. İbrahim Aybar	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.06.1991 / 14126
M. Atilla Tekeoğlu	Önceki Görevi: Ulaştırma Bakanlığı Kara Ulaştırması Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 26.07.1991 / 91-38132
Nevzat Demirtaş	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.11.1991 / 91-38930
Fahri Öztürk	Önceki Görevi: Emekli Vali Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 26.11.1991 / 91-38981
A. Naci Tuncer	Önceki Görevi: Yargıtay Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.01.1992 / 02430
Arman Süar	Önceki Görevi: – Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 20.01.1992 / 92-39331
Tevfik Başakar	Önceki Görevi: Merkez Valisi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.07.1992 / 18557
Osman Birsen	Önceki Görevi: Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Personeli Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 28.09.1993 / 93-42193
Oğuz Tezmen	Önceki Görevi: DPT Müsteşar Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 04.04.1994 / 94-43037
Kadir Günay	Önceki Görevi: T.C. Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.04.1994 / 94-43081
Türkmen Derdiyok	Önceki Görevi: Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.04.1995 / 4640
Muzaffer Tutar	Önceki Görevi: Yargıtay Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.04.1995 / 4640

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

Ahmet Köksal	Önceki Görevi: Yargıtay Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 21.06.1995 / 8235
Nedim Öztürk	Önceki Görevi: Turizm Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 22.06.1995 / 44466
Abdulkadir Genelioğlu	Önceki Görevi: Danıştay Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 04.12.1995 / 17320
Recep Özcan	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 17.05.1996 / 02359
Adnan Yardımcı	Önceki Görevi: Türkiye Elektrik Üretim İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 26.07.1996 / 45208
Ercüment Türktan	Önceki Görevi: Ulaştırma Bakanlığı Müsteşar Vekili Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 02.09.1996 / 46108
Osman Kadri Keskin	Önceki Görevi: Yargıtay Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 04.09.1996 / 16199
M. Selçuk Polat	Önceki Görevi: Ulaştırma Bakanlığı DLH Genel Müdürlüğü Mühendisi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 25.09.1996 / 46159
Mesut Kınalı	Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 28.11.1996 / 46419
Doç. Dr. Doğan Aydal	Önceki Görevi: Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Öğretim Üyesi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 17.02.1997 / 2978
Ahmet Kara	Önceki Görevi: İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 17.06.1997 / 12511
Ali Çakı	Önceki Görevi: Çevre Bakanlığı Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.07.1997 / 97-47175

BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLARI VE MÜSTEŞAR YARDIMCILARI

Ömer Kayır	Önceki Görevi: Çevre Bakanlığı Bakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.07.1997 / 97-47174
Celal Derya	Önceki Görevi: Başbakan Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.01.1998 / 00632
Özgün Ökmen	Önceki Görevi: Personel ve Prensipler Genel Müdürü Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 24.01.1999 / 99-50426
Dr. Füsün Koroğlu	Önceki Görevi: TBMM Başkan Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 08.05.2001 / 1688
Ekrem Nur	Önceki Görevi: Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.11.2001 / 19566
Mustafa Çetin	Önceki Görevi: İçişleri Bakanlığı Merkez Valisi Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 20.11.2002 / 19828
M. Vehbi Çıtak	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 24.12.2002 / 2002-3465
Ahmet Şirin	Önceki Görevi: Maliye Bakanlığı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Maliye Başkanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 10.01.2003 / 3580
M. Ruhi Özbilgiç	Önceki Görevi: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı Daire Başkanı Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.08.2003 / 2003-4626
M. Emin Zararsız	Önceki Görevi: DPT Müsteşarlığı Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Müsteşar Yardımcısı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.08.2003 / 2003-4627

IV. BÖLÜM

BAŞBAKANLIK MERKEZ BİRİMLERİ

A- ANAHİZMET BİRİMLERİ

B- DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ

C- YARDIMCI BİRİMLER

D- KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER
VE KURULLAR

ANAHİZMET BİRİMLERİ

A- ANAHİZMET BİRİMLERİ

- 1- Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü
- 2- Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü
- 3- Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü
- 4- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
- 5- Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü
- 6- Güvenlik İşleri Başkanlığı
- 7- Dış İlişkiler Başkanlığı
- 8- Ekonomik ve Malî İşler Başkanlığı
- 9- Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı
- 10- İdareyi Geliştirme Başkanlığı
- 11- Bilgi İşlem Başkanlığı
- 12- İnsan Hakları Başkanlığı

ANAHİZMET BİRİMLERİ

1- KANUNLAR VE KARARLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a- Kuruluş Amacı

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Bakanlıklar ve çeşitli kamu tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulu'na sunulmak üzere Başbakanlığa gönderilen kanun tasarıları, tüzük ve yönetmelik tasarıları ve Bakanlar Kurulu Kararı gerektiren konulara ait işlemleri yürütmek üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dâir Kanun"da, Mukarrerat Kalemi ve Kavanin Kalemi olmak üzere iki ayrı birim görülmektedir. Bu birimlerden Mukarrerat Kalemi; 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 12 nci derecede (5) Mazbata Memuru ve 13 üncü derecede (2) Mazbata Kâtibinden müteşekkildir. Kavanin Kalemi ise; 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 12 nci derecede (3) Memur, 13 üncü derecede (1) Memur ve 15 inci derecede (3) Kâtip kadrosundan ibarettir.

20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"da, Mukarrerat Kalemi'nin adı Kararlar Müdürlüğü olmuştur.

Söz konusu Kanun'un 5 inci maddesinde, Kararlar Müdürlüğü'nün yaptığı görevler şöyle sıralanmıştır:

"Kararlar Müdürlüğü, bir müdürün idaresinde;

1- İcra Vekilleri Heyetine arzolunan kanun lâyhaları ile kararname tekliflerine ait muameleleri ikmâl eder.

2- İcra Vekilleri Heyetinden çıkan kanun lâyhalarını Büyük Millet Meclisine arz ve kararları tanzim ile Riyaseti Cumhura takdim ve tasdikten sonra tebliğ işlerini yapar.

3- Kanunların tefsiri tekliflerine ve kanun ve kararlara ait bütün işleri görür"

Kararlar Müdürlüğü'nün; 6 ncı derecede (1) Müdür, 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 10 uncu derecede (3) Memur, 11 inci derecede (1) Memur ve 12 nci derecede (1) Kâtip olmak üzere, toplam 7 kadrosu mevcuttur.

2187 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesi gereğince, Kararlar Müdürü, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının tasdiki ile, Memurlar ve Kâtipler ise Müsteşarın teklifi ve Başbakanın tasdiki ile tayin edilmektedir.

2187 sayılı Kanun'u yürürlükten kaldıran 19 Nisan 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"a bağlı kadro cetvelinde Kararlar Dairesi Müdürlüğü; 5 inci derecede (1) Müdür, 7 nci derecede (1) Müdür Muavini, 9 uncu derecede (2) Şef, 10 uncu derecede (2) Memur, 14 üncü derecede (2) Daktilo Kâtip ve 14 üncü derecede (1) Dosya Memuru olmak üzere toplam 9 kadrodan meydana gelmektedir.

Müdür ve memurların tayin usullerinde, önceki Kanuna göre bir değişiklik olmamıştır.

3154 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la, Kararlar Dairesi Müdürlüğü'nün adı ve teşkilât yapısında değişiklik yapılarak "Muamelât Umum Müdürlüğü" haline getirilmiştir.

Yeni Kanunun kadro cetveline göre, Muamelât Umum Müdürlüğü'nün kadrosu; 3 üncü derecede (1) Umum Müdür, 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini (Aynı zamanda Tetkik Müdürüdür), 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini (Aynı zamanda Kararlar Müdürüdür), 6, 7, 8 inci derecelerden 2'şer Raportör, 9 uncu derecede (2) Şef, 11 inci derecede (3) Memur, 9 uncu derecede (1) Dosya Şefi ve 11 inci derecede (1) Dosya Memuru olmak üzere toplam (16) personel kadrosu bulunmaktadır.

4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"un 3 üncü maddesine göre, beşinci ve daha yukarı derecedeki görevlere alınacak memurlar, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının tasdikiyle, diğerleri dairelerinin teklifi üzerine Başbakan tarafından tayin olunmaktadır.

4443 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanunla "Muamelât Umum Müdürlüğü'nün adı "Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi" olmuştur.

6330 sayılı Kanuna göre "Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi"nin kadro sayısı (18)'dir ve cetveldeki kadro unvanları şöyledir:

2 nci derecede (1) Reis, 3 üncü derecede (2) Aza (İhtisas yeri), 3 üncü derecede (3) Aza, 5 inci derecede (3) Raportör ve Yardımcı Aza, 6 ncı derecede (2) Raportör, 4 üncü derecede (1) Şef, 9 uncu derecede (1) Memur ve 10 uncu derecede (3) Memur.

21 Mayıs 1958 tarihinde kabul edilen 7119 sayılı "Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne Dâir 3656 sayılı Kanuna Bağlı (1) sayılı Kanunla Muaddel Başvekâlet Kısımında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"la, Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi'nin kadrolarında değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğe göre 4 üncü derecede (1) Mütercim kadrosu ile 8 inci derecede (1) Şef kadrosu iptal edilmiş; 6 ncı derecede (2) Raportör, 7 nci derecede (1) Muamelât Müdür Muavini, 7 inci derecede (1) Tetkik Şefi ve 7 nci derecede (1) Kararlar Şefi kadrosu ihdas edilmiştir.

13 Kasım 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu Kadro Kararnamesi ile bu Daire Başkanlığı kadrosu 1 nci dereceye yükseltilmiştir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de de Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığının, Başbakanlık merkez teşkilâtı içerisinde esas hizmet birimleri kısmında yerini aynen muhafaza ettiği görülmektedir.

Bu birim, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile Genel Müdürlük haline getirilmiş ve adı "Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü" olmuştur.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 8 nci maddesine göre Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) Bakanlıklarca hazırlanan kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik ve Bakanlar Kurulu kararlarına ait tasarıları; Anayasaya, kanunlara, genel hukuk kurallarına, kalkınma plân ve programları ile Hükûmet Programına uygunluğu açısından incelemek; Bakanlar Kurulunda görüşülecek duruma getirmek,

b) Bakanlar Kurulunca uygun görülen kanun tasarılarının Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasına ait işleri yürütmek, bunları kanunlaşmaya kadar takip etmek,

c) Kanun teklifleri hakkında Hükûmet görüşünün belirlenmesini ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasını sağlamak,

d) Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarını takip etmek, milletvekilleriince Başbakana yöneltilen yazılı ve sözlü soruların cevaplarını ilgili bakanlık ve birimlerle işbirliği yaparak hazırlamak,

e) Başbakanlığın görev alanına giren kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik esasları ve Bakanlar Kurulu kararnamelerini, gerektiğinde ilgili birimlerin görüşünü de alarak hazırlamak,

f) Genel Müdürlüğün görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak, (Ek: 27.12.1991-KHK-475/1 md.) mevzuat hazırlama ve esasları ile ilgili ilkeleri belirlemek,

g) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Yöneticiler

Enver

Önceki Görevi: --

Tayin Edildiği Görev: Evamir ve Mukarrerat Kalemi Mümeyyizi

TayinYazısının Tarih ve Sayısı: [1925] / --

Hüsameddin

Önceki Görevi: --

Tayin Edildiği Görev: Kavanin Muavini

TayinYazısının Tarih ve Sayısı: [1927] / --

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Enver Arif	<i>Önceki Görevi:</i> Evamir ve Mukarrerat Şubesi Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kararlar Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 23.05.1933 / 9589
Ekrem Şahenk	<i>Önceki Görevi:</i> Maliye Vekâleti Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdür Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Muamelât Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.01.1943 / 18334
Savni Belger	<i>Önceki Görevi:</i> Muamelat Umum Müdür Muavini (Kararlar Müdürü) <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Muamelat Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.09.1947 / 21317
Cemil Köker	<i>Önceki Görevi:</i> TBMM Daire Müdürlüğünden Emekli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Muamelât Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.02.1951 / 24173
Şadan Altunok	<i>Önceki Görevi:</i> Muamelât Umum Müdür Muavini (Kararlar Müdürü) <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Reisi <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 31.03.1954 / 26820
Yusuf Canbolat	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Reisliği Azası <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Reisi <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.06.1956 / 29009
Şeref Tolungüç	<i>Önceki Görevi:</i> Şereflikoçhisar Kaymakamı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> [31.08.1965] / –
Hüseyin Ilgıt	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 13.01.1973 / 11711
Lokman Derman	<i>Önceki Görevi:</i> Çalışma Bakanlığı Araştırma Kurulu Tetkik Dairesi Başkanlığı Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.07.1975 / 15011
Ahmet Cevdet Akbaş	<i>Önceki Görevi:</i> Savunma Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.04.1976 / 16159
Burhanettin Mumcuoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.06.1976 / 06446
Burhanettin Mumcuoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.08.1976 / 16767

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Şahver Kobal	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.11.1984 / 30861
Bahadır Doğusoy	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü Daire Başkan V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 28.09.1994 / 15532
Yusuf Günay	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.04.1997 / 6416
Yusuf Günay	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.08.1998 / 14112
Yüksel Öztürk	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.11.2001 / 19567
Yüksel Öztürk	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.01.2002 / 778

2- PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a- Kuruluş Amacı

Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, Başbakanlığın personel politikasını oluşturmak, merkez ünitelerinde görev alan personelin özlük işlerini, müşterek kararla atanan Devletin üst kademe yöneticilerinin tayin, görevden alınma işlemlerini ve TBMM ile Hükûmet arasındaki yazışmaları yürütmek üzere kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dâir Kanun"un kadro cetvelinde Tahrirat Kalemî adıyla bir birim mevcuttur. Bu birimde 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 13 üncü derecede (2) Muhabere Memuru ve 13 üncü derecede (2) Muhabere Kâtibi kadrosu bulunmaktadır.

Başbakanlık teşkilâtına şekil veren 20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"da Tahrirat Kalemî'nin adı Yazı İşleri Müdürlüğü olarak geçmektedir.

2187 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine göre Yazı İşleri Müdürlüğü'nün yaptığı görevler şöyle belirlenmiştir:

- 1) İcra Vekilleri Heyeti Kararnamelerinin haricindeki kararname muamelelerini,
- 2) Başvekâletten doğrudan doğruya vekâlet ve dairelere yapılan tebligatı,
- 3) Başvekâlete vaki olan müracaat ve şikayetlere ait muhabereleleri,
- 4) Şurayı Devlet'ten, Başvekâlete gönderilen kararların tebligatını yapar.

Bu Kanunla, Yazı İşleri Müdürlüğüne; 6 ncı derecede (1) Müdür, 9 uncu derecede (1) Müdür Muavini, 11 inci derecede (1) Memur ve 12 nci derecede (1) Kâtip olmak üzere (4) personel kadrosu verilmiştir.

Yazı İşleri Müdürü, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı; memurlarla kâtipler, Müsteşarın teklifi ve Başbakanın tasdiki ile atanmaktadır.

2187 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 19 Nisan 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun" Yazı İşleri Müdürlüğü'ne ait görevleri belirtmemiş, ancak 4 üncü maddede Başvekâlete ait işlerin nasıl görüleceğinin bir tüzükle tespit ve tayin olunacağını hükme bağlamıştır.

Bu Kanun'a bağlı kadro cetvelinde bu birime; 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 11 inci derecede (1) Memur ve 14 üncü derecede (1) Daktilo Kâtip kadrosu verilmiştir. Müdür ve memurların tayin usûllerinde, bir önceki kanuna göre bir değişiklik olmamıştır.

3154 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran ve 23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la bu birimin adı "Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir. Bu Kanuna göre, Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü'nün kadro cetvelindeki durumu şöyledir:

4 üncü derecede (1) Müdür, 6 ncı derecede (1) Müdür Muavini, 8 inci derecede (1) Sicil Şefi, 9 uncu derecede (2) Dosya Memuru, 10 uncu derecede (1) Memur, (11) inci derecede (1) Memur ve 12 nci derecede (1) Daktilo Kâtip.

4443 sayılı Kanunun atamalarla ilgili 3 üncü maddesine göre, 5 ve daha yukarı derecedeki görevlere alınacak memurlar, Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının tasdiğiyle, diğerlerinin ise, dairelerinin teklifi ve Başbakanın onayı ile tayin edilecekleri belirtilmiştir.

4443 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran, 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la bu birimin adı ve statüsü değiştirilerek "Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü" yerine "Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü" olmuştur.

6330 sayılı Kanunla Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü'nün kadroları (11) adede çıkarılmış ve dereceleri de yeniden tespit edilmiştir. Söz konusu Kanun'a göre Umum Müdürlüğün kadro durumu; 3 üncü derecede (1) Umum Müdür, 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini, 6 ncı derecede (1) Zat İşleri Müdürü, 7 nci derecede (1) Tahakkuk Şefi ve Mutemet, 8 inci derecede (2) Şef, 9 uncu derecede (2) Memur, 10, 11 ve 12 nci derecelerden (1)'er Memur kadrosu ihdas edilmiştir.

Başbakanlık tarafından Haziran 1976'da yayınlanan Başbakanlık Merkez Teşkilâtı Görev Bölümü ve Çalışma Esasları adlı yayında, "Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürlüğü" adının "Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü" olarak geçtiği görülmektedir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de ise bu birimin adı "Personel Genel Müdürlüğü" olarak tespit edilmiştir.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de bu Genel Müdürlüğün adı "Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş olup, teşkilâtın anahizmet birimleri kısmında yer almıştır.

10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"da bu Genel Müdürlüğün teşkilât yapısı ve görevlerinde bir değişiklik olmamıştır.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanununun 9 uncu maddesine göre Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Devlet Teşkilâtının düzenli bir şekilde işlemlerini sağlayıcı prensipleri tespit etmek, direktifler vermek, önlemler almak ve koordinasyonu sağlamak,
- b) Hükûmetlerin kurulmasına, bakanların birbirlerine vekâlet etmelerine ve bakanların görevinden alınmasına ait Başbakanlık yazılarını hazırlamak, Cumhurbaşkanının onayına sunulması için gerekli işlemleri yapmak ve onaydan sonra yayımlanmasını sağlamak,
- c) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması ve ölüm cezalarının yerine getirilmesi ile ilgili kanunî düzenlemelere ait işlemleri yapmak,
- d) İlgili kuruluşların Başbakanlık veya diğer bakanlıklarla ilgilendirilmelerine dâir işlemleri yapmak,
- e) Müşterek kararı gerektiren atamaların mevzuata uygunluğunu incelemek, kararları hazırlamak, onaya sunulması için gerekli işlemleri yapmak ve yayımlanmasını sağlamak,
- f) Devletin sevk ve idaresinde görevli üst kademe yöneticileri hakkında bilgi toplamak, sicil özetlerini ve biyografilerini tutmak,
- g) Başbakanlık merkez teşkilâtının personel politikasını tespit etmek, personelin tayin, nakil, özlük ve emeklilikleriyle ilgili işleri yapmak ve personelin yetiştirilmesini sağlamak,
- h) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Yöneticiler

Recai	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Tahrirat ve Şifre Kalemi Mümeyyizi Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: [1925] / --
Mehmet Rıza [Ertan]	Önceki Görevi: Tahrirat Şubesi Muavini Tayin Edildiği Görev: Yazı İşleri Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 23.05.1933 / 9589
Mustafa Türker	Önceki Görevi: Muamelât Umum Müdür Muavini Tayin Edildiği Görev: Yazı İşleri ve Sicil Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 11.09.1943 / 18271
Mustafa Türker	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Zat ve Yazı İşleri Umum Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 31.03.1954 / 26820
Mehmet Şükrü Akyor	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Azası Tayin Edildiği Görev: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.10.1960 / 90
İsmail Akay	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Azası Tayin Edildiği Görev: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 20.05.1968 / 6231

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Kâzım Oksay	<i>Önceki Görevi:</i> Ulaştırma Bakanlığı Araştırma ve Geliştirme Kurulu Ekonomik İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.06.1975 / 14999
Kâzım Oksay	<i>Önceki Görevi:</i> Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.07.1976 / 16638
Kutlu Türker	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.03.1978 / 19905
Nilüfer Babaç	<i>Önceki Görevi:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.07.1979 / 22592
Aras Erol	<i>Önceki Görevi:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.12.1979 / 7338
Kâzım Oksay	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.12.1979 / 23141
Saffet Arıkan Bedük	<i>Önceki Görevi:</i> İçişleri Bakanlığı Merkez Emniyet Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.01.1980 / 23528
Saffet Arıkan Bedük	<i>Önceki Görevi:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.02.1982 / [27/41]
İsmail Akınlıtuğ	<i>Önceki Görevi:</i> Personel Genel Müdür Yardımcısı V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.12.1983 / 30035
İsmail Akınlıtuğ	<i>Önceki Görevi:</i> Personel Genel Müdürü V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.01.1984 / 83-29737
Yener Özgün	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.12.1984 / 20510
Yener Özgün	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.07.1985 / 85-31654
Fuat Yalçın Kaynak	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.04.1994 / 5802
Hüseyin Karakullukçu	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.12.1995 / --

ANAHİZMET BİRİMLERİ

M. Bahattin Şahin	<i>Önceki Görevi:</i> T.E.K. Genel Müdürlüğü Müşavir <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.03.1996 / --
Nevzat Pakdil	<i>Önceki Görevi:</i> Milli Eğitim Bakanlığı Bakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.10.1996 / --
Nevzat Pakdil	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakan Başmüşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.06.1997 / --
Özgün Ökmen	<i>Önceki Görevi:</i> Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğü Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.07.1997 / --
Özgün Ökmen	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.07.1997 / --
Nihat Semerci	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.01.1999 / --
M. Bahattin Şahin	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakan Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.08.1999 / --
Dr. Hüsnü Tekin	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.01.2003 / --
Dr. Hüsnü Tekin	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.01.2003 / --
Mutalip Ünal	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 31.12.2003 / --
Faruk Özçelik	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.02.2004 / --
Dr. Hüsnü Tekin	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Personel ve Prensipier Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.02.2004 / --

3- MEVZUATI GELİŞTİRME VE YAYIN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a- Kuruluş Amacı

Bu birim, hukukî metinleri toplamak, ayıklamak, yürürlükte olanları tespit etmek, yürürlükte bulunan mevzuatın sicillerini tutmak, kodlamak, tek metin haline getirmek, bilgi işlem sistemi içinde izlemek ve yayınlamak amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dair Kanun"da Neşriyat Kalemî adıyla bir birim mevcuttur. Neşriyat Kalemî'nde; 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 12 inci derecede (2) Memur, 12 inci derecede (2) Kâtip ve 13 üncü derecede (2) Hesap Memuru olmak üzere toplam (7) adet personel kadrosu bulunmaktadır.

Başbakanlık merkez teşkilâtını şekillendiren 20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"la, söz konusu birim Neşriyat Müdürlüğü'ne dönüştürülmüştür. Bu Kanun'un 7 nci maddesinde Neşriyat Müdürlüğü'nün görevleri şöyle sıralanmıştır:

1- 1322 numaralı Kanunun Müdevvenat Müdürlüğüne verdiği işleri yapar.

2- Kanunlara, tefsirlere ve Büyük Millet Meclisi Heyet-i Umumiye Kararlarına ait dosyaları tanzim ederek, ileride Hazine-i Evrak'a devredilmek üzere saklar.

3- Başvekâlet Matbaasını idare eder.

4- Resmî Gazete'yi çıkarır ve hesaplarını tutar.

5- Başvekâlet memurları ile mülga Sadâret mensuplarının sicil ve zat işleri muamelelerini yapar.

Bahsi geçen Müdürlük, bu Kanunun kadro cetvelinde; 6 ncı derecede (1) Müdür, 8 inci derecede (1) Müdür Muavini, 10 uncu derecede (3) Memur, 11 inci derecede (1) Hesap Memuru, 12 ve 14 üncü derecelerden (2) şer Kâtip kadrosunu ihtiva etmektedir.

30 Mayıs 1937 tarihinde yürürlüğe giren 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun", mevcut teşkilât yapısında bazı değişiklikler yapmış, Neşriyat Müdürlüğü yeni şekliyle Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi'ne dönüştürülmüştür. Daha önce adı geçen

Müdürlükçe yürütülen, Başvekâlet memurları ile ilgili mülga Sadâret mensuplarının sicil ve zat işleri, bu Dairenden alınarak yeni kurulan Sicil ve Daire Müdürlüğü'ne devredilmiştir.

3154 sayılı Kanunun kadro cetvelinde bu birimle ilgili bazı değişiklikler yapılmış ve Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi; 5 inci derecede (1) Müdür, 7 inci derecede (1) Müdür Muavini, 7 inci derecede (1) Müdür Muavini (Mütercim), 9 uncu derecede (1) Şef, 9 uncu derecede (1) Hesap Memuru, 10 uncu derecede (2) Neşriyat Memuru, 11 inci derecede (1) Dosya Memuru, 12 nci derecede (1) Memur, 14 üncü derecede (1) Memur ve 14 üncü derecede (1) Daktilo Kâtip kadrosundan meydana gelmektedir.

23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la yapılan değişiklikler neticesinde, Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi, Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü olmuş ve buna bağlı olarak kadro cetvelinde değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca "Devlete Ait Matbaaların Birleştirilmesi Hakkında Kanun"la kurulan Devlet Matbaası için, Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü'ne bağlı Devlet Matbaası Müdürlüğü ihdas olunmuştur.

Bahsi geçen Umum Müdürlüğe ait kadro cetvelinde; 3 üncü derecede (1) Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürü, 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini (Aynı zamanda Neşriyat Müdürü ve Mütercimdir), 7 nci derecede (1) Neşriyat Müdür Muavini, 9 uncu derecede (1) Şef, 10 uncu derecede (3) Neşriyat Memuru, 9 uncu derecede (1) Muamelât ve Dosya Şefi, 11 inci derecede (1) Dosya Memuru, 12 inci derecede (1) Muamelât Memuru, 9 uncu derecede (1) Hesap Memuru, 6 ncı derecede (1) Müdevvenat Müdürü, 8 inci derecede (1) Müdevvenat Müdür Muavini, 9 uncu derecede (1) Şef, 10 uncu derecede (2) Müdevvenat Memuru ve 4 üncü derecede (1) Devlet Matbaası Müdürü (İhtisas mevkii), 9 uncu derecede (1) Ayniyat Muhasibi, 11 inci derecede (1) Ambar Memuru kadrosu mevcut bulunmaktadır.

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da bu Genel Müdürlük aynen muhafaza edilmiş olup, kadro cetvelindeki memuriyetlerde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Bahsi geçen Kanunun kadro cetvelinde bu Genel Müdürlük; 3 üncü derecede (1) Umum Müdür, 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini (Aynı zamanda Neşriyat Müdürü), 5 inci derecede (1) Umum Müdür Muavini (Aynı zamanda Müdevvenat Müdürü), 5 inci derecede (1) Matbaa Müdürü (İhtisas mevkii), 5 inci derecede (1) Başmusahhih, 6 ncı derecede (1) Musahhih, 7 nci derecede (2) Musahhih, 8 inci derecede (1) Şef, 9 uncu derecede (1) Şef, 7 nci derecede (1) Ayniyat Muhasibi, 8 inci derecede (1) Ambar Memuru, 8 inci derecede (1) Hesap Memuru, 8 inci derecede (1) Kütüphane Şefi, 9 uncu derecede (1) Kütüphane Memuru, 11 inci derecede (3) Memur ve 12 nci derecede (1) Memur olmak üzere, toplam (19) adet personel kadrosundan meydana gelmektedir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürlüğü'nün adı ve teşkilât yapısı değiştirilerek yeni adı "Neşriyat Daire Başkanlığı" olmuştur.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"yle Neşriyat Dairesi Başkanlığı, Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'ne dönüştürülmüştür.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanununun 10 uncu maddesine göre Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) (Mülga: 27.12.1991 - KHK-475/11 md.)
- b) Hukukî metinleri toplamak, ayıklamak, yürürlükte olanlarını tespit etmek,
- c) Mer'î mevzuatı ek ve değişiklikleri ile birlikte tek metin haline getirerek yayınlamak,
- d) Mevzuatı bilgi işlem sistemi içinde takip etmek,
- e) Resmî Gazete'nin yayımlanmasını sağlamak, düsturları ve fihristleri hazırlamak,
- f) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü bilgi alma hususunda iletişimdeki yeniliklere paralel olarak;

- a) Resmi Gazete'nin Yasama ve Yürütme Bölümü 7.12.2000 tarihinden itibaren;
- b) İlanlar Bölümü 5.2.2001 tarihinden itibaren; internet ortamında ücretsiz olarak kullanıcıların hizmetine sunmuştur.

Ayrıca Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğünce hazırlanan ve Yürürlükteki Kanunlar, Kanun Hükmünde Kararnameler, Tüzük ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelikleri ihtiva eden Mevzuat Bilgi Sistemi (MBS) de internette yayınlanmaktadır. Bu hizmetin daha geniş kitlelerce kullanılması ve yürürlükteki mevzuata kolay erişilebilmesi maksadıyla, 12.8.2003 tarihinden itibaren ücretsiz hale getirilmiştir.

Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında, Resmî Gazete'nin neşri de yer almaktadır.

Resmî Gazete, maksadı yönünden ele alındığı takdirde, 1831'de II. Mahmud zamanında tarihçi Esat Efendinin yönetiminde ve masrafı hazineden karşılanmak üzere, haftada bir defa çıkarılan Takvim-i Vekayî'nin devamı mahiyetindedir. 1911'de çıkarılan bir kanunda "Adliye Nezâretine irsal olunan kavânin ve nizâmat bilâ ihmal Takvim-i Vekâyi ile neşir ve ilân ettirilir" hükmü yer almaktadır.

Takvim-i Vekâyi, İstanbul Hükûmetinin resmî gazetesi olarak çıkmaya devam ederken, Ankara'da kurulan TBMM Hükûmeti 7 Ekim 1920'de kendi Ceride-i Resmîye'sini çıkarmıştır. Bu gazetede (133) kanun yayınlanabilmiş ve neşriyatına ara verildiği için 134-338 sayılı kanunlar, Resmî Gazete'de yer almaksızın yürürlüğe girmiştir. Ankara Hükûmeti'nin Ceride-i

Resmîye'si, 26 aylık bir aradan sonra ve 22 nci sayıdan itibaren 13 Eylül 1923 tarihinde, Resmî Ceride adıyla tekrar yayınlanmaya başlanmıştır.

Resmî Gazete'nin adı, 17 Aralık 1927 günü çıkan 763 üncü sayıdan itibaren, T.C. Resmî Gazete şeklinde değiştirilmiştir.

e- Yöneticiler

Edib Kemal	<i>Önceki Görevi:</i> Dahiliye Vekâleti Hukuk Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Müdevvenat Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.06.1927 / --
H. Emrullah [Barkan]	<i>Önceki Görevi:</i> Vekâleti Hukuk Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Müdevvenat Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 31.12.1927 / 1071
Bahaeddin [Kutay]	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat Şubesi Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 23.05.1933 / 9589
Bahaeddin Kutay	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Dairesi Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.06.1943 / 18074
Savni Belger	<i>Önceki Görevi:</i> Muamelât Umum Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.10.1950 / 23780
Behçet Taner [Büyükılğaz]	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdür Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.06.1956 / 29009
Fikret Tokat	<i>Önceki Görevi:</i> Basın Yayın Genel Müdürlüğü Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.09.1969 / 7602
Nedim Özalp	<i>Önceki Görevi:</i> Ankara Belediyesi Hukuk İşleri Müdürlüğü Avukatı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.12.1976 / 17482
S. Sabri Aytemiz	<i>Önceki Görevi:</i> Çalışma Bakanlığı Araştırma Kurulu Başkanlığı Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.05.1980 / 24371
H. Zekâi Tüzün	<i>Önceki Görevi:</i> Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.01.1981 / 25477
Özgür Erkman	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat Dairesi Başkan Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Neşriyat Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.06.1983 / 83-28961

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Cihan Yamakoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Adalet Bakanlığı Tetkik Hakimi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.08.1990 / 20061
Özgür Erkman	<i>Önceki Görevi:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.11.1993 / 93-42454
Ömer Sait Kökcan	<i>Önceki Görevi:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.09.1995 / --
Özgür Erkman	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.03.1996 / --
İlyas Demirci	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.09.1996 / --
Özgür Erkman	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.11.1996 / --
H. Atilla Değirmencioğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.08.1997 / --
Devran Kutlugün	<i>Önceki Görevi:</i> Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.04.2003 / --
Nadir Özcan	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.09.2004 / 13298

Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü

a- Kuruluş Amacı

Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü, genel ve katma bütçeli dairelerle, özel idare ve belediyelerden, kamu iktisadî teşebbüslerinden, özel ve tüzel kişilerden basım işleriyle ilgili siparişleri almak; 1322 sayılı Kanun'da belirtilen basım ve dağıtım hizmetleriyle ilgili işleri yapmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

Başbakanlık Matbaasının idaresiyle ilgili ilk mevzuata 20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı ve Vazifeleri Hakkında Kanun"da rastlanılmaktadır.

Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinden olan Neşriyat Müdürlüğü'nün görevlerinin sayıldığı bu Kanun'un 7 nci maddesinin 3 ve 4 üncü fıkralarında: "Başvekâlet Matbaasını idare eder" ve "Resmî Gazete'yi çıkarır ve hesaplarını tutar" ifadesi bulunmaktadır.

23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı Kanun'un gerekçesinde "Devlete Ait Matbaaların Birleştirilmesi Hakkında Kanun'la Kurulan Devlet Matbaası için, Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü'ne bağlı yeni bir müdürlük ihdas olunmuştur" ibaresi yer almaktadır. Bu Kanun'a bağlı kadro cetvelindeki Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü kısmında 4 üncü derecede (1) Devlet Matbaası Müdürü (İhtisas mevki) kadrosu bulunmaktadır.

Ayrıca, 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'da Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü kadroları arasında 5 inci derecede (1) "Matbaa Müdürü (İhtisas mevki)" kadrosuna yer verilmiştir.

10 Nisan 1967 tarih ve 852 sayılı "Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanun"la, Başbakanlık Matbaasının yapısında değişiklik yapılarak Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü haline getirilmiştir. Bu kanun, 9 madde ve 2 geçici maddeden ibarettir.

Bu Kanun'la, 23 Mayıs 1928 tarih ve 1322 sayılı "Kanunların Suret-i Neşir ve İlânı ve Mer'iyet Tarihi Hakkında Kanun"da sayılan basım ve dağıtım işlerini yapmak ve ayrıca genel ve katma bütçeli dairelerle, özel idare ve belediyelerden kamu iktisadî teşebbüsleri, özel ve tüzel kişilerden basım işleri ile ilgili siparişleri almaya ve bu siparişler dolayısıyla her türlü işlemlere girişmeye yetkili olduğu hükmü getirilmiştir.

Söz konusu Kanun'un 3 üncü maddesinde Basımevi İşletmesinin döner sermaye kaynakları sayılmakta, 4 üncü maddesinde Döner Sermayede çalıştırılacak ücretli personel kadrolarının, Maliye Bakanlığı'nın görüşü alınarak Başbakanlıkça tespit olunacağı, bu personele ait ücret ve fazla mesai ücretlerinin Döner Sermaye'den ödeneceği hükmü yer almaktadır.

13 Kasım 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu Kadro kararında 3 üncü dereceden (1) Mütedavil Sermaye İşletme Müdürü kadrosu bulunmaktadır.

7/3434 sayılı Kararnameye ek, 21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında 2 nci derece (1) adet Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürü, 3 üncü derece (2) adet Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdür Yardımcısı kadroları yer almaktadır. 27 Şubat 1980 tarih ve 8/397 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında da yukarıda sözü edilen (3) adet kadro aynen muhafaza edilmiştir.

1322 Sayılı Kanunda sayılan basım ve dağıtım işleri ile bunlarla ilgili diğer işleri yapmak üzere 20 milyon lira döner sermayeli Başbakanlığa bağlı olarak kurulan "Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü"nin sermayesi, kendi kaynaklarından ve kurum kârından karşılanmak kaydıyla 25.12.2003 tarih ve 5034 sayılı Kanunla 1. ve 3.'ncü maddeleri değiştirilerek 15 trilyon liraya yükseltilmiştir.

c- Görevleri

Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü'nün görevleri, "Başbakanlık Merkez Ünitelerinin Görev Yetki ve Sorumluluk Rehberi"nde şöyle yer almıştır:

a) Genel ve katma bütçeli dairelerle, özel idare ve belediyelerden, kamu iktisadî teşebbüslerinden, özel ve tüzel kişilerden basım işleriyle ilgili siparişleri almak,

b) 1322 sayılı Kanun'da belirtilen basım ve dağıtım hizmetleriyle ilgili iş ve işlemleri yapmak,

c) Döner Sermaye, Muhasebe ve Ayniyat işlemlerini Basımevi Döner Sermaye Yönetmelik Hükümlerine uygun biçimde yürütmek,

d) 852 Sayılı Başbakanlık Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanun ve Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye Yönetmeliği'ndeki hükümleri uygulamaktır.

d- Yöneticiler

Orhan Çapcı	Önceki Görevi: Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdür Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Devlet Matbaası Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 12.09.1944 / 18952
Ali Fethi Aral	Önceki Görevi: Darphane ve Damga Matbaası Kontrolörü Tayin Edildiği Görev: Devlet Matbaası Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 01.02.1949 / --
Mustafa Alparslan	Önceki Görevi: Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü Ayniyat Muhasibi Tayin Edildiği Görev: Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü Matbaa Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 13.12.1960 / 131

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Mustafa Alparslan	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürlüğü Matbaa Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.03.1968 / 2939
Nihat Erkan	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Ser.maye İşletme Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.03.1979 / 2579
İlhan Gülsün	<i>Önceki Görevi:</i> Çalışma Bakanlığı Yurtdışı İşçi Sorunları Genel Müdürlüğü Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.06.1980 / 6422
Zeki Dilek	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.03.1984 / 6240
Zeki Dilek	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.02.1987 / 4752
Mehmet Yağlıkçı	<i>Önceki Görevi:</i> TCDD Avukat Geçici Personel <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.04.1988 / --
Mehmet Yazıcı	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.08.1991 / 2910
Aydın Seçkin	<i>Önceki Görevi:</i> Tokat Niksar İlçe MEM Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.12.1996 / --
Aydın Seçkin	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.03.1997 / --
Nevzat Genç	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.09.2000 / 560
Mustafa Konuk	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.06.2003 / 8862
Mustafa Konuk	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.09.2003 / 14111
Nevzat Genç	<i>Önceki Görevi:</i> [Ank.Böl.İd.Mah.Kararıyla] <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.01.2004 / 72
Mustafa Konuk	<i>Önceki Görevi:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.03.2004 / 3736

4- DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a- Kuruluş amacı

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Türk devlet ve millet hayatını ilgilendiren tarihî, hukukî, idarî, ekonomik, ilmî doküman ve belgeleri toplamak, değerlendirmek ve düzenlemek, en iyi biçimde saklanmasını, korunmasını ve istifadeye sunulmasını sağlamak, millî arşiv politikasının esaslarını belirlemek, bu esasların uygulanmasını takip etmek ve denetlemek amacıyla kurulmuştur.

b-Tarihî Gelişimi

Arşivler, devletlerin ve milletlerin haklarını ve milletlerarası münasebetleri belgeler ve korurlar. Bir konuyu aydınlatmaya ve tespiti yararlar. Bu arada, ait olduğu devrin örf ve âdetlerini, sosyal yapısını, kurumlarını ve bunlar arasındaki münasebetleri birinci el kaynak olarak ortaya koyarlar.

Türk kültür tarihinde arşivlerin geçmişi, Orta Asya Türklüğüne kadar inmektedir. Çok köklü bir tarihe ve zengin bir kültüre sahip Türk milleti, tarihinin ve kültürünün arşivlerine de sahiptir. Anadolu Selçukluları'ndan ve diğer Türk devletlerinden gelen eski bir devlet an'anesi olarak, ilk devirlerden itibaren Türklerde arşiv fikrinin var olduğu bilinmektedir.

Osmanlı Arşivleri ise, idârî kayıtların devlet eliyle tespit edilip, düzenlendiği ve günümüze kadar muhafaza edildiği örnek kuruluşlardır.

Üç kıt'a üzerinde, çok geniş bir coğrafyada ve altı yüz seneyi aşkın bir zaman diliminde hükümrân olmuş ve çeşitli milletleri bünyesinde barındırmış Osmanlı Devleti'nden, Türkiye Cumhuriyeti'ne intikal eden zengin arşiv malzemesi; yalnız Türkiye'nin değil, bugün müstakil devlet kurmuş çeşitli milletlerin millî ve ortak tarihlerinin tespitinde ve yazılmasında başvurulacak otantik değerdeki tek kaynaklardır.

Osmanlı Devleti döneminde modern anlamda arşiv, Hazine-i Evrak adı ile 1846 yılında kurulmuştur.

Osmanlı Devleti merkez teşkilâtı dairelerinin arşiv malzemesi, bugün İstanbul'da Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda muhafaza edilmektedir. Bâzı müze, kütüphane, müftülük ve diğer devlet dairelerinde de, bu devrin tarihi ile ilgili zengin arşiv malzemesi bulunmaktadır.

Hazine-i Evrak, Osmanlı Devleti'nin ilgasından sonra Cumhuriyet'in kuruluşu ile birlikte Sadâret evrakının muhafazası için Başvekâlet Kalem-i Mahsus Müdürlüğü'ne bağlı Mahzen-i Evrak Mümeyyizliği adı ile yeniden teşkilâtlandırılmıştır. Söz konusu Daire 1927 yılında, Hazine-i Evrak Müdür Muavinliği kadrosu ile Başvekâlet Müsteşarlığına bağlanmıştır.

20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"la bu birim, Evrak ve Hazine-i Evrak Müdürlüğüne bağlanmış olup, iki kısımdan ibarettir. Bunlardan; "Evrak" birimi Başbakanlık Merkez birimlerinin evrak işlerini; "Hazine-i Evrak" birimi ise İstanbul'daki Osmanlı Arşivi hizmetlerini yürütmekle görevlendirilmiştir.

19 Nisan 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la Başvekâlet Teşkilâtı içerisinde Müsteşara bağlı müstakil bir Arşiv Dairesi haline getirilmiştir. Yaklaşık altı yıl sonra çıkarılan 29 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la, Arşiv Dairesi, Başvekâlet Arşiv Umum Müdürlüğü statüsüne kavuşturulmuştur. 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da Arşiv Umum Müdürlüğü'nün statüsünde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Bu arada, Cumhuriyet dönemi arşiv malzemesinin kontrolü, tasnifi ve araştırma hizmetlerine sunmak üzere 12 Ekim 1976 tarih ve 388-2-09796 sayılı Olur'la Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Arşiv Umum Müdürlüğü, 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları"nın yürürlüğe konulması hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı ile de Başbakanlık Teşkilâtı içerisinde Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı adını almış, Cumhuriyet Arşivi ise mevcut durumunu korumuştur.

18 Haziran 1984 tarihinde yürürlüğe giren 203 sayılı Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında KHK ile, daha önce Başbakanlık anahizmet birimlerinde yer alıp, birbirinden müstakil olan Osmanlı ve Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlıkları, bu defa Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü çatısı altında teşkilâtlandırılmıştır. Bu KHK, 10 Ekim 1984 tarihinde TBMM'de görüşülerek 3056 sayılı Kanun olarak kabul edilmiş ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün teşkilât yapısında bir değişiklik olmamıştır.

3056 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesine müsteniden 4 Nisan 1988 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 316 sayılı "Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" hazırlanarak, kurum ve kuruluşların arşivlerinde, arşiv malzemesi ve arşivlik malzeme hüviyeti taşımayan, saklanmasına lüzum görülme-yen yok edilecek evrak ve her türlü malzemenin ayıklama ve imha işlemlerine dâir usûl ve esasların belirlenmesine imkân sağlanmış; ayrıca arşiv malzemesi ve arşivlik malzemenin tarifleri yapılmıştır. Söz konusu Kararname, 28 Eylül 1988 tarihinde ve 3473 sayılı Kanun olarak kabul edilmiştir.

Arşiv hizmetleri konusunda bir başka düzenleme de, Başbakanlıkça hazırlanarak 16 Mayıs 1988 tarih ve 19816 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulan "Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik"tir. Bu Yönetmelikte mükellefler kapsamındaki

kurum / kuruluşlarda evrakın üretiminden imhası ya da Devlet Arşivi'ne devrine kadarki süreçte yapılacak iş ve işlemlere dair usul ve esaslar tespit edilmiştir.

Devlet arşiv hizmetlerinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için, kamu kurum ve kuruluşlarının arşiv birimlerinde görevli personelin eğitimi amacıyla, kurumlararası arşivcilik seminerleri ve çeşitli hizmetiçi eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir.

3056 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinin (h) fıkrasına dayanılarak hazırlanan "Devlet Arşivlerinde Araştırma veya İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tâbi Olacakları Esaslar", 3.6.1989 tarih ve 89/14269 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilerek, 18 Eylül 1989 tarih ve 20286 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmıştır. Söz konusu esaslarda yapılan değişiklik ile ilgili 2002/3681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 1 Mart 2002 tarih ve 24682 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile devlet arşivlerinde yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından yapılacak araştırma ve inceleme talepleri konusundaki bürokratik işlemler basitleştirilmiş ve araştırma istekleri çok kısa bir süre içinde karşılanır hâle getirilmiştir.

10.6.1985 tarih ve 3230 sayılı "Tanıtma Fonu Teşkilî ile 11.7.1939 tarihli ve 3670 sayılı Millî Piyango Teşkilîne Dâir Kanunun 4'üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun"la elde edilen gelirlerden, Devlet Arşivlerine bir fon ayrılması sağlanmıştır.

Devlet arşivlerinin taşıdığı önem sebebiyle, Bakanlar Kurulunun 12.4.1988 tarih ve 88/12841 sayılı kararı ile Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nın; 12.11.1992 tarih ve 92/3694 sayılı kararı ile de Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı'nın emniyetlerinin sağlanması için "Özel Güvenlik Teşkilâtı" kurulması kabul edilmiştir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunun 11 nci maddesine göre Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

a) Millî arşiv politikasının esaslarını belirlemek, bu esasların uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

b) Devlet ve millet hayatını ilgilendiren her türlü bilgi ve belgeleri toplamak, değerlendirmek ve saklamak,

c) Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile özel şahısların elinde bulunan arşiv malzemesini tespit etmek, toplamak, gerektiğinde satın almak, bunların tamir ve restorasyonunu yapmak, tasnif ve tercüme etmek, uygun görülenleri yayınlamak,

d) Yurt içi ve yurt dışı arşivcilik ve bununla ilgili bilimsel gelişmeleri takip etmek, bu alandaki eserleri tercüme etmek, yayınlamak, önemli ve değerli arşiv malzemesini yurt ve dünya bilim çevrelerine sunmak,

e) Tarihî, kültürel ve estetik değeri olan arşiv malzemesinden koleksiyonlar yapmak, gerektiğinde arşiv müzesi kurmak ve sergiler açmak,

- f) Arşiv malzemesinin tahribini önleyecek tedbirleri almak, arşiv laboratuvarı kurmak,
- g) Arşiv malzemesinin kopyalarını çıkararak devamlılığını sağlamak ve bunları küçük hacimlere döndürmek için film, mikrofilm, fotokopi ve gerektiğinde diğer ileri teknikleri uygulamak,
- h) Devlet arşivlerinden yararlanma esaslarını belirlemek, arşivlerdeki araştırma taleplerini değerlendirmek ve gerektiğinde izin vermek,
- i) Her türlü bilgi ve arşiv malzemesini derlemek, ayıklamak ve her an kullanılır hale gelecek şekilde tasnif ederek muhafaza etmek,
- j) Kamu kurum ve kuruluşlarının arşivlerinde ayıklama, saklama ve imha işlemlerini denetlemek,
- k) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

1- Tasnif Çalışmaları

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda yaklaşık 150 milyon civarında belge vardır. 80 milyon belgenin tasnif işlemleri tamamlanarak araştırmaya açılmıştır. Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı'na yaklaşık 20 milyon civarında belge intikal etmiş olup, bunların da tasnif işleri sürdürülmektedir. Ayrıca, sağlıklı bir Cumhuriyet dönemi arşivi oluşturmak amacıyla kurum ve kuruluşlardaki arşivler düzenli olarak denetlenmekte ve arşiv malzemesi vasfını taşıyan belgeler periyodik olarak Devlet Arşivlerine intikal ettirilmektedir.

2- Katalog Çalışmaları

Osmanlı Arşivi'nde bilgisayar ortamında hazırlanmış katalog sayısı 306'dır. Yeni tasnif edilen fonlara ait bu katalogların yanı sıra, arşivde yer alan Osmanlıca kataloglar da transkribe edilerek bilgisayar ortamına aktarılmaktadır. Cumhuriyet Arşivi'nde ise bilgisayar ortamında hazırlanan katalog sayısı 71'dir.

3- Devlet Arşiv Hizmetleri İnternet'te

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ait arşiv malzemesinin bilgisayar ortamında tasnifi, katalogların hazırlanması ve hizmete sunulması çalışmalarına 1991 yılında başlanmış, 18 Nisan 2002 tarihinden itibaren Osmanlı Arşivi katalogları ile Cumhuriyet Arşivi katalogları internet ortamında (www.devletarsivleri.gov.tr) araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Tek nüsha olan arşiv belgelerinin kaybını önlemek ve her türlü zararlı tesirlerden korumak, araştırma hizmetlerinde yıpranmasına engel olmak ve uygun görülenleri elektronik ortamda hizmete sunmak amacıyla belge görüntülerinin elektronik ortama aktarılması hedeflenmiş ve proje 2003 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı'nda elektronik ortama aktarılan belge görüntüleri, araştırma salonunda çevrimiçi olarak araştırmacıların hizmetine açılmıştır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün Ankara ve İstanbul'daki araştırma salonları tek bir elektronik site haline getirilerek araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

4- Araştırma Hizmetleri

Arşivlerimizdeki belgeleri dünya ilim aleminin hizmetine en iyi ve en hızlı bir şekilde sunmak amacıyla, modern arşivciliğin ortak ilkesi olan açıklık prensibi Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün temel ilkesi haline getirilmiştir. Bu amaçla "Devlet Arşivlerinde Araştırma ve İnceleme Yapmak İsteyen Türk veya Yabancı Uyruklu Gerçek veya Tüzel Kişilerin Tabi Olacakları Esaslar", 1 Mart 2002 tarih ve 24682 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 2002/3681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla değiştirilmiştir. Yeni düzenleme ile Devlet Arşivleri'ne müracaat eden yerli ve yabancı araştırmacılara, müracaat ettikleri gün izin verilmekte, müracaatını yapan araştırmacılar hemen katalog taramaya ve araştırmaya başlamakta, belge istekleri ise en kısa sürede karşılanabilmektedir.

5- Yurt Dışı İlişkiler ve Tanıtım Faaliyetleri

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, bugüne kadar 26 ülke ile arşiv işbirliği protokolü imzalamıştır. Gerek bu protokollere işlerlik kazandırma ve gerekse yeni ülkelerle işbirliği protokolleri imzalama çalışmaları devam etmektedir. Dışişleri Bakanlığı ile tespit edilen politikalar çerçevesinde, yurt dışı faaliyetlerini arttırarak dünyada ülkemiz aleyhinde yürütülen olumsuz propagandalara, tarihi belgelerle cevap vermeyi ve Türk dış politikasının açılımına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

6- Yayın Faaliyetleri

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, sahip olduğu eşsiz kültürel zenginliği yeni neslin bilgisine sunmak ve bu zengin malzemeyi dünyaya duyurmak; ayrıca ülkemizin dış politikadaki tezlerini bilimsel olarak tarihi belgeler ışığında destekleyerek, yerli ve yabancı kamuoyunun aydınlatılması amacıyla başta Ermeni meselesi olmak üzere Kıbrıs, Musul-Kerkük ve Balkanlar dahil çeşitli konularda bilimsel ve belgesel eserler yayınlamayı sürdürmektedir. Özellikle hassasiyetine binaen, son iki yılda diğer eserler yanında Ermeni konusundaki belge yayınına ağırlık verilmiş olup, yayın sayısı 132'ye ulaşmıştır.

7- Sergi ve Fuarlar

Ankara'da Devlet Arşiv Sitesi'nde, devamlı açık kalmak üzere Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemlerini kapsayan tarihsel belge sergisi açılmıştır. Bu sergide Ermeni olayları ile ilgili dikkat çekici bir bölüm de oluşturulmuştur. 26-30 Temmuz 2001 tarihlerinde Yemen'de ve 29 Ekim 2002 tarihinde Arnavutluk'ta tarihi zenginliklerimizi tanıtmak amacıyla sergiler düzenlenmiştir. Osmanlı Arşivlerindeki tarihi zenginliklerin tanıtımı amacıyla Avrupa Konseyi'nde (Strasbourg) Kültür Bakanlarının katıldığı bir toplantı esnasında, (18-20 Şubat 2003

tarihlerinde) "Osmanlı İmparatorluğu; Mülteciler ve Yardım Arayanların Vatanı" konulu bir sergi düzenlenmiştir.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul'da gerçekleştirilen Bilişim Kurultayı'na 2002 ve 2003 yıllarında birer stant açarak katılmıştır. Bu faaliyetlerde; Türk arşivlerinin internet ortamında tüm dünyanın hizmetine sunulduğu, uygulamalarla ziyaretçilere anlatılmış ve Genel Müdürlük yayınlarının tanıtımı da yapılmıştır.

8- TSE Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme Çalışmaları

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, hizmetlerin verimini ve kalitesini yükseltmek, iş ve işlemlerde belirli standartlar getirerek kurumda hizmetleri müşteri memnuniyeti esası üzerine oturtmak için "TSE Kalite Yönetim Belgelendirme Sistemi" çalışmalarını 2002 yılı ortalarında başlatmıştır. Uygulanan eğitim programından sonra TSE ile işbirliği halinde, kurum iş tanımları ve personel mesai kriterleri yapılmış, yapısal düzenlemeler ile proses, prosedür ve talimatlar hazırlanarak uygulamaya konulmuş; 04 Ekim 2004 tarihinde TS - EN ISO 9001 - 2000 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi alınmıştır.

9- Dokümantasyon Merkezi

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 11 inci maddesi çerçevesinde Başbakanlık merkez birimleri ve arşiv araştırmacılarına hizmet sunmak amacıyla 1988 yılında Dokümantasyon Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Dokümantasyon Daire Başkanlığı, görev alanına giren dokümanların tespiti ve derlenmesi ile, derlenen dokümanların katalog ve tasnif işlemlerini yaparak, " Monograflar", "Tebliğler", "Makaleler" ve "Haberler" veri tabanlarından oluşan bilgi bankasında değerlendirmektedir. 1989 yılından beri 2 ayda bir "Enformasyon Bülteni" yayınlamaktadır. Enformasyon Bülteni'nin 2001 yılından sonra çıkan sayıları; Ocak 2002'den itibaren, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü web sayfasında (<http://www.devletarsivleri.gov.tr>) araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, bugün Osmanlı coğrafyasında yer alan 40 civarında ülkenin tarihinin aydınlatılması, Cumhuriyet dönemi belgelerinin gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde intikal ettirilmesi ve tanıtılması amacıyla çalışmalarını bilimsel ve çağın gereklerine cevap verecek bir şekilde sürdürmektedir.

e- Yöneticiler

Mahmut Nedim

Önceki Görevi: --

Tayin Edildiği Görev: Hazine-i Evrak Mümeyyizi

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: [1925] / --

Hıfzı [Berkân]

Önceki Görevi: Hazine-i Evrak Muavini

Tayin Edildiği Görev: Hazine-i Evrak Müdürü

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 23.05.1933 / 9589

Halid Altan

Önceki Görevi: Nafia Vekâleti İzmir Şirket ve Müesseseler Komiseri

ANAHİZMET BİRİMLERİ

	<i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Dairesi Müdürü</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.02.1938 / 133</i>
Kenan Tuna	<i>Önceki Görevi: Arşiv Dairesi Müdürü</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Umum Müdürü</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 29.06.1943 / 18074</i>
Prof. Dr. Halil Demircioğlu	<i>Önceki Görevi: A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyesi</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Umum Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 28.04.1956 / 1376</i>
Mithat Sertoğlu	<i>Önceki Görevi: Arşiv Umum Müdür V.</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Umum Müdürü</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 18.04.1960 / 31942</i>
Fazıl Işıkoğlu	<i>Önceki Görevi: Arşiv Genel Müdür Yardımcısı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdürü</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.08.1973 / 12556</i>
Rukiye Bulut	<i>Önceki Görevi: Arşiv Genel Müdür Yardımcısı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.10.1974 / 7729</i>
Feyyaz Gürkan	<i>Önceki Görevi: Millî Eğitim Bakanlığı Arşiv İşleri Müdürü</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdürü</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.01.1975 / 14242</i>
M. İsmet Binark	<i>Önceki Görevi: Kültür Bakanlığı Millî Kütüphane Genel Müdürlüğü Başuzmanı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Cumhuriyet Arşivi Dairesi Başkanı</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 04.10.1976 / 17159</i>
Prof. Dr. Nejat Göyünç	<i>Önceki Görevi: İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 28.12.1978 / 21797</i>
Atilla Çetin	<i>Önceki Görevi: Arşiv Genel Müdür Yardımcısı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.02.1980 / 01952</i>
Lütfü Ergün	<i>Önceki Görevi: Arşiv Genel Müdür Başyardımcısı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 13.05.1980 / 04734</i>
Bahaddin Alpkan	<i>Önceki Görevi: Emekli Korgeneral</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Arşiv Genel Müdür V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.02.1981 / 8-2135</i>
Sabri Bahadır	<i>Önceki Görevi: Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı Başuzmanı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Cumhuriyet Arşivi Daire Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 04.10.1982 / 12562</i>
Süha Gültay	<i>Önceki Görevi: Emekli Albay</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Osmanlı Arşivi Daire Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.01.1984 / 02030</i>

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Halûk Pekar	<i>Önceki Görevi:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.05.1985 / 08991
M. İsmet Binark	<i>Önceki Görevi:</i> İslâm Konferansı Teşkilâtı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> [16.09.1985] / --
Prof. Dr. İsmet Miroğlu	<i>Önceki Görevi:</i> İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.05.1987 / 10138
M. İsmet Binark	<i>Önceki Görevi:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 13.02.1992 / 92-39447
İsa Özkul	<i>Önceki Görevi:</i> Muğla Üniversitesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.08.1997 / 319-17040
Doç. Dr. Yusuf Sarıınay	<i>Önceki Görevi:</i> Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.09.2000 / 831.04/16026
Doç. Dr.Yusuf Sarıınay	<i>Önceki Görevi:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdür V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Devlet Arşivleri Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.01.2001 / 2000-1296

5- TÜRKİYE ACIL DURUM YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

a- Kuruluş Amacı

Ülke güvenliğini etkileyecek ölçekteki deprem, heyelan, kaya düşmesi, yangın, kaza, meteorolojik afet, nükleer ve kimyasal madde kazaları ve göç hareketleri ile ilgili acil durum yönetiminin ülke düzeyinde etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için gerekli önlemleri almak ve acil durum yönetimini gerektiren olayların vukuundan önce alınacak önlemler, olay sırasında yapılacak arama, kurtarma ve yardım faaliyetleri ve olay sonrasında gerçekleştirilecek iyileştirme çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü 583 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile "Türkiye Acil Durum Yönetimi Başkanlığı" olarak kurulmuştur (T.C. Resmi Gazete 22 Kasım 1999). 600 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'ne dönüştürülmüş, (1) Genel Müdür, (4) Genel Müdür Yardımcısı ile (8) Daire Başkanlığı kadroları ihdas edilmiştir (T.C. Resmi Gazete 14 Haziran 2000).

c- Görevleri

Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün görevleri şunlardır:

- a) Acil durum yönetiminin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarında acil durum yönetimi merkezlerinin kurulmasını sağlamak, çalışma esaslarını belirlemek ve bu merkezler arasında koordinasyonu sağlamak,
- b) Acil durum yönetimi gerektirecek olayların önlenmesi ve zararlarının azaltılması için kurum ve kuruluşlarca gerekli önlemlerin alınmasını, kısa ve uzun vadeli planların hazırlanmasını ve bilgi bankalarının kurulmasını izlemek ve değerlendirmek,
- c) Acil durum yönetimine geçildiği hallerde kamu ve özel sektöre ait her türlü kara, deniz ve hava taşıtları ile kurtarma ve yardım araç ve gereçlerinden yararlanılmasında koordinasyon hizmetlerini yürütmek,
- d) Acil durumlarda yardım sağlayan gönüllü kuruluş ve kişiler için teşvik edici düzenlemeler yapmak, yardım malzemelerinin teslim alınmasını, korunmasını ve ihtiyaç noktalarına sevk edilmesinde koordinasyonu sağlamak,

e) Başbakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Başkanlık, acil durumlara ilişkin olarak bilimsel, teknik ve idari çalışmalarda bulunmak üzere sürekli veya geçici kurullar oluşturabilir. Kurul üyelerine Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir.

Acil durum yönetimine geçilen hallerde, kamu kurum ve kuruluşlarına Başbakanlık tarafından verilecek görevlerin gerektirdiği kaynak Başbakanlıkça karşılanır ve söz konusu kurum ve kuruluşlar, ücret ve adedi Başbakan onayı ile belirlenecek miktarda geçici işçi çalıştırabilirler. Kamu kurum ve kuruluşlarının bu kapsamda yapacağı harcamalar 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 832 sayılı Sayıştay Kanunu ile 19/06/1994 tarihli ve 540 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi değildir.

d- Faaliyetleri

Haberleşme Merkezi

Haberleşme Merkezi 365 gün, 24 saat esasına göre çalışmaktadır.

On-line bağlantı yoluyla Anadolu Ajansı haberleri izlenmektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ile Bayındırlık Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nden periyodik deprem raporları ve Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nden düzenli olarak günlük ve haftalık meteorolojik tahmin raporları alınmakta ve değerlendirilmektedir.

Tüm Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile valiliklere bildirilmiş olan 24 saat açık bulundurulmuş telefon hatları ve faksler yoluyla merkeze ulaşan ihbarlar değerlendirilmektedir. Tüm Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile valiliklere ait haberleşme güncellemeleri yapılmaktadır. Sürekli olarak görsel medya takibi yapılmaktadır.

Uluslararası alanda afet yardımlaşması konusunda koordinatör kurum TAY Genel Müdürlüğü' dür.

Afet ve Olağanüstü Hallerde Uluslararası İşbirliği

Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları Süreci

1- Güneydoğu Avrupa Sivil - Asker Olağanüstü Hal Planlama Konseyi (CMEP) Ülke Koordinatörlüğü

2- Güneydoğu Avrupa Simülasyon 2002 (SEESIM) tatbikatına katılım ve 2004 yılında Türkiye'de yapılacak bu tatbikata Genelkurmay Başkanlığı ile birlikte ev sahipliği,

3- İstikrar Paketi - Afet Hazırlık ve Önleme İşbirliği Girişimi (DPPI)

4- Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları sürecinde oluşturulan ve Genel Kurmay Başkanlığı koordinatörlüğünde yürütülen SEEBRİG (Güneydoğu Avrupa Barış Tugayı) faaliyetlerinde sivil asker unsurların doğal afetlerde kullanılmasına yönelik yürütülen çalışmalar.

NATO Çerçevesinde Yürütülen Çalışmalar

NATO - Avrupa - Atlantik Afet Müdahale Koordinasyon Merkezi (EADRCC)

İkili Düzeyde Yürütülen Çalışmalar

1- Türk - Yunan Afet Görev Gücü (JHET – SDRU)

2- Türk - Macar ikili işbirliği.

BM Düzeyinde Yürütülen Çalışmalar

1- Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Ofisi (OCHA)

2- Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (UN-WFP)

3- Akdeniz diyalogu çerçevesinde afetlerin önlenmesine yönelik olarak Akdeniz ülkeleri ile Türkiye arasında yürütülen çalışmalar

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ)

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Afet ve Kriz Yönetimi çerçevesinde yürütülen çalışmalar.

ABD İle Birlikte Yürütülen Bölgesel İşbirliği

GUUAM (Gürcistan, Ukrayna, Özbekistan, Azerbaycan, Moldova) ülkeleri, ABD ve Türkiye arasında Bölgesel İşbirliği ve Kriz Yönetimi çerçevesinde yürütülen çalışmalar.

Projeler

1- Marmara Depremi Acil Yeniden Yapılandırma (MEER) Projesi

Marmara Depreminden etkilenen alanlarda; Yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve ekonomik kalkınmanın sağlanması, doğal afetlere hazırlık, afet zararlarını azaltma ve risk yönetimini sağlayacak kurumsal çerçevenin oluşturulması projesidir.

MEER projesinin "Ulusal Acil Durum Yönetimi Sisteminin Oluşturulması" konusundaki A1 alt bileşeni Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğüne yürütülmektedir.

MEER Projesi'nin Afet Müdahale Sistemi ve Risk Azaltma A Bileşeni'nin Amaçları;

- Doğal afetlerde daha etkin yönetim,
- Finansal sorumluluğun ve gelecekteki risklerin azaltılması,
- Arazi kullanım planlaması ve
- Yapı inşaatı ile ilgili yasal çerçevenin iyileştirilmesidir.

2- Başbakanlık Kriz Yönetim ve Hükûmet Harekat Merkezi ve Muhabere Elektronik Bilgi Sistemleri (MEBS) Projesi

Ülke genelinde vuku bulacak afet ve krizlerde kesintisiz haberleşme imkanı ve güvenli bir fiziki ortamın oluşturulması amacıyla inşa edilen Hükûmet Harekat Merkezi'nin altyapı çalışmaları devam etmektedir.

Muhabere Elektronik Bilgi Sistemi Projesi, Hükûmet Harekat Merkezi Ek Projeleri ile birlikte TAY Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

3- İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlığı (İSMEP) Projesi. Olası bir İstanbul depremine karşı hazırlık çalışmalarını kapsayan bu projenin koordinasyonu TAY Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

İSMEP Projesi'nin bileşenleri;

- Acil durum hazırlık ve afet yönetim kapasitesinin iyileştirilmesi,
- İstanbul'daki konutlarda sismik riskin azaltılması,
- İstanbul'daki kamu yapılarında ve hayati öneme sahip şebekelerde sismik riskin azaltılmasıdır.

Yapılan Çalışmalardan Bazıları

1- Irak krizi sırasında ve Bingöl depreminde Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi'nin kurulması ve yönetilmesi,

2- 16-19 Aralık 2003 tarihleri arasında MGK Genel Sekreterliği ile işbirliği yapılarak "Ulusal Afet Yönetimi Tatbikatı" gerçekleştirilmiştir.

3- Hindistan'da meydana gelen deprem nedeniyle bu ülkeye insani yardım malzemesi gönderilmesi,

4- 2003 yılı içerisinde meydana gelen Cezayir Depremi ve Irak'taki Birleşmiş Milletler Binası'na yapılan saldırılar için ülkemiz adına arama kurtarma ekibi ve insani yardım gönderilmesi,

5- Pakistan'da meydana gelen sel felaketi sonrasında bir uçak dolusu insani yardım malzemesi gönderilmesi,

6- 26 Aralık 2003 tarihinde İran'ın Bam kentinde meydana gelen deprem nedeniyle Türkiye'den yapılan 1 trilyon 210 milyar TL. tutarında gıda, ilaç ve diğer insani yardım malzemelerinden oluşan yardımlar ile 80 kişilik resmi ve özel arama kurtarma ekipleri ve 51 kişilik resmi ve özel ilk yardım sağlık ekipleri gönderilmesi,

7- Gürcistan'da yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle Türkiye'den 1 milyon ABD doları tutarında 1552 ton gıda yardımı yapılması;

Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde gerçekleştirilmiştir.

e- Yöneticiler

Neşet ÖmerYıldız	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> TAY Başkanı (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.01.2000 / 0073
Neşet ÖmerYıldız	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> TAY Genel Müdürü (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.06.2000 / 10954
Adil Özdemir	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> TAY Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.07.2000 / 115553
Hasan İpek	<i>Önceki Görevi:</i> İzmir Vali Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> TAY Genel Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.07.2003 / 2003-4506

6- GÜVENLİK İŞLERİ BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Güvenlik İşleri Başkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nden, Genel Kurmay Başkanlığı'ndan, Sıkıyönetim Komutanlıklarından ve Bakanlıklardan gelen, Devletin güvenliği ile ilgili bilgi, rapor ve yazıları toplamak, incelemek, bu konuda yazışmalar yapmak, Anayasa düzenini yıkmaya yönelik haber ve yayınları değerlendirmek amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

Makamın 13 Ekim 1975 tarih ve 6489 sayılı Olurları ile Güvenlik İşleri Müşavirliği kurulmuştur.

27 Eylül 1977 tarih ve 5105-02214 (1977/31) sayılı iç genelge ile bu Müşavirlik kaldırılmış ve söz konusu Müşavirliğin görevlerinin Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığınca yürütülmesi uygun görülmüştür.

Yukarıda bahsi geçen iç genelge ile görevleri Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanlığı'na devredilen Güvenlik İşleri Müşavirliği, 17 Ekim 1977 tarih ve 5105-02237 (1977/34) sayılı iç genelge ile yeniden ihdas edilmiştir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"ye bağlı Başbakanlık merkez teşkilâtı şemasında bu birim yer almamıştır.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"da ise, bu birimin Başbakanlık merkez teşkilâtı anahizmet birimleri arasında Güvenlik İşleri Başkanlığı adıyla yer aldığı görülmektedir.

c- Görevleri

3056 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre Güvenlik İşleri Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

a) İç ve dış güvenlik işleri ile ilgili kuruluşlarla temas etmek ve bunlar arasında koordinasyonu sağlamak,

b) İç ve dış güvenliği ilgilendiren konularda inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak,

c) Başbakanlığın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda, teşkil edilen koordinasyon kurullarına sekreteryaya hizmeti yapmak,

d) Sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilân edilen bölgelerde sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilânına esas olan konularda bilgileri derlemek, değerlendirmek ve bu hususlarda koordinasyonu sağlamak,

e) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Güvenlik İşleri Başkanlığı, kanunda sayılan görevlerin yanında, genel bir çerçeve içinde; güvenlik-gizlilik özellikli, stratejik nitelik arz eden konularda, Başbakanlık adına ilgili kurum ve kuruluşlarla temaslarda bulunmaktadır.

1999 yılından beri, ülkemizde faaliyet gösteren özel radyo ve televizyon kuruluşlarına "Ulusal Güvenlik Belgesi" verilmesi işlemleri Güvenlik İşleri Başkanlığınca sürdürülmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlıklar ve bazı kamu kuruluşları ile özel-tüzel kişilerin yurtiçi ve yurtdışı ulaşım talepleri ile Türkiye'den yabancı ülkelere yapılan hibe ve insanî yardımların mahalline ulaştırılmasında ihtiyaç duyulan askeri uçak ve helikopterlerin temin ve tahsis işlemleri Güvenlik İşleri Başkanlığınca yürütülmektedir.

e- Yöneticiler

Burhanettin Mumcuoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Müşaviri V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.07.1977 / 06900
Fikret Özbir	<i>Önceki Görevi:</i> Sivil Savunma Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 31.01.1985 / 02966
Abdullah Kuloğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.01.1987 / 02973
Nihat Çınar	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.02.1992 / 92-39402
Uğur Kılınç	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.03.1998 / 04.307
Firuz Kırış	<i>Önceki Görevi:</i> Emekli Yarbay <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Güvenlik İşleri Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.11.1998 / 19507

ANAHİZMET BİRİMLERİ

B. Tarık Uluocak

Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı

Tayin Edildiği Görev: Güvenlik İşleri Başkan V.

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.01.2000 / 0672

B. Tarık Uluocak

Önceki Görevi: Güvenlik İşleri Başkan V.

Tayin Edildiği Görev: Güvenlik İşleri Başkanı

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 10.12.2003 / 18240

Mehmet Çakır

Önceki Görevi: Daire Başkanı

Tayin Edildiği Görev: Güvenlik İşleri Başkan V.

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 03.08.2004 / 10823

7- DIŞ İLİŞKİLER BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Dış İlişkiler Başkanlığı, milletlerarası ilişkilere ait konularda görevli kuruluşlarla temas halinde olup, gerekli koordinasyonu sağlamak, iş ve hizmetleriyle ilgili konularda ortaya çıkan meseleler konusunda incelemeler yapmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

21 Ocak 1965 tarih ve 27-190/364 sayılı yazı ile Dış Seyahat İşleri Müşavirliği kurulmuştur.

Bu Müşavirlik, geçici görevle yurtdışına çıkacak kamu görevlilerinin dilekçelerini incelemek ve bu görevlilerin masraflarını, gezinin hangi tarihte yapılacağını ve süresini tetkik etmek, kurumlarca burs, kurs ve staj için yurtdışına çıkanların listesini değerlendirmekle görevlendirilmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 13 Ekim 1980 tarih ve 8/1789 sayılı Kararı ile bu Müşavirliğin daha önce yaptığı görevleri yapmak üzere "Dış Seyahat Komite Sekreterliği Kurulmasına İlişkin Esaslar" belirlenmiş ve bilahare Başbakanlığın 5 Kasım 1980 tarih ve 383-10811 (1980/66) sayılı genelgesi ile "Dış Seyahat Komite Sekreterliği" kurulmuştur.

Dış Seyahat Komite Sekreterliği, memleketimizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntıları ve döviz teminindeki zorlukları süratle ortadan kaldırmak maksadıyla, her sahada olduğu gibi dış seyahatlerle ilgili bütçe ve döviz harcamalarında, azamî tasarrufun sağlanması ve dış seyahat harcamalarının asgari seviyeye indirilmesini temin etmek üzere kurulmuştur.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ekindeki Başbakanlık teşkilât cetvelinde, Dış Seyahat Komite Sekreterliği'nin adı "Dış Görevler Komite Sekreterliği" şeklinde geçmektedir.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 Sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile "Dış İlişkiler Başkanlığı" kurulmuştur.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 13 üncü maddesine göre Dış İlişkiler Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Milletlerarası ilişkilere ait konularda görevli kuruluşlarla sürekli temas halinde bulunmak, bunlar arasında koordinasyonu sağlamak,
- b) Milletlerarası ilişkilerde ortaya çıkan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak,
- c) Başbakanlığın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda, teşkil edilen kurullara sekreteryaya hizmeti yapmak,
- d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Dış İlişkiler Başkanlığı 1985 yılından itibaren OECD'ye bağlı o zamanki adı ile Teknik İşbirliği Komitesi (TECO) şimdiki adıyla ise OECD Kamu Yönetişimi Komitesi'nin senede iki kere Paris'te düzenlenen Komite toplantılarına katılmaktadır. 1987 yılından itibaren söz konusu Komitenin Türkiye koordinatörlüğü görevini yürütmektedir. Kamu Yönetişimi Komitesi, OECD ülkelerindeki Kamu Yönetimi ile ilgili gelişmelerin üye ülkeler tarafından takip edilmesi ve üye ülkelerin birbirleri ile bilgi alışverişi yapmalarını sağlamaktadır.

Dış İlişkiler Başkanlığı söz konusu komite kapsamında düzenlenen projelerin koordinasyonunu yapmaktadır.

1- "Merkezi Hükûmette Danışmanlık Hizmetleri ve Koordinasyon" konulu proje çerçevesinde bürokrasinin gereği olan temel konular üzerinde eğitim vermek amacıyla İngiltere Kraliyet Kamu Yönetimi Enstitüsü (RIPA) tarafından çeşitli seminerler ve yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir.

2- Teknik İşbirliği çerçevesinde OECD'nin maddi yardımı ve Bakanlar Kurulu Kararı ile Başbakanlığa verilen kontenjan çerçevesinde 32 uzman yabancı dil ve Avrupa Birliği konusunda eğitilmek üzere birer yıllığına İngiltere'ye gönderilmiştir.

3- Üye Ülkelerin Reform çalışmalarına yardımcı olmak amacıyla OECD tarafından başlatılan Düzenleyici Reformlar Gönüllü Ülke İncelemeleri programına ülkemiz de dahil olmuştur.

Söz konusu çalışma için Düzenlemelerde Reform Kurumlararası Koordinasyon Komitesi ve 6 adet çalışma grubu oluşturulmuştur. İnceleme çalışmalarının sekreteryaya hizmetleri Dış İlişkiler Başkanlığı'na yapılmıştır. İnceleme çalışmaları sonucunda her ülke örneğinde olduğu gibi ülkemiz hakkında da "Türkiye'de Düzenleyici Reformlar: Ekonomik İyileşme İçin Önemli Destek" isimli bir rapor OECD tarafından yayımlanmıştır. Söz konusu raporun tercümesi Başbakanlık yayını olarak çoğaltılmış ve dağıtımı tüm kurum ve kuruluşlar ile Üniversitelerin Kamu Yönetimi Bölümlerinin kütüphanelerine dağıtılmıştır.

4- 2004 yılında RIA (Düzenleyici Etki Analizi) konusunda OECD ile işbirliği içerisinde bir seminer ve eğitim programı hazırlanmıştır. 20 Nisan 2004 tarihinde TODAİE'de seminer ve daha sonra 25 kişinin katıldığı bir eğitim programı düzenlemiştir. Bu eğitim programının

amacı Düzenleyici Etki Analizi konusunda çalışan uzmanların bir kısmının eğitilmesidir. Eğitim alan uzmanların bu konuda diğer uzmanları eğitmesi amaçlanmaktadır.

5-OECD/Üst Düzey Memurlar Toplantısı 7-8 Ekim 2004 tarihinde İstanbul'da yapılmıştır. OECD ülkelerinin Başbakanlık Müsteşarlarının katıldığı bu toplantının ev sahipliğini Başbakanlık Müsteşarı Sayın Prof. Dr. Ömer Dinçer yapmış olup, koordinasyon Dış İlişkiler Başkanlığınca yürütülmüştür. Bu seneki toplantının konusu "e-government" olarak belirlenmiştir.

Yetiştirilmek Amacıyla Yurtdışına Gönderilecek Başbakanlık Personeli Hakkında Yönetmelik, 2 Mayıs 2002 tarih ve 24743 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu yönetmelik, yurtdışına gönderilen adayların seçimine ilişkin işlemlerin sekreteryaya hizmetlerinin Dış İlişkiler Başkanlığınca yürütülmesini öngörmektedir. Başbakanlığa her sene tanınan kontenjan çerçevesinde Başbakanlık personeli lisansüstü eğitim, bilgi, görgü artırma ve staj amacıyla yurtdışına gönderilmektedir.

Dış İlişkiler Başkanlığı ayrıca Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı tarafından yapılan çalışmalara da katılmaktadır.

e- Yöneticiler

A. Reyhan Ödemiş	Önceki Görevi: Güvenlik İşleri Başkanlığı Başuzmanı Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 26.03.1985 / 06546
A. Reyhan Ödemiş	Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkanı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 23.09.1988 / 88-35004
Hidayet Atasoy	Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 13.01.1997 / --
Ali Gemuhluoğlu	Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 10.07.1997 / --
İlgin Atalay	Önceki Görevi: Dış İlişkiler Başkanlığı Şube Müdürü Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.06.2000 / --
İlgin Atalay	Önceki Görevi: Dış İlişkiler Başkan V. Tayin Edildiği Görev: Dış İlişkiler Başkanı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 02.06.2001 / --

8- EKONOMİK VE MALÎ İŞLER BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Bakanlıklar, kamu iktisadî teşebbüsleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili özel kuruluşlar arasında, ekonomik ve malî konularda koordinasyonu sağlamak ve bu alanlardaki gelişmelerle, karşılaşılan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak üzere Ekonomik ve Malî İşler Başkanlığı kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ile İktisadî ve Malî İşler Daire Başkanlığı kurulmuştur.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de bu Daire Başkanlığının statüsünde değişiklik yapılmış ve adı "Ekonomik ve Malî İşler Başkanlığı" olmuştur.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanununun 14 üncü maddesine göre Ekonomik ve Malî İşler Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Bakanlıklar, kamu iktisadî teşebbüsleri, diğer kamu kurum ve kuruluşları ve ilgili özel kuruluşlar arasında ekonomik ve malî işler ile ilgili alanlarda koordinasyonu sağlamak,
- b) Ekonomik ve malî konulardaki gelişmeler ve karşılaşılan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak,
- c) Başbakanlığın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda, teşkil edilen kurullara sekreteryaya hizmeti yapmak,
- d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Yöneticiler

İbrahim Düzyol

Önceki Görevi: Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı Başmüşaviri
Tayin Edildiği Görev: Ekonomik ve Sosyal İlişkiler Dairesi Başkanı
Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 09.04.1980 / 24176

Ömer Uğur

Önceki Görevi: Sümerbank Genel Müdürlüğü Müşaviri
Tayin Edildiği Görev: İktisadi ve Mali İşler Daire Başkanı
Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 02.09.1982 / 27822

ANAHİZMET BİRİMLERİ

İhsan Memiş	<i>Önceki Görevi:</i> İktisadi ve Mali İşler Daire Başkanlığı Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İktisadi ve Mali İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.10.1982 / 12561
Erol Polat	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İktisadi ve Mali İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.12.1982 / 16265
Orhan Türkbey	<i>Önceki Görevi:</i> G.Ü. Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.07.1985 / 12446
Mehmet Bozdemir	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.11.1988 / 88-35141
Asım Cebeci	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzman Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.10.1991 / 20746
Nazım Ünlü	<i>Önceki Görevi:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkanlığı Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.09.1994 / 94-43594
Bülent Taşan	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.01.1997 / 315-701
Dr. Gökhan Yazıcı	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.02.1997 / 315-3483
Nazım Ünlü	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.06.1997 / --
Murat Sözer	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.07.1998 / 98-4358
Kasım Bostan	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Ekonomik ve Mali İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.09.2003 / 13716

9- SOSYAL VE KÜLTÜREL İŞLER BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı, bilim ve teknoloji, eğitim, kültür, sanat, spor, gençlik, turizm, basın, radyo-televizyon, tanıtma alanlarındaki dış ilişkiler ve karşılaşılan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak ve kamu kuruluşları arasında bu alanlarda koordinasyonu sağlamak, yurtdışı işçi problemleri ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşları ile sürekli temas halinde bulunmak, gelişmeleri izlemek, problemleri tespit etmek ve görevleriyle ilgili konularda teşkil edilen kurullara sekreteryaya hizmeti yapmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ile "Sosyal ve Kültür İşleri Daire Başkanlığı" kurulmuştur.

Söz konusu Daire Başkanlığı, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de "Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı" haline getirilmiştir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanununun 15 inci maddesine göre Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

a) Bilim ve teknoloji, eğitim, kültür, sanat, spor, gençlik, turizm, basın, radyo-televizyon, tanıtma alanlarındaki gelişmeler, bu alanlardaki dış ilişkiler ve karşılaşılan meseleler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak ve kamu kuruluşları arasında bu alanlarda koordinasyonu sağlamak,

b) Sağlık, çalışma, sosyal güvenlik, sosyal yardımlar, mahallî idare hizmetleri alanlarındaki gelişmeler ve karşılaşılan problemler hakkında inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek, teklifler hazırlamak, kamu kuruluşları arasında bu alanlarda, koordinasyonu sağlamak,

c) Yurt dışı işçi sorunları ile ilgili konularda kamu kurum ve kuruluşlarıyla sürekli temas halinde bulunmak, gelişmeleri takip etmek, problemleri tespit etmek ve bunların çözüm yollarını araştırmak,

d) Başbakanın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda, teşkil edilen kurullara sekreteryaya hizmeti yapmak,

e) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

1- Devlet Bakanı Prof. Dr. Beşir Atalay tarafından koordine edilen Cumhuriyetin 80 inci yıldönümü kutlama çalışmalarının sekreteryası yürütülmüş, yapılan çalışmalar sonucunda Bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar ile diğer merkez kurumlarının kutlama etkinlikleri ve projelerini gösteren programlar bir kitapta toplanmıştır.

2- Çanakkale Savaşlarının 2003 ve takip eden yıllarda yapılacak yıldönümü törenlerine ilişkin olarak koordinatörlük görevi Başbakanlığa verilmiş ve Başbakanlık genelgesi çıkarılmıştır. Yapılan çalışmalarda tören günlerinin tespiti, kutlamalar için konaklama tesislerinin temini, geçici müzelerin kurulması, Gelibolu Tarihî Millî Parkı Master Planı'nın bitirilmesiyle ilgili konular ele alınmıştır. Halen sekreteryaya görevine devam edilmektedir.

3- Yurtiçi ve yurtdışındaki çeşitli kuruluş ve kişilerce düzenlenen etkinlikler için yardım talepleri konusunda ilgili kurumlar ve kuruluşlar ile koordinasyon neticesinde imkanlar ölçüsünde yardım sağlanması çalışmaları yerine getirilmiştir.

4- Sayın Cumhurbaşkanımızın yurtiçi ve yurtdışı sosyal ve kültürel faaliyetlere ilişkin direktiflerinin ilgili kurum ve kuruluşlarca yerine getirilmesine ilişkin koordinasyon çalışmaları yapılmıştır.

5- Sendikalar, meslek odaları ve çalışan kesimi temsil eden diğer kuruluşların çalışma hayatındaki karşılaştıkları sorunlar için Başbakanlığa yaptıkları başvuruların Başkanlığa intikali halinde, ilgili kurum ve kuruluşlara yapılan koordinasyon ile meselenin çözümüne katkıda bulunmaktadır.

6- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca gönderilen kamu kesiminde imzalanan toplu iş sözleşmeleri ile çalışma hayatına ilişkin diğer istatistikî bilgiler ve aylık grev ve lokavt uygulamaları hakkında bilgiler, Makam'ın talimatı halinde rapor haline getirilerek arz edilmektedir.

7- 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan yönetmeliklerde belirtilen görevlerin yerine getirilmesi konularında Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı görevlendirilmiş olup, bu çerçevede oluşturulan Kurum İdari Kurulu'nun sekreteryaya hizmetlerini yürütmektedir.

8- Sosyal ve kültürel alanlardaki sempozyum, şura, kutlama, toplantı v.b. etkinliklere; hazırlık, düzenleme ve uygulama safhalarında iştirak edilmekte ve gerektiği hallerde bu faaliyetler yönlendirilmektedir.

Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı; "Ahilik Kültür Haftası Merkez Yürütme Kurulu ve Ulusal AIDS Komisyonu"nın tabii üyesi olarak, söz konusu konulardaki çalışmalarda fiilen yer almaktadır.

9- Başbakanlık ve Bakanlıklardan (Bağlı ve İlgili Kuruluşlar da dahil olmak üzere) her ay düzenli olarak "Aylık Faaliyet Raporları" gelmektedir. Faaliyet raporlarında; mevzuat çalışmaları, yatırım faaliyetleri, ay içindeki önemli toplantılar ve koordinasyon çalışmaları, karşılaşılan problemler ve darboğazlar ile Başbakanlığa bildirilmesinde yarar görülen diğer hususlar yer almaktadır. Raporlarda yer alan bilgiler Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığınca değerlendirilmekte ve sonuçları üçer aylık dönemler halinde Makam'a arz edilmektedir.

10- İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanarak aylık olarak Başbakanlığa gönderilen "Üniversite Gençliğinin Problemlerinin Çözümlemesine ilişkin raporlarda yer alan çeşitli üniversitelerdeki gençlik hareketleri ve zararlı faaliyetler ile üniversite gençliğini koruma tedbirleri Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığınca incelenmekte ve değerlendirilmesini müteakip Başkanlık görüşü de eklenerek Makama arz edilmektedir.

11- TRT yayınlarının yurt dışında özellikle Türk akraba ve toplulukları, Türk Cumhuriyetlerinde rahatlıkla izlenebilmesi amacıyla (TİKA ile birlikte) ilgili kurum ve kuruluşların katılımları ile düzenlenen toplantılar sonucunda konu olumlu olarak çözümlenmiştir.

12- TRT-INT yayınlarının Avrupa'ya ulaştırılması için gerekli uydu transponder kiralınması hususunda TRT ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasındaki kira bedeli ihtilafı, Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığı girişimleri sonucu olumlu ve kalıcı bir çözüme kavuşturulmuştur.

13- Suriye sınırında bulunan illerimizde yalnızca dini bayramlarda uygulanan bayramlaşmaya ilişkin usul ve esaslar o günkü şartlara göre düzenlenmiştir.

e- Yöneticiler

Günay Arıtman	<i>Önceki Görevi: --</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal ve Kültürel İşler Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: [1982] / --</i>
Nedim Öztürk	<i>Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal ve Kültürel İşler Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 19.07.1985 / 12748</i>
Hüseyin Erdem	<i>Önceki Görevi: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müşaviri</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal ve Kültürel İşler Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.05.1987 / 10089</i>
İlker Erbil	<i>Önceki Görevi: Başbakanlık Uzmanı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal ve Kültürel İşler Başkan V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 29.09.1988 / 16913</i>
S. Sercan Gülsün	<i>Önceki Görevi: Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdür Yardımcısı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 16.01.1991 / 91-37620</i>

ANAHİZMET BİRİMLERİ

İlker Erbil	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.01.1991 / 02899
Ethem Ege Hasdal	<i>Önceki Görevi:</i> Emekli Albay <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.09.1992 / 92-40765
H. Hüseyin Coşkun	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.04.1997 / --
Ethem Ege Hasdal	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.05.1997 / --
Hüsnü Gürsoy	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.04.1998 / --
İrfan Dilsiz	<i>Önceki Görevi:</i> Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve Kültürel İşler Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.11.2004 / 2004-6512

10- İDAREYİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

İdareyi Geliştirme Başkanlığı, kamu yönetiminin geliştirilmesi ile ilgili hedeflerin, politikaların ve tedbirlerin tespit edilmesi için inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak, kamu yönetiminin geliştirilmesi ile ilgili konularda görevli kuruluşlarla sürekli temas halinde bulunmak ve bunlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

İdareyi Geliştirme Başkanlığı'nın ilk nüvesi olan "Organizasyon ve Metot Kurulu", Makamın 14 Mayıs 1975 tarih ve 5/25-2928 sayılı olurları ile kurulmuş olup, 6 Haziran 1975 tarih ve 1-266 (1975/3) sayılı iç genelgesi ile faaliyete geçmiştir. Daha sonra bu birimin ismi, şema ve görev talimatında "Merkezi İdareyi Geliştirme Müşavirliği" olarak değiştirilmiştir.

Söz konusu Müşavirlik, 27 Eylül 1977 tarih ve 5105-02214 (1977/31) sayılı iç genelge ile kaldırılarak görevleri, Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı'na verilmiştir.

Ayrıca, hizmetlerin daha etkili, verimli ve rasyonel bir şekilde yürütülmesini düzenlemek, geliştirmek ve modern usûlleri araştırmak amacıyla Makamın, 30 Aralık 1975 tarih ve 386-01128 sayılı olurları ile Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı "Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı" kurulmuştur.

Bu Daire Başkanlığı 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"deki Başbakanlık merkez teşkilâtı şemasında yardımcı hizmet birimleri içerisinde yerini korumuştur.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de ise, Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı görevlerinin, Başbakanlık merkez teşkilâtı içerisinde bu Kararname ile kurulan ve anahizmet birimleri arasında sayılan İdareyi Geliştirme Başkanlığı'na verildiği görülmektedir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 16 ncı maddesine göre, İdareyi Geliştirme Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Kamu yönetiminin geliştirilmesi ile ilgili hedeflerin, politikaların ve tedbirlerin tespiti için inceleme ve araştırmalar yapmak ve yaptırmak, bunları değerlendirmek ve teklifler hazırlamak,
- b) Kamu yönetiminin geliştirilmesiyle ilgili konularda görevli kuruluşlarla sürekli temas halinde bulunmak ve bunlar arasında koordinasyonu sağlamak,
- c) İdarî usul ve işlemlerin kolaylaştırılması ve sadeleştirilmesi için gerekli araştırma ve çalışmalarda bulunmak,
- d) Başbakanlığın koordinatörlüğünde görevleri ile ilgili konularda teşkil edilen kurullara sekreteryaz hizmeti yapmak,
- e) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

- 1- "Türkiye’de bürokrasinin azaltılması ve insanların hayatlarının kolaylaştırılması" konusu ile ilgili bir çalışma başlatılmıştır.
- 2- Hükûmet programı ile ilgili rapor sisteminin takibi yapılmıştır.
- 3- "Resmi Yazışma Kuralları" ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlara eğitim ve konferans verme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.
- 4- MERNİS projesi çerçevesinde çalışmalara katkıda bulunulmaya devam edilmektedir.
- 5- Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerince kullanılan dosya planı geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.
- 6- Dosya planı konusunda kurumlardan gelen eğitim talepleri doğrultusunda eğitim verilmeye devam edilmektedir.
- 7- Şirket kurma ve işyeri açma işlemlerindeki bürokratik işlemlerin azaltılması projesi kapsamında Ankara Ticaret Odası ve Sanayi Odası ile görüşmeler yapılarak gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.
- 8- Mal bildirimi ile ilgili proje takip edilmiştir. Başvurulara gerekli cevaplar yazılmış ve proje takip edilmeye devam edilmektedir.
- 9- İdareyi geliştirme çalışmaları ile ilgili rapor sistemi devam ettirilmiştir. Ek Bina (Tiftik Yapağı) yapısal kablolaması tamamlanmıştır.
- 10- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komiserliğince hazırlanan "Kamunun Bilme Hakkı: Bilgi Özgürlüğü Mevzuatı Hakkında İlkeler" konulu rapor incelenmiş ve Dışişleri Bakanlığı’na gerekli değerlendirme yazısı yazılmıştır.
- 11- e-Devlet, e-Türkiye ve e-Avrupa konusunda oluşturulan çalışma gruplarına ve toplantılarına katılım sağlanmaktadır.
- 12- Başbakanlık Yönetim Bilişim Sistemi Merkezi’nin Bilgi İşlem Başkanlığına devredildiği tarihe kadar aşağıdaki işler gerçekleştirilmiştir:

a) Başbakanlık dış genelgelerinin internet ortamından hizmete açılması sağlanmış 04.12.2003 tarihinde Bilgi İşlem Başkanlığı'na devredilene kadar takibi yapılmaya devam edilmiştir.

b) Türkiye'yi sevenler web sayfası hazırlanmış ve faaliyete konulmuştur.

c) Ekonomik ve Mali İşler Başkanlığı ile birlikte kamu kurum ve kuruluşlarının akaryakıt tüketiminin bir veri tabanında toplanarak ayrıntılı bir şekilde raporlanması çalışmaları yapılmıştır.

d) İçişleri Bakanlığı ile irtibata geçilerek valiliklere servis sağlayıcı hizmeti verilmeye başlanmıştır.

e) Kurumlararası, kurum içi atama taleplerinin internet üzerinden on-line olarak yapılabilmesine yönelik sistemin çalışması sağlanmıştır.

f) 26.06.2002 gün ve B.02.0.PPG.12-320-01/9715 (2002/3) sayılı iç genelge doğrultusunda Başbakanlık merkez birimlerince yürütülen çalışmaların değerlendirilmesi için raporlama sistemi oluşturulmuştur.

g) Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığına devri yapıldığı kadar e-Devlet, e-Türkiye ve e-Avrupa konusunda oluşturulan çalışma gruplarına ve toplantılarına sekreteryaya görevi yürütülmüştür.

Yayın Çalışmaları

- Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılması I (1984-1989)
- Kamu Yönetiminde Bürokratik İşlemlerin Azaltılması II (1989-1990)
- Köy İdaresi İle İlgili Mevzuat (1991)
- Araştırma Raporları I (Ocak 1994)
- Resmi Yazışma Kurallarını Belirleyen Esaslar (Şubat-1994)
- Araştırma Raporları II (Mayıs-1994) (2001 Hedefleri Doğrultusunda 21.Yüzyıla Girerken Türkiye'de Kamu Yönetiminin Geliştirilmesi Ve Bazı Ülkelerdeki Uygulamalar)
- Kamu Yönetimi İle İlgili Seçilmiş Yerli Eserler Kataloğu (Haziran-1995)
- Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığının Yapı ve Fonksiyonları Bakımından Analizi (Haziran-1996)
- Şeker Sektöründe Özelleştirme Arayışları Üzerine Bir Değerlendirme (Haziran 1996)
- Kamu Yönetiminde İdareyi Geliştirme Çalışmaları (1991 -1995)
- Türk Hukuk Lügati (Ocak 1998)
- İdari Usul Kanunu Hazırlığı Uluslar Arası Sempozyumu Bildiriler (Ocak 1998)
- Kamu-Net 98 Kamu Bilgisayar Ağları Konferansı Bildiriler (Şubat 1998)
- Başbakanlık Yönetim Bilişim Sistemi (Ağustos (1998)
- İnternet Servislerinin Yönetimi (Temmuz 1998)

ANAHİZMET BİRİMLERİ

e- Yöneticiler

Önal Köstem	<i>Önceki Görevi:</i> Köyişleri Bakanlığı YSE Genel Müdürlüğü Organizasyon ve Metot Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Daire Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.06.1976 / 16487
Önal Köstem	<i>Önceki Görevi:</i> Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.06.1978 / 20687
Bengi Boran Başkanı	<i>Önceki Görevi:</i> Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı Grup <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.06.1983 / 83-28960
ElçinTapan	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.01.1987 / 02974
Ahmet Molvalı	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.12.1987 / 22416
M. İbrahim Aybar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.10.1988 / 18013
M. Vehbi Ünver	<i>Önceki Görevi:</i> Halkla ilişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.07.1991 / 14806
Hatice Akın	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> [1992] / --
M. Necati Güngör	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 13.09.1992 / 22539
M. Necati Güngör	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.01.1993 / 93-41361
Talat Bayraktar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.07.1993 / 8481
Fehmi Büyükkaragöz	<i>Önceki Görevi:</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 23.12.1993 / 19719
Necmettin Bilen	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 28.10.1994 / 17178
Mehmet Bozdemir	<i>Önceki Görevi:</i> TEDAŞ Genel Müdürü

ANAHİZMET BİRİMLERİ

	<i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.05.1996 / --
Prof. Dr. Gürol Banger	<i>Önceki Görevi:</i> KTÜ Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.09.1997 / --
Doç. Dr. Azim Öztürk	<i>Önceki Görevi:</i> Çukurova Üniversitesi Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.08.2003 / --
Ercan Topaca	<i>Önceki Görevi:</i> İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdareyi Geliştirme Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 23.02.2004 / --

11- BİLGİ İŞLEM BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Bilgi İşlem Başkanlığı, Başbakanlık merkez teşkilâtının bilgi işlem ve otomasyon ihtiyacını karşılamak, daha verimli iş, belge ve bilgi akışını sağlamak ve buna yönelik yazılımları üretmek, yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanan kamu yönetimiyle ilgili bilgileri, bilgi işlem ortamında toplamak, bu bilgilerin bilgi işlem sistemlerinde değerlendirilmesi konularında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, Makama hızlı ve özet bilgi akışını temin etmek üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de Başbakanlık merkez teşkilâtı danışma ve denetim birimleri arasında "Bilgisayar ve Bilişim Sistemleri Koordinasyon Daire Başkanlığı'nın yer aldığı görülmektedir. Ancak, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de söz konusu bu birim bulunmamaktadır.

Başbakanlık bilgi işlem hizmetleri ilk defa, 203 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yer alan Devlet Durum Merkezi Başkanlığı'nın görevlerinin sayıldığı 17 nci maddede geçmektedir. Dolayısıyla, Başbakanlık bilgi işlem hizmetlerinin bu birim tarafından başlatıldığı bilinmektedir.

Devlet Durum Merkezi Başkanlığı, 16 Ocak 1990 tarih ve 406 sayılı "Kanun Hükmünde Kararname"nin 6 ncı maddesiyle kaldırılmış ve aynı Kararnamenin 4 üncü maddesiyle Başbakanlık anahizmet birimlerinden olmak üzere, Bilgi İşlem Başkanlığı kurulmuş ve 3056 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine, bu birime ait gerekli hükümler ilâve edilmiştir.

27 Aralık 1991 tarih ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesiyle Başbakanlık merkez teşkilâtında programcı, çözümleyici ve bilgisayar işletmenlerinin sözleşmeli eleman olarak çalıştırılabilecekleri de hüküm altına alınmıştır.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun değişik 17 nci maddesine göre Bilgi İşlem Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinin bilgi işlem ve otomasyon ihtiyacını karşılamak, bilgisayar ve yeni teknolojiler konusunda bu birimlere destek vermek,
- b) Başbakanlık merkez teşkilâtı birimlerinin iş akışlarını izleyerek otomasyon teknolojileri doğrultusunda daha etkin ve verimli iş, belge, bilgi akış düzeni önermek ve buna yönelik yazılımları üretmek,
- c) Başbakanlık merkez teşkilâtından, kamu kurum ve kuruluşlarından, ilgili yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanan kamu yönetimine ilişkin bilgileri bilgi işlem ortamında toplamak, değerlendirmek ve makama hızlı, etkin ve özet bilgi akışını temin etmek,
- d) Bilgi derleme ve bunların bilgi işlem sistemlerinde değerlendirilmesi konularında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- e) Otomasyon sistemlerinin işletimini sağlamak,
- f) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Bilgi İşlem Başkanlığı kuruluşundan sonra sistem alımı için çalışmalara başlamış ve günün teknolojisi olarak en gelişmiş sistemleri almıştır. Bunların biri Başbakanlık Merkez Teşkilâtı için Data Genaral MV/40000 AOS/VS (400 terminal ve 200 yazıcı), diğeri ise Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü için MV/20000 AOS/VS (200 terminal ve 100 yazıcı)'dır.

Başbakanlıkta kullanılan tüm programlar Bilgi İşlem Personeli tarafından analiz, tasarım ve kodlamaları yapılarak gerçekleştirilmiş, Başbakanlık ek binalarının da kiralık hatlar ile bağlantıları yapılarak, mevcut programlar 1991 yılında son kullanıcıların kullanımına sunulmuştur. MV/40000 ile MV/20000 sistemleri biribiri ile 512 Kbps ile iletişimi sağlanarak Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı/İstanbul ile kiralık hat üzerinden bağlantı sağlanmış ve programlar kullanıma sunulmuştur. Bu sistemler 7 gün 24 saat şeklinde her türlü yedekleme ve güvenlik önlemleri alınarak işletilmiştir.

Teknolojik gelişmelere paralel olarak 1993 yılında internet kullanılmaya başlandı ve giderek yaygınlaştırıldı. Daha sonra Main Frame yapıdan, Client/Server mimarisine geçiş yapılmaya çalışmaları başlatıldı. Bu bağlamda kişisel bilgisayar, mürekkep püskürtmeli ve laser yazıcılar ile ilgili makina parkı hızla artmaya devam etti. Masa üstü kullanımı, ofis yazılımları hızla kullanılmaya başlandı, bu anlamda son kullanıcılar kişisel bilgisayar ve programları için eğitime alındı.

MV/40000 sisteminde çalışan yazılım projeleri, Başkanlık personeli tarafından, Client/Server mimarisinde Object/Oriented olarak yazıldı ve uç kullanıcıların hizmetine sunuldu. Bu yazılımlarda veri tabanı olarak MS SQL kullanılmaktadır.

MV/20000 sistemindeki Cumhuriyet Arşivi Bilgisayar yazılımları ve web yayınları, Bilgi İşlem Başkanlığı personeli tarafından yazılmıştır. 1 Aralık 2003 tarihinden itibaren MV/20000 sistemindeki verilerden 300 bin kayıt yeni sisteme aktarılmış olup test çalışmaları

başlatılmıştır. İnternet ve IntraNet'te kullanılan önemli projeler kurum ve kuruluşlara hizmet vermektedir.

Bilgi İşlem Başkanlığı yazılım grubu personeli tarafından ViSUAL BASIC, ASP, C ve CC+ dillerinde, MS SQL Veritabanında çalışan 14 ana projeden oluşan 60 müstakil program yazılmıştır. Bu yazılım projelerinden 50 adedi ilgili Başbakanlık birimleri tarafından kullanılmaktadır. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Bakanlar Kurulu Sekreterliği, Genel Evrak gibi Başbakanlık teşkilâtına bağlı bütün birimler evrak akışını bilgisayarda takip etmekte ve geriye dönük 5 yıllık evrak bilgilerine ulaşabilmektedir. Kurum ve Kuruluş Kodları, Hükûmetler Programı, Mevzuat Külliyyatı, Resmi Gazete, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Programları, Web Master Uygulamaları, Halkla İlişkiler Yazılım ve Uygulamaları, Kurum içi iletişim sayfası yazılımı (Anadolu Haber Ajansı, Duyurular, İlanlar, Telefon Rehberi, Nöbet Listesi, Bilgisayar arıza takibi vb.)

TBMM'ye gönderilen kanun tasarıları şeffaflığın bir gereği olarak web sayfasında yayımlanmaktadır. T.C. Resmi Gazete'nin mevzuat ve ilanları dahil tümü günlük ve 2001 yılından itibaren arşivi ile birlikte yayımlanmaktadır. Ancak Resmi Gazete daha çok resim (GIF,JPG,vbg) formatında basıldığından sayfanın trafik yoğunluğu nedeni ile uç kullanıcıları zaman zaman gecikmeli ulaşabilmektedir. Bu yönde daha hızlı ve verimli hizmet vermek için çalışmalar bitirilmiş, uygulamaya geçilmiştir.

Kamu kurum ve kuruluşlarında yazışma kodları, Cumhuriyet ve Osmanlı Arşivi katalogları ücretsiz olarak hizmete açılmıştır. Ermeni sorunu ile ilgili bilgiler ise İngilizce ve Türkçe olarak sunulmaktadır. Makro ekonomik göstergeler 15 günde bir aylık olarak web sayfasından yayınlanmaktadır.

Bilgi İşlem Başkanlığı tarafından, Başbakanlık Merkez Teşkilâtı birimleri dışında, diğer kuruluşlara internet sayfası hazırlama, internet erişimi sağlanması ve elektronik posta iletişimi hizmetleri verilmektedir. Ayrıca alt yapı ve yazılım konularında, Bilgi İşlem Başkanlığı'ndan yazılı istekte bulunan kamu kuruluşlarına danışmanlık ve yazılım destek hizmetleri de verilmektedir.

03-08 Eylül 2003 İstanbul CeBIT Bilişim Fuarında, "e-Devlet" Bölümünde Başbakanlık Standı açılmış, A dan Z ye devlet uygulamaları konusunda fuar katılımcılarına, Başbakanlık projeleri tanıtım sunumu yapılmıştır. e-Türkiye ödülüne 3 Projede başvurulmuş, 40 Kamu arasında ilk 7 sırasında yer almıştır.

1999 yılından itibaren www.basbakanlik.gov.tr adresinden sunulan Mevzuat Bilgi Sistemi (Kanunlar, K.H.K, Mülga Kanun, Tüzükler, Yönetmelikler, Geçici Tüzükler) ücretli abone hizmeti verilmekte olan bu bilgi bankası 29.08.2003 tarihinden itibaren ücretsiz olarak aynı web adresinden halka açılmıştır. 101 günde abone sayısı 30.200'e, sayfayı ziyaret edenlerin sayısı 76.000 kişiye ulaşmıştır. Ayrıca İnternet'i olmayan, sözü edilen bilgi sisteminden faydalanmak isteyen vatandaşlarımız boş CD karşılığında Bilgi İşlem Başkanlığına müracaat etmeleri halinde bu bilgiler kendilerine ücretsiz verilmektedir.

Ulus (Basımevi), DPT (Mevzuat), Tiftik Yapağı (Acil Durum), Söğütözü, Yüksel Caddesi (İdareyi Geliştirme), Yeni Mahalle (Devlet Arşivleri), Konut, Daire Tabipliği binaları ve İstanbul Osmanlı Arşivi'nin merkezi sisteme fiber optik hatlarla bağlantıları vardır. DPT binasının ilk 4 katı, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (Osmanlı Arşivi-Başbakanlık, Cumhuriyet Arşivi-Başbakanlık) binaları iletişim ağı alt yapıları ve sistemleri yenilenmiş olup merkez teşkilâtı sistemleriyle online görüşebilmektedir. Bunun yanında Bilgi İşlem Başkanlığı merkezinden her iki tarafa teknik destek ve yazılım olarak müdahale edilebilmekte, ilgili birimlere direkt ses ve görüntülü bilgi akışı sağlanabilmektedir.

Bilgi İşlem Başkanlığı "e-Kurum" oluşması için önemli çalışmalar başlatmıştır. İnternet çıkışı 2 MB'ten 8 MB çıkartılmıştır. Daha önce yirmi (20) Kamu kurum kuruluşuna İnternet (web, e-mail, DNS) hizmetleri veren Bilgi İşlem Başkanlığı; Yargıtay, Tapu-Kadastro, Kredi-Yurtlar Kurumu, Özürlüler İdaresi, SYDTF, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Samsun Valiliği, Gazi Antep Valiliği gibi on (10) kuruluşa bu hizmeti vermektedir.

www.bys.gov.tr adresinde bulunan www.turkiye.gov.tr, www.e-turkiye.gov.tr www.hukümet.gov.tr, www.devlet.gov.tr, www.e-devlet.gov.tr, www.vatandas.gov.tr www.kamu.gov.tr, alan isimleri 10 Aralık 2003'ten itibaren Başbakanlık e-Devlet portalından İnternet'e açılmıştır. Ayrıca internet sunumu imkanı olmayan kamu kurum veya kuruluşlarına, Bilgi İşlem Başkanlığı'na yazılı başvuruları halinde belli ölçüler dahilinde web, e-mail, DNS hizmeti verilmektedir. Amaç, e-Devlet oluşumunu hızlandırmaktır.

e- Yöneticiler

Ferruh Ahmet Ulusoy	Önceki Görevi: T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Personeli Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Merkezi Sorumlusu Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 17.02.1987 / 04621
Vasfi Orbay	Önceki Görevi: Milli Savunma Bakanlığı Bilgi İşlem Merkezi Personeli Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Başkanı (Tedviren) Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 01.01.1989 / 18680
Ferruh Ahmet Ulusoy	Önceki Görevi: T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Personeli Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.07.1990 / 22768
İbrahim Çerçi	Önceki Görevi: Ulaştırma Bakanlığı Telsiz Genel Müdürlüğü Personeli Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Başkan V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 15.11.1991 / --
Numan Çotuk	Önceki Görevi: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Başkanı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.10.1992 / 93-41362
Sinan Birengel	Önceki Görevi: Bilgi İşlem Başkanlığı Programcı Tayin Edildiği Görev: Bilgi İşlem Başkanı (Tedviren) Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 18.09.1995 / --

ANAHİZMET BİRİMLERİ

Ufuk Bodur	<i>Önceki Görevi:</i> Devlet Personel Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.04.1996 / --
Ali Aytek	<i>Önceki Görevi:</i> Bilgi İşlem Başkanlığı Çözümleyici <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.12.1996 / --
Adnan Mete	<i>Önceki Görevi:</i> Bilgi İşlem Başkanlığı Çözümleyici <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkanı (Tedviren) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.07.1997 / --
Mehmet Kemal Nalçacı	<i>Önceki Görevi:</i> Bilgi İşlem Başkanlığı Programcı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.11.1998 / --
Hüseyin Çelik	<i>Önceki Görevi:</i> TÜGSAŞ Bilgi İşlem Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.12.1999 / --
Satia Bayrak	<i>Önceki Görevi:</i> Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bilgi İşlem Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 28.05.2004 / 7564

12- İNSAN HAKLARI BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

İnsan hakları ile ilgili konularda görevli kuruluşlarla sürekli ilişki kurmak, bu kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak; insan hakları konusundaki mevzuat hükümlerinin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını değerlendirmek; kamu kurum ve kuruluşlarında hizmet öncesi ve hizmet içi insan hakları eğitim programlarının uygulanmasını izlemek; insan hakları ihlâli iddiaları ile ilgili başvuruları incelemek, araştırmak, alınabilecek önlemlere ilişkin çalışmaları koordine etmek amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

İnsan haklarına ilişkin kurumsallaşma çerçevesinde ülkemizde, AET (AB) üyeliğine Nisan 1987'de yapılan başvurumuzu takiben gerçekleştirilen önemli gelişmeleri şöyle özetlemek mümkündür:

Hükûmette 1991'den itibaren İnsan Haklarından Sorumlu bir Devlet Bakanı görev yapmaya başlamıştır.

T.B.M.M'de 1990 yılında kabul edilen bir kanunla İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu oluşturulmuştur.

İnsan Hakları Bakanlığı kurulmasına ilişkin Kanun tasarısı kadük olmuş ve 1993'te KHK ile kurulan İnsan Hakları Teşkilâtı (Müsteşarlık) yetki kanununun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi nedeniyle geçerliliğini yitirmiştir.

Bu tarihten sonra, insan hakları alanında Devlet Bakanı'na bağlı olarak görev yapmak üzere Başbakanlık genelgesi ile; Haziran 1994'te İnsan Hakları Başmüsavirliği ve İnsan Hakları Yüksek Danışma Kurulu ve bu Kurulun 1996'da kaldırılmasını takiben, Nisan 1997'de İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu kurulmuştur. Bu Kurul, Devlet Bakanı'nın Başkanlığında Başbakanlık Müsteşarı ve ilgili Bakanlıkların Müsteşarlarından oluşturulmuştur.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı 5 Ekim 2000 tarihinde KHK ile kurulmuş ve yetki kanununun Anayasa Mahkemesi tarafından iptali üzerine, aynı hükümleri taşıyan 12.04.2001 tarihli ve 4643 sayılı Kanunla Başbakanlık teşkilâtı hakkında 3056 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak, Başbakanlık merkez teşkilâtına, İnsan Hakları Başkanlığı yeni bir hizmet birimi olarak ilave edilmiştir.

c- Görevleri

Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü İle Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 4643 sayılı Kanuna göre İnsan Hakları Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

a) İnsan hakları ile ilgili konularda görevli kuruluşlarla sürekli temas halinde bulunmak ve bu kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,

b) İnsan hakları konusundaki mevzuat hükümlerinin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını değerlendirmek, uygulamada ve mevzuatta görülen aksaklıkların giderilmesi ve Türkiye'nin ulusal mevzuatının insan hakları alanında taraf olduğu uluslararası belgelerle uyumlu hale getirilmesi doğrultusunda yapılacak çalışmaları koordine etmek ve bu konularla ilgili önerilerde bulunmak,

c) Kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet öncesi staj ve hizmet içi insan hakları eğitim programlarının uygulanmasını izlemek, değerlendirmek ve koordine etmek,

d) İnsan hakları ihlâli iddiaları ile ilgili başvuruları incelemek ve araştırmak, inceleme ve araştırma sonuçlarını değerlendirmek ve alınabilecek önlemlere ilişkin çalışmaları koordine etmek,

e) Başbakanlığın koordinatörlüğünde görevleriyle ilgili konularda teşkil edilen kurullara sekretarya hizmeti yapmak,

f) Makamca verilen diğer görevleri yapmak.

Aynı Kanunla insan hakları alanında çalışmalarda bulunmak üzere İnsan Hakları Üst Kurulu, İnsan Hakları Danışma Kurulu ve İnsan Hakları İhlâllerini İnceleme Heyetleri kurulmuş ve bu kurulların sekretarya hizmetlerini yapmakla İnsan Hakları Başkanlığı görevlendirilmiştir.

Ayrıca, İnsan Hakları kavramının sivil niteliğinin doğal bir sonucu olarak, sivil toplum ile de yoğun bir işbirliği ve diyalog geliştirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

d- Faaliyetleri

1- Sivil toplum örgütlerine yönelik çalışmalar

Sivil toplumun geliştirilmesi, gerek insan haklarının, katılımcı demokrasiyi ve hukukun üstünlüğünü güçlendirmek suretiyle güvenceye kavuşturulması yönünden AB üyeliği sürecinde Ulusal Programda yer alan bir taahhüt olarak büyük önem taşımaktadır.

Bu konuda, İnsan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı'nın davetiyle 35 sivil toplum örgütü ile Ocak 2002'de ve daha sonra 10 sivil toplum örgütü ile Mart 2002'de Başbakanlıkta birer toplantı yapılmıştır. Bu toplantılar güncel konuların değerlendirilmesi ile dilek ve şikayetlerin ortaya konulması amacına yönelik olmuştur.

Sivil toplum örgütleri ile işbirliğinin geliştirilmesi ve katkılarının alınması hususunda, İnsan Hakları Başkanlığının kuruluşuyla ilgili Kanun gereğince İnsan Hakları Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Devlet Bakanına bağlı olarak görev yapması öngörülen bu Kurul sivil toplum örgütleri, üniversiteler, sendikalar ve meslek kuruluşları ağırlıklı oluşumuyla, Danışma organı olarak insan hakları konularında öneri ve tavsiyeleri içeren raporlar hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Kurulun mevcut 76 üyesinden 59'u sivil kesim temsilcilerden oluşmaktadır. İnsan Hakları Danışma Kurulu'nun Kuruluş, Görev ve İşleyişi İle İlgili Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik'te 20 Şubat 2003 tarihinde yapılan değişiklikle, toplam sivil üye sayısı 43'ten 59'a çıkarılmış ve sivil toplum örgütlerinden üye sayısına sınır konulmayarak, bu husus İnsan Hakları Üst Kurulunun takdirine bırakılmıştır.

Sivil toplumun ülke genelinde gelişiminin ve katılımının teşvik edilmesi yönünde atılan bir başka adım da, 1 Aralık 2000 tarihinden itibaren 81 il ve 850 ilçede oluşturulmuş bulunan İnsan Hakları Kurulları'dır. İnsan haklarının korunmasını sağlamak, ihlâl iddiaları hakkında gerekli inceleme ve araştırmaları yapmak ve bunların sonuçlarını yetkili mercilere bildirmek, insan hakları ile ilgili olarak toplumu bilgilendirmek, idarenin uygulamalarında vatandaşlara hoşgörü ve nezaketle yaklaşılmasını temin etmek ve uygulayıcıları ve kamu görevlilerini eğitmek üzere oluşturulmuş bulunan İl ve İlçe İnsan Hakları Kurulları 23 Kasım 2003 tarihli ve 25298 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmelikle yeniden yapılandırılmıştır. Kurulların kamu görevlisi ağırlıklı yapısı ortadan kaldırılmış, sivil toplum ağırlıklı yeni bir yapı oluşturulmuştur. En az, illerde 17, ilçelerde 15 üyeden oluşan İl ve İlçe İnsan Hakları Kurulları'nın sadece iki üyesi kamu görevlilerinden oluşmakta, diğer üyeler ise sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve siyasî parti temsilcilerinden oluşmaktadır. Türkiye genelinde il ve ilçe merkezlerinde bulunan her bir kurulun bünyesinde "İnsan Hakları Danışma ve Başvuru Masası" oluşturulmuş, her bir masada hukukçu veya halkla ilişkiler uzmanının görev yapması öngörülmüştür. Kurullar bugüne kadar 2000 kadar başvuruyu işleme koymuşlar, 900'ün üzerinde eğitici etkinlik gerçekleştirmişler ve 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Gününde 1500'ün üzerinde faaliyet düzenlemişlerdir.

Bu arada, 6 Mart 2003 tarihli valiliklere gönderilen bir genelgeyle, İnsan Hakları İl ve İlçe Kurullarına yapılan, başta işkence ve kötü muamele şikayetleri ismen bildirilmek ve yürütülen işlemler belirtilmek suretiyle, faaliyetlerini bundan böyle üç ay yerine aylık raporla iletmeleri istenmiştir.

Sivil toplum örgütleri üyelerinin insan hakları konularında eğitimi amacıyla, AB Komisyonu ve Avrupa Konseyi ile işbirliği yapılarak, Türkiye genelinde 7 bölge semineri düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Seminerlerin ilki Ankara'da 30-31 Mayıs 2003 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılardan gelen tepkiler olumlu olmuştur.

2- Uygulamaların izlenmesi ve yürürlükteki mevzuatın çağdaş normlara uydurulmasına yönelik çalışmalar

"Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program" çerçevesinde yapılacak yasal düzenlemelere ilişkin çalışmaların koordinasyonu 19 Mart 2001 tarihli Bakanlar Kurulu kararıyla Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine verilmiştir.

Öte yandan, İnsan Haklarından Sorumlu Bakan'a bağlı olarak çalışan İnsan Hakları Başkanlığı tarafından, "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program"da yer alan taahhütlerimiz arasında, insan hakları alanında yasal ve idarî düzenlemelerin yapılması ve uygulamaların iyileştirilmesinin büyük önem ve öncelik kazandığı gözetilerek, yedi uyum paketi halinde çıkarılan ve ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı, yaşam hakkı, basın özgürlüğü, vb. pek çok konuda iyileştirmeler yapan uyum yasalarının yaşama geçirilmesini teminen alt mevzuatın çıkarılması ve uygulamalar titizlikle takip edilmekte, bu konuda ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması suretiyle eksikliklerin tespiti ve bir an önce tamamlanmasına yönelik çalışmalar yapılmakta, gerekli görülen konularda genelge, yönetmelik, vb. taslakları hazırlanarak Başbakanlığa sunulmakta, insan haklarına ilişkin olarak gerek Başbakanlık teşkilâtı içerisinde, gerekse dışarıdan intikal ettirilen konularda hukukî görüş bildirilmektedir.

Ayrıca, yine İnsan Hakları Başkanlığı tarafından, Ulusal Programın koyduğu hedefler doğrultusunda gerçekleştirilen reformların uygulanmasının izlenmesi ve ortaya çıkan aksaklıkların çözümü hususunda, İnsan Haklarından Sorumlu Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakan'ının Başkanlığında Adalet ve İçişleri Bakanlarının katılımıyla oluşturulan, İçişleri, Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanı ile İnsan Hakları Danışma Kurulu Başkanının katkılarıyla çalışmalarını sürdüren Reform İzleme Grubu'nun gündemine ilişkin alt çalışmalar yapılmaktadır.

İnsan haklarına ilişkin yasa değişikliklerinin, gerek kolluk güçlerinde ve gerekse yargıda uygulamaya yansıma durumunun, bu kurumların dışında, bir insan hakları kuruluşunun yetkin uzmanlarınca değerlendirilmesi ve ortaya konulması, Kopenhag Kriterlerinin karşılanması çerçevesinde önemli bir gereksinim niteliğindedir. Bu konunun ayrıca ele alınmasında ve tüm yönleriyle değerlendirilmesinde yarar görülmektedir.

3- İnsan hakları eğitimi ve insan hakları bilincinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar

İnsan haklarına ilişkin uygulamaların iyileştirilmesinin, öncelikle kamu görevlilerinde hedef gruplara gerekli insan hakları eğitiminin verilmesine bağlı olduğu açıktır. Bu konuda kamu görevlilerinin eğitimle insan haklarını özümsemeleri ve toplumda güçlenecek insan hakları bilincinin belirleyici etken olacağı kuşkusuzdur.

İnsan hakları eğitiminden istenilen sonucun alınmasının da, bu konuda çalışmaların yetkin bir insan hakları kuruluşu tarafından hazırlanması ve yürütülmesi önem taşımaktadır. Başka bir ifadeyle, yargı mensuplarına ve kolluk güçlerine verilecek insan hakları eğitiminin de böyle bir kuruluş tarafından hazırlanması ve uygulanması daha etkili olacaktır.

İnsan Hakları Başkanlığı, Kanunla bu konuda verilmiş bulunan görev gereğince sınırlı imkanlarıyla bazı etkinliklerin gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Bu konuda, bir Danışma Organı olarak 1998’de bir yönetmelikle kurulmuş olan İnsan Hakları Eğitimi Onyılı Ulusal Komitesi (Ulusal Komite) ile birlikte çalışmaktadır.

Birleşmiş Milletlerin İnsan Hakları Eğitimi Onyılı Eylem Planı uyarınca kurulmuş bulunan Ulusal Komite, 9’u Devlet kesiminden, 11’i sivil kesimden (6 sivil toplum örgütü ve 5 akademisyen) toplam 20 üyeden oluşmaktadır.

İnsan Hakları Başkanlığı ve Ulusal Komite işbirliğiyle, İnsan Hakları İl ve İlçe Kurulları üyelerinin insan hakları konusunda eğitimi amacıyla, Eylül 2001-Temmuz 2002 tarihleri arasında, Kayseri, Diyarbakır, Konya, Adıyaman, Trabzon, Erzurum, İstanbul, İzmir, Eskişehir ve Çorum’da düzenlenen birer hafta süreli 10 bölge eğitim semineri gerçekleştirilmiştir. Bu seminerlere Vali Yardımcısı, Kaymakam ve sivil temsilcilerden toplam 405 üye katılmıştır.

Ayrıca, il valilerine yönelik bir program çerçevesinde, 25 Haziran 2002 günü Diyarbakır’da OHAL Valisi ile 11 il valisinin, jandarma komutanlarının ve emniyet müdürlerinin katıldığı insan hakları bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

İnsan Hakları Kurulları, Yönetmelik ve Yönergede yer alan hükümler doğrultusunda bu güne kadar 900’ün üzerinde seminer, konferans, panel gibi eğitici etkinlikler düzenlemişlerdir. Kurullar, Dünya İnsan Hakları Günü vesilesiyle okullarda insan hakları konulu yarışmalar, toplantılar, yerel TV ve radyo yayınları, broşür hazırlayarak dağıtılması, afiş ve pankart asılması gibi yaklaşık 3000 etkinlik gerçekleştirmişlerdir.

İnsan Hakları Başkanlığının; AB Komisyonu ve Avrupa Konseyi ile ortak yürütmekte olduğu İnsan Hakları ve Demokratik İlkeler Konusunda Bilinç Arttırmaya Yönelik Proje çerçevesinde, sivil toplum örgütleri ve medya mensupları için 9 bölge semineri ve kamu görevlileri için 8 bölge semineri ile, afişler ve TV spotları üretilmesi, İnsan Hakları Kurulları üyelerinin AB ülkelerindeki uygulamaları görmelerini amaçlayan inceleme gezileri düzenlenmesi gibi etkinlikler gerçekleştirmektedir.

Ülkemizde, insan hakları konularının kamuoyunda tartışılmaya başlanması, 15 yıl süren yoğun terör olaylarının yaşandığı bir döneme rastlamış olması nedeniyle zihinlerde oluşan bazı olumsuzlukların aşılması için insan hakları eğitiminin gerekliliği özel önem arz etmektedir. Bu durumun, gerek kamu görevlilerinde gerek toplumda yaygın ve köklü olduğu gözlemlenen, insan haklarına karşı önyargıların, kuşkuların ve yanlış algılamaların aşılabilmesi ve bu konuda olumlu bir yaklaşımın benimsetilmesi için, eğitim ve bilinç artırıcı çalışmaların özenle ve yetkinlikle kesintisiz sürdürülmesi ve yaygınlaştırılmasına öncelik verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

4- İnsan Hakları İhlâl İddialarının İncelenmesi

Uygulamaların iyileştirilmesi ve özellikle işkence ve kötü muamelenin önlenmesi amacıyla bu konuda ihlâl iddialarının kolluk güçlerinin dışında bir kurum tarafından yerinde incelenmesinin caydırıcı bir etki yapacağı kabul edilmektedir.

İnsan Hakları Başkanlığının kuruluşuna ilişkin Kanun, söz konusu ihlallerin incelenmesi hususunda ilgili Bakanlıkların temsilcileriyle sivil kesimden bir üyenin bulunduğu İnceleme Heyetleri oluşturulması hükmünü getirmiştir. Böyle bir Heyetin üyeleri belirlenmiş olmakla birlikte Heyet için bir görevlendirme yapılmamıştır.

Ancak Kanunun, ihlâl iddiaları ile ilgili ilk incelemelerin İnsan Hakları Başkanlığı tarafından yapılacağına ilişkin hükmü gereğince, İnsan Hakları Başkanlığında görevli müfettişler bugüne kadar 9 olayı yerinde incelemişlerdir. İşkence ve kötü muamele iddialarının ciddi bulunduğu 5 olayla ilgili olarak düzenlenen dosyalar gerekli işlemlerin yapılması için Adalet ve İçişleri Bakanlıklarına gönderilmiştir.

81 il ve 849 ilçede bulunan 930 İnsan Hakları Kurulları bünyesinde "İnsan Hakları İhlallerini İnceleme ve Değerlendirme Komisyonları" oluşturulmuştur. Bu komisyon en az 3 kişiden oluşmakta, Kurullara yapılan ihlâl iddialarını yerinde incelemektedir.

e- Yöneticiler

Sami Güner

Önceki Görevi: --

Tayin Edildiği Görev: İnsan Hakları Başkanı

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 21.03.2001 / 2001-1521

Vahit Bıçak

Önceki Görevi: --

Tayin Edildiği Görev: İnsan Hakları Başkanı (Görevlendirme)

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 18.09.2003 / --

B- DANIşMA VE DENETİM BİRİMLERİ

- 1- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- 2- Başbakan Muişavirleri
- 3- Hukuk Muişavirliği
- 4- Başbakanlık Muişavirleri
- 5- Basın Muişavirliği

1- TEFTİş KURULU BAşKANLIğI

a- Kuruluş Amacı

Teftiş Kurulu Başkanlığı, Başbakan adına bütün kamu, kurum ve kuruluşları ile özel ve tüzel kişiliği haiz kuruluşlarda her türlü inceleme, araştırma, teftiş ve soruşturma yapmak ve yaptırmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

13 Eylül 1946 tarih ve 4952 sayılı "Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki 4443 sayılı Kanuna Ek Kanun"la Müsteşarlığa bağlı 1 inci derecede (1) Genel Teftiş Baş Müşaviri ve 3 üncü derecede (1) Genel Teftiş Müşaviri kadroları ihdas edilmiştir.

4952 sayılı Kanun ile, Devletin teftiş teşkilâtının denetimini yapmak üzere, Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Genel Teftiş Başmüşavirliği, istatistikî bilgi toplamanın dışında bir faaliyette bulunamadığı ve kuruluş amacından beklenen yarar sağlanamadığından 6 Aralık 1948 tarih ve 5261 sayılı "Başbakanlık Kuruluşu Hakkında 4443 sayılı Kanuna Bağlı Cetvele, 4952 sayılı Kanunla Eklenen Kadroların Kaldırılması Hakkında Kanun" ile bu Müşavirlik kadroları iptal edilmiştir.

Bilahare; 3 Ekim 1980 tarih ve 5105-00199 sayılı olurla Teftiş Kurulu Başkanlığı kurulmuştur. Ancak, 27 şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de ise bu birime rastlanılmamaktadır.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilti Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın yeniden kurulduğu ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilti Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"un Danışma ve Denetim Birimleri bölümü içerisinde Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın yer aldığı görülmektedir.

c- Görevleri

3056 sayılı Kanun'un değişik 20 nci maddesine göre; Teftiş Kurulu Başkanlığı Başbakan'ın veya yetkili kılması zerine Müsteşarın emri veya onayı ile Başbakan adına aşağıdaki görevleri yapar:

a) Bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla, kamu iktisadî teşebbüslerinde teftişin etkin bir şekilde yürütülmesi hususunda genel prensipleri tespit etmek ve personelin verimli çalışmasını teşvik edici teftiş sistemini geliştirmek,

b) 1. (a) bendinde sayılan kuruluşlarla bunların iştirak ve ortaklıklarında, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında, teftiş, denetim veya bu maksatla kurulmuş olan birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarını haiz olarak her türlü inceleme, araştırma, soruşturma ve teftiş yapmak veya yaptırmak,

2- Vakıflarda, derneklerde, kooperatiflerde, her seviyedeki işçi ve işveren teşekküllerinde teftiş, denetim veya bu maksatla kurulmuş olan birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarını haiz olarak gerektiğinde her türlü inceleme, araştırma, soruşturma ve teftiş yapmak veya yaptırmak,

3- Gerektiğinde, imtiyazlı şirketlerle, özel kuruluşları da mâlî yönden teftiş ve denetlemek,

c) Başbakanlık merkez teşkilâtında araştırma, inceleme ve soruşturma ile bağlı ve ilgili kuruluşlarında her türlü inceleme, araştırma, teftiş ve soruşturma yapmak.

d- Yöneticiler

İsmail Hakkı Ülkümen	<i>Önceki Görevi:</i> İstanbul Eski Milletvekili <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Teftiş Başmüşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.10.1946 / 20686
Mehmet Izmen	<i>Önceki Görevi:</i> Maliye Bakanlığı Müfettişi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Teftiş Müşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.12.1946 / 20775
İbrahim Düzyol	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.12.1984 / 84-30848
Kutlu Savaş	<i>Önceki Görevi:</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.03.1986 / 86-32412
Turhan Güven	<i>Önceki Görevi:</i> Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Eski Genel Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.01.1992 / 92-39311
Mehmet Akın	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başmüfettişi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.11.1995 / --
Osman Nuri Oduncu	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başmüfettişi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.05.1996 / --

DANIşMA VE DENETİM BİRİMLERİ

Kutlu Savaş	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.07.1997 / --
Osman Nuri Oduncu	<i>Önceki Görevi:</i> Teftiş Kurulu Başkan V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.11.1998 / --
Mutalip Ünal	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdür Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Teftiş Kurulu Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.02.2004 / --

2- BAşBAKAN MÜşAVİRLERİ

a- Kuruluş Amacı ve Görevleri

Başbakan tarafından belirlenecek konularda danışmanlık yapmak üzere Başbakan Müşavirleri kadroları ihdas edilmiştir.

b- Tarihi Gelişimi

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükümünde Kararname" ile kurulmuştur. 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"la da mevcudiyetini korumuştur.

Söz konusu Kanun'un 21 inci maddesi, 17 Haziran 1987 tarih ve 281 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile, "Başbakan tarafından belirlenecek konularda danışmanlık yapmak üzere en fazla 5 Başbakan Başmüşaviri ve 10 Başbakan Müşaviri görevlendirilebilir" şeklinde değiştirilmiş ve Başbakan Başmüşaviri kadrosunda bulunanların siyasi, ticari ve ekonomik ilişkiler gereği dış ölkelerde veya uluslararası kuruluşlar nezdinde, büyükelçi gibi akrediti edilmeksizin, özel bir misyonla görevlendirilebileceği, bu şekilde görevlendirileceklerle müşterek kararla büyükelçi unvanı verilebileceği hükme bağlanmıştır.

4 Ocak 1988 tarih ve 307 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ile Başbakan Müşaviri kadro sayısı 20'ye, Başbakan Başmüşaviri kadro sayısı 15'e çıkarılmıştır.

3- HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

a- Kuruluş Amacı

Başbakanlık Makamı ile bağlı kuruluş ve diğer bakanlıklardan sorulan, hukukî, malî, cezaî sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek, Başbakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak üzere Başbakanlık Hukuk Müşavirliği kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

Başbakanlığa ait ve Başbakanlığa bağlı tüzel kişiliği haiz olmayan idarelerin her türlü fiil ve işlemlerini hukukî yönden incelemek üzere, 3 Eylül 1975 tarih ve 42/901-5773 sayılı Olur'la Baş Hukuk Müşavirliği kurulmuştur.

21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı Kadro Kararnamesinde ise Baş Hukuk Müşavirliğinin adının Hukuk Müşavirliği olarak değiştirildiği görülmektedir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de bu ünite, Denetim ve Danışma Birimleri içerisinde mevcudiyetini korumuştur.

Yine 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"da da Danışma ve Denetim birimleri arasındaki yerini aynen muhafaza etmiştir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 22 nci maddesine göre Hukuk Müşavirliği'nin görevleri şunlardır:

a) Başbakanlık Makamı ile bağlı ve ilgili kuruluşlardan ve diğer bakanlıklardan sorulan hukukî konular ile hukukî, malî, cezaî sonuçlar doğuracak işlemler hakkında görüş bildirmek,

b) Başbakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukukî tedbirleri zamanında almak, anlaşma ve sözleşme ve bunların şartnamelerinin bu esaslara uygun olarak yapılmasına yardımcı olmak,

c) 8 Ocak 1943 tarih ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adlî ve idârî davalarda gerekli bilgileri hazırlamak ve Hazineyi ilgilendirmeyen idârî davalarda Başbakanlığı temsil etmek,

d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Hukuk Müşavirliği'nde 12.000 civarında dava bulunmakta olup, bunların büyük bölümünü Bakanlar Kurulu Kararlarına ve atama ile görevden alma işlemlerine karşı açılan iptal davaları oluşturmaktadır. Bu davaların önemli olanlarından bazıları ise şunlardır:

1- Bakanlar Kurulunun 12.06.2003 gün ve 2003/5712 sayılı kararı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına gönderdiği 12.06.2003 gün ve B.15.0.EGM.01.02/1934 sayılı yazısına konu edilen Çukurova Elektrik A.Ş. ve Kepez Elektrik A.Ş.'ne ait imtiyaz sözleşmelerinin iptali,

2- Cargill Firması tarafından Bursa-Orhangazi'de Nişasta Fabrikası kurulmasını sağlayıcı idari işlemlerin iptali,

3- Bergama da bulunan altın madeni işletmesi hakkındaki *Tübitak* raporu üzerine yazılan 5.4.2000 gün ve 263 sayılı Başbakanlık işleminin ve aynı maden hakkındaki Bakanlar Kurulu prensip kararının iptali,

4- 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kurumların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre 29 görev bölgesinde yapılan görevlendirmelere ilişkin Bakanlar Kurulu Kararlarının iptali,

5- Bazı Bankalara el konulmasına ilişkin 99/13769 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali,

6- Bezmi Alem Valide Sultan Vakfına ait Vakıf Gureba Hastanesi binalarının ve müştemilatının, 10 yıl süre ile ve bedelli olarak Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü'ne tahsisine ilişkin Vakıflar Genel Müdürlüğü Vakıf Meclisi'nin 21.07.2000 tarih ve 611/627 sayılı Bakanlar Kurulunun 10.08.2000 gün ve 2000/1331 sayılı kararlarının iptali,

7- İstanbul ili, Sarıyer İlçesi, Rumelifeneri Mevkiindeki Mavramoloz Devlet Ormanı içinde bulunan 160 hektarlık alanın 49 yıllığına Koç Üniversitesine tahsisine ilişkin Bakanlar Kurulu Kararının, Orman Bakanlığı'nın kesin izin ve tahsis kararlarının, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın söz konusu tahsis kararlarına dayanarak re'sen onadığı 1/50.000 ölçekli İstanbul Metropolitan Alan Alt Bölge Nazım İmar Planı Değişikliği Kararının ve Sarıyer Belediye Başkanlığı'nın söz konusu kararlara dayanarak düzenlediği bahçe duvarı ruhsatının iptali,

8- 04.10.2002 tarih ve 24896 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cemaat Vakıflarının Taşınmaz Mal Edinmeleri ve Bunlar Üzerinde Tasarrufta Bulunmaları Hakkında Yönetmeliğin iptali ve yürütmenin durdurulması; Yönetmeliğin uygulanması amacıyla Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 11.10.2002 tarih ve 2002/3 sayılı Genelgenin yok hükmünde olduğunun tespiti ile anılan Yönetmelik ve Genelgenin dayanağını teşkil eden 4771 sayılı Yasanın 4. maddesinin Anayasaya aykırılığı nedeniyle dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi,

9- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 03.07.2003 gün ve 1085 sayılı kararı ile bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. mudileri tarafından zararlarının tazmini talebi ile açılan davalar Müşavirliğimizce takip edilen önemli davaları teşkil etmektedir.

DANIŞMA VE DENETİM BİRİMLERİ

e- Yöneticiler

Necati Cebeci	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başmüşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Başhukuk Müşaviri V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.09.1975 / 5773
S. Sabri Aytemiz	<i>Önceki Görevi:</i> Neşriyat ve Müdevvenat Genel Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.06.1980 / 06728
Ahmet Hikmet Üneri	<i>Önceki Görevi:</i> Polis Enstitüsü Öğretim Görevlisi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.06.1981 / 26075
Sabriye Köprülü	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Hukuk Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.09.1988 / 16544
Sabriye Köprülü	<i>Önceki Görevi:</i> I. Hukuk Müşaviri V. <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.09.1990 / 90-37297
Necmettin Bilen	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.01.1997 / 96-46585
Doç. Dr. Hasan İşgüzar	<i>Önceki Görevi:</i> Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.04.1998 / 05883
S. Nurten Özer	<i>Önceki Görevi:</i> Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü 1. Hukuk Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.10.1998 / 98-49834
Ümit Ulvi Canik	<i>Önceki Görevi:</i> Hukuk Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> I. Hukuk Müşaviri V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.07.2004 / 10342

4- BAşBAKANLIK MÜşAVİRLERİ

a- Kuruluş Amacı ve Görevleri

Başbakanlık ve Devlet Bakanlıklarında özel önem ve öncelik taşıyan konularda, Başbakan ve Devlet Bakanlarına yardımcı olmak üzere Başbakanlık Müşavirleri kadroları ihdas edilmiştir.

b- Tarihi Gelişimi

Ekonomik, sosyal, kültürel, idari ve diğerkonularla ilgili inceleme ve araştırmalarda bulunmak, Başbakanlığa yöneltilen çeşitli eleştirilerle ilgili konularda incelemeler yapmak, mevzuatı incelemek, değerlendirmek ve gerektiğinde kuruluşlarda yapılan toplantılara katılmak üzere, 9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"un 1 inci maddesine istinaden bu Kanun'un kadro cetvelinde (2) adet 2 nci derecede Mütihassıs Müşavirlik kadrosu ihdas edilmiştir.

6330 sayılı Kanun'un yine 1 inci maddesine göre, Mütihassıs Müşavirlerle daireler arasındaki iş bölümünün Başvekil tarafından tespit olunacağı hükmü yer almaktadır.

13 Aralık 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Bakanlar Kurulu kadro kararnamesinde, 1 inci derece Mütihassıs Müşavir kadro sayısı (125), 2 nci derece Müşavir (Danışman) kadro sayısı (100) ve 3 üncü derece Müşavir kadrosu sayısı (90) olarak görölmektedir.

Başbakanlık Merkez Teşkilâtı Görev Bölümü ve Çalışma Esasları Talimatı (Haziran-1976)'nda Mütihassıs Müşavirlerden söz edilmemekte, sadece Başbakanlık Baş Müşavirliği için; "Makam tarafından kendilerine verilen idari, iktisadi ve mali konulara dair meseleleri inceler ve görüşlerini bildirir" denilmektedir.

21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı kadro kararnamesinde; 1 inci derecede (1) Başbakanlık Başmüşaviri, (24) Mütihassıs Müşavir ve (80) Başbakanlık Müşaviri kadrosu yer almıştır.

27 Şubat 1980 tarih ve 8/397 sayılı kadro kararnamesinde, (16) Mütihassıs Müşavir, (68) Başbakanlık Müşaviri ve (6) Başbakanlık Başmüşaviri kadrosu bulunmaktadır. Buna ilâve olarak (5) Başbakanlık Başmüşaviri kadrosu ihdas edilmiştir.

27 şubat 1982 tarih ve 3/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ekindeki cetvelde, denetim ve danışma birimleri içerisinde Başbakanlık Müşavirleri ibaresi yer almıştır.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de Müşavirlikler Başbakanlık Müşavirleri ve Başbakan Müşavirleri olmak üzere 2 kısma ayrılmıştır.

4 Ocak 1988 tarih ve 307 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlık Müşavirleri kadro adedi 30'dan 40'a, 27 Aralık 1991 tarih ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile de 85'e çıkarılmıştır.

5- BASIN MÜŞAVİRLİĞİ

a- Kuruluş Amacı

Basın Müşavirliği, Başbakanı ve Bakanlar Kurulu'nu iç ve dış basındaki gelişmelerden ve özellikle ülke menfaatleri, güvenliği konusundaki haber, yorum ve yayınlardan zamanında haberdar etmek, gerekli tedbirleri almak, Başbakanın basın toplantılarını düzenlemek ve yürütmek amacıyla kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da kadrosu bulunmamakla birlikte, Başbakanlığın basınla ilişkilerinin önemi göz önünde bulundurularak, idârî bir kararla Basın Merkezi kurulmuştur.

1975 senesi içerisinde, Basın Merkezi ünitesi kaldırılmış olup, Makamın 21 Nisan 1976 tarih ve 386-1/05485 sayılı Olur'u ile Halkla İlişkiler ve Enformasyon Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Söz konusu birimin, basınla ilgili görevleri 21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı kadro kararnamesiyle kurulan Basın Müşavirliği'ne verilmiştir. Halkla ilişkiler hizmetleri ise Halkla İlişkiler Bürosu tarafından yürütülmüştür.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ile Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı ve Basın Müşavirliği birleştirilerek adı "Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı" olmuştur.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı bu defa "Basın Müşavirliği" ve "Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı" olmak üzere iki ayrı üniteye ayrılmıştır.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 24 üncü maddesine göre Basın Müşavirliği'nin görevleri şunlardır:

a) Başbakanı ve Bakanlar Kurulunu iç ve dış basındaki gelişmelerden, özellikle ülke menfaatleri ve güvenliği konusundaki haber, yorum ve yayınlardan zamanında haberdar

etmek, gerçeklere uymayan yorum ve yayınlara karşı gerekli tavzih ve tekziplerin yapılması için ilgili ve yetkili makamlara tekliflerde bulunmak,

b) Başbakanın basın toplantılarını düzenlemek ve yürütmek,

c) Başbakan, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanları ile Hükûmet Sözcüsü olan Bakanın, kamuoyuna duyurulmasını uygun gördüğü haber, bildiri, demeç, görüş ve kararları iç ve dış basına, haber ajanslarına, radyo ve televizyon kuruluşlarına süresi içinde intikal ettirmek,

d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

C- YARDIMCI BİRİMLER

- 1- Bakanlar Kurulu Sekreterliği
- 2- İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı
- 3- Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- 4- Savunma Sekreterliği
- 5- Özel Kalem Müdürlükleri
 - Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü
 - Devlet Bakanlıkları Özel Kalem Müdürlükleri

1- BAKANLAR KURULU SEKRETERLİĞİ

a- Kuruluş Amacı

Bakanlar Kurulu Sekreterliği, Bakanlar Kurulu çalışmalarının düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli hizmetleri yapmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

Bakanlar Kurulu Sekreterliği, 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ile Başbakanlık Merkez Teşkilât yapısında Müsteşar Yardımcıları arasında yer almıştır.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"da "Bakanlar Kurulu Sekreterliğinin, teşkilât şemasında Yardımcı Birimler arasında yer aldığı görülmektedir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 26 ncı maddesine göre Bakanlar Kurulu Sekreterliği'nin görevleri şunlardır:

- a) Bakanlar Kurulu çalışmalarının düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli hizmetleri yapmak,
- b) Bakanlar Kurulunun toplantı gündemlerini hazırlamak, gerektiğinde zabıtlarını tutmak, toplantılara ait bütün belge ve bilgilerin güvenliğini sağlamak,
- c) Başbakan veya Müsteşar tarafından verilecek diğer işleri yapmak.

d- Yöneticiler

Nevzat Demirtaş	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Başkan Yardımcısı Tayin Edildiği Görev: Bakanlar Kurulu Sekreteri Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.11.1984 / 84-30850
İsmail Hakkı Akçay	Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri Tayin Edildiği Görev: Bakanlar Kurulu Sekreteri V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 06.01.1994 / 335

YARDIMCI BİRİMLER

Erol Özdemir	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bakanlar Kurulu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.06.1996 / --
Ahmet Akman	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bakanlar Kurulu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.09.1996 / --
Kemal Başar	<i>Önceki Görevi:</i> Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Bakanlar Kurulu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 28.07.1997 / --

2- İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı, Başbakanlık teşkilâtının bina, araç, onarım, bakım, taşıma, sosyal tesislerin kurulması, bakımı, yönetimi ile ilgili hizmetleri yürütmek, Başbakanlık personelinin, ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmasını sağlamak, Başbakanlığın bütçe ve mâlî işleri ile ilgili hizmetlerini yürütmek, gelen-giden evrakın takibi ve dağıtımını yapmak üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

Başbakanlık merkez teşkilâtının yapısını oluşturan 20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekalet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"un 9 uncu maddesinde, Daire ve Levazım Müdürlüğü'nün, görevleri ile ilgili olarak;

- "1-Başvekâlet Dairesinin dahili hizmet ve inzibatını temin ve idare eder,
- 2- Ayniyat muhasipliğini,
- 3- Levazım ve kütüphane işlerini yapar" denilmektedir.

Kanun'un ekindeki kadro cetvelinde bu Müdürlüğün; 6 ncı derecede (1) Müdür ve 14 üncü derecede (1) Memur kadrosu bulunduğu görülmektedir.

19 Mart 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekalet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da, bu birimin görevleriyle ilgili bir değişiklik olmamış; kadro cetvelindeki kadro sayısı artırılmış ve derecelerde bir takım değişiklikler yapılmıştır. Ayrıca bu cetvelde söz konusu Müdürlüğün adı "Evrak ve Levazım Müdürlüğü" olarak geçmektedir.

3154 sayılı Kanun'a bağlı kadro cetvelinde Evrak ve Levazım Müdürlüğü; 5 inci derecede (1) Müdür, 9 uncu derecede (1) Şef ve Mutemet, 9 uncu derecede (1) Şef, 11 inci derecede (1) Dosya Memuru ve 12 nci derecede (4) Memur kadrosundan müteşekkildir.

23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"la, 3154 sayılı Teşkilât Kanununda bulunan "Sicil ve Daire Müdürlüğü" kaldırılmış, Sicil'e ait görevler de "Evrak ve Levazım Müdürlüğü"ne verilmiş ve bu Müdürlüğün kadro cetvelindeki yeni adı "Evrak, Levazım ve Daire Müdürlüğü" olmuştur.

Bu cetvelde söz konusu Müdürlüğe; 4 üncü derecede (1) Müdür, 8 inci derecede (1) Evrak Şefi (Mutemed), 8 inci derecede (1) Levazım Şefi (Ayniyat Muhasibi), 9 uncu derecede (1) Dosya Şefi, 11 inci derecede (3) Evrak Memuru ve 11 inci derecede (2) Levazım Memuru kadrosunun verildiği görülmektedir.

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun'da bu kanun ile ilgili hükümlerin Başbakan tarafından icra edileceği hükme bağlanmıştır. 6330 sayılı Kanun'un kadro cetvelinde, Evrak Müdürlüğü ayrı, Daire ve Levazım Müdürlüğü ayrı birimler olarak verilmiştir.

Daire ve Levazım Müdürlüğü; 4 üncü derecede (1) Müdür, 5 inci derecede (1) Müdür Muavini (Aynı zamanda Ayniyat Muhasibi), 7 nci derecede (1) Ambar Memuru ve Mutemet, 9 uncu derecede (1) Memur, 12 nci derecede (1) Memur ve 7 nci derecede (1) Doktor'dan teşkil edilmiştir.

Evrak Müdürlüğü ise; 5 inci derecede (1) Müdür, 7 nci derecede (1) Şef ve Mutemet, 8 inci derecede Dosya Şefi, 9 uncu derecede (1) Memur, 11 inci derecede (1) Memur ve 12 nci derecede (2) Memur kadrosundan meydana gelmektedir.

17 Ekim 1975 tarihli Makam Oluruyla, birbirleri ile sıkı ilişkileri olan birimlerin işlerini bir üniteye toplamak amacıyla, Levazım Müdürlüğü, İdarî İşler Müdürlüğü, Mali İşler Müdürlüğü ve Evrak Müdürlüğü'nden meydana gelen Sosyal ve İdarî İşler Daire Başkanlığı kurularak kadroları takviye edilmiştir.

21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı Kadro Kararnamesi ile Sosyal ve İdarî İşler Daire Başkanlığı kadrosu iptal edilmiş, bunun yerine 3 üncü derece Donatım ve Yönetim İşleri Müdürlüğü kadrosu ihdas edilmiştir.

27 Şubat 1980 tarih ve 8/397 sayılı Kadro Kararnamesi ile Sosyal ve İdarî İşler Daire Başkanlığı kadrosu yeniden ihdas edilmiştir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de bu birimin adı "İdarî İşler Daire Başkanlığı" olarak değiştirilmiştir.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile de bu birimin adı "İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı" olarak değiştirilmiştir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 27 inci maddesine göre İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Başbakanlık için gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- b) İhtiyaç duyulan bina ve arazinin kiralanma ve satınalma işlemlerini yapmak,
- c) Temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım, onarım ve taşıma hizmetlerini yapmak,

- d) Sosyal tesislerin kurulması ve yönetimi ile ilgili hizmetleri düzenlemek ve yürütmek,
- e) Başbakanlık personelinin ve ailelerinin sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlamak,
- f) Başbakanlık bütçesinin plân ve program esaslarına göre hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri derlemek,
- g) Başbakanlığın bütçe ve mâlî işleri ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- h) Başbakanlığın gelen ve giden evrak takip ve dağıtım işlerini yapmak,
- i) Makamca verilen diğer görevleri yapmak.

d- Faaliyetleri

Başbakanlık için gerekli her türlü demirbaş ve tüketim malzemeleriyle hizmetlerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale edilerek satın alınması ve işlemlerinin takibi,

Satın alınan ihtiyaç malzemelerinin Başbakanlık birimlerine dağıtılması, muhasebe kayıtlarının tutulması, yıpranmış ve ihtiyacına gerek duyulmayan demirbaş malzemelerin TASIŞ veya MKE HURDASAN A.Ş aracılığıyla tasfiyesinin yapılması,

Başbakanlık demirbaşına kayıtlı malzemelerin bakım-onarım işleri ile ilgili her türlü hizmetlerin yürütülmesi,

Başbakanlık hizmetleri için ihtiyaç duyulan hizmet binası veya arazi ile ihtiyaç duyulan hizmetlerin kiralanması, satın alınması ve işlemlerinin yapılması,

Hizmet binalarının temizlik, aydınlatma, ısıtma, bakım-onarım ve işletme hizmetleri ile taşıma hizmetlerinin yapılması,

Başbakanın ses düzenekli otobüsle yapacağı yurt içi geziler ile diğer her türlü toplantılarında ses düzeneğinin kurulması, hizmetlerinin yürütülmesi,

Başbakanlık kadrolu personelinin ikamet ettiği lojmanların personele dağıtımı, süresi dolanların çıkmasının takibinin yapılması,

Başbakanlık personelinin yaz aylarında tatil ve dinlenmeleri için diğer kamu kurumlarının sosyal tesislerinden kontenjan kamp temin edilerek personele dağıtımı ve işlemlerinin takibi,

Başbakanlık personelinin öğle yemeği yediği tabldot ve alakart yemekhanelerinin işlemlerinin yürütülmesi,

Başbakanlık personeli ve ailelerinin yararlandıkları Başbakanlık Sağlık Ünitesinin işletilmesi ile Başbakanlık personeli çocuklarının yararlandığı Kreş ve Gündüz Bakımevi hizmetlerinin yürütülmesi,

Başbakanlık Bütçesinin plan ve program esaslarına göre hazırlanması için gerekli bilgi ve belgeleri derleyerek, bütçenin uygulanmasını ve işlemlerini yürütmek,

YARDIMCI BİRİMLER

Başbakanlığa gelen ve giden her türlü evrakın takip ve dağıtım işlerini yapmak.

e- Yöneticiler

Hıfzı [Berkan]	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Evrak Kalemi Mümeyyizi Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: [1925] / --
Emin [Sargın]	Önceki Görevi: Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti Zat İşleri Müdürü Tayin Edildiği Görev: Daire ve Levazım Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 23.05.1933 / 9589
Emin Sargın	Önceki Görevi: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Edildiği Görev: Sicil ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.05.1937 / --
Hıfzı Berkan	Önceki Görevi: Evrak ve Hazine-i Evrak Müdürü Tayin Edildiği Görev: Evrak ve Levazım Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 30.05.1937 / --
Hıfzı Berkan	Önceki Görevi: Evrak ve Levazım Müdürü Tayin Edildiği Görev: Evrak ve Levazım Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 29.06.1943 / 18074
Hıfzı Berkan	Önceki Görevi: Evrak ve Levazım Daire Müdürü Tayin Edildiği Görev: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 31.03.1954 / 26821
Hasan Topçuoğlu	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Evrak Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 31.03.1954 / 26821
Sait Burat	Önceki Görevi: Toprak ve İskân İşleri Umum Müdürlüğü 5. Şube Müdürü Tayin Edildiği Görev: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.07.1954 / 27048
Yaşar Tuncer	Önceki Görevi: Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Raportör ve Yardımcı Azası Tayin Edildiği Görev: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.07.1956 / 29076
Faik Dinç	Önceki Görevi: Arşiv Umum Müdürlüğü Arşivisti Tayin Edildiği Görev: Evrak Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 01.04.1959 / 31066
Kemal Taşcıoğlu	Önceki Görevi: Levazım ve Daire Müdür Muavini Tayin Edildiği Görev: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 13.12.1960 / 131
A. Remzi Özkanlı	Önceki Görevi: Levazım ve Daire Müdür Muavini Tayin Edildiği Görev: Levazım ve Daire Müdürü Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 07.10.1961 / 657
Enver Tatarağasıgil	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: -- Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: --
İbrahim Senirkentli	Önceki Görevi: Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığı

YARDIMCI BİRİMLER

	Levazım Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Levazım ve Daire Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.12.1967 / 5839
H. Ali Yıldız	<i>Önceki Görevi:</i> Levazım ve Daire Müdür Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Levazım ve Daire Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.09.1973 / --
Ekrem Engin	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Uzman Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Levazım ve Daire Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.04.1974 / 2584
Halil Yılmaz	<i>Önceki Görevi:</i> Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürlüğü Memuru <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Levazım ve Daire Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.02.1975 / 14380
Erol Köse	<i>Önceki Görevi:</i> [Karayolları Genel Müdürlüğü Personeli] <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve İdari İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.07.1976 / 08015
Tarık Uluocak	<i>Önceki Görevi:</i> Donatım ve Yönetim İşleri Müdürlüğü Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Donatım ve Yönetim İşleri Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.08.1978 / 07765
Erdoğan Birbil	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal ve İdari İşler Daire Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.03.1980 / 24009
Yekta Tapan	<i>Önceki Görevi:</i> Emekli Albay <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 02.11.1983 / 24817
Avni Altan Altın	<i>Önceki Görevi:</i> İdari İşler Dairesi Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.01.1984 / 02176
Avni Altan Altın	<i>Önceki Görevi:</i> İdari İşler Daire Başkanlığı Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari İşler Daire Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.02.1984 / 84-29816
Atilla Değirmencioğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi Üyesi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.02.1984 / 04271
Ramiz Açıkgöz	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari İşler Daire Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.06.1984 / 10459
Gülizar Baysal	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.09.1984 / 14756
Gülizar Baysal	<i>Önceki Görevi:</i> Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.03.1987 / 87-33374
Volkan Güneri	<i>Önceki Görevi:</i> Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.12.1991 / 24733

YARDIMCI BİRİMLER

H. Ertan Ergün	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 20.01.1992 / 92-39312
Sadettin Köşelerli	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.09.1995 / --
Sadettin Köşelerli	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.05.1996 / --
Gökhan Yazıcı	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.09.1996 / --
Gökhan Yazıcı	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.09.1996 / --
Bedrettin Can	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.02.1997 / --
Ayhan Sevil	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.07.1997 / --
Selami Aktepe	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.08.1997 / --
Selami Aktepe	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.09.1997 / --
Mehmet Gürbüz	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başmüfettişi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.12.2002 / --
Remzi Sağlar	<i>Önceki Görevi:</i> Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Uzman (BaşkanYardımcısı V.) <i>Tayin Edildiği Görev:</i> İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.08.2004 / 6272

3- HALKLA İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

a- Kuruluş Amacı

Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Hükûmet çalışmalarının kamuoyundaki etkilerini değerlendirmek, kamu görevleri ile ilgili olarak vatandaşlara idârî danışma hizmeti yapmak, Başbakanlığa gönderilen her türlü yazılı ihbar ve şikâyetleri değerlendirerek cevaplandırılması için gerekli işlemleri yapmak, bu konuda kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da kadrosu bulunmamakla birlikte, Başbakanlığın basınla ilişkilerinin önemi göz önünde bulundurularak, idârî bir kararla Basın Merkezi kurulmuştur.

1975 senesi içerisinde, Basın Merkezi adı altındaki ünite kaldırılmış olup, Makamın 21 Nisan 1976 tarih ve 386-1/05485 sayılı oluru ile Halkla İlişkiler ve Enformasyon Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Bu birimin basınla ilgili görevleri 21 Nisan 1978 tarih ve 7/15264 sayılı kadro kararnamesiyle kurulan Basın Müşavirliği; halkla ilişkiler hizmetleri ise "Halkla İlişkiler Bürosu" tarafından yürütülmüştür.

27 Şubat 1980 tarih ve 8/397 sayılı Kadro Kararnamesi ile Halkla İlişkiler Bürosu, "Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı" haline getirilmiştir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname" ile Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı ve Basın Müşavirliği birleştirilerek adı "Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı" olmuştur.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile söz konusu birim tekrar "Basın Müşavirliği" ve "Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı" olarak iki ayrı üniteye ayrılmıştır.

01.11.1984 tarih 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, 4778 sayılı Kanun ile 02.01.2003 tarihinde değiştirilerek; Türkiye’de ikamet eden yabancılara da kendileri veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara başvurma hakları

sağlanmıştır. Aynı kanunla yapılan bir değişiklikle de, başvuru sahiplerine gerekçeli cevap verme süresi 60 günden 30 güne indirilmiştir.

Demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri belirleyen, 09.10.2003 tarih ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu 24.04.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla getirilen yeni uygulama usul ve esasları, 23.01.2004 tarih ve 2004/12 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kamu kurum ve kuruluşlarına duyurulmuştur.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 28 inci maddesine göre Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın görevleri şunlardır:

- a) Hükûmet çalışmalarının kamuoyundaki tesirlerini değerlendirmek,
- b) Vatandaşlardan Başbakanlığa gönderilen her türlü yazılı ihbar, şikayet, teklif ve dilekleri değerlendirmek ve cevaplandırılması için gerekli işleri yapmak,
- c) Kamu görevleri ile ilgili olarak vatandaşlara idari danışma hizmeti yapmak, bu konularda Başbakanlığa bağlı kuruluşlar ve bakanlıklar arası koordinasyonu sağlamak,
- d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Yöneticiler

Seyhun Tunaşar	<i>Önceki Görevi:</i> Köyİşleri Bakanlığı YSE Genel Müdürlüğü Yayın ve Tanıtma Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Enformasyon Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.04.1976 / 5485
Ali Rıza Dünder Telli	<i>Önceki Görevi:</i> Parlamento İle İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.04.1980 / 04043
Günay Arıtman	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Başuzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.12.1980 / 25349
Zeynel Abidin Akın	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.03.1984 / 06508
İsmail Akınaltuğ	<i>Önceki Görevi:</i> Personel Genel Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Basın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.08.1984 / 14343
Avni Altan Altın	<i>Önceki Görevi:</i> İdari İşler Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Daire Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.10.1984 / 16754

YARDIMCI BİRİMLER

E. Ekrem Karaismailoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü Tanıtma ve Yayın Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.02.1987 / 87-33336
Sabahattin Özgüvenç	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.06.1990 / 14608
M. İbrahim Aybar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.04.1991 / 10073
M. Vehbi Ünver	<i>Önceki Görevi:</i> Niğde Vali Yardımcısı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.05.1991 / 100775
E. Ekrem Karaismailoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Devlet Bakanlığı Geçici Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 17.07.1991 / 14805
Volkan Güneri	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakan Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.01.1993 / 02721
E. Ekrem Karaismailoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Ulaştırma Bakanlığı Telsiz Genel Müdürlüğü Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.12.1993 / 18544
Hasan Tekeli	<i>Önceki Görevi:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.04.1994 / 5920
Mesut Şenol	<i>Önceki Görevi:</i> Eşme Kaymakamı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.10.1994 / 94-43691
Mehmet Bican	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 06.07.1995 / 95-44524
Şevket Okant	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakan Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.11.1997 / 315-25270
Mehmet Bican	<i>Önceki Görevi:</i> Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.02.1998 / 02345
Şevket Okant	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakan Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 23.02.1998 / 04-03152
Mehmet Bican	<i>Önceki Görevi:</i> Orman Bakanlığı Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.04.1999 / 04955

YARDIMCI BİRİMLER

Şevket Okant

Önceki Görevi: Başbakan Müşaviri

Tayin Edildiği Görev: Halkla İlişkiler Dairesi Başkan V.

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 22.07.1999 / 10772

Mehmet Bican

Önceki Görevi: Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü
Araştırmacı

Tayin Edildiği Görev: Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 12.05.2000 / 8173

4- SAVUNMA SEKRETERLİĞİ

a- Kuruluş Amacı

Savunma Sekreterliği; Başbakanlığın savunma ve millî seferberlik hizmet, görev ve yükümlülüklerine ilişkin plânları hazırlamak, bunların uygulanmasını koordine ve kontrol etmek, Başbakanlığa ait personel seferberliği plân ve işlemlerini mevcut mevzuat ve insangücü yönetimiyle sorumlu makamların prensip kararlarına göre düzenlemek, Sivil Savunma Kanunu ile bu kanundaki diğer mevzuatın ve sorumlu idarelerin prensip kararlarının Başbakanlık teşkilâtı bünyesinde uygulanmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

b-Tarihî Gelişimi

24 Ekim 1960 tarih ve 108 sayılı "Savunma Sekreterliklerinin Kurulmasına Dâir Kanun"la Başbakanlık merkez teşkilâtı kadro cetveline (2) Sivil Savunma Uzmanı kadroları eklenmiştir.

1976 tarihli Başbakanlık Görev, Yetki ve Sorumluluk Rehberi adlı kitapçıkta, Savunma Sekreterliği'nin Başbakanlık merkez teşkilâtı içerisindeki yerini muhafaza ettiği görülmektedir.

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı Kararname'ye göre Başbakanlık Merkez Teşkilâtı'nın Denetim ve Danışma Birimleri içerisinde Savunma Sekreterliği birimi görülmektedir.

Ayrıca, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 10 Ekim 1984 tarih ve 3056 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"un Yardımcı Birimler bölümü altında, Savunma Sekreterliği, teşkilât içerisindeki yerini aynen muhafaza etmektedir.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 29 uncu maddesinde "Savunma Sekreterliği özel kanununda ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar" hükmü mevcuttur.

d- Faaliyetleri

Başbakanlık Millî Alarm Sistemi Genelgesi gereğince Başbakanlık Milli Alarm Sistemi Yönergesi 04.02.1998 tarihinde hazırlanmıştır.

YARDIMCI BİRİMLER

27-28 Mayıs 2002 tarihinde ilk defa Başbakanlık bağlı ve ilgili kuruluşlarının Seferberlik ve Savaş Hali ile ilgili planlarını incelemek, geliştirmek, güncelleştirmek, eksiklik ve ihtiyaçlarını belirlemek ve ilgili personelin eğitimini sağlamak maksadıyla, Başbakanlık Savunma Sekreterliği tarafından planlanan ve hazırlanan Plan Tatbikatı başarıyla icra edilmiştir. Bu tatbikata gözlemci olarak Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği; izleyici olarak da diğer Bakanlık, kurum ve kuruluşlar katılmıştır.

Tatbikatta enjekte edilen olaylar bilgi bankasına dönüştürülerek bağlı ve ilgili kuruluşlara, tecrübe edinilmesi için "gizli" gizlilik derecesinde yayınlanmıştır.

e- Yöneticiler

Fuat Koruyan	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Savunma Uzmanı Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 17.08.1961 / 552
Necdet Kızılkıran	Önceki Görevi: Emekli Kurmay Albay Tayin Edildiği Görev: Savunma Sekreteri Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 05.04.1975 / 16130
Nihat Ercengiz	Önceki Görevi: Emekli Binbaşı Tayin Edildiği Görev: Savunma Sekreter V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 02.05.1991 / 10548
Mehmet Gürel	Önceki Görevi: Emekli Binbaşı Tayin Edildiği Görev: Savunma Sekreter V. Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 22.04.1992 / 10962
Mehmet Şen	Önceki Görevi: -- Tayin Edildiği Görev: Savunma Sekreteri Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.02.1996 / --
Okay İsmail Genç	Önceki Görevi: Emekli Binbaşı Tayin Edildiği Görev: Savunma Sekreteri Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 08.05.1998 / --

5- ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜKLERİ

Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü ile Devlet Bakanlıkları Özel Kalem Müdürlükleri, 203 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede "Özel Kalem Müdürlükleri" şeklinde gösterildiğinden, söz konusu birimler bu başlık altında ayrı ayrı ele alınacaktır.

- Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü

a- Kuruluş Amacı

Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğü, Başbakanın resmî ve özel yazışmalarını, her türlü protokol ve törenlerini düzenlemek ve yürütmek üzere kurulmuştur.

b- Tarihi Gelişimi

18 Mayıs 1929 tarih ve 1452 sayılı "Devlet Memurları Maaşatının Tevhit ve Teadülüne Dâir Kanun"da Başbakanlık hizmet birimleri arasında "Kalem-i Mahsus Müdürlüğü" de yer almıştır.

Bu Kanun'a bağlı kadro cetvelinde Kalem-i Mahsus Müdürlüğü'ne ait 7 nci derecede (1) Müdür, 8 inci derecede (1) Tercüman ve Mütercim, 12 nci derecede (1) Daktilograf, 12 nci derecede (1) Sicil Memuru ve Mutemet, 12 nci derecede (1) Levazım Memuru ve Ayniyat Muhasibi kadrolarının yer aldığı görülmektedir.

Hususî Kalem Müdürlüğü'nün görevleriyle ilgili olarak 20 Mayıs 1933 tarih ve 2187 sayılı "Başvekâlet Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun"un 4 üncü maddesinde, "Başvekilin emir ve tevdi ettiği hususatı ve şifre işlerini yapar" denilmektedir. Bu Kanun'a ekli kadro cetvelinde Hususî Kalem Müdürlüğü'nün, 6 nci derecede (1) Hususî Kalem Müdürü, 10 uncu derecede (1) Hususî Kalem Memuru ve 12 nci derecede (1) Hususî Kalem Daktilografı kadrosu bulunduğu görülmektedir.

2187 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinde, Hususî Kalem Müdürü'nün, Başbakanın inhası, yani teklifi ve Cumhurbaşkanının tasdiki; memurlarla kâtiplerin ise Müsteşarın teklifi ve Başbakanın tasdiki ile tayinlerinin yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

19 Nisan 1937 tarih ve 3154 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"a ekli kadro cetvelinde Hususî Kalem Müdürlüğü'ne ait 5 inci derecede (1) Müdür, 9 uncu derecede (1) Şef, 10 uncu derecede (1) Memur ve 11 inci derecede (1) Memur kadrosu bulunmaktadır.

3154 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 23 Haziran 1943 tarih ve 4443 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"da, Hususî Kalem Müdürlüğü kadrosunun; 3 üncü derecede (1) Müdür; 8 inci derecede (1) Şef, 9 uncu derecede (1) Şifre Memuru, 10 uncu derecede (1) Memur ve 11 inci derecede (1) Memurdan meydana geldiği görülmektedir.

4443 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesi gereğince, Hususî Kalem Müdürü'nün tayini Başbakan'ın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile, diğer personelin tayinlerinin ise, Dairelerinin teklifi ve Başbakan'ın onayı ile yapılacağı belirtilmiştir.

13 Eylül 1946 tarih ve 4952 sayılı Kanun, 4443 sayılı "Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki Kanun"a ek olarak çıkarılan 2 nci Kanundur. Bu Kanun ile 4443 sayılı Kanuna bağlı cetveldeki Özel Kalem Müdürlüğü kadrosuna 6 ncı dereceden (1) Müşavirlik Büro Müdürlüğü ilâve edilmiştir.

Bilâhare, yukarıda zikredilen 4952 sayılı Kanunla Özel Kaleme verilen Müşavirlik Büro Müdürü kadrosu 6 Aralık 1948 tarih ve 5261 sayılı "Başbakanlık Kuruluşu Hakkındaki 4443 sayılı Kanuna Bağlı Cetvele 4952 sayılı Kanunla Eklenen Kadroların Kaldırılması Hakkında Kanun" ile iptal edilmiştir.

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"a ekli kadro cetvelinde; Hususî Kalem Müdürlüğü'nün personel kadrosu; 3 üncü derecede (1) Müdür, 5 inci derecede (1) Müdür Muavini, 6 ncı derecede (2) Devlet Vekilleri Hususî Kalem Müdürleri, 6 ncı derecede (1) Şifre Şefi, 8 inci derecede (3) Şef, 9 uncu derecede (3) Memur, 10 uncu derecede (2) Memur, 11 inci derecede (2) Memur ve 4 üncü derecede (1) Mütercim'den müteşekkildir.

13 Kasım 1971 tarih ve 7/3434 sayılı Kadro Kararnamesinde bu birimin adının "Özel Kalem Müdürlüğü"ne dönüştüğü ve 2 nci dereceden kadro ihdas edildiği görülmektedir.

Söz konusu birim, 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de Özel Kalem Müdürlüğü olarak aynen geçmekte, ancak 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ekindeki teşkilât cetvelinde yardımcı birimler bölümü içerisinde Özel Kalem Müdürlükleri şeklinde yer almaktadır.

c- Görevleri

Özel Kalem Müdürlüğü'nün, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanununun 30 uncu maddesine göre görevleri şunlardır:

Başbakanın;

a) Resmî ve özel yazışmalarını yürütmek,

b) Her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,

c) Ziyaret, davet, karşılama, uğurlama ve uğurlama, ulusal ve dinî bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,

YARDIMCI BİRİMLER

d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

d- Yöneticiler

Hayati	<i>Önceki Görevi:</i> TBMM Riyaseti Kalem-i Mahsûs Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kalem-i Mahsus Müdürü (Ek Görev) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.03.1921 / 6-219
Cavit [Ekin]	<i>Önceki Görevi:</i> Diyarbakır Vilayeti Tahrirat Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Kalem-i Mahsus Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.09.1923 / --
Necmeddin Sahir [Sılan]	<i>Önceki Görevi:</i> TBMM Evrak ve Tahrirat Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.10.1923 / --
Vedid Uzgören	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.04.1931 / --
Baki Sedes	<i>Önceki Görevi:</i> İş Bankası Genel Sekreteri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 12.11.1937 / --
Vedid Uzgören	<i>Önceki Görevi:</i> Anadolu Ajansı İstanbul Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 07.08.1944 / 20517
Fuat Bayramoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü Etüd Heyeti Azası <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.10.1944 / 6-582
Vedid Uzgören	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.08.1946 / --
Âdil Derinsu	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Ortaelçilik Müsteşarı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 27.09.1947 / 21333
Basri Aktaş	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.06.1950 / 23404
Basri Aktaş	<i>Önceki Görevi:</i> Hususi Kalem Eski Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.06.1953 / 26118
Muzaffer Ersü	<i>Önceki Görevi:</i> Emniyet Umum Müdür Muavini <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.05.1954 / 26902
Mithat Uler	<i>Önceki Görevi:</i> Güverte Albayı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.05.1959 / 4-11609
Arif Özgen	<i>Önceki Görevi:</i> Aydın Valisi

YARDIMCI BİRİMLER

	<i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.08.1959 / 31399
Rifat Baykal	<i>Önceki Görevi:</i> Yüzbaşı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.05.1960 / 2
Necdet Calp	<i>Önceki Görevi:</i> Mülkiye Müfettişi <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.10.1960 / 3577
Aydın Alacakaptan	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 11.09.1965 / 7700
Muammer Ekonom	<i>Önceki Görevi:</i> İmar ve İskân Bakanlığı Bölge Plânlama Dairesi Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 24.02.1966 / 4088
Güner Öztekin	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Meslek Memuru <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Hususi Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.04.1971 / 9287
Saip Sungurtekin	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Milletlerarası Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü Savunma Plânlaması Daire Başkanı
V.	<i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.08.1972 / 11175
Remzi Özen	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 21.06.1977 / 18425
İlhan Ersen	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.04.1978 / 2914
Tevfik Ertürk	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 13.09.1981 / --
Sevgi Gülkaya	<i>Önceki Görevi:</i> Şef <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.09.1987 / 16736
Fevzi İşbaşaran	<i>Önceki Görevi:</i> Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.01.1988 / 02425
Halis Çınar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.10.1990 / 26981
Cengiz Sanay	<i>Önceki Görevi:</i> Dışişleri Bakanlığı Pekin Büyükelçiliği Eski Müsteşarı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 10.12.1991 / 24871

YARDIMCI BİRİMLER

Akın İstanbulluoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracat Genel Müdürlüğü Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdür V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 14.07.1993 / 08850
Mehmet Karaman	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.07.1996 / --
Sema Erdem	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 01.08.1997 / --
Zeynel A.Yeşilay	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.11.1997 / --
Hüseyin Avni Karşlıoğlu	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü (Yürütme) <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.11.2002 / --
Hikmet N. Bulduk	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Özel Kalem Müdürü <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 26.03.2003 / --

- Devlet Bakanlıkları Özel Kalem Müdürlükleri

a- Kuruluş Amacı

Özel Kalem Müdürlükleri, Devlet Bakanlarının resmî ve özel yazışmalarını, protokol, tören, davet, ziyafet, karşılama ve uğurlama ve benzeri işlerini düzenlemek üzere kurulmuştur.

b- Tarihî Gelişimi

Bakanlıkların kuruluşunu ve sayısını düzenleyen 8 Mart 1937 tarih ve 3117 sayılı "Devlet Dairelerinin Vekâletlere Tefriki" hakkındaki kanunda "Devlet daireleri, biri Başvekâlet olmak ve adetleri onikiden az ve onaltıdan fazla olmamak üzere vekâletlere ayrılır, Devlet Vekili denilen vekâletsiz vekiller de bu adede dahildir" denilerek, Devlet Bakanları konusu ilk kez gündeme getirilmiştir.

Cumhuriyet hükûmetleri döneminde "Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılıkları" ile "Devlet Bakanı" ihdası 15 inci Hükûmet (17.8.1946 - 9.9.1947) zamanında kurulmuş ve bundan sonra sayıları giderek artırılmıştır.

9 Mart 1954 tarih ve 6330 sayılı "Başvekâlet Teşkilâtı Hakkında Kanun"a ekli kadro cetvelinde "Devlet Vekilleri Hususî Kalem Müdürleri" için (2) adet kadronun mevcut olduğu görülmektedir.

1982 Anayasası'nın 113 üncü maddesinde, Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri ve teşkilâtının kanunla düzenleneceği ilkesi benimsenmiştir.

1982 Anayasası'nın benimsediği bu görüş doğrultusunda, 27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"nin 10 uncu maddesinde "Her Bakanlıkta bir Özel Kalem Müdürlüğü kurulur" ifadesine yer verilmiştir.

13 Aralık 1983 tarih ve 174 sayılı "Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin 4 üncü maddesinin (e) fıkrasında; "Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcıları ile Devlet Bakanlarına bağlı danışma, denetim ve büro hizmetlerini yürütmek üzere bir Genel Sekreterlik kurulur ve bunların kadroları Başbakanlık kadro cetvelinde gösterilir" denilmektedir.

174 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklikler yapılmış ve bu arada "Genel Sekreterlik"ler "Özel Kalem Müdürlüğü" haline getirilmiştir.

8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"de "Özel Kalem Müdürlüğü" ismi, "Özel Kalem Müdürlükleri" olarak yer almış ve 3056 sayılı Kanun'da da bu birimle ilgili herhangi bir değişiklik olmamıştır.

c- Görevleri

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilât Kanunu'nun 29 uncu maddesine göre Özel Kalem Müdürlerinin görevleri şunlardır:

Devlet Bakanlarının;

- a) Resmî ve özel yazışmalarını yürütmek,
- b) Her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek,
- c) Ziyaret, davet, karşılama, uğurlama ve ağırlama, ulusal ve dinî bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek,
- d) Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

D- KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR

- 1- Tanıtma Fonu Kurulu Genel Sekreterliği
- 2- Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu Genel Sekreterliği
- 3- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu
- 4- Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu
- 5- Kamu Görevlileri Etik Kurulu

1- TANITMA FONU KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

a- Kuruluş Amacı

Tanıtma Fonu, memleketimizi yurt içinde ve yurtdışında çeşitli yönleriyle tanıtmakla görevli kuruluşların kaynaklarını artırmak, Türk kültür varlığının yayılmasını sağlamak, Devlet arşiv hizmetlerini daha etkili bir hale getirmek ve milletlerarası kamuoyunu ülkemizin menfaatleri doğrultusunda yönlendirmeye çalışmak üzere kurulmuştur.

b- Fonun Kuruluşu ve Kaynakları

11.07.1939 tarih ve 3670 sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanun'un 4 üncü maddesine, 10.06.1985 tarih ve 3230 sayılı Kanun'la bir bent eklenerek, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası nezdinde Başbakan'ın emrinde "Tanıtma Fonu" kurulmuştur.

Milli Piyango hasılatı ve her türlü müşterek bahis tertiplerinden ayrılan paylar; Başbakanlık bütçesine bu maksatla konulacak ödenek, kanunla kurulan fonlardan yapılacak aktarmalar ile bağış, yardım ve diğer gelirler Tanıtma Fonunun kaynaklarıdır.

c- Tanıtma Fonu Kurulu

Tanıtma Fonu Kurulu, Başbakan veya görevlendireceği bir Devlet Bakanı'nın başkanlığında Başbakanlık, Dışişleri, Kültür ve Turizm Bakanlıkları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Tanıtma Fonu Kurulu Sekreterliği'nden teşekkül eder.

d- Tanıtma Fonu Kurulunun Görevleri

Kurul, amaçlarının gerçekleştirilmesi için kuruluşlarca hazırlanacak projeleri incelemek, gerektiğinde uzman kuruluşlarca hazırlanacak projeleri incelemek ve uygun görülenleri kabul etmekle görevlidir.

Uygun görülen projeler için yapılacak harcama ve mali destek miktarı Kurul'ca tespit edilir.

e- Sekreterya

Kurul'un sekreteryaya hizmetleri Başbakanlıkça yürütülür. Kurul Sekreteryası, Başbakanlık kadrolarında bulunan veya Başbakanlıkta görevlendirilen bir Genel Sekreter ile yeteri kadar uzman, idari personel ve yardımcı hizmetliden oluşur. Kurul Genel Sekreteri, kurul ve sekreteryaya çalışmalarının düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli hizmetleri yapmak, toplantı gündemlerini hazırlamak, gerektiğinde toplantı zabıtlarını tutmak, toplantılara ait bütün bilgi ve belgelerin güvenliğini sağlamak ve Fon hesaplarıyla ilgili işlemleri yürütmekle görevlidir.

f- Kurulun Toplanması ve Harcama Yetkisi

Kurul, ayda bir defa olağan, gerekli hallerde ise olağanüstü toplanır. Kurul kararları ve harcamalar Başbakan'ın onayı ile yürürlüğe girer.

g- Yöneticiler

Nedim Öztürk	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Tanıtma Fonu Kurulu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 19.07.1985 / 12748
Mehmet Biler	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Tanıtma Fonu Kurulu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 22.10.1991 / 22117
Sedat Bayer	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Tanıtma Fonu Kurulu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 09.03.1992 / 08154
Mehmet Biler	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Tanıtma Fonu Kurulu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 05.07.1994 / 10628
Doç. Dr. Murat Mercan	<i>Önceki Görevi:</i> Başmüsavir <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Sekreter <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 29.04.1997 / 0349
Mehmet Ergün	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Sekreter <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 30.05.1997 / 10569
Nimet Berkok	<i>Önceki Görevi:</i> Geçici Personel <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Sekreter <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 15.08.1997 / 18375
Satılmış Uzun	<i>Önceki Görevi:</i> Şube Müdürü Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.08.1999 / 11718
Nevzat Gökçınar	<i>Önceki Görevi:</i> Daire Başkanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Genel Sekreter <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.03.2003 / 3726

2- KÜÇÜKLERİ MUZIR NEŞRİYATTAN KORUMA KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

a- Tarihî Gelişimi

Ülkemizde küçüklerin muzır neşriyattan korunması ilk kez Atatürk döneminde 1117 sayılı 21 Haziran 1927 tarihli kanunla gündeme gelmiştir. Bu kanunun amacı; fiziki ve ruhi gelişmeleri henüz tamamlanmamış olan 18 yaşından küçükleri zararlı yayınlardan korumaktır. Kanuna göre Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulan Kurul 8 kişiden oluşmakta sekreteryaya görevi Talim ve Terbiye Dairesi tarafından yerine getirilmektedir.

Zamanla gelişen teknolojiyle birlikte idarî, sosyal ve ekonomik hayatta meydana gelen değişiklikler ve cezaların etkisini yitirmesi, kanunun uygulanabilirlik niteliğini kaybetmesi vb. düşüncelerle 6.3.1986 tarih ve 3266 sayılı kanunla yeni bir düzenlemeye gidilerek Kurul Başbakanlık bünyesine alınmış ve üye sayısı 11'e çıkartılmıştır. Daha sonra 3445 sayılı yasa ile para cezalarının hafifletilmesiyle birlikte 1117 sayılı kanunun Ek-2 nci maddesinin metni genişletilmiştir.

Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu'nun yapısı 3266 sayılı yasa ile 1117 sayılı yasada yapılan değişiklikler sonucu oluşturulmuş, Kurulun çalışma usul ve esasları sekreteryaya hizmetlerinin ne surette yerine getirileceği 1 Mayıs 1986 tarihinde çıkartılan yönetmelikle belirlenmiştir.

b- Görevleri

Kurulun görevlerini iki ana başlık altında özetlemek mümkündür.

1- Ülkemizde basılmış olan süreli ve süresiz tüm basılı eserleri incelemek, bu eserlerden 1 aya ve daha uzun süreli olanlarda ilgili 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yer alan Türk Milli Eğitiminin Genel Amaç ve Temel ilkelerini göz önüne alarak inceleyip 18 yaşından küçük olanların maneviyatı üzerinde muzır tesir yapacak mahiyette olanlarla ilgili olarak muzır kararı vererek yasal sınırlamalarla satışa sunulması için gerekli tedbiri almak,

2- Türk Ceza Kanunun 426, 427, 428 inci maddelerinde tanımlanan ve 1117 sayılı kanunla Ek -2 inci maddesindeki suçlarla ilgili Resmi Bilirkişilik yapmak,

Her nevi kitap, gazete, risale, mecmua, varaka, makale, ilan, resim, tasvir, plak, afiş, pankart, televizyon ve teyp bantları, fotoğraf, sinema veya projeksiyon filmleri ve kompakt

KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR

disk, atari, seks malzemeleri gibi metaryallerin halkın ar ve haya duygularını inciten veya cinsi arzuları tahrik ve istismar nitelikte genel ahlaka aykırı olup olmadıkları hususunda müstehcenlik yönünden rapor düzenlenmektedir.

Kurul, üye sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

Kurulun sekreteryaya hizmetleri sürekli çalışma halinde olan Genel Sekreter, Hukuk Müşaviri, Şube Müdürü, Araştırmacı, Basın Halkla İlişkiler Müşaviri ve diğer personel tarafından yerine getirilmektedir.

c- Faaliyetleri

1994-2004 yılları arasında 1117 sayılı kanunun 3266 sayılı kanunla değişik 8 nci maddesine göre Kurul'a intikal eden yayınlardan, 6440 adet aylık dergi, 5694 adet haftalık dergi, 7592 adet kitap, 30524 adet gazete, 6569 adet diğer süreli yayın incelenmiş 117 adet dergi, 3 adet kitap muzır bulunmuştur.

Kurulumuza yargı organları tarafından gönderilen yayınlardan muzır müstehcen olduklarına veya muzır ve müstehcen bulunmadıklarına karar verilen bilirkişi raporları Ocak 1994-Ocak 2004 yılları arası dökümü şöyledir:

	MUZIR	MÜSTEHCEN	Muzır ve Müstehcen Bulunmayanlar	DOSYA	YAYIN
Gazete	124	324	82	530	726
Dergi	27	1673	13	1713	6401
Sinema Filmi	-	47	2	49	118
Video Kaseti ve Teyp Kaseti	-	659	16	675	8761
Kitap		28	4	37	37
Kompakt Disk	-	407	-	407	16488
Seks Malzemeleri	-	4	-	4	671
Tişört, Fotoğraf, Afiş, Takvim, Oyun Kağıdı	-	7	-	7	432
Bilgisayar Disketi	-	3	-	3	10
Atari Disketi	-	6	1	7	8
Toplam	156	3158	118	3432	33652

d- Yöneticiler

TuncerTevetoğlu

Önceki Görevi: Teftiş Kurulu Başkanlığı Şube Müdürü

Tayin Edildiği Görev: Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu
Genel Sekreteri

Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.03.1986 / 06672

3- SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMAYI TEŞVİK FONU

a- Kuruluş Amacı

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, 3294 Sayılı Yasa ile 1986 yılında kurulmuştur. Yasanın amacı; Fakru zaruret içinde ve muhtaç durumda bulunan vatandaşlar ile her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye kabul edilmiş veya gelmiş kişilere yardım etmek, sosyal adaleti pekiştirici tedbirler olarak gelir dağılımının adilane bir şekilde tevzi edilmesini sağlamak, sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik etmektir.

b- Fonun Yapısı

Fonun karar organı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu'dur. Fon Kurulu; Başbakan tarafından görevlendirilen bir Devlet Bakanı başkanlığında Başbakanlık Müsteşarı, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Vakıflar Genel Müdürü ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü'nden oluşmaktadır.

Kurul ayda bir kere olağan, gerektiğinde olağanüstü toplanarak, Fon kaynağının kullanımına ilişkin kararlar almaktadır. Kurul kararları Başbakanın onayı ile yürürlüğe girmektedir. Fon Kurulunun Sekreteryahizmetleri Başbakanlık bünyesinde oluşturulan "Fon Sekreterliği" tarafından gerçekleştirilmektedir.

Fon Gelirleri; Kanun ve Karamelerle kurulu bulunan veya kurulacak olan fonlardan Bakanlar Kurulu kararıyla % 10'a kadar aktarılabacak miktarlardan, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinden tahsil edilecek ilave % 4'lerden, trafik para cezalarının % 50'sinden, RTÜK gelirlerinin % 15'inden, bütçeye konulacak ödeneklerden, her nevi bağış ve yardımlardan ve diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Fon Kaynaklarının Kullanımı

Fon, tüm yardım programlarını illerde vali, ilçelerde kaymakam başkanlığında kurulmuş bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları aracılığıyla yürütmektedir. Fonda toplanan kaynak, Fon Kurulunda alınan kararlar doğrultusunda vakıflara aktarılmakta ve yardımlar vakıflar tarafından vatandaşlara ulaştırılmaktadır.

Fonun Denetimi

Fon faaliyetleri Yüksek Denetleme Kurulu tarafından denetlenmektedir.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

Vakıfların Yapısı; illerde vali, ilçelerde kaymakamların başkanlığındaki Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının sayısı 931'e ulaşmıştır. Vakıfların karar organları "vakıf mütevelli heyet"leridir. İl ve ilçelerde tüm yardım programları bu mütevelli heyetlerinin kararları ile yürürlüğe girmektedir.

Valilerin Başkanlığındaki İl Vakıflarının Mütevelli Heyetleri, Belediye Başkanı, Emniyet Müdürü, Defterdar, İl Milli Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, İl Sosyal Hizmetler Müdürü, İl Müftüsü ve her faaliyet dönemi için hayırsever vatandaşlar arasından Valinin seçtiği 3 üyeden,

Kaymakamların Başkanlığındaki İlçe Vakıflarının Mütevelli Heyetleri ise; Belediye Başkanı, İlçe Emniyet Müdürü, Mal Müdürü, İlçe Milli Eğitim Müdürü, İlçe Sağlık Müdürü, İlçe Müftüsü ve her faaliyet dönemi için hayırsever vatandaşlar arasından Valinin seçtiği 3 üyeden oluşmaktadır.

Vakıfların Gelirleri; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan aktarılabacak miktarlar, Mahalli İdare Bütçelerinden % 2 oranında ayrılacak paylar, (köyler hariç), her nevi fitre-zekat-kurban derileri ve bağırsak yardımları, işletme ve iştiraklerden elde edilecek gelirler ve diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Vakıflarca kaynakların kullanımı: Fonda toplanan kaynak, Fon Kurulu kararları ile ülke genelinde kurulu bulunan 931 vakfa aktarılmakta, bu kaynaklar vakıflar tarafından ihtiyaç sahibi yoksul vatandaşlara aynî veya nakdî yardımlar olarak ulaştırılmaktadır. Vatandaşlarımız, ikamet ettikleri yerdeki kaymakamlık veya valiliklerin hizmet binalarında faaliyet gösteren vakıflara ihtiyaç durumlarına göre başvurumaktadırlar. Yapılan başvurular vakıf mütevelli heyetlerince değerlendirilmekte, sosyal güvenceden yoksun, fakir ve muhtaç durumda oldukları tespit edilenlerin yardım talepleri karşılanmaktadır.

Vakıfların Denetimi: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları hesap yönünden Vakıflar Genel Müdürlüğüne, idari yönden ise İçişleri Bakanlığının denetimine tabidirler.

Fonun Sosyal Yardım Programları

Peryodik Yardımlar

Vakıfların cari harcamaları ile yoksul vatandaşlarımızın gıda, yakacak, ilaç vb. acil ve güncel gereksinimlerinin karşılanması amacıyla il ve ilçe vakıflarına peryodik olarak her ay kaynak aktarılmaktadır.

Peryodik Paylar, İlin / İlçenin nüfusu ile doğru orantılı gelişmişliği ile ters orantılı olarak nüfus ve sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi esas alınarak hesaplanmaktadır.

Sağlık Yardımları

Bu kapsamda, yaklaşık 11 milyon yeşil kartlı vatandaşımızın ayakta tedavi giderleri, yeşil kart alamayacak durumda olanların ödeme gücünü aşan sağlık giderleri ile sosyal güvenceden yoksun vatandaşların ilaç ve ayakta tedavilerine yönelik tıbbi malzeme araç-cihaz

gereksinimleri karşılanmaktadır. Ayrıca, özürlü vatandaşlarımızın protez, işitme cihazı, sakat arabası, araç-gereç ihtiyaçları da sağlık yardımları kapsamında yer almaktadır.

Eğitim Yardımları

Ekonomik ve sosyal yoksunluk içinde bulunan ailelerin eğitim çağındaki çocuklarına yönelik bu yardımlar, Fon faaliyetleri arasında büyük bir yer tutmaktadır.

Her eğitim ve öğretim yılının başlangıcında ilköğretim ve ortaöğretimde okuyan dar gelirli aile çocuklarının kitap-kırtasiye-önlük gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması için Fondan kaynak gönderilmektedir.

Bunun yanı sıra, 1997 yılında başlatılan 8 yıllık temel eğitim kapsamında yeni bir olgu olarak yer alan taşınmalı eğitim uygulamasında, okulların bulunduğu merkezlere taşınan yoksul öğrencilere öğle yemeği verilmesi için Fondan kaynak sağlanmaktadır. İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik diğer destek programları da; köyünden şehre okumaya gelen yoksul öğrencilerin barınma sorununun giderilmesi için, Fon kaynakları ile öğrenci yurtları yapımı, bu yurtların işletme ve donanım giderlerinin karşılanmasına katkıda bulunulmasıdır.

Yüksek öğrenim boyutunda ise, yine dar gelirli ailelerin yüksek öğrenimde okuyan çocuklarına 1989 yılından bu yana karşılıksız burs verilmektedir. Burslar, öğrencilerin öğrenimleri süresince ve her yıl Ekim ayı ile Haziran ayı arasında 9 aylık öğretim dönemi boyunca ödenmektedir.

Burs yardımları, ailenin meslek ve gelir durumu, okuyan çocuk sayısı, anne-babanın sağ-ölü-kanunen ayrı olması, özür durumu gibi objektif kriterlere dayalı olarak, bilgisayar ortamında yapılan değerlendirme sonuçlarına göre ve öğrencilerin başarılı olmaları koşuluyla yapılmaktadır. Yetiştirme yurtlarında büyüyen gençlerimize ve şehitlerimizin çocuklarına koşulsuz burs verilmektedir. 2003-2004 öğretim yılından itibaren de burs hizmetleri Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından yürütülmektedir. Kurul bu Kuruma ödenek aktarmaktadır.

Proje Yardımları

Ekonomik yetersizlik nedeniyle üretim süreçlerine katılamayan, gelir elde edecek faaliyetlerde bulunamayan kişi ve ailelere üretime katılarak kendilerine yeterli hale gelmeleri maksadıyla proje desteği verilmektedir. Vatandaşlara verilen bu desteğin üretime yönelmesinin sağlanması bakımından, projelerde 1. yıl ödemesiz, kalan 3 yıl da faizsiz geri ödeme uygulanmaktadır.

Bu destekler iş kurma yardımlarının yanı sıra; tarımsal projeler, hayvancılık projeleri, halıcılık, kilimcilik, el sanatları gibi projeleri kapsamaktadır. Bu yardımlarla; ekonomik ve sosyal yoksunluk sorununun daha rasyonel çözümlenmesi, kaynakların bir kısmının üretime yönlendirilmesi, yoksul ailelerin mesleki becerilerini veya başka kabiliyetlerini ortaya koyabilecekleri bir üretim imkanına sahip kılınmaları yoluyla istihdam yaratılması amaçlanmaktadır.

Gıda Yakacak Yardımları

Her yıl Ramazan ayı öncesinde veya başlangıcında, ayrıca Kurban Bayramı öncesinde yoksul insanların temel gereksinimlerinin karşılanması amacıyla kaynak gönderilmektedir. Fonun uyguladığı temel destek programlarından biri de; kış mevsimi başlangıcında il ve ilçelerin nüfus - gelişmişlik durumu ve ısı katsayıları dikkate alınarak yapılan yakacak yardımlarıdır

Diğer Sosyal Yardımlar

Fondan doğal afet, terör, yangın gibi nedenlerle can ve mal kaybına uğrayan insanlarımıza da yardım eli uzatılmaktadır. Bu yardımlar vatandaşlarımızın uğradığı zararın tamamının karşılanmasına yönelik olmayıp, katkı niteliği taşımaktadır.

Ayrıca işsizliğin ve yoksulluğun belirgin olarak yaşandığı yerlerde vakıflarımız tarafından açılan aşevleri ile vatandaşlarımıza sıcak yemek verilmesi sağlanmaktadır.

c- Yöneticiler

Nurcan Tokar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Personeli <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 16.07.1986 / 14396
Osman Şimşek	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 03.03.1988 / 08160
Nurcan Tokar	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 25.07.1991 / 16078
İbrahim Erol	<i>Önceki Görevi:</i> Adalet Bakanlığı Şube Müdürü <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 08.12.1995 / --
Mehmet Durlu	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Uzmanı <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 18.03.1996 / --
Adil Özemir	<i>Önceki Görevi:</i> Başbakanlık Müşaviri <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreteri <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> 04.09.1997 / --
Safiye Çıtak	<i>Önceki Görevi:</i> -- <i>Tayin Edildiği Görev:</i> Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Sekreter V. <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı:</i> -- / --

KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR

Asuman Başaran	<i>Önceki Görevi: --</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu</i> <i>Sekreter V.</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: -- / --</i>
Selami Namal	<i>Önceki Görevi: Başbakanlık Müşaviri</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu</i> <i>Sekreteri</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 14.02.2001 / --</i>
Evren Dinç	<i>Önceki Görevi: S.H.Ç.E. Kurumu Genel Müdürlüğü Araştırmacı</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu</i> <i>Sekreteri</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 19.08.2002 / --</i>
Mevlüt Bilici	<i>Önceki Görevi: İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişi</i> <i>Tayin Edildiği Görev: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu</i> <i>Sekreteri</i> <i>Tayin Yazısının Tarih ve Sayısı: 27.01.2003 / --</i>

4- BİLGİ EDİNME DEĞERLENDİRME KURULU

a- Kuruluş Amacı

Demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak, kişilerin bilgi edinme haklarını kullanmalarına ait esas ve usulleri düzenlemek amacıyla hazırlanan ve 09.10.2003 tarihinde kabul edilerek 24.04.2004 tarihinde yürürlüğe giren 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu'nun 14. maddesi gereğince;

Bilgi edinme başvurusuyla ilgili yapılacak itirazlar üzerine, 16 ve 17 nci maddelerde (16. madde: Devlet sırrına ilişkin bilgi veya belgeler, 17. Madde: Ülkenin ekonomik çıkarlarına ilişkin bilgi ve belgeler) öngörülen sebeplere dayanılarak verilen kararları incelemek ve kurum ve kuruluşlar için bilgi edinme hakkının kullanılmasına ilişkin olarak kararlar vermek üzere; Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu oluşturulmuştur.

b- Kurulun Teşekkülü

Kurul; bir üyesi Yargıtay ve Danıştay genel kurullarının kendi kurumları içinden önerecekleri ikişer aday, birer üyesi ceza hukuku, idare hukuku ve anayasa hukuku alanlarında profesör veya doçent unvanına sahip kişiler, bir üyesi Türkiye Barolar Birliğinin baro başkanı seçilme yeterliliğine sahip kişiler içinden göstereceği iki aday, iki üyesi en az genel müdür düzeyinde görev yapmakta olanlar ve bir üyesi de Adalet Bakanının önerisi üzerine bu Bakanlıkta idari görevlerde çalışan hakimler arasından Bakanlar Kurulunca seçilecek dokuz üyeden oluşur.

c- Kurul Üyelerinin Seçimi ve Kurulun Çalışma Usulü

Kurul üyeliğine önerilen adayların muvafakatları aranır.

Kurul Başkanı, kurul üyelerince kendi aralarından seçilir.

Kurul, en az ayda bir defa ve ihtiyaç duyulduğu her zaman Başkanın çağrısı üzerine toplanır.

Kurul üyelerinin görev süreleri dört yıldır. Görev süresi sona erenler yeniden seçilebilirler. Görev süresi dolmadan görevinden ayrılan üyenin yerine aynı usule göre seçilen üye, yerine seçildiği üyenin görev süresini tamamlar. Yeni seçilen Kurul göreve başlayıncaya kadar önceki Kurul görevine devam eder.

KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR

Kurul, belirleyeceği konularda komisyonlar ve çalışma grupları kurabilir; ayrıca gerekli gördüğü takdirde, ilgili Bakanlık ile diğer kurum ve kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcilerini bilgi almak üzere toplantılarına katılmaya davet edebilir.

Kurulun sekreteryası hizmetleri Başbakanlık Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

d- Kurul Üyeleri

Ruhi Özbilgiç	Başkan	Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı
Muzaffer Hatipoğlu	Üye	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı
Doç. Dr. Ahmet Gökçen	Üye	Marmara Üniversitesi Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Çağatay Özcan	Üye	Danıştay Kıdemli Tetkik Hakimi
Doç. Dr. Hasan Nuri Yaşar	Üye	Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Yavuz Atar	Üye	Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Av. Muhsin Eren	Üye	Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı Temsilcisi
Doç. Dr. Yusuf Sarıncay	Üye	Devlet Arşivleri Genel Müdürü
Niyazi Güney	Üye	Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü

5- KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU

a- Kuruluş Amacı

25.5.2004 tarih ve 5176 sayılı Kanunla; kamu görevlilerinin uymaları gereken saydamlık, tarafsızlık, dürüstlük, hesap verebilirlik, kamu yararını gözetme gibi etik davranış ilkelerini belirlemek ve uygulamayı gözetmek üzere Kamu Görevlileri Etik Kurulu kurulmuştur.

Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşebbüsleri, döner sermayeli kuruluşlar, mahalli idareler ve bunların birlikleri, kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul başkan ve üyeleri dahil tüm personeli kapsamaktadır.

Ancak; Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Bakanlar Kurulu üyeleri, Türk Silahlı Kuvvetleri ve yargı mensupları ile üniversiteler kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

b- Kurulun Görev ve Yetkileri

Kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini, hazırlayacağı yönetmeliklerle belirlemek,

Etik davranış ilkelerinin ihlal edildiği iddiasıyla re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli inceleme ve araştırmayı yaparak sonucu ilgili makama bildirmek,

Kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak veya yaptırmak ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek olmakla görevli ve yetkilidir.

c- Kurul Üyelerinin Seçimi ve Çalışma Usulü

Bakanlık görevi yapmış olanlar arasından bir üye,

İl belediye başkanlığı yapmış olanlar arasından bir üye,

Yargıtay, Danıştay, Sayıştay üyeliği görevlerinden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,

Müsteşarlık, büyükelçilik, valilik, bağımsız ve düzenleyici kurul başkanlığı görevlerinde bulunmuş veya bu görevlerden emekliye ayrılanlar arasından üç üye,

KANUNLA KURULAN SEKRETERLİKLER VE KURULLAR

Üniversitelerde rektörlük veya dekanlık görevlerinde bulunmuş öğretim üyeleri veya bunların emeklileri arasından iki üye,

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında en üst kademe yöneticiliği yapmış olanlar arasından bir üye, olmak üzere toplam on bir üyeden oluşan Kamu Görevlileri Etik Kurulu; Başbakanlık bünyesinde oluşturulmuştur.

Üyelerin görev süresi dört yıldır.

Başkanın daveti üzerine ayda 4 defa, en az 6 üyeyle toplanır.

Salt çoğunluk yöntemiyle karar verir.

Arka arkaya en az üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya katılmayan üye istifa etmiş sayılır.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

d- Kurul Üyeleri

Adı Soyadı	Kontenjanı	Görevi
Prof. Dr. Mehmet Sağlam	Öğretim Üyesi	Başkan
Teoman Ünüsan	Bakan	Üye
Burhan Özfatura	İl Belediye Başkanı	Üye
Sami Selçuk	Yargıtay	Üye
Sabri Coşkun	Danıştay	Üye
Erdoğan Kesim	Sayıştay	Üye
Mustafa Keten	Müsteşar	Üye
Filiz Dinçmen	Büyükelçi	Üye
Muharrem Göktaoğlu	Vali	Üye
Prof. Dr. Bilal Eryılmaz	Öğretim Üyesi	Üye
Oktay Duran	Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşu	Üye

V. BÖLÜM

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Bu bölüm hazırlanırken, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü tarafından 1998 yılında yayınlanan “Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Kuruluşundan Günümüze Hükûmetler” adlı eser ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphane Müdürlüğü’nce hazırlanan ve WWW.tbmm.gov.tr adresinde yayınlanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetleri” temel kaynak olarak değerlendirilmiştir. Gerektiğinde konu ile ilgili diğer kaynaklardan da istifade edilmiştir. Bakanlar Kurulu listelerinde 30 günü aşan vekaletlere yer verilmiş, 30 günden az olan vekaletler belirtilmemiştir.

MUVAKKAT İCRA ENCÜMENİ

25.04.1920 – 03.05.1920

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Mustafa Kemal Paşa (ATATÜRK, TBMM Reisi)

Üyeler

Celalettin Arif Bey (Erzurum)

Cami Bey (BAYKUT, Aydın)

Bekir Sami Bey (KUNDUH, Amasya)

Hamdullah Suphi Bey (TANRIÖVER, Antalya)

Hakkı Behiç Bey (BAYIÇ, Denizli)

İsmet Bey (İNÖNÜ, Edirne)

I. İCRA VEKİLLERİ HEYETİ (1. T.B.M.M. HÜKÛMETİ)

) Atatürk(Mustafa Kemal Paşa

03.05.1920 - 24.01.1921

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Mustafa Kemal Paşa (ATATÜRK, TBMM Reisi)

Umuru Şeriye Vekili

Mustafa Fehmi Efendi (GERÇEKER, Bursa)

Dahiliye Umuru Vekili

Cami Bey (BAYKUT, Aydın)

Hakkı Behiç Bey (BAYIÇ, Denizli)

Nazım Bey (RESMOR, Tokat)

Refet Bey (BELE, İzmir)

Adliye Vekili

Celalettin Arif Bey, Erzurum

Nafia Vekili

İsmail Fazıl Paşa (CEBESÖY, Yozgat)

Ömer Lütfi Bey (ARGEŞO, Amasya)

Hariciye Vekili

Bekir Sami Bey (KUNDUH, Amasya)

Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili

Adnan Bey (ADIVAR, İstanbul)

İktisat Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Kastamonu)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekili

İsmet Bey (İNÖNÜ, Edirne)

Maliye Vekili

Hakkı Behiç Bey (BAYIÇ, Denizli)

Ahmet Ferit Bey (TEK, İstanbul)

Maarif Vekili

Rıza Nur Bey (Sinop)

Hamdullah Suphi Bey (TANRIÖVER, Antalya)

II. İCRA VEKİLLERİ HEYETİ (2. T.B.M.M. HÜKÜMETİ)

Fevzi Paşa (Çakmak)

24.01.1921-19.05.1921

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Umuru Şeriye Vekili

Mustafa Fehmi Efendi (GERÇEKER, Bursa)

Dahiliye Umuru Vekili

Refet Bey (BELE, İzmir)

Ata Bey (Niğde)

Adliye Vekili

Celalettin Arif Bey (Erzurum)

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Kastamonu)

Nafia Vekili

Ömer Lütfi Bey (ARGEŞO, Amasya)

Hariciye Vekili

Bekir Sami Bey (KUNDUH, Amasya)

Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekili

Adnan Bey (ADIVAR, İstanbul)

İktisat Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Kastamonu)

Mahmut Celal Bey (BAYAR, Saruhan)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekili

İsmet Bey (İNÖNÜ, Edirne)

Maliye Vekili

Ahmet Ferit Bey (TEK, İstanbul)

Maarif Vekili

Hamdullah Suphi Bey (TANRIÖVER, Antalya)

III. İCRA VEKİLLERİ HEYETİ (3. T.B.M.M. HÜKÛMETİ)

Fevzi Paşa (Çakmak)

19.05.1921-09.07.1922

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Umuru Şeriye Vekili

Mustafa Fehmi Efendi (GERÇEKER, Bursa)

Abdullah Azmi Efendi (TORUN, Eskişehir)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Refet Bey (BELE, İzmir)

Kazım Paşa (ÖZALP, Karesi)

Adliye Vekili

Refik Şevket Bey (İNCE, Saruhan)

Maliye Vekili

Hasan Bey (SAKA, Trabzon)

Hasan Fehmi Bey (ATAÇ, Gümüşhane)

Dahiliye Vekili

Ata Bey (Niğde)

Refet Bey (BELE, İzmir)

Ali Fethi Bey (OKYAR, İstanbul)

Maarif Vekili

Hamdullah Suphi Bey (TANRIÖVER, Antalya)

Vehbi Bey (BOLAK, Karesi)

Nafia Vekili

Ömer Lütfi Bey (ARGEŞO, Amasya)

Hüseyin Rauf Bey (ORBAY, Sivas)

Fevzi Bey (PİRİNÇÇİZADE, Diyarbakır)

Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

Rıza Nur Bey (Sinop)

Hariciye Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Kastamonu)

İktisat Vekili

Mahmut Celal Bey (BAYAR, Saruhan)

Sırrı Bey (DAY, İzmir)

Hasan Bey (SAKA, Trabzon)

IV. İCRA VEKİLLERİ HEYETİ (4. T.B.M.M. HÜKÛMETİ)

Hüseyin Rauf Bey (Orbay)

12.07.1922 – 04.08.1923

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Hüseyin Rauf Bey (ORBAY, Sivas)

Şer’iye Vekili

Abdullah Azmi Efendi (TORUN, Eskişehir)

Mehmet Vehbi Efendi (ÇELİK, Konya)

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Kazım Paşa (ÖZALP, Karesi)

Hariciye Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Kastamonu)

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Edirne)

Maliye Vekili

Hasan Fehmi Bey (ATAÇ, Gümüşhane)

Maarif Vekili

Vehbi Bey (BOLAK, Karesi)

İsmail Safa (ÖZLER, Mersin)

Adliye Vekili

Celalettin Arif Bey (Erzurum)

Rıfat Bey (Karesi)

İktisat Vekili

Mahmut Esat Bey (BOZKURT, İzmir)

Nafia Vekili

Fevzi Bey (PİRİNÇÇİZADE, Diyarbakır)

Reşat Bey (KAYALI, Saruhan)

Sıhhiye Vekili

Fuat Bey (UMAY, Bolu)

Rıza Nur Bey (Sinop)

Dahiliye Vekili

İsmail Safa Bey (ÖZLER, Mersin)

Ali Fethi Bey (OKYAR, İstanbul)

V. İCRA VEKİLLERİ HEYETİ (5. T.B.M.M. HÜKÜMETİ)

Ali Fethi Bey (Okyar)

14.08.1923 – 27.10.1923

İcra Vekilleri Heyeti Reisi

Ali Fethi Bey (OKYAR, İstanbul)

Şer'îye ve Evkaf Vekili

Musa Kazım Efendi (GÖKSU, Konya), 14.08.1923 – 01.09.1923

Mustafa Fevzi Efendi (SARHAN, Saruhan), 01.09.1923 – 27.10.1923

Müdafaa-i Milliye Vekili

Kazım Paşa (ÖZALP, Karesi)

Adliye Vekili

Seyit Bey (İzmir)

Dahiliye Vekili

Ali Fethi Bey (OKYAR, İstanbul)

Hariciye Vekili

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Edirne)

Maliye Vekili

Hasan Fehmi Bey (ATAÇ, Gümüşhane)

Maarif Vekili

İsmail Safa Bey (ÖZLER, Adana)

Nafia Vekili

Fevzi Bey (PİRİNÇÇİZADE, Diyarbakır)

İktisat Vekili

Mahmut Esat Bey (BOZKURT, İzmir), 14.08.1923 – 24.09.1923

Hasan Bey (SAKA, Trabzon), 24.09.1923 – 27.10.1923

Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekili

Rıza Nur Bey (Sinop)

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Reisi

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, Kozan)

Mübadele, İmar ve İskân Vekili

Mustafa Necati Bey (UĞURAL, İzmir), 20.10.1923 – 27.10.1923

1. T.C. HÜKÜMETİ

I. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

30.10.1923-06.03.1924

Başvekil ve Hariciye Vekili

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Şer'îye Vekili

Mustafa Fevzi Efendi (SARHAN, Saruhan)

Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Vekili

Fevzi Paşa (ÇAKMAK, İstanbul)

Dahiliye Vekili

Ahmet Ferit Bey (TEK, Kütahya)

Maliye Vekili

Hasan Fehmi Bey (ATAÇ, Gümüşhane) 30.10.1923-30.12.1923

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı) 02.01.1924-06.03.1924

Müdafaa-i Milliye Vekili

Kâzım Paşa (ÖZALP, Karesi)

İktisat Vekili

Hasan Bey (SAKA, Trabzon)

Adliye Vekili

Seyit Bey (İzmir)

Maarif Vekili

İsmail Safa Bey (ÖZLER, Adana)

Nafia Vekili

Muhtar Bey (CİLLİ, Trabzon) 30.10.1923-19.01.1924

Süleyman Sırrı Bey (İstanbul) 19.01.1924-06.03.1924

Sıhhiye Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

Mübadele, İmar ve İskân Vekili

Mustafa Necati Bey (UĞURAL, İzmir)

25 Nisan 1920 ile 27 Ekim 1923 tarihleri arasında görev yapan Muvakkat İcra Encümeni ve 5. İcra Vekilleri Heyeti ardından ilan edilen Cumhuriyeti takiben hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. 3 Mart 1924'de Hilafetin ve bu nedenle de Şer'iye ve Evkaf Vekaleti'nin ve ayrıca Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Vekaleti'nin kanunla kaldırılması üzerine yeni bir kabine oluşturulması için İnönü başbakanlıktan çekildi.

2. T.C. HÜKÛMETİ

II. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

06.03.1924-22.11.1924

Başvekil ve Hariciye Vekili

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Kâzım Paşa (ÖZALP, Karesi)

Dahiliye Vekili

Ahmet Ferit Bey (TEK, Kütahya)

Maliye Vekili

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı) 06.03.1924-21.05.1924

Recep Bey (PEKER, Kütahya) 21.05.1924-22.11.1924

Ticaret Vekili

Hasan Bey (SAKA, Trabzon)

Ziraat Vekili

Zekai Bey (APAYDIN, Aydın) 06.03.1924-30.08.1924

Şükrü Kaya Bey (KAYA, Menteşe) 30.08.1924-22.11.1924

Adliye Vekili

Mustafa Necati Bey (UĞURAL, İzmir)

Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

Maarif Vekili

Hüseyin Vasıf Bey (ÇINAR, Saruhan)

Nafia Vekili

Süleyman Sırrı Bey (İstanbul)

Mübadele, İmar ve İskân Vekili

Mahmut Celal Bey (BAYAR, İzmir) 06.03.1924-07.07.1924

Refet Bey (CANİTEZ, Bursa) 07.07.1924-22.11.1924

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. Başbakan İnönü'nün istifası nedeni ile hükûmet sona erdi.

3. T.C. HÜKÛMETİ

Okyar Hükûmeti Bakanlar Kurulu

22.11.1924-03.03.1925

Başvekil ve Müdafaa-i Milliye Vekili

Ali Fethi Bey (OKYAR, İstanbul)

Adliye Vekili

Mahmut Esat Bey (BOZKURT, İzmir)

Dahiliye Vekili ve Mübadele, İmar ve İskân Vekaleti Vekili

Recep Bey (PEKER, Kütahya) 22.11.1924-05.01.1925

Cemil Bey (UYBADIN, Tekirdağ) 05.01.1925-03.03.1925

Hariciye Vekili

Şükrü Kaya Bey (KAYA, Menteşe)

Maliye Vekili

Mustafa Abdülhalik Bey, (RENDİ, Çankırı)

Maarif Vekili

Saraçoğlu Şükrü Bey (SARAÇOĞLU, İzmir)

Ziraat Vekili

Hasan Fehmi Bey (ATAÇ, Gümüşhane)

Ticaret Vekili

Ali Cenani Bey (CENANİ, Gaziantep)

Nafia Vekili

Feyzi Bey (PİRİNÇCİZADE, Diyarbakır)

Sıhhiye ve İctimai Muavenet Vekili

Mazhar Bey (GERMEN, Aydın)

Bahriye Vekili

İhsan Bey (ERYAVUZ, Cebelübereket) 30.12.1924 -03.03.1925

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından İstanbul Milletvekili Ali Fethi Okyar'a verildi. Okyar, Şeyh Said ayaklanması sırasında başbakanlıktan istifa etti.

4. T.C. HÜKÛMETİ

III. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

04.03.1925-01.11.1927

Başvekil

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Dahiliye Vekili

Cemil Beyefendi (UYBADIN, Tekirdağ)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü Beyefendi (ARAS, İzmir)

Müdafaa-i Milliye Vekili

Recep Beyefendi (PEKER, Kütahya)

Adliye Vekili

Mahmut Esat Beyefendi (BOZKURT, İzmir)

Nafia Vekili

Süleyman Sırrı Beyefendi (İstanbul) 04.03.1925-14.12.1925

Behiç Bey (ERKİN, İstanbul) 11.01.1926-01.11.1927

Maliye Vekili

Hasan Beyefendi (SAKA, Trabzon) 04.03.1925-13.07.1926

Mustafa Abdülhalik Beyefendi (RENDİ, Çankırı)

13.07.1926-01.11.1927

Maarif Vekili

Hamdullah Suphi Beyefendi (TANRIÖVER, İstanbul)

04.03.1925-20.12.1925

Mustafa Necati Bey (UĞURAL, İzmir) 20.12.1925-01.11.1927

Ticaret Vekili

Ali Cenani Beyefendi (CENANİ, Gaziantep) 04.03.1925-17.05.1926

Mustafa Rahmi Bey (KÖKEN, İzmir) 17.05.1926-01.11.1927

Sıhhiye Vekili

Refik Beyefendi (SAYDAM, İstanbul)

Bahriye Vekili

İhsan Beyefendi (ERYAVUZ, Cebelübereket)

Ziraat Vekili

Sabri Beyefendi (TOPRAK, Saruhan)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. 1927'de yapılan genel seçimler sonunda hükûmet sona erdi

5. T.C. HÜKÜMETİ

IV. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

01.11.1927-27.09.1930

Başvekil

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Adliye Vekili

Mahmut Esat Bey (BOZKURT, İzmir)

Müdafaa-i Milliye Vekili ve Bahriye Vekaleti Vekili

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı)

Dahiliye Vekili

Şükrü Kaya Bey (KAYA, Muğla)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü Bey (ARAS, İzmir)

Maliye Vekili

Saraçoğlu Şükrü Bey (SARAÇOĞLU, İzmir)

Maarif Vekili

Mustafa Necati Bey (UĞURAL, İzmir) 01.11.1927-01.01.1929

İsmet Paşa (İNÖNÜ) Vekâleten 01.01.1929-26.02.1929

Hüseyin Vasıf Bey (ÇINAR, İzmir) 26.02.1929-08.04.1929

Cemal Hüsnü Bey (TARAY, Gümüşhane) 10.04.1929-15.09.1930

Nafia Vekili

Behiç Bey (ERKİN, İstanbul) 01.11.1927-15.10.1928

Recep Bey (PEKER, Kütahya) 15.10.1928-27.09.1930

Ziraat Vekili ve Ticaret Vekaleti Vekili

Mustafa Rahmi Bey (KÖKEN, İzmir) 01.11.1927-19.01.1928

Sıhhiye ve Muavenet-i İctimaiye Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

İktisat Vekili

Mustafa Rahmi Bey (KÖKEN, İzmir) 19.01.1928-28.05.1929

Şakir Bey (KESEBİR, Edirne) 28.05.1929-27.09.1930

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. İnönü'nün başbakanlıktan çekilmesiyle hükûmet sona erdi.

6. T.C. HÜKÛMETİ

V. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

27.09.1930-04.05.1931

Başvekil

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Adliye Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Sinop)

Milli Müdafaa Vekili

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı) 27.09.1930-24.12.1930

Zekai Bey (APAYDIN, Diyarbakır) 26.12.1930-04.05.1931

Dahiliye Vekili

Şükrü Kaya Bey (KAYA, Muğla)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü Bey (ARAS, İzmir)

Maliye Vekili

Saraçoğlu Şükrü Bey (SARAÇOĞLU, İzmir) 27.09.1930-24.12.1930

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı) 24.12.1930-04.05.1931

Maarif Vekili

Esat Bey (SAGAY, Bursa)

Nafia Vekili

Zekai Bey (APAYDIN, Diyarbakır) 27.09.1930-26.12.1930

Hilmi Bey (URAN, Adana) 26.12.1930-04.05.1931

İktisat Vekili

Mustafa Şeref Bey (ÖZKAN, Burdur)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. 1931'de yapılan genel seçimler sonunda hükûmet sona erdi.

7. T.C. HÜKÛMETİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

VI. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

04.05.1931-01.03.1935

Başvekil

İsmet Paşa (İNÖNÜ, Malatya)

Adliye Vekili

Yusuf Kemal Bey (TENGİRŞENK, Sinop) 04.05.1931-23.05.1933

Saraçoğlu Şükrü Bey (SARAÇOĞLU, İzmir) 23.05.1933-01.03.1935

Milli Müdafaa Vekili

Zekai Bey (APAYDIN, Diyarbakır)

Dahiliye Vekili

Şükrü Kaya Bey (KAYA, Muğla)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü Bey (ARAS, İzmir)

Maliye Vekili

Mustafa Abdülhalik Bey (RENDİ, Çankırı) 04.05.1931-03.02.1934

Fuat Beyefendi (AĞRALI, Elazığ) 03.02.1934-01.03.1935

Maarif Vekili

Esat Bey (SAGAY, Bursa) 04.05.1931-19.09.1932

Reşit Galip Bey (Aydın) 19.09.1932-13.08.1933

Refik Bey (İstanbul) Vekâleten 13.08.1933-27.10.1933

Yusuf Hikmet Bey (BAYUR, Manisa) 27.10.1933-09.07.1934

Zeynel Abidin Bey (ÖZMEN, Aydın) 09.07.1934-01.03.1935

Nafia Vekili

Hilmi Bey (URAN, Adana) 04.05.1931-26.10.1933

Fuat Bey (Elazığ) 26.10.1933-03.02.1934

Ali Bey (ÇETİNKAYA, Afyonkarahisar) 16.02.1934-01.03.1935

İktisat Vekili

Mustafa Şeref Bey (ÖZKAN, Burdur) 04.05.1931-09.09.1932

Mahmut Celal Bey (BAYAR, İzmir) 09.09.1932-01.03.1935

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Refik Bey (SAYDAM, İstanbul)

Ziraat Vekili

Muhlis Bey (ERKMEN, Kütahya) 31.12.1931-01.03.1935

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana Bey (TARHAN, İstanbul) 31.12.1931-01.03.1935

Genel seçimler sonucu oluşan yeni parlamentoda hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. 1935'te yapılan genel seçimler sonunda hükûmet sona erdi.

8. T.C. HÜKÛMETİ

VII. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

01.03.1935-25.10.1937

Başvekil

İsmet İNÖNÜ (Malatya)

Adliye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Milli Müdafaa Vekili

Kâzım ÖZALP (Balıkesir)

Dahiliye Vekili

Şükrü KAYA (Muğla)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü ARAS (İzmir)

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Maarif Vekili

Zeynel Abidin ÖZMEN (Aydın) 01.03.1935-10.06.1935

Saffet ARIKAN (Erzincan) 10.06.1935-25.10.1937

Nafia Vekili

Ali ÇETİNKAYA (Afyonkarahisar)

İktisat Vekili

Mahmut Celal BAYAR (İzmir)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Refik SAYDAM (İstanbul)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana TARHAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Muhlis ERKMEN (Kütahya) 01.03.1935-10.06.1937

Şakir KESEBİR (Tekirdağ) 10.06.1937-25.10.1937

Seçimler sonucu oluşan yeni parlamentoda hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. 20.09.1937'de 45 gün izin alarak başbakanlıktan ayrılan İnönü daha sonra istifa ederek görevden ayrıldı.

9. T.C. HÜKÛMETİ

I. Bayar Hükûmeti Bakanlar Kurulu

25.10.1937-11.11.1938

Başvekil

Mahmut Celal BAYAR (İzmir)

Adliye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Milli Müdafaa Vekili

Kâzım ÖZALP (Balıkesir)

Dahiliye Vekili

Şükrü KAYA (Muğla)

Hariciye Vekili

Tevfik Rüştü ARAS (İzmir)

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Maarif Vekili

Saffet ARIKAN (Erzincan)

Nafia Vekili

Ali ÇETİNKAYA (Afyonkarahisar)

İktisat Vekili

Şakir KESEBİR (Tekirdağ)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana TARHAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Şakir KESEBİR (Tekirdağ) Vekaleten 25.10.1937-12.04.1938

Faik KURDOĞLU (Manisa) 12.04.1938-11.11.1938

20.09.1937'de İsmet İnönü'nün 45 gün izin alarak başbakanlıktan ayrılması üzerine Başbakan Vekilliğine getirilen Mahmut Celâl Bayar, İnönü'nün istifası ile boşalan başbakanlığa, Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından atandı. Atatürk'ün ölümü üzerine İnönü cumhurbaşkanı seçildi. Yeni hükûmetin kurulması için Bayar istifa etti.

10. T.C. HÜKÛMETİ

II. Bayar Hükûmeti Bakanlar Kurulu

11.11.1938-25.01.1939

Başvekil

Mahmut Celal BAYAR (İzmir)

Adliye Vekili

Hilmi URAN (Seyhan) 11.11.1938-03.01.1939

Tevfik Fikret SILAY (Konya) 03.01.1939-25.01.1939

Milli Müdafaa Vekili

Kâzım ÖZALP (Balıkesir) 11.11.1938-17.01.1939

Naci TINAZ (Bursa) 17.01.1939-25.01.1939

Dahiliye Vekili

Refik SAYDAM (İstanbul)

Hariciye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Maarif Vekili

Saffet ARIKAN (Erzincan) 11.11.1938-28.12.1938

Hasan Ali YÜCEL (İzmir) 28.12.1938-25.01.1939

Nafia Vekili

Ali ÇETİNKAYA (Afyonkarahisar)

İktisat Vekili

Şakir KESEBİR (Tekirdağ) 11.11.1938-28.12.1938

Hüsnü ÇAKIR (İzmir) 28.12.1938-25.01.1939

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana TARHAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Faik KURDOĞLU (Manisa)

Hükûmeti kuma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İzmir Milletvekili Mahmut Celal Bayar'a verildi. Bayar'ın başbakanlıktan çekilmesiyle hükûmet sona erdi.

11. T.C. HÜKÛMETİ

I. Saydam Hükûmeti Bakanlar Kurulu

25.01.1939-03.04.1939

Başvekil

Refik SAYDAM (İstanbul)

Adliye Vekili

Tevfik Fikret SILAY (Konya)

Milli Müdafaa Vekili

Naci TINAZ (Bursa)

Dahiliye Vekili

Faik ÖZTRAK (Tekirdağ)

Hariciye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Nafia Vekili

Ali ÇETİNKAYA (Afyonkarahisar)

Maarif Vekili

Hasan Ali YÜCEL (İzmir)

İktisat Vekili

Hüsnü ÇAKIR (İzmir)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana TARHAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Muhlis ERKMEN (Kütahya)

Celal Bayar'ın istifasından sonra hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İstanbul Milletvekili Refik Saydam'a verildi. Hükûmet, 1939'da yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

12. T.C. HÜKÛMETİ

II. Saydam Hükûmeti Bakanlar Kurulu

03.04.1939-09.07.1942

Başvekil

Refik SAYDAM (İstanbul)

Adliye Vekili

Tevfik Fikret SILAY (Konya) 03.04.1939-26.05.1939

Ali Fethi OKYAR (Bolu) 26.05.1939-12.03.1941

Hasan MENEMENCİOĞLU (Mardin) 12.03.1941-09.07.1942

Milli Müdafaa Vekili

Naci TINAZ (Bursa) 03.04.1939-04.04.1940

Saffet ARIKAN (Erzincan) 04.04.1940-12.11.1941

Ali Rıza ARTUNKAL (Manisa) 12.11.1941-09.07.1942

Dahiliye Vekili

Faik ÖZTRAK (Tekirdağ) 03.04.1939-06.05.1942

Ahmet Fikri TÜZER (Erzurum) 06.05.1942-09.07.1942

Hariciye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Maarif Vekili

Hasan Ali YÜCEL (İzmir)

Nafia Vekili

Ali Fuat CEBESÖY (Konya)

İktisat Vekili

Hüsnü ÇAKIR (Samsun) 03.04.1939-01.08.1941

Sırrı DAY (Trabzon) 01.08.1941-09.07.1942

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Ali Rana TARHAN (İstanbul) 03.04.1939-26.05.1939

Raif KARADENİZ (Trabzon) 26.05.1939-09.07.1942

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ziraat Vekili

Muhlis ERKMEN (Kütahya)

Muhabere ve Münakalat Vekili

Ali ÇETİNKAYA (Afyonkarahisar) 03.04.1939-20.02.1940

Cevdet Kerim İNCEDAYI (Sinop) 20.02.1940-12.11.1941

Fahri ENGİN (Samsun) 12.11.1941-09.07.1942

Ticaret Vekili

Cezmi ERÇİN (Antalya) 03.04.1939-31.10.1939

Nazmi TOPÇUOĞLU (Aydın) 31.10.1939-26.11.1940

Mümtaz ÖKMEN (Ankara) 26.11.1940-09.07.1942

Seçimler sonrası oluşan yeni parlamentoda hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İstanbul Milletvekili Refik Saydam'a verildi. Refik Saydam'ın vefatı sebebiyle hükûmet sona erdi.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

13. T.C. HÜKÛMETİ
I. Saraçoğlu Hükûmeti Bakanlar Kurulu
09.07.1942-09.03.1943

Başvekil

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Adliye Vekili

Hasan MENEMENCİOĞLU (Mardin)

Milli Müdafaa Vekili

Ali Rıza ARTUNKAL (Manisa)

Dahiliye Vekili

Ali Fikri TÜZER (Erzurum) 09.07.1942-17.08.1942

Recep PEKER (Kütahya) 17.08.1942-09.03.1943

Hariciye Vekili

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir) Vekâleten 09.07.1942-12.08.1942

Numan MENEMENCİOĞLU (İstanbul) 12.08.1942-09.03.1943

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ)

Nafia Vekili

Ali Fuat CEBESÖY (Konya)

Maarif Vekili

Hasan Ali YÜCEL (İzmir)

İktisat Vekili

Sırrı DAY (Trabzon)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Raif KARADENİZ (Trabzon)

Ziraat Vekili

Şevket Raşit HATİPOĞLU (Afyonkarahisar)

Münakalat Vekili

Fahri ENGİN (Samsun)

Ticaret Vekili

Behçet UZ (Denizli)

Refik Saydam'ın vefatı sebebiyle Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İzmir Milletvekili Şükrü Saraçoğlu'na verildi. Hükûmet 1943'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

14. T.C. HÜKÛMETİ

II. Saraçoğlu Hükûmeti Bakanlar Kurulu

09.03.1943-07.08.1946

Başvekil

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir)

Adliye Vekili

Ali Rıza TÜREL (Konya) 09.03.1943-06.04.1946

Mümtaz ÖKMEN (Ankara) 06.04.1946-07.08.1946

Milli Müdafaa Vekili

Ali Rıza ARTUNKAL (Manisa)

Dahiliye Vekili

Recep PEKER (Kütahya) 09.03.1943-20.05.1943

Hilmi URAN (Seyhan) 20.05.1943-07.08.1946

Hariciye Vekili

Numan MENEMENCİOĞLU (İstanbul) 09.03.1943-15.06.1944

Şükrü SARAÇOĞLU (İzmir) Vekâleten 15.06.1944-13.09.1944

Hasan SAKA (Trabzon) 13.09.1944-07.08.1946

Maliye Vekili

Fuat AĞRALI (Elazığ) 09.03.1943-13.09.1944

Nurullah Esat SÜMER (Malatya) 13.09.1944-07.08.1946

Maarif Vekili

Hasan Ali YÜCEL (İzmir)

Nafia Vekili

Sırrı DAY (Trabzon)

İktisat Vekili

Fuat SİRMEN (Rize)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Hulusi ALATAŞ (Aydın) 09.03.1943-18.01.1945

Sadi KONUK (Bursa) 18.01.1945-07.08.1946

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Suat Hayri ÜRGÜPLÜ (Kayseri) 09.03.1943-13.02.1946

Tahsin ÇOŞKAN (Kastamonu) 19.02.1946-07.08.1946

Ziraat Vekili

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Şevket Raşit HATİPOĞLU (Manisa)

Münakalat Vekili

Ali Fuat CEBESÖY (Konya)

Ticaret Vekili

Celal Sait SİREN (Bolu) 09.03.1943-31.05.1945

Raif KARADENİZ (Trabzon) 31.05.1945-07.08.1946

Çalışma Vekili

Sadi IRMAK (Konya) 07.06.1945-07.08.1946

Seçimler sonucu Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İzmir Milletvekili Şükrü Saraçoğlu'na verildi. 1946'da yapılan genel seçimler nedeniyle hükûmet sona erdi.

15. T.C. HÜKÛMETİ

Peker Hükûmeti Bakanlar Kurulu

07.08.1946-10.09.1947

Başbakan

Recep PEKER (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Mümtaz ÖKMEN (Ankara) 19.09.1946-10.09.1947

Devlet Bakanı

Mustafa Abdülhalik RENDA (Çankırı) 19.09.1946-10.09.1947

Adalet Bakanı

Mümtaz ÖKMEN (Ankara) 07.08.1946-19.09.1946

Şinasi DEVRİN (Zonguldak) 19.09.1946-10.09.1947

Milli Savunma Bakanı

Cemil Cahit TOYDEMİR (İstanbul) 07.08.1946-05.09.1947

Münir BİRSEL (İzmir) 05.09.1947-10.09.1947

İçişleri Bakanı

Şükrü SÖKMENSÜER (Gümüşhane) 07.08.1946-05.09.1947

Münir Hüsrev GÖLE (Erzurum) 05.09.1947-10.09.1947

Dışişleri Bakanı

Hasan SAKA (Trabzon)

Maliye Bakanı

Halit Nazmi KEŞMİR (Tokat)

Milli Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin SİRER (Sivas)

Bayındırlık Bakanı

Cevdet Kerim İNCEDAYI (Sinop)

Ekonomi Bakanı

Tahsin Bekir BALTA (Rize) 07.08.1946-05.09.1947

Cavit EKİN (Diyarbakır) 05.09.1947-10.09.1947

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Behçet UZ (Denizli)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Tahsin ÇOŞKAN (Kastamonu)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Tarım Bakanı

Faik KURDOĞLU (Manisa) 07.08.1946-05.09.1947

Şevket ADALAN (İzmir) 05.09.1947-10.09.1947

Ulaştırma Bakanı

Şükrü KOÇAK (Erzurum)

Ticaret Bakanı

Atıf İNAN (İzmir) 07.08.1946-05.09.1947

Çalışma Bakanı

Sadi IRMAK (Konya) 07.08.1946-05.09.1947

Tahsin Bekir BALTA (Rize) 05.09.1947-10.09.1947

Seçimler sonrası oluşan yeni parlamentoda Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından İstanbul Milletvekili Recep Peker'e verildi. Muhaliflerinin, artan baskısı sonucu Peker sağlık problemlerini sebep göstererek istifa etti.

16. T.C. HÜKÛMETİ

I. Saka Hükûmeti Bakanlar Kurulu

10.09.1947-10.06.1948

Başbakan

Hasan SAKA (Trabzon)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

Devlet Bakanı

Mustafa Abdülhalik RENDA (Çankırı) 10.09.1947-20.02.1948

Adalet Bakanı

Şinasi DEVRİN (Zonguldak)

Milli Savunma Bakanı

Münir BİRSEL (İzmir) 10.09.1947-07.06.1948

İçişleri Bakanı

Münir Hüsrev GÖLE (Erzurum)

Dışişleri Bakanı

Necmettin SADAK (Sivas)

Maliye Bakanı

Halit Nazmi KEŞMİR (Tokat) 10.09.1947-27.03.1948

Şevket ADALAN (İzmir) 27.03.1948-10.06.1948

Milli Eğitim Bakanı

Reşat Şemsettin SİRER (Sivas)

Bayındırlık Bakanı

Kasım GÜLEK (Seyhan)

Ekonomi Bakanı

Cavit EKİN (Diyarbakır)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Behçet UZ (Denizli)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Şevket ADALAN (İzmir) 10.09.1947-27.03.1948

Şevket ADALAN (İzmir) Vekâleten 27.03.1948-10.06.1948

Tarım Bakanı

Tahsin ÇOŞKAN (Kastamonu)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ulaştırma Bakanı

Şükrü KOÇAK (Erzurum)

Ticaret Bakanı

Mahmut Nedim GÜNDÜZALP (Edirne)

Çalışma Bakanı

Tahsin Bekir BALTA (Rize)

Peker'in istifasının ardından Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından Trabzon Milletvekili Hasan Saka'ya verildi. Muhalefete gereğinden fazla ödün vermekle suçlandı ve görevinden istifa etti.

17. T.C. HÜKÛMETİ

II. Saka Hükûmeti Bakanlar Kurulu

10.06.1948-16.01.1949

Başbakan

Hasan SAKA (Trabzon)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Faik Ahmet BARUTÇU (Trabzon)

Devlet Bakanı

Ali Rıza ERTEN (Mardin) 13.01.1949-16.01.1949

Adalet Bakanı

Fuat SİRMEN (Rize)

Milli Savunma Bakanı

Hüsnü ÇAKIR (Samsun)

İçişleri Bakanı

Münir Hüsrev GÖLE (Erzincan)

Dışişleri Bakanı

Necmettin SADAK (Sivas)

Maliye Bakanı

Şevket ADALAN (İzmir)

Milli Eğitim Bakanı

Tahsin BANGUOĞLU (Bingöl)

Bayındırlık Bakanı

Nihat ERİM (Kocaeli)

Ekonomi Bakanı

Cavit EKİN (Diyarbakır)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemali BAYAZIT (Maraş)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Emin ERİŞİRGİL (Zonguldak)

Tarım Bakanı

Cavit ORAL (Seyhan)

Ulaştırma Bakanı

Kasım GÜLEK (Seyhan)

Ticaret Bakanı

Cemil Said BARLAS (Gaziantep)

Çalışma Bakanı

Tahsin Bekir BALTA (Rize)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından yeniden Trabzon Milletvekili Hasan Saka'ya verildi. Saka eleştirilere uğrayınca görevinden istifa etti.

18. T.C. HÜKÛMETİ

Günaltay Hükûmeti Bakanlar Kurulu

16.01.1949-22.05.1950

Başbakan

Şemsettin GÜNALTAY (Sivas)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Nihat ERİM (Kocaeli)

Devlet Bakanı

Nurullah Esat SÜMER (Antalya) 16.01.1949-07.06.1949

Cemil Said BARLAS (Gaziantep) 07.06.1949-22.05.1950

Adalet Bakanı

Fuat SİRMEN (Rize)

Milli Savunma Bakanı

Hüsnü ÇAKIR (Samsun)

İçişleri Bakanı

Emin ERİŞİRGİL (Zonguldak)

Dışişleri Bakanı

Necmettin SADAK (Sivas)

Maliye Bakanı

İsmail Rüştü AKSAL (Kocaeli)

Milli Eğitim Bakanı

Tahsin BANGUOĞLU (Bingöl)

Bayındırlık Bakanı

Şevket ADALAN (İzmir)

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

Cemil Said BARLAS (Gaziantep) 16.01.1949-07.06.1949

Vedat DİCLELİ (Diyarbakır) 07.06.1949-22.05.1950

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemali BAYAZIT (Maraş)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Fazıl Şerafettin BÜRGE (Kocaeli)

Tarım Bakanı

Cavit ORAL (Seyhan)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ulaştırma Bakanı

Kemal SATIR (Seyhan)

Çalışma Bakanı

Reşat Şemsettin SİRER (Sivas)

İşletmeler Bakanı

Münir BİRSEL (İzmir) 07.06.1949-22.05.1950

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından Sivas Milletvekili Şemsettin Günlaltay'a verildi. Hükûmet 1950'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

19. T.C. HÜKÛMETİ

I. Menderes Hükûmeti Bakanlar Kurulu

22.05.1950-09.03.1951

Başbakan

Adnan MENDERES (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 05.06.1950-09.03.1951

Devlet Bakanı

Fevzi Lütüfî KARAOSMANOĞLU (Manisa) 10.07.1950-09.03.1951

Adalet Bakanı

Halil ÖZYÖRÜK (İzmir)

Milli Savunma Bakanı

Refik Şevket İNCE (Manisa)

İçişleri Bakanı

Rüknettin NASUHOĞLU (Edirne)

Dışişleri Bakanı

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul)

Maliye Bakanı

Halil AYAN (Bursa) 22.05.1950-14.12.1950

Hasan POLATKAN (Eskişehir) 14.12.1950-09.03.1951

Milli Eğitim Bakanı

Avni BAŞMAN (İzmir) 22.05.1950-03.08.1950

Tevfik İLERİ (Samsun) 11.08.1950-09.03.1951

Bayındırlık Bakanı

Fahri BELEN (Bolu) 22.05.1950-28.10.1950

Hasan POLATKAN (Eskişehir) Vekâleten 28.10.1950-14.12.1950

Kemal ZEYTİNOĞLU (Eskişehir) 22.12.1950-09.03.1951

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

Zühtü Hilmi VELİBEŞE (İzmir)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Nihat Reşat BELGER (İstanbul) 22.05.1950-19.09.1950

Ekrem Hayri ÜSTÜNDAĞ (İzmir) 19.09.1950-09.03.1951

Gümrük ve Tekel Bakanı

Nuri ÖZSAN (Muğla)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Tarım Bakanı

Nihat EĞRİBOZ (Çanakkale)

Ulaştırma Bakanı

Tevfik İLERİ (Samsun) 22.05.1950-11.08.1950

Seyfi KURTBEK (Ankara) 11.08.1950-09.03.1951

Çalışma Bakanı

Hasan POLATKAN (Eskişehir) 22.05.1950-14.12.1950

Ahmet Hulusi KÖYMEN (Bursa) 22.12.1950-09.03.1951

İşletmeler Bakanı

Muhlis ETE (Ankara)

Genel seçimler sonunda Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'e verildi. Menderes günün şartlarına göre yeni bir kabine kurmak için istifa etti.

20. T.C. HÜKÛMETİ

II. Menderes Hükûmeti Bakanlar Kurulu

09.03.1951-17.05.1954

Başbakan

Adnan MENDERES (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 09.03.1951-05.11.1952

Devlet Bakanı

Fethi ÇELİKBAŞ (Burdur) 08.04.1953-28.05.1953

Devlet Bakanı

Refik Şevket İNCE (Manisa) 09.03.1951-30.03.1951

Fevzi Lütfi KARAOSMANOĞLU (Manisa) 18.06.1951-02.12.1951

Fevzi Lütfi KARAOSMANOĞLU (Manisa) Vekâleten

28.12.1951-07.04.1952

Muammer ALAKANT (Zonguldak) 23.06.1952-08.04.1953

Celal YARDIMCI (Ağrı) 08.04.1953-17.05.1954

Adalet Bakanı

Rüknettin NASUHİOĞLU (Edirne) 09.03.1951-07.11.1952

Osman Şevki ÇİÇEKDAĞ (Ankara) 07.11.1952-17.05.1954

Milli Savunma Bakanı

Hulusi KÖYMEN (Bursa) 09.03.1951-04.11.1952

Seyfi KURTBEK (Ankara) 04.11.1952-28.07.1953

Kenan YILMAZ (Bursa) 28.07.1953-17.05.1954

İçişleri Bakanı

Halil ÖZYÖRÜK (İzmir) 09.03.1951-20.10.1951

Fevzi Lütfi KARAOSMANOĞLU (Manisa) Vekâleten

20.10.1951-02.12.1951

Fevzi Lütfi KARAOSMANOĞLU (Manisa) 02.12.1951-07.04.1952

Adnan MENDERES (İstanbul) Vekâleten 07.04.1952-.01.08.1952

Etem MENDERES (Aydın) 01.08.1952-17.05.1954

Dışişleri Bakanı

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul)

Maliye Bakanı

Hasan POLATKAN (Eskişehir)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Milli Eğitim Bakanı

Tevfik İLERİ (Samsun) 09.03.1951-08.04.1953

Rıfkı Salim BURÇAK (Erzurum) 08.04.1953-17.05.1954

Bayındırlık Bakanı

Kemal ZEYTİNOĞLU (Eskişehir)

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

Muhlis ETE (Ankara) 09.03.1951-23.06.1952

Enver GÜRELİ (Balıkesir) 23.06.1952-26.05.1953

Fethi ÇELİKBAŞ (Burdur) 28.05.1953-17.05.1954

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Ekrem Hayri ÜSTÜNDAĞ (İzmir)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Rıfkı Salim BURÇAK (Erzurum) 09.03.1951-26.10.1951

Nuri ÖZSAN (Muğla) Vekâleten 26.10.1951-02.12.1951

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir) 02.12.1951-18.09.1952

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir) Vekâleten 18.09.1952-08.04.1953

Emin KALAFAT (Çanakkale) 08.04.1953-17.05.1954

Tarım Bakanı

Nedim ÖKMEN (Maraş)

Ulaştırma Bakanı

Seyfi KURTBEK (Ankara) 09.03.1951-04.11.1952

Yümnü ÜRESİN (Bilecik) 05.11.1952-17.05.1954

Çalışma Bakanı

Nuri ÖZSAN (Muğla) 09.03.1951-05.11.1952

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 05.11.1952-08.04.1953

Hayrettin ERKMEN (Giresun) 08.04.1953-17.05.1954

İşletmeler Bakanı

Hakkı GEDİK (Kütahya) 09.03.1951-12.12.1951

Nuri ÖZSAN (Muğla) Vekâleten 12.12.1951-18.09.1952

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir) 18.09.1952-17.05.1954

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'e verildi. Hükûmet, 1954'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

21. T.C. HÜKÜMETİ

III. Menderes Hükûmeti Bakanlar Kurulu

17.05.1954-09.12.1955

Başvekil

Adnan MENDERES (İstanbul)

Devlet Vekili ve Başvekil Yardımcısı

Fatin Rüştü ZORLU (Çanakkale) 17.05.1954-29.07.1955

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul) 29.07.1955-09.12.1955

Devlet Vekili

Mükerrem SAROL (İstanbul) 17.05.1954-12.10.1955

Devlet Vekili

Osman KAPANİ (İzmir) 17.05.1954-15.09.1955

Etem MENDERES (Aydın) 15.09.1955-30.09.1955

Fahrettin ULAŞ (İstanbul) 30.09.1955-09.12.1955

Devlet Vekili

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul) 15.04.1955-29.07.1955

Adliye Vekili

Osman Şevki ÇİÇEKDAĞ (Ankara)

Milli Müdafaa Vekili

Etem MENDERES (Aydın) 17.05.1954-15.09.1955

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul) Vekâleten 15.09.1955-09.12.1955

Dahiliye Vekili

Namık GEDİK (Aydın) 17.05.1954-10.09.1955

Etem MENDERES (Aydın) 30.09.1955-09.12.1955

Hariciye Vekili

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul) 17.05.1954-15.04.1955

Adnan MENDERES (İstanbul) Vekâleten 15.04.1955-29.07.1955

Fatin Rüştü ZORLU (Çanakkale) Vekâleten 29.07.1955-.09.12.1955

Maliye Vekili

Hasan POLATKAN (Eskişehir)

Maarif Vekili

Celal YARDIMCI (Ağrı)

Nafia Vekili

Kemal ZEYTİNOĞLU (Eskişehir)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

İktisat ve Ticaret Vekili

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir)

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Behçet UZ (İzmir)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Emin KALAFAT (Çanakkale)

Ziraat Vekili

Nedim ÖKMEN (Maraş)

Münakalat Vekili

Muammer ÇAVUŞOĞLU (İzmir)

Çalışma Vekili

Hayrettin ERKMEN (Giresun)

İşletmeler Vekili

Fethi ÇELİKBAŞ (Burdur) 17.05.1954-06.12.1954

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 06.12.1954-09.12.1955

Genel seçimler sonrasında Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'e verildi. Menderes, Demokrat Parti grubundaki reform isteklerinden kaynaklanan huzursuzluk nedeniyle istifa etti.

22. T.C. HÜKÛMETİ

IV. Menderes Hükûmeti Bakanlar Kurulu

09.12.1955-25.11.1957

Başvekil

Adnan MENDERES (İstanbul)

Devlet Vekili

Mehmet Cemil BENGÜ (Ordu)

Devlet Vekili

Şemi ERGİN (Manisa) 09.12.1955-28.07.1957

Fatin Rüştü ZORLU (Çanakkale) 28.07.1957-25.11.1957

Devlet Vekili

Emin KALAFAT (Çanakkale)

Devlet Vekili

Celal YARDIMCI (Ağrı)

Adliye Vekili

Hüseyin Avni GÖKTÜRK (Niğde)

Milli Müdafaa Vekili

Şemi ERGİN (Manisa) Vekâleten 19.12.1955-28.07.1957

Şemi ERGİN (Manisa) 28.07.1957-25.11.1957

Dahiliye Vekili

Etem MENDERES (Aydın) 09.12.1955-12.10.1956

Hüseyin Avni GÖKTÜRK (Niğde) Vekâleten 12.10.1956-22.12.1956

Namık GEDİK (Aydın) 22.12.1956-25.11.1957

Hariciye Vekili

Fuat KÖPRÜLÜ (İstanbul) 09.12.1955-20.06.1956

Etem MENDERES (Aydın) Vekâleten 20.06.1956-25.11.1957

Maliye Vekili

Nedim ÖKMEN (Maraş) 09.12.1955-23.08.1956

Adnan MENDERES (İstanbul) Vekâleten 23.08.1956-01.12.1956

Hasan POLATKAN (Eskişehir) 01.12.1956-25.11.1957

Maarif Vekili

Ahmet ÖZEL (Sivas) 09.12.1955-12.04.1957

Tevfik İLERİ (Samsun) 12.04.1957-25.11.1957

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Nafia Vekili

Muammer ÇAVUŞOĞLU (İzmir) 9.12.1955-12.10.1956

Etem MENDERES (Aydın) 12.10.1956-25.11.1957

İktisat ve Ticaret Vekili

Fahrettin ULAŞ (İstanbul) 9.12.1955-13.04.1956

Zeyyat MANDALİNCİ (Muğla) 7.05.1956-28.11.1956

Abdullah AKER (İzmir) 28.11.1956-25.11.1957

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Nafiz KÖREZ (Manisa)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Hadi HÜSMAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Esat BUDAKOĞLU (Balıkesir)

Münakalat Vekili

Arif DEMİRER (Afyonkarahisar)

Çalışma Vekili

Mümtaz TARHAN (Ankara) 09.12.1955-01.11.1957

İşletmeler Vekili

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 09.12.1955-28.06.1957

Sanayi Vekili

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 28.06.1957-25.11.1957

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'e verildi. 1957'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

23. T.C. HÜKÜMETİ

V. Menderes Hükûmeti Bakanlar Kurulu
25.11.1957-27.05.1960

Başvekil

Adnan MENDERES (İstanbul)

Devlet Vekili ve Başvekil Yardımcısı

Tevfik İLERİ (Samsun) 25.11.1957-19.01.1958

Devlet Vekili ve Başvekil Yardımcısı

Medeni BERK (Niğde) 11.12.1959-27.05.1960

Devlet Vekili

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 08.02.1958-24.10.1958

Devlet Vekili

Haluk ŞAMAN (Bursa) 04.09.1958-11.06.1959

Devlet Vekili

Emin KALAFAT (Çanakkale) 25.11.1957-04.09.1958

Abdullah AKER (İzmir) 04.09.1958-11.12.1959

Devlet Vekili

Muzaffer KURBANOĞLU (Manisa) 25.11.1957-01.09.1959

İzzet AKÇAL (Rize) 01.09.1959-27.05.1960

Adliye Vekili

Esat BUDAKOĞLU (Balıkesir) 25.11.1957-03.04.1960

Celal YARDIMCI (Ağrı) 03.04.1960-27.05.1960

Milli Müdafaa Vekili

Şemi ERGİN (Manisa) 25.11.1957-19.01.1958

Etem MENDERES (Aydın) 19.01.1958-27.05.1960

Dahiliye Vekili

Namık GEDİK (Aydın)

Hariciye Vekili

Fatin Rüştü ZORLU (Çanakkale)

Maliye Vekili

Hasan POLATKAN (Eskişehir)

Maarif Vekili

Celal YARDIMCI (Ağrı) 25.11.1957-23.05.1959

Tevfik İLERİ (Samsun) Vekâleten 23.05.1959-07.12.1959

Atıf BENDERLİOĞLU (Yozgat) 07.12.1959-27.05.1960

Nafia Vekili

Etem MENDERES (Aydın) 25.11.1957-19.01.1958

Tevfik İLERİ (Samsun) 19.01.1958-27.05.1960

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Ticaret Vekili

Abdullah AKER (İzmir) 25.11.1957-04.09.1958

Hayrettin ERKMEN (Giresun) 04.09.1958-27.05.1960

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili

Lütfi KIRDAR (İstanbul)

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Hadi HÜSMAN (İstanbul)

Ziraat Vekili

Nedim ÖKMEN (Gaziantep)

Münakalat Vekili

Fevzi UÇANER (İzmir) 25.11.1957-18.09.1958

Muzaffer KURBANOĞLU (Manisa) Vekâleten 18.09.1958-01.09.1959

Muzaffer KURBANOĞLU (Manisa) 01.09.1959-07.12.1959

Şemi ERGİN (Manisa) 07.12.1959-27.05.1960

Çalışma Vekili

Hayrettin ERKMEN (Giresun) 25.11.1957-04.09.1958

Haluk ŞAMAN (Bursa) Vekâleten 04.09.1958-11.06.1959

Haluk ŞAMAN (Bursa) 11.06.1959-27.05.1960

Sanayi Vekili

Samet AĞAOĞLU (Manisa) 25.11.1957-08.02.1958

Abdullah AKER (İzmir) Vekâleten 08.02.1958-10.05.1958

Sıtkı YIRCALI (Manisa) Vekâleten 10.05.1958-10.07.1958

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir) 10.07.1958-01.09.1958

Sebati ATAMAN (Zonguldak) Vekâleten 03.10.1958-11.12.1959

Sebati ATAMAN (Zonguldak) 11.12.1959-27.05.1960

Basın - Yayın ve Turizm Vekili

Sıtkı YIRCALI (Balıkesir) 25.11.1957-10.07.1958

Server SOMUNCUOĞLU (Sinop) 10.07.1958-18.02.1959

Abdullah AKER (İzmir) Vekâleten 18.02.1959-14.11.1959

Haluk ŞAMAN (Bursa) Vekâleten 14.11.1959-27.05.1960

İmar ve İskân Vekili

Medeni BERK (Niğde) 25.11.1957-11.12.1959

Hayrettin ERKMEN (Giresun) Vekâleten 11.12.1959-27.05.1960

Koordinasyon Vekili

Sebati ATAMAN (Zonguldak) 10.07.1958-11.12.1959

Abdullah AKER (İzmir) 11.12.1959-27.05.1960

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Celal Bayar tarafından İstanbul Milletvekili Adnan Menderes'e verildi. Hükûmet, 27 Mayıs 1960'da askeri müdahaleyle sona erdi.

24. T.C. HÜKÛMETİ

I. Gürsel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

30.05.1960-05.01.1961

Başvekil ve Milli Müdafaa Vekili

Cemal GÜRSEL

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Fahri ÖZDİLEK 21.10.1960-05.01.1961

Devlet Vekili

Amil ARTUS 30.05.1960-26.08.1960

Nasır ZEYTİNOĞLU 05.09.1960-05.01.1961

Devlet Vekili

Şefik İNAN 30.05.1960-26.08.1960

Hayri MUMCUOĞLU 05.09.1960-05.01.1961

Adliye Vekili

Abdullah Pulat GÖZÜBÜYÜK 30.05.1960-26.08.1960

Amil ARTUS 26.08.1960-05.01.1961

Dahiliye Vekili

Muharrem İhsan KIZILOĞLU

Hariciye Vekili

Selim SARPER

Maliye Vekili

Ekrem ALİCAN 30.05.1960-26.12.1960

Kemal KURDAŞ 26.12.1960-05.01.1961

Maarif Vekili

Fehmi YAVUZ 30.05.1960-26.08.1960

Bedrettin TUNCEL 08.09.1960-05.01.1961

Milli Müdafaa Vekili

Fahri ÖZDİLEK 04.06.1960-21.10.1960

Hüseyin ATAMAN 21.10.1960-05.01.1961

Nafia Vekili

Daniş KOPER 30.05.1960-26.08.1960

Sıtkı ULAY 26.08.1960-10.09.1960

Mukbil GÖKDOĞAN 10.09.1960-05.01.1961

Ticaret Vekili

Cihat İREN 30.05.1960-26.08.1960

Mehmet BAYDUR 05.09.1960-05.01.1961

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili

Nusret KARASU 30.05.1960-26.08.1960

Ragıp ÜNER 05.09.1960-05.01.1961

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Fethi AŞKIN

Ziraat Vekili

Feridun ÜSTÜN 30.05.1960-26.08.1960

Osman TOSUN 26.08.1960-05.01.1961

Münakalat Vekili

Sıtkı ULAY

Çalışma Vekili

Cahit TALAS 30.05.1960-26.08.1960

Raşit BEŞERLER 05.09.1960-05.01.1961

Sanayi Vekili

Muhtar ULUER 30.05.1960-26.08.1960

Emin İPRİKÇİ 26.08.1960-05.09.1960

Şahap KOCATOPÇU 05.09.1960-05.01.1961

Basın - Yayın ve Turizm Vekili

Zühtü TARHAN 30.05.1960-26.08.1960

Selim SARPER (Vekâleten) 26.08.1960-05.01.1961

İmar ve İskân Vekili

Orhan KUBAT 30.05.1960-26.08.1960

Fehmi YAVUZ 26.08.1960-05.01.1961

Milli Birlik Komitesi Başkanı Cemal Gürsel, Milli Birlik Komitesi tarafından Başbakan olarak görevlendirildiğini, herhangi bir siyasi partiye üye olmayanlardan bir hükûmet kurduğunu ilân etti. Hükûmet için güven oylamasına ihtiyaç duyulmadı. Gürsel, demokratik gelişmelere uygun yeni bir hükûmetin kurulabilmesi için istifa etti.

25. T.C. HÜKÜMETİ

II. Gürsel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

05.01.1961- 20.11.1961

Başbakan

Cemal GÜRSEL

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Muharrem İhsan KIZILOĞLU 04.02.1961-27.02.1961

Fahri ÖZDİLEK 02.03.1961-20.11.1961

Devlet Bakanı

Hayri MUMCUOĞLU 05.01.1961-25.08.1961

Adnan ERZİ 25.08.1961-20.11.1961

Devlet Bakanı

Nasır ZEYTİNOĞLU 05.01.1961-04.02.1961

Sıtkı ULAY 02.03.1961-20.11.1961

Adalet Bakanı

Ekrem TÜZEMEN 05.01.1961-17.08.1961

Kemal TÜRKOĞLU 17.08.1961-31.10.1961

Milli Savunma Bakanı

Muzaffer ALANKUŞ

İçişleri Bakanı

Muharrem İhsan KIZILOĞLU 05.01.1961-04.02.1961

Nasır ZEYTİNOĞLU 04.02.1961-20.11.1961

Dışişleri Bakanı

Selim SARPER

Maliye Bakanı

Kemal KURDAŞ

Milli Eğitim Bakanı

Turhan FEYZİOĞLU 05.01.1961-07.02.1961

Ahmet TAHTAKILIÇ 02.03.1961-20.11.1961

Bayındırlık Bakanı

Mukbil GÖKDOĞAN 05.01.1961-21.08.1961

Sıtkı ULAY (Vekâleten) 21.08.1961-20.11.1961

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ticaret Bakanı

Mehmet BAYDUR 05.01.1961-31.10.1961

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Ragıp ÜNER

Gümrük ve Tekel Bakanı

Fethi AŞKIN 05.01.1961-31.10.1961

Tarım Bakanı

Osman TOSUN

Ulaştırma Bakanı

Orhan MERSİNLİ

Çalışma Bakanı

Ahmet TAHTAKILIÇ 05.01.1961-02.03.1961

Cahit TALAS 02.03.1961-20.11.1961

Sanayi Bakanı

Şahap KOCATOPÇU 05.01.1961-14.04.1961

İhsan SOYAK 29.04.1961-20.11.1961

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı

Cihat BABAN 05.01.1961-31.08.1961

Sahir KURUTLUOĞLU 02.09.1961-20.11.1961

İmar ve İskân Bakanı

Fehmi YAVUZ 05.01.1961-02.02.1961

Rüştü ÖZAL 06.02.1961-20.11.1961

Cemal Gürsel, Başbakan olarak kendisi dışında, Milli Birlik Komitesi üyesi olmayanlardan oluşan yeni bir hükûmet kurdu. Güven oylaması yapılmadı. Hükümet, 1961'de yapılan genel seçimlere kadar sürdü.

26. T.C. HÜKÛMETİ

VIII. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

20.11.1961-25.06.1962

Başbakan

İsmet İNÖNÜ (Malatya, CHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Akif EYİDOĞAN (C. Senatosu Üyesi, Zonguldak, AP)

Devlet Bakanı

Turhan FEYZİOĞLU (Kayseri, CHP)

Devlet Bakanı

Avni DOĞAN (Kastamonu, CHP) 20.11.1961-23.05.1962

Hıfzı Oğuz BEKATA (C. Senatosu Üyesi, Ankara, CHP)

23.05.1962-25.06.1962

Devlet Bakanı

Necmi ÖKTEN (Çorum, AP)

Devlet Bakanı

Nihat SU (Antalya, AP)

Adalet Bakanı

Sahir KURUTLUOĞLU (C. Senatosu Kontenjan üyesi)

Milli Savunma Bakanı

İlhami SANCAR (İstanbul, CHP)

İçişleri Bakanı

Ahmet TOPALOĞLU (Adana, AP)

Dışişleri Bakanı

Selim SARPER (İstanbul, CHP) 20.11.1961-26.03.1962

Feridun Cemal ERKİN (TBMM dışından) 26.03.1962-25.06.1962

Maliye Bakanı

Şefik İNAN (Çanakkale, CHP)

Milli Eğitim Bakanı

Hilmi İNCESULU (Çorum, CHP)

Bayındırlık Bakanı

Emin PAKSÜT (Ankara, CHP)

Ticaret Bakanı

İhsan GÜRSAN (İzmir, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Suat SEREN (C. Senatosu Üyesi, Isparta, AP)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Şevket PULATOĞLU (C. Senatosu Üyesi, Trabzon, AP)

Tarım Bakanı

Cavit ORAL (Adana, AP)

Ulaştırma Bakanı

Cahit AKYAR (C. Senatosu Üyesi, Denizli, AP)

Çalışma Bakanı

Bülent ECEVİT (Ankara, CHP)

Sanayi Bakanı

Fethi ÇELİKBAŞ (Burdur, CHP)

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı

Kâmuran EVLİYAOĞLU (Samsun, AP)

İmar ve İskân Bakanı

Muhittin GÜVEN (İstanbul, AP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. İnönü, Af Kanunu tartışmaları hükûmeti çalışmaz hale getirdiği gerekçesiyle istifa etti.

27. T.C. HÜKÛMETİ

IX. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

25.06.1962-25.12.1963

Başbakan

İsmet İNÖNÜ (Malatya, CHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ekrem ALİCAN (Sakarya, YTP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Hasan DİNÇER (Afyonkarahisar, CKMP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Turhan FEYZİÖĞLU (Kayseri, CHP)

Devlet Bakanı

Hıfzı Oğuz BEKATA (C.Senatosu Üyesi, Ankara, CHP)

25.06.1962-17.10.1962

Ali Şakir AĞANOĞLU (Trabzon, CHP) 27.10.1962-15.06.1963

Vefik PİRİNÇÇİÖĞLU (Diyarbakır, CHP) 15.06.1963-25.12.1963

Devlet Bakanı

Raif AYBAR (Ankara, YTP) 25.06.1962-15.02.1963

Necmi ÖKTEN (Çorum, Bağımsız) 15.02.1963-25.12.1963

Adalet Bakanı

Abdülhak Kemal YÖRÜK (Ankara, CKMP)

Milli Savunma Bakanı

İlhami SANCAR (İstanbul, CHP)

İçişleri Bakanı

Sahir KURUTLUOĞLU (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

25.06.1962-10.10.1962

Hıfzı Oğuz BEKATA (C.Senatosu Üyesi, Ankara, CHP)

17.10.1962-04.10.1963

İlyas SEÇKİN (Ankara, CHP) 18.10.1963-25.12.1963

Dışişleri Bakanı

Feridun Cemal ERKİN (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Ferit MELEN (TBMM dışından)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Milli Eğitim Bakanı

Şevket Raşit HATİPOĞLU (Manisa, CHP) 25.06.1962-08.06.1963

İbrahim ÖKTEM (Bursa, CHP) 10.06.1963-25.12.1963

Bayındırlık Bakanı

İlyas SEÇKİN (Ankara, CHP) 25.06.1962-18.10.1963

Arif Hikmet ONAT (Ordu, CHP) 18.10.1963-25.12.1963

Ticaret Bakanı

Muhlis ETE (Ankara, CHP) 25.06.1962-15.06.1963

Ahmet OĞUZ (İstanbul, CKMP) 15.06.1963-25.12.1963

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Yusuf AZİZOĞLU (Diyarbakır, YTP) 25.06.1962-26.10.1963

Fahrettin Kerim GÖKAY (İstanbul, YTP) 05.11.1963-25.12.1963

Gümrük ve Tekel Bakanı

Orhan ÖZTRAK (Tekirdağ, CHP)

Tarım Bakanı

Mehmet İZMEN (C.Senatosu Üyesi, Giresun, YTP)

Ulaştırma Bakanı

Rıfat ÖÇTEN (C.Senatosu Üyesi, Sivas, YTP) 25.06.1962-07.06.1963

İhsan Şeref DURA (Kastamonu, Bağımsız) 11.06.1963-25.12.1963

Çalışma Bakanı

Bülent ECEVİT (Ankara, CHP)

Sanayi Bakanı

Fethi ÇELİKBAŞ (Burdur, CHP)

Basın - Yayın ve Turizm Bakanı

Celal KARASAPAN (C.Senatosu Üyesi, Afyonkarahisar, CKMP) 25.06.1962-15.06.1963

Nurettin ARDIÇOĞLU (Elazığ, CKMP) 15.06.1963-16.07.1963

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Nurettin ARDIÇOĞLU (Elazığ, CKMP) 16.07.1963-25.12.1963

İmar ve İskân Bakanı

Fahrettin Kerim GÖKAY (İstanbul, YTP) 25.06.1962-05.11.1963

Hayri MUMCUOĞLU (Tekirdağ, Bağımsız) 05.11.1963-25.12.1963

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. İnönü Cumhuriyet Halk Partisi, Yeni Türkiye Partisi, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi ve Bağımsızlardan oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. Koalisyon ortaklarından CKMP ve YTP'nin kabineden çekilmesi üzerine İnönü istifa etti.

28. T.C. HÜKÛMETİ

X. İnönü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

25.12.1963-20.02.1965

Başbakan

İsmet İNÖNÜ (Malatya)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Kemal SATIR (Elazığ)

Devlet Bakanı

Malik YOLAÇ (İstanbul, Bağımsız)

Devlet Bakanı

İbrahim Saffet OMay (C.Senatosu Üyesi, Ankara)

Devlet Bakanı

Vefik PİRİNÇÇİOĞLU (Diyarbakır) 25.12.1963-14.03.1964

Nüvit YETKİN (C.Senatosu Üyesi, Malatya) 14.03.1964-20.02.1965

Adalet Bakanı

Sedat ÇUMRALI (C.Senatosu Üyesi, Konya) 25.12.1963-11.12.1964

Sırrı ATALAY (C.Senatosu Üyesi, Kars) 11.12.1964-20.02.1965

Milli Savunma Bakanı

İlhami SANCAR (İstanbul)

İçişleri Bakanı

Orhan ÖZTRAK (Tekirdağ)

Dışişleri Bakanı

Feridun Cemal ERKİN (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Ferit MELEN (TBMM dışından, C.Senatosu Van Üyesi)

Milli Eğitim Bakanı

İbrahim ÖKTEM (Bursa)

Bayındırlık Bakanı

Arif Hikmet ONAT (Ordu)

Ulaştırma Bakanı

Ferit ALPİSKENDER (C.Senatosu Üyesi, Manisa)

25.12.1963-15.12.1964

Mahmut VURAL (Sivas) 11.12.1964-20.02.1965

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Gümrük ve Tekel Bakanı

Mehmet YÜCELER (Kayseri)

Sanayi Bakanı

Muammer ERTEN (Manisa)

Tarım Bakanı

Turan ŞAHİN (Muğla)

Ticaret Bakanı

Fenni İSLİMYELİ (Balıkesir)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Ali İhsan GÖĞÜŞ (Gaziantep)

İmar ve İskân Bakanı

Celalettin UZER (Eskişehir) 25.12.1963 -11.12.1964

Sadık KUTLAY (İçel) 11.12.1964-20.02.1965

Köyşleri Bakanı

Lebit YURDOĞLU (İzmir)

Çalışma Bakanı

Bülent ECEVİT (Ankara)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemal DEMİR (Bolu)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Hüdai ORAL (Denizli)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Malatya Milletvekili İsmet İnönü'ye verildi. İnönü Cumhuriyet Halk Partisi ve Bağımsızlardan oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. Bütçenin mecliste reddedilmesi üzerine İnönü istifa etti.

29. T.C. HÜKÛMETİ

Ürgüplü Hükûmeti Bakanlar Kurulu

20.2.1965-27.10.1965

Başbakan

Suat Hayri ÜRGÜPLÜ (C.Senatosu Üyesi, Kayseri, Bağımsız)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Süleyman DEMİREL (TBMM dışından)

Devlet Bakanı

Hüseyin ATAMAN (Ankara, MP)

Devlet Bakanı

Mehmet ALTINSOY (Niğde, CKMP)

Devlet Bakanı

Şekip İNAL (Hatay, YTP)

Adalet Bakanı

İrfan BARAN (Konya, CKMP) 20.02.1965-29.07.1965

İhsan KÖKNEL (Bağımsız) 29.07.1965-27.10.1965

Milli Savunma Bakanı

Hasan DİNÇER (Afyonkarahisar, CKMP) 20.02.1965-07.08.1965

Hazım DAĞLI (C.Senatosu Üyesi, Çankırı) 07.08.1965-27.10.1965

İçişleri Bakanı

İsmail Hakkı AKDOĞAN (Yozgat, MP) 20.02.1965-29.07.1965

İzzet GENER (C.Senatosu Üyesi, Niğde, Bağımsız)

29.07.1965-27.10.1965

Dışişleri Bakanı

Hasan Esat IŞIK (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

İhsan GÜRSAN (İzmir, AP)

Milli Eğitim Bakanı

Cihat BİLGEHAN (Balıkesir, AP)

Bayındırlık Bakanı

Orhan ALP (TBMM dışından)

Ticaret Bakanı

Macit ZEREN (C.Senatosu Üyesi, Amasya, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Faruk SÜKAN (Konya, AP)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ahmet TOPALOĞLU (Adana, AP)

Tarım Bakanı

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Sakarya, YTP)

Ulaştırma Bakanı

Mithat SAN (Gaziantep, YTP) 20.02.1965-29.07.1965

Kâzım YURDAKUL (C.Senatosu Üyesi, Sakarya, Bağımsız) 29.07.1965-27.10.1965

Çalışma Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa, AP)

Sanayi Bakanı

Ali Naili ERDEM (İzmir, AP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Mehmet TURGUT (Afyonkarahisar, AP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Ömer Zekai DORMAN (İstanbul, MP) 20.02.1965-26.08.1965

İsmail Hakkı AKDOĞAN (Yozgat) 26.08.1965-27.10.1965

İmar ve İskân Bakanı

Recai İSKENDERÖĞLU (Diyarbakır, YTP)

Köyşleri Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir, CKMP) 20.02.1965-07.08.1965

Mustafa KEPİR (Yozgat) 07.08.1965-27.10.1965

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Suat Hayri Ürgüplü'ye verildi. Ürgüplü, Adalet Partisi, Yeni Türkiye Partisi, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi ve Millet Partisi'nden oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. 1965 genel seçimleri nedeniyle hükûmet sona erdi.

30. T.C. HÜKÛMETİ

I. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

27.10.1965-03.11.1969

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta)

Devlet Bakanı

Cihat BİLGEHAN (Balıkesir) 27.10.1965-12.11.1966

Devlet Bakanı

Refet SEZGİN (Çanakkale) 27.10.1965-01.04.1967

Hüsamettin ATABEYLİ (Erzincan) 01.04.1967-03.11.1969

Devlet Bakanı

Kamil OCAK (Gaziantep) 27.10.1965-22.05.1969

Devlet Bakanı

Ali Fuat ALİŞAN (Samsun) 27.10.1965-01.04.1967

Sadık Tekin MÜFTÜOĞLU (Zonguldak) 01.04.1967-03.11.1969

Devlet Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir) 01.04.1967-03.11.1969

Adalet Bakanı

Hasan DİNÇER (Konya) 27.10.1965-30.07.1969

Hidayet AYDINER (C.Senatosu Üyesi, Bağımsız)

30.07.1969-03.11.1969

Milli Savunma Bakanı

Ahmet TOPALOĞLU (Adana)

İçişleri Bakanı

Faruk SÜKAN (Konya) 27.10.1965-30.07.1969

Ragıp ÜNER (C. Senatosu Üyesi, Bağımsız) 30.07.1969-03.11.1969

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa)

Maliye Bakanı

İhsan GÜRSAN (İzmir) 27.10.1965-29.10.1966

Cihat BİLGEHAN (Balıkesir) 12.11.1966-03.11.1969

Milli Eğitim Bakanı

Orhan DENGİZ (Uşak) 27.10.1965-01.04.1967

İlhami ERTEM (Edirne) 01.04.1967-03.11.1969

Bayındırlık Bakanı

Etem ERDİNÇ (C.Senatosu Üyesi, Kütahya) 27.10.1965-01.04.1967

Orhan ALP (Ankara) 01.04.1967-03.11.1969

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Ticaret Bakanı

Macit ZEREN (C.Senatosu. Üyesi, Amasya) 27.10.1965-23.08.1966

Sadık Tekin MÜFTÜOĞLU (Zonguldak) 06.09.1966-01.04.1967

Ahmet TÜRKEL (Bursa) 01.04.1967-03.11.1969

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Edip SOMUNOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Erzurum)

27.10.1965-01.04.1967

Vedat Ali ÖZKAN (Kayseri) 01.04.1967-03.11.1969

Gümrük ve Tekel Bakanı

İbrahim TEKİN (Adana) 27.10.1965-09.12.1968

Nahit MENTEŞE (Aydın) 09.12.1968-03.11.1969

Tarım Bakanı

Bahri DAĞDAŞ (Konya) 27.10.1965-10.08.1969

Mesut EREZ (Kütahya) 10.08.1969-03.11.1969

Ulaştırma Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir) 27.10.1965-01.04.1967

Saadettin BİLGİÇ (İstanbul) 01.04.1967-30.07.1969

Mehmet İZMEN (C.Senatosu Üyesi, Giresun, Bağımsız)

30.07.1969-03.11.1969

Çalışma Bakanı

Ali Naili ERDEM (İzmir) 27.10.1965-05.12.1968

Turgut TOKER (Ankara) 16.12.1968-03.11.1969

Sanayi Bakanı

Mehmet TURGUT (Bursa)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İbrahim DERİNER (T.B.M.M. dışından) 27.10.1965-01.04.1967

Refet SEZGİN (Çanakkale) 01.04.1967-03.11.1969

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Nihad KÜRŞAD (İzmir)

İmar ve İskân Bakanı

Haldun MENTEŞEOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Muğla)

Köyşleri Bakanı

Sabit Osman AVCI (Artvin) 27.10.1965-01.04.1967

Turgut TOKER (Ankara) 01.04.1967-16.12.1968

Selahattin KILIÇ (Samsun) 16.12.1968-03.11.1969

Orman Bakanı

Sabit Osman AVCI (Artvin) 07.08.1969-03.11.1969

1965 genel seçimleri sonunda hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. 1969 genel seçimleri nedeniyle hükûmet sona erdi.

31. T.C. HÜKÛMETİ

II. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

03.11.1969-06.03.1970

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta)

Devlet Bakanı

Refet SEZGİN (Çanakkale)

Devlet Bakanı

Hüsamettin ATABEYLİ (Erzincan)

Devlet Bakanı

Gürhan TİTREK (C.Senatosu. Üyesi, Çankırı) 03.11.1969-19.01.1970

Devlet Bakanı

Turhan BİLGİN (Erzurum)

Adalet Bakanı

Yusuf Ziya ÖNDER (Sivas)

Milli Savunma Bakanı

Ahmet TOPALOĞLU (Adana)

İçişleri Bakanı

Haldun MENTEŞEOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Muğla)

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa)

Maliye Bakanı

Mesut EREZ (Kütahya)

Milli Eğitim Bakanı

Orhan OĞUZ (Eskişehir)

Bayındırlık Bakanı

Turgut GÜLEZ (C.Senatosu Üyesi, Bolu)

Ticaret Bakanı

Ahmet DALLI (Bursa) 03.11.1969-05.01.1970

Gürhan TİTREK (Çankırı) 19.01.1970-06.03.1970

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Vedat Ali ÖZKAN (Kayseri)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ahmet İhsan BİRİNCİOĞLU (Trabzon)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Tarım Bakanı

İlhami ERTEM (Edirne)

Ulaştırma Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın)

Çalışma Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir)

Sanayi Bakanı

Selahattin KILIÇ (Adana)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Sabit Osman AVCI (Artvin)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Urfa)

İmar ve İskân Bakanı

Hayrettin NAKİBOĞLU (Kayseri)

Köyşleri Bakanı

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Ankara)

Orman Bakanı

Hüseyin ÖZALP (Samsun)

Gençlik ve Spor Bakanı

İsmet SEZGİN (Aydın)

1969 genel seçimleri sonunda hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Başbakan Demirel 14 Şubat 1970'de, Adalet Partili 41 milletvekilinin bütçe aleyhine oy vermesi ve sonuçta bütçenin reddedilmesi üzerine istifa etti.

32.T.C. HÜKÛMETİ

III. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

06.03.1970-26.03.1971

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta)

Devlet Bakanı

Refet SEZGİN (Çanakkale) 06.03.1970-13.07.1970

Hasan DİNÇER (Afyonkarahisar) 27.07.1970-26.03.1971

Devlet Bakanı

Hüsamettin ATABEYLİ (Erzincan)

Devlet Bakanı

Turhan BİLGİN (Erzurum)

Adalet Bakanı

Yusuf Ziya ÖNDER (Sivas)

Milli Savunma Bakanı

Ahmet TOPALOĞLU (Adana)

İçişleri Bakanı

Haldun MENTEŞEOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Muğla)

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa)

Maliye Bakanı

Mesut EREZ (Kütahya)

Milli Eğitim Bakanı

Orhan OĞUZ (Eskişehir)

Bayındırlık Bakanı

Turgut GÜLEZ (C.Senatosu Üyesi, Bolu)

Ticaret Bakanı

Gürhan TİTREK (C.Senatosu Üyesi, Çankırı)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Vedat Ali ÖZKAN (Kayseri)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ahmet İhsan BİRİNCİOĞLU (Trabzon)

Tarım Bakanı

İlhami ERTEM (Edirne)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ulaştırma Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın) 06.03.1970-10.12.1970

M. Orhan TUĞRUL (C.Senatosu Üyesi, Bilecik) 24.12.1970-26.03.1971

Çalışma Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir)

Sanayi Bakanı

Selahattin KILIÇ (Adana)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Sabit Osman AVCI (Artvin) 06.03.1970-28.11.1970

Nahit MENTEŞE (Aydın) 10.12.1970-26.03.1971

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Urfa)

İmar ve İskân Bakanı

Hayrettin NAKİBOĞLU (Kayseri)

Köyşleri Bakanı

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Ankara)

Orman Bakanı

Hüseyin ÖZALP (Samsun)

Gençlik ve Spor Bakanı

İsmet SEZGİN (Aydın)

Hükûmeti kurma görevi Cevdet Sunay tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Başbakan Demirel 12 Mart muhtrası üzerine istifa etti.

33. T.C. HÜKÛMETİ

I. Erim Hükûmeti Bakanlar Kurulu

26.03.1971-11.12.1971

Başbakan

Nihat ERİM (Bağımsız Milletvekili, Kocaeli)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Sadi KOÇAŞ (Konya)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Atilla KARAOSMANOĞLU (TBMM dışından)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Mesut EREZ (Kütahya) 03.12.1971-11.12.1971

Devlet Bakanı

Mehmet ÖZGÜNEŞ (C.Senatosu Üyesi)

Devlet Bakanı

Doğan KİTAPLI (Samsun) 26.03.1971-13.10.1971

Adalet Bakanı

İsmail Hakkı ARAR (İstanbul)

Milli Savunma Bakanı

Ferit MELEN (C.Senatosu Üyesi, Van)

İçişleri Bakanı

Hamdi ÖMEROĞLU (TBMM dışından)

Dışişleri Bakanı

Osman OLCAY (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Sait Naci ERGİN (TBMM dışından)

Milli Eğitim Bakanı

Şinasi OREL (TBMM dışından)

Bayındırlık Bakanı

Cahit KARAKAŞ (Zonguldak) 26.03.1971-09.11.1971

Mukadder ÖZTEKİN (C.Senatosu Üyesi, Adana) 09.11.1971-11.12.1971

Dış Ekonomik İlişkiler Bakanı

Özer DERBİL (TBMM dışından, C.Senatosu Üyesi)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Ayhan ÇİLİNGİROĞLU (TBMM dışından)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Türkan AKYOL (TBMM dışından)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Haydar ÖZALP (Niğde)

Tarım Bakanı

Orhan DİKMEN (TBMM dışından)

Ulaştırma Bakanı

Haluk ARIK (TBMM dışından) 26.03.1971-28.09.1971

Selahattin BABÜROĞLU (TBMM dışından) 12.10.1971-26.10.1971

Cahit KARAKAŞ (Zonguldak) 09.11.1971-11.12.1971

Çalışma Bakanı

Atilla SAV (TBMM dışından) 26.03.1971-12.10.1971

Atilla SAV (TBMM dışından) 26.10.1971-11.12.1971

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İhsan TOPALOĞLU (Giresun) 26.03.1971-28.09.1971

Atilla SAV (TBMM dışından) 12.10.1971-26.10.1971

Nezih DEVRES (TBMM dışından) 09.11.1971-11.12.1971

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Erol Yılmaz AKÇAL (Rize)

İmar ve İskân Bakanı

Selahattin BABÜROĞLU (TBMM dışından) 26.03.1971-12.10.1971

Selahattin BABÜROĞLU (TBMM dışından) 26.10.1971-11.12.1971

Köyişleri Bakanı

Cevdet AYKAN (TBMM dışından)

Orman Bakanı

Selahattin İNAL (TBMM dışından)

Gençlik ve Spor Bakanı

Sezai ERGUN (Konya)

Kültür Bakanı

Talat HALMAN (TBMM dışından) 13.07.1971-11.12.1971

12 Mart Muhtırası nedeniyle istifa eden Başbakan Süleyman Demirel yerine hükûmeti kurma görevini Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Kocaeli Bağımsız Milletvekili Nihat Erim'e verdi. Erim partilerüstü bir hükûmet kurarak göreve başladı. Başbakan Erim, 3.12.1971'de kabinesindeki 11 bakanın istifası nedeniyle, istifa etti.

34.T.C. HÜKÛMETİ

II. Erim Hükûmeti Bakanlar Kurulu

11.12.1971-22.05.1972

Başbakan

Nihat ERİM (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Devlet Bakanı

Ali İhsan GÖĞÜŞ (Gaziantep)

Devlet Bakanı

Doğan KİTAPLI (Samsun)

Devlet Bakanı

İlhan ÖZTRAK (TBMM dışından)

Devlet Bakanı

İlyas KARAÖZ (C.Senatosu Üyesi, Muğla)

Adalet Bakanı

Suat BİLGE (TBMM dışından)

Milli Savunma Bakanı

Ferit MELEN (C.Senatosu Üyesi, Van)

İçişleri Bakanı

Ferit KUBAT (TBMM dışından)

Dışişleri Bakanı

Ümit Haluk BAYÜLKEN (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Sait Naci ERGİN (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Milli Eğitim Bakanı

İsmail ARAR (İstanbul)

Bayındırlık Bakanı

Mukadder ÖZTEKİN (C.Senatosu Üyesi, Adana)

Ticaret Bakanı

Naim TALU (TBMM dışından)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Mesut EREZ (Kütahya)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Cevdet AYKAN (TBMM dışından)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Haydar ÖZALP (Niğde)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Tarım Bakanı

Orhan DİKMEN (TBMM dışından)

Ulaştırma Bakanı

Rıfki DANIŞMAN (Erzurum)

Çalışma Bakanı

Ali Rıza UZUNER (Trabzon)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Nezih DEVRES (TBMM dışından)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Erol Yılmaz AKÇAL (Rize)

İmar ve İskân Bakanı

Serbülent BİNGÖL (TBMM dışından)

Orman Bakanı

Selahattin İNAL (TBMM dışından)

Köyşleri Bakanı

Necmi SÖNMEZ (TBMM dışından)

Gençlik ve Spor Bakanı

Adnan KARAKÜÇÜK (C.Senatosu Üyesi, Maraş)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından 10.10.1971'de milletvekilliğinden istifa eden ve 14.10.1971'de Kontenjan Senatörlüğüne atanan Nihat Erim'e verildi. Erim, partilerüstü bir hükûmet kurdu. Ancak, 17.04.1972'de sağlık nedeniyle istifa etti. İstifa üzerine hükûmeti kurma görevi Suat Hayri Ürgüplü'ye verildi, ancak Ürgüplü'nün hazırladığı hükûmet listesi Cumhurbaşkanı Sunay tarafından 12 Mart Muhtırasına uygun olmadığı gerekçesiyle reddedildi.

35. T.C. HÜKÛMETİ

Melen Hükûmeti Bakanlar Kurulu

22.05.1972-15.04.1973

Başbakan

Ferit MELEN (C.Senatosu Üyesi, Van, CGP)

Devlet Bakanı

Doğan KİTAPLI (Samsun, AP)

Devlet Bakanı

İsmail ARAR (İstanbul, CHP)

Devlet Bakanı

Zeyyat BAYKARA (TBMM dışından)

Devlet Bakanı

İlhan ÖZTRAK (TBMM dışından)

Adalet Bakanı

Fehmi ALPASLAN (C.Senatosu Üyesi, Artvin, CGP)

Milli Savunma Bakanı

Mehmet İZMEN (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

İçişleri Bakanı

Ferit KUBAT (TBMM dışından)

Dışişleri Bakanı

Ümit Haluk BAYÜLKEN (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Ziya MÜEZZİNOĞLU (TBMM dışından, sonra Senatör)

Milli Eğitim Bakanı

Sabahattin ÖZBEK (TBMM dışından)

Bayındırlık Bakanı

Mukadder ÖZTEKİN (C.Senatosu Üyesi, Adana, CHP)

Ticaret Bakanı

Naim TALU (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Mesut EREZ (Kütahya, AP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemal DEMİR (Bolu, CHP)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Haydar ÖZALP (Niğde, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Tarım Bakanı

İlyas KARAÖZ (C.Senatosu Üyesi, Muğla, AP)

Ulaştırma Bakanı

Rıfıkı DANIŞMAN (Erzurum, AP)

Çalışma Bakanı

Ali Rıza UZUNER (Trabzon, CHP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Nuri KODAMANOĞLU (Niğde, CHP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Erol Yılmaz AKÇAL (Rize, AP)

İmar ve İskân Bakanı

Turgut TOKER (Ankara, AP)

Köyşleri Bakanı

Necmi SÖNMEZ (TBMM dışından)

Orman Bakanı

Selahattin İNAL (TBMM dışından)

Gençlik ve Spor Bakanı

Adnan KARAKÜÇÜK (C.Senatosu Üyesi, Maraş, AP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Sunay tarafından Cumhuriyet Senatosu Van Üyesi Ferit Melen'e verildi. Melen, Adalet Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve Cumhuriyetçi Güven Partisi'nden oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. 6 Nisan 1973'de Fahri Korutürk'ün Cumhurbaşkanı seçilmesinden sonra Başbakan Melen 7 Nisan 1973'de istifa etti.

36. T.C. HÜKÛMETİ

Talu Hükûmeti Bakanlar Kurulu

15.04.1973-26.01.1974

Başbakan

Naim TALU (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Nizamettin ERKMEN (Giresun, AP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Kemal SATIR (Adana, CGP)

Devlet Bakanı

İsmail Hakkı TEKİNEL (İstanbul, AP)

Devlet Bakanı

İlhan ÖZTRAK (CGP, TBMM dışından)

Adalet Bakanı

Hayri MUMCUOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Tekirdağ, Bağımsız)

Milli Savunma Bakanı

İlhami SANCAR (İstanbul, CGP)

İçişleri Bakanı

Mukadder ÖZTEKİN (C.Senatosu Üyesi, Adana, Bağımsız)

Dışişleri Bakanı

Ümit Haluk BAYÜLKEN (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Sadık Tekin MÜFTÜOĞLU (Zonguldak, AP)

Milli Eğitim Bakanı

Orhan DENGİZ (Uşak, AP)

Bayındırlık Bakanı

Nurettin OK (Çankırı, AP)

Ticaret Bakanı

Ahmet TÜRKEKEL (Bursa, AP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Vefa TANIR (Konya, CGP)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Fethi ÇELİKBAŞ (C.Senatosu Kontenjan Üyesi, CGP)

Tarım Bakanı

Ahmet Nusret TUNA (C.Senatosu Üyesi, Kastamonu, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ulaştırma Bakanı

Sabahattin ÖZBEK (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Çalışma Bakanı

Ali Naili ERDEM (İzmir, AP)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Nuri BAYAR (Sakarya, AP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kemal DEMİR (Bolu, CGP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Ahmet İhsan KIRIMLI (Balıkesir, AP)

İmar ve İskân Bakanı

Mehmet Nebil OKTAY (Siirt, CGP)

Köyşleri Bakanı

Orhan KÜRÜMOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Bitlis, AP)

Orman Bakanı

İsa BİNGÖL (C.Senatosu Üyesi, Muş, AP)

Gençlik ve Spor Bakanı

Celalettin COŞKUN (C.Senatosu Üyesi, Aydın)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Naim Talu'ya verildi. Talu, Adalet Partisi ve Cumhuriyetçi Güven Partisi'nden oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. Ekim 1973 genel seçimleri sonunda hükûmeti kurma çalışmaları başladı. Görevlendirilen Cumhuriyet Halk Partisi ve Adalet Partisi genel başkanları hükûmeti kuramadı. Bunun üzerine hükûmet kurulamadığı için görevine devam eden Talu'ya hükûmeti kurma görevi yeniden verildi. Talu, CHP, AP ve CGP'yi biraraya getirmeye çalıştı. AP kabul etmeyince Talu 10.01.1974'de istifa etti.

37. T.C. HÜKÛMETİ

I. Ecevit Hükûmeti Bakanlar Kurulu

26.01.1974-17.11.1974

Başbakan

Bülent ECEVİT (Zonguldak, CHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Necmettin ERBAKAN (Konya, MSP)

Devlet Bakanı

Orhan EYÜPOĞLU (İstanbul, CHP)

Devlet Bakanı

İsmail Hakkı BİRLER (Tokat, CHP)

Devlet Bakanı

Süleyman Arif EMRE (İstanbul, MSP)

Adalet Bakanı

Şevket KAZAN (Kocaeli, MSP)

Milli Savunma Bakanı

Hasan Esat IŞIK (Bursa, CHP)

İçişleri Bakanı

Oğuzhan ASILTÜRK (Ankara, MSP)

Dışişleri Bakanı

Turan GÜNEŞ (Kocaeli, CHP)

Maliye Bakanı

Deniz BAYKAL (Antalya, CHP)

Milli Eğitim Bakanı

Mustafa ÜSTÜNDAĞ (Konya, CHP)

Bayındırlık Bakanı

Erol ÇEVİKÇE (Adana, CHP)

Ticaret Bakanı

Fehim ADAK (Mardin, MSP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Selahattin CİZRELİOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Diyarbakır, CHP)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Mahmut TÜRKMENOĞLU (İzmir, CHP)

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Korkut ÖZAL (Erzurum, MSP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Ulaştırma Bakanı

Ferda GÜLEY (Ordu, CHP)

Çalışma Bakanı

Önder SAV (Ankara, CHP)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Abdülkerim DOĞRU (Kars, MSP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Cahit KAYRA (Ankara, CHP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Orhan BİRGİT (İstanbul, CHP)

İmar ve İskân Bakanı

Ali TOPUZ (İstanbul, CHP)

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Mustafa OK (Manisa, CHP)

Orman Bakanı

Ahmet ŞENER (Trabzon, CHP)

Gençlik ve Spor Bakanı

Muslihittin Yılmaz METE (C.Senatosu Üyesi, Adana, CHP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit'e verildi. Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi ve Milli Selamet Partisi koalisyon hükûmetini kurdu. Koalisyon ortakları arasında artan bunalım nedeniyle, Başbakan Ecevit, 17.11.1974'de istifa etti.

38. T.C HÜKÛMETİ

Irmak Hükûmeti Bakanlar Kurulu

17.11.1974-31.03.1975

Başbakan

Sadi IRMAK (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Zeyyat BAYKARA (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Devlet Bakanı

Mehmet ÖZGÜNEŞ (C.Senatosu Üyesi)

Devlet Bakanı

Muslih FER (TBMM dışından)

Devlet Bakanı

Salih YILDIZ (Van)

Adalet Bakanı

Hayri MUMCUOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Tekirdağ)

Milli Savunma Bakanı

İlhami SANCAR (İstanbul)

İçişleri Bakanı

Mukadder ÖZTEKİN (C.Senatosu Üyesi, Adana)

Dışişleri Bakanı

Melih ESENBEL (TBMM dışından)

Maliye Bakanı

Bedri GÜRSOY (TBMM dışından)

Milli Eğitim Bakanı

Sefa REİSOĞLU (TBMM dışından)

Bayındırlık Bakanı

Vefa TANIR (Konya)

Ticaret Bakanı

Haluk CİLLOV (TBMM dışından)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemal DEMİR (Bolu)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Baran TUNCER (TBMM dışından)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Reşat AKTAN (TBMM dışından)

Ulaştırma Bakanı

Sabahattin ÖZBEK (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Çalışma Bakanı

Turhan ESENER (TBMM dışından)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Mehmet GÖLHAN (TBMM dışından)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Erhan IŞIL (TBMM dışından)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İlhan EVLİYAĞLU (TBMM dışından)

İmar ve İskân Bakanı

Selahattin BABÜROĞLU (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

İsmail Hakkı AYDINOĞLU (TBMM dışından)

Orman Bakanı

Fikret SAATÇIOĞLU (TBMM dışından)

Gençlik ve Spor Bakanı

Zekai BALOĞLU (TBMM dışından)

Kültür Bakanı

Nermin NEFTÇİ (TBMM dışından)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Sadık ŞİDE (TBMM dışından)

Hükûmeti kurma görevi Fahri Korutürk tarafından Cumhuriyet Senatosu Üyesi Sadi İrmak'a verildi. İrmak, Cumhuriyetçi Güven Partisi'nden 4 ve diğerlerinin tümü dışardan atanan üyelere oluşan bir azınlık hükûmeti kurdu. Hükûmet güvenoyu alamadı. Başbakan İrmak istifa etti.

39. T.C. HÜKÜMETİ

IV. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

31.03.1975-21.06.1977

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta, AP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Necmettin ERBAKAN (Konya, MSP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Turhan FEYZİOĞLU (Kayseri, CGP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Alparslan TÜRKES (Adana, MHP)

Devlet Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir, AP)

Devlet Bakanı

Hasan AKSAY (İstanbul, MSP)

Devlet Bakanı

Mustafa Kemal ERKOVAN (Ankara, MHP) 31.03.1975-30.04.1977

Osman ALBAYRAK (C.Senatosu Üyesi, Kütahya)

30.04.1977-21.06.1977

Devlet Bakanı

Gıyasettin KARACA (Erzurum, AP)

Adalet Bakanı

İsmail MÜFTÜOĞLU (Sakarya, MSP) 31.03.1975-10.04.1977

Zeyyat BAYKARA (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

10.04.1977-21.06.1977

Milli Savunma Bakanı

Ferit MELEN (C.Senatosu Üyesi, Van, CGP)

İçişleri Bakanı

Oğuzhan ASILTÜRK (Ankara, MSP) 31.03.1975-10.04.1977

Sabahattin ÖZBEK (C.Senatosu Kontenjan Üyesi)

10.04.1977-21.06.1977

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Maliye Bakanı

Yılmaz ERGENEKON (İzmir, AP)

Milli Eğitim Bakanı

Ali Naili ERDEM (İzmir, AP)

Bayındırlık Bakanı

Fehim ADAK (Mardin, MSP)

Ticaret Bakanı

Halil BAŞOL (Tekirdağ, AP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Kemal DEMİR (Bolu, CGP) 31.03.1975-16.04.1977

Vefa TANIR (Konya, CGP) 16.04.1977-21.06.1977

Gümrük ve Tekel Bakanı

Orhan ÖZTRAK (TBMM dışından, CGP)

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Korkut ÖZAL (Erzurum, MSP)

Ulaştırma Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın, AP) 31.03.1975-10.04.1977

İbrahim AKSOY(Mardin, Bağımsız) 10.04.1977-21.06.1977

Çalışma Bakanı

Ahmet Tefvik PAKSU (Kahramanmaraş, MSP) 31.03.1975-10.10.1976

Şevket KAZAN (Kocaeli, MSP) 10.10.1976-21.06.1977

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Abdülkerim DOĞRU (Kars, MSP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Selahattin KILIÇ (Adana, AP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Lütfi TOKOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Kocaeli, AP)

31.03.1975-10.04.1977

Nahit MENTEŞE (Aydın, AP) 10.04.1977-21.06.1977

İmar ve İskân Bakanı

Nurettin OK (Çankırı, AP)

Köyşleri Bakanı

Vefa POYRAZ (C.Senatosu Üyesi, İstanbul, AP)

Orman Bakanı

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Ankara, AP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Gençlik ve Spor Bakanı

Ali Şevki EREK (Tokat, AP)

Kültür Bakanı

Rıfkı DANIŞMAN (Erzurum, AP)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Ahmet Mahir ABLUM (Kütahya, AP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Demirel, Adalet Partisi, Milli Selamet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhuriyetçi Güven Partisi'nden oluşan (1. Milliyetçi Cephe Hükûmeti) bir koalisyon hükûmeti kurdu. 1977'de yapılan genel seçimler nedeniyle hükûmet sona erdi.

40. T.C. HÜKÛMETİ

II. Ecevit Hükûmeti Bakanlar Kurulu

21.06.1977-21.07.1977

Başbakan

Bülent ECEVİT (Zonguldak)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Orhan EYÜPOĞLU (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Turan GÜNEŞ (Kocaeli)

Devlet Bakanı

Lütfi DOĞAN (Malatya)

Devlet Bakanı

Kenan BULUTOĞLU (Samsun)

Adalet Bakanı

Selçuk ELVERDİ (Erzurum)

Milli Savunma Bakanı

Hasan Esat IŞIK (Bursa)

İçişleri Bakanı

Necdet UĞUR (İstanbul)

Dışişleri Bakanı

Gündüz ÖKÇÜN (Eskişehir)

Maliye Bakanı

Besim ÜSTÜNEL (C.Senatosu Üyesi)

Milli Eğitim ve Kültür Bakanı

Mustafa ÜSTÜNDAĞ (Konya)

Bayındırlık Bakanı

Abdülkerim ZİLAN (Siirt)

Ticaret Bakanı

Ziya MÜEZZİNOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Kayseri)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Celal ERTUĞ (Elazığ)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Mehmet CAN (Adana)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Fikret GÜNDOĞAN (C.Senatosu Üyesi, İstanbul)

Ulaştırma Bakanı

Erol ÇEVİKÇE (Amasya)

Çalışma Bakanı

Bahir ERSOY (İstanbul)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Tarhan ERDEM (İstanbul)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Neşet AKMANDOR (C.Senatosu Üyesi, Bolu)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Altan ÖYMEN (Ankara)

İmar ve İskân Bakanı

Erol TUNCER (Gümüşhane)

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Ali TOPUZ (İstanbul)

Orman Bakanı

Vecdi İLHAN (Kastamonu)

Gençlik ve Spor Bakanı

Yüksel ÇAKMUR (İzmir)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Hayrettin UYSAL (Sakarya)

Genel seçimler sonrasında hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit'e verildi. Ecevit'in kurduğu azınlık hükûmeti güvenoyu alamadı.

41. T.C. HÜKÛMETİ

V. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

21.07.1977-05.01.1978

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta, AP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Necmettin ERBAKAN (Konya, MSP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Alparslan TÜRKEŞ (Adana, MHP)

Devlet Bakanı

Seyfi ÖZTÜRK (Eskişehir, AP)

Devlet Bakanı

Süleyman Arif EMRE (İstanbul, MSP)

Devlet Bakanı

Sadi SOMUNCUOĞLU (Niğde, MHP)

Devlet Bakanı

Ali Şevki EREK (Tokat, AP) 21.07.1977-01.11.1977

Ekrem CEYHUN (İstanbul, AP) 11.11.1977-05.01.1978

Adalet Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Urfa, AP)

Milli Savunma Bakanı

Sadettin BİLGİÇ (İstanbul, AP) 21.07.1977-14.10.1977

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Ankara, AP)

28.10.1977-05.01.1978

İçişleri Bakanı

Korkut ÖZAL (Erzurum, MSP)

Dışişleri Bakanı

İhsan Sabri ÇAĞLAYANGİL (C.Senatosu Üyesi, Bursa, AP)

Maliye Bakanı

Cihat BİLGEHAN (Balıkesir, AP)

Milli Eğitim Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın, AP)

Bayındırlık Bakanı

Selahattin KILIÇ (Adana, AP)

Ticaret Bakanı

Agah Oktay GÜNER (Konya, MHP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Cengiz GÖKÇEK (Gaziantep, MHP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Gümrük ve Tekel Bakanı

Gün SAZAK (TBMM dışından, MHP)

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Fehim ADAK (Mardin, MSP)

Ulaştırma Bakanı

Yılmaz ERGENEKON (Bursa, AP)

Çalışma Bakanı

İ. Fehmi CUMALIOĞLU (İstanbul, MSP)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Oğuzhan ASİLTÜRK (Ankara, MSP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Kamran İNAN (C.Senatosu Üyesi, Bitlis, AP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İskender Cenap EGE (C.Senatosu Üyesi, Aydın, AP)

İmar ve İskân Bakanı

Mehmet Recai KUTAN (Malatya, MSP)

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Turgut YÜCEL (Gümüşhane, AP)

Orman Bakanı

Sabahattin SAVCI (C.Senatosu Üyesi, Diyarbakır, MSP)

Gençlik ve Spor Bakanı

Önol ŞAKAR (Manisa, AP) 21.07.1977-14.10.1977

Ali Şevki EREK (Tokat, AP) 28.10.1977-05.01.1978

Kültür Bakanı

Avni AKYOL (Bolu, AP)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Turhan KAPANLI (C.Senatosu Üyesi, Ankara, AP)

21.07.1977-28.10.1977

İlhami ERTEM (Edirne, AP) 11.11.1977-05.01.1978

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Demirel, Adalet Partisi, Milli Selamet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi'nden (2. Milliyetçi Cephe Hükûmeti) oluşan bir koalisyon hükûmetini kurdu. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Altan Öymen ve Hayrettin Uysal 29.12.1977 tarihinde içte ve dışta güvenliği sağlayamadığı, cephecilik anlayışıyla ulusal birliğimizi zedelediği, halk çoğunluğunu yoksulluğa sürüklediği ve Türkiye Cumhuriyeti Devletini anayasanın belirlediği kurallardan ve çerçeveden uzaklaştırmaya çalıştığı iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel başkanlığındaki hükûmet hakkında Anayasanın 89., Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 107. maddeleri uyarınca bir gensoru açılması için önerge vermişler; TBMM'nin 31.12.1977 günlü oturumunda yapılan oylama sonucunda hükûmet güvenoyu alamayınca düşürülmüştür.

42. T.C. HÜKÛMETİ

III. Ecevit Hükûmeti Bakanlar Kurulu

05.01.1978-12.11.1979

Başbakan

Bülent ECEVİT (Zonguldak, CHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Orhan EYÜPOĞLU (İstanbul, CHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Turhan FEYZİOĞLU (Kayseri, CGP) 05.01.1978-18.09.1978

Hikmet ÇETİN (İstanbul, CHP) 02.10.1978-12.11.1979

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Faruk SÜKAN (Konya, DP) 05.01.1978-20.09.1979

Devlet Bakanı

Hikmet ÇETİN (İstanbul, CHP) 05.01.1978-02.10.1978

Devlet Bakanı

Enver AKOVA (Sivas, Bağımsız) 05.01.1978-31.05.1979

Hasan KORKUT (Kırklareli, Bağımsız) 02.06.1979-12.11.1979

Devlet Bakanı

Lütfi DOĞAN (Malatya, CHP)

Devlet Bakanı

Salih YILDIZ (Van, CGP) 05.01.1978-21.06.1979

Devlet Bakanı

Ali Rıza SEPTİOĞLU (Elazığ, Bağımsız) 05.01.1978-18.06.1979

Devlet Bakanı

Mustafa KILIÇ (Ankara, Bağımsız)

Devlet Bakanı

Ahmet ŞENER (Trabzon, CHP) 05.01.1978-22.10.1979

Adalet Bakanı

Mehmet CAN (Adana, CHP)

Milli Savunma Bakanı

Hasan Esat IŞIK (Bursa, CHP) 05.01.1978-14.01.1979

Neşet AKMANDOR (C.Senatosu Üyesi, Bolu, CHP)

14.01.1979-12.11.1979

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

İçişleri Bakanı

İrfan ÖZAYDINLI (Balıkesir, CHP) 05.01.1978-02.01.1979

Hasan Fehmi GÜNEŞ (C.Senatosu Üyesi, Sakarya, CHP)

13.01.1979-05.10.1979

Vecdi İLHAN (Kastamonu, CHP) 08.10.1979-12.11.1979

Dışişleri Bakanı

Gündüz ÖKÇÜN (Eskişehir, CHP)

Maliye Bakanı

Ziya MÜEZZİNOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Kayseri, CHP)

Milli Eğitim Bakanı

Mustafa Necdet UĞUR (İstanbul, CHP)

Bayındırlık Bakanı

Şerafettin ELÇİ (Mardin, CHP)

Ticaret Bakanı

Teoman KÖPRÜLÜLER (Ankara, CHP)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Mete TAN (Afyonkarahisar, Bağımsız)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Tuncay MATARACI (Rize, Bağımsız)

Ulaştırma Bakanı

Güneş ÖNGÜT (Afyonkarahisar, Bağımsız)

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Mehmet YÜCELER (Kayseri, CHP) 05.01.1978-15.10.1979

Çalışma Bakanı

A. Bahir ERSOY (İstanbul, CHP)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Orhan ALP (Ankara, Bağımsız)

İşletmeler Bakanı

Kenan BULUTOĞLU (Samsun, CHP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Deniz BAYKAL (Antalya, CHP)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Alev COŞKUN (İzmir, CHP)

İmar ve İskân Bakanı

Ahmet KARAASLAN (Malatya, Bağımsız) 05.01.1978-02.10.1979

Mehmet YÜCELER (Kayseri, CHP) 15.10.1979-12.11.1979

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Ali TOPUZ (İstanbul, CHP)

Orman Bakanı

Vecdi İLHAN (Kastamonu, CHP) 05.01.1978-08.10.1979

Ahmet ŞENER (Trabzon, CHP) 22.10.1979-12.11.1979

Gençlik ve Spor Bakanı

Yüksel ÇAKMUR (İzmir, CHP)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Hilmi İŞGÜZAR (Sinop, Bağımsız) 05.01.1978-07.06.1979

Salih YILDIZ (Van, CGP) 21.06.1979-12.11.1979

Kültür Bakanı

Ahmet Taner KIŞLALI (İzmir, CHP)

Yerel Yönetim Bakanı

Mahmut ÖZDEMİR (Sivas, CHP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Zonguldak Milletvekili Bülent Ecevit'e verildi. 14.10.1979'da yapılan ara seçimler sonunda muhalefet üyelerinin sayısı iktidar üyelerinin sayısından fazla olunca Başbakan Ecevit istifa etti.

43. T.C. HÜKÛMETİ

VI. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

12.11.1979-12.09.1980

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta)

Devlet Bakanı

Orhan EREN (Ankara)

Devlet Bakanı

Ekrem CEYHUN (İstanbul)

Devlet Bakanı

Muhammet KELLEÇİ (Amasya) 12.11.1979-23.05.1980

Devlet Bakanı

Ahmet KARAHAN (Gaziantep)

Devlet Bakanı

Metin MUSAOĞLU (Mardin)

Devlet Bakanı

Köksal TOPTAN (Zonguldak)

Adalet Bakanı

Ömer UCUZAL (C.Senatosu Üyesi, Eskişehir)

Milli Savunma Bakanı

Ahmet İhsan BİRİNCİOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Trabzon)

İçişleri Bakanı

Mustafa GÜLCÜGİL (C.Senatosu Üyesi, Isparta) 12.11.1979-04.08.1980

Orhan EREN (Ankara) 04.08.1980-12.09.1980

Dışişleri Bakanı

Hayrettin ERKMEN (C.Senatosu Üyesi, Giresun) 12.11.1979-05.09.1980

Maliye Bakanı

İsmet SEZGİN (Aydın)

Milli Eğitim Bakanı

Orhan Cemal FERSOY (C.Senatosu Üyesi, İstanbul)

Bayındırlık Bakanı

Selahattin KILIÇ (Adana)

Ticaret Bakanı

Halil BAŞOL (Tekirdağ)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Münif İSLAMOĞLU (C.Senatosu Üyesi, Kastamonu)

Gümrük ve Tekel Bakanı

Ahmet ÇAKMAK (Bolu)

Ulaştırma Bakanı

Hüseyin ÖZALP (Samsun)

Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Cemal KÜLAHLI (Bursa)

Çalışma Bakanı

Cavit ERDEMİR (Kütahya)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Nuri BAYAR (Sakarya)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Esat KIRATLIOĞLU (Nevşehir)

Turizm ve Tanıtma Bakanı

Barlas KÜNTAY (C.Senatosu Üyesi, Bursa)

İmar ve İskân Bakanı

Turgut TOKER (Ankara)

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Ahmet KARAYİĞİT (C.Senatosu Üyesi, Afyonkarahisar)

Orman Bakanı

Hasan EKİNCİ (Artvin)

Gençlik ve Spor Bakanı

Talat ASAL (İzmir)

Sosyal Güvenlik Bakanı

Sümer ORAL (Manisa)

Kültür Bakanı

Tevfik KORALTAN (Sivas)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Demirel'in kurduğu azınlık hükûmeti 12 Eylül 1980'de yapılan askeri müdahaleyle sona erdi.

44. T.C. HÜKÛMETİ

Ulus Hükûmeti Bakanlar Kurulu

21.09.1980-13.12.1983

Başbakan

Bülend ULUSU

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Zeyyat BAYKARA

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Turgut ÖZAL 21.09.1980-14.07.1982

Devlet Bakanı

Sermet Refik PASİN 14.07.1982-13.12.1983

Devlet Bakanı

İlhan ÖZTRAK

Devlet Bakanı

Mehmet ÖZGÜNEŞ

Devlet Bakanı

Nimet ÖZDAŞ

Adalet Bakanı

Cevdet MENTEŞ 21.09.1980-08.02.1983

Rifat BAYAZIT 15.02.1983-13.05.1983

Kâzım AKDOĞAN 21.05.1983-13.12.1983

Milli Savunma Bakanı

Ümit Haluk BAYÜLKEN

İçişleri Bakanı

Selahattin ÇETİNER

Dışişleri Bakanı

İlter TÜRKMEN

Maliye Bakanı

Kaya ERDEM 21.09.1980-14.07.1982

Adnan Başer KAFAOĞLU 14.07.1982-13.12.1983

Milli Eğitim Bakanı

Hasan SAĞLAM

Bayındırlık Bakanı

Tahsin ÖNALP

Ticaret Bakanı

Kemal CANTÜRK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Necmi AYANOĞLU 21.09.1980-23.12.1981

Kaya KILIÇTURGAY 23.12.1981-13.12.1983

Gümrük ve Tekel Bakanı

Recai BATURALP 21.09.1980-23.12.1981

Ali BOZER 23.12.1981-13.05.1983

Cafer Tayyar SADIKLAR 21.05.1983-13.12.1983

Ulaştırma Bakanı

Necmi ÖZGÜR 21.09.1980-02.03.1982

Mustafa AYSAN 02.03.1982-13.12.1983

Tarım ve Orman Bakanı

Sabahattin ÖZBEK

Çalışma Bakanı

Turhan ESENER

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Şahap KOCATOPÇU 21.09.1980-23.12.1981

Mehmet TURGUT 23.12.1981-13.12.1983

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Serbülent BİNGÖL 21.09.1980-23.12.1981

Fahir İLCEL 23.12.1981-13.12.1983

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İlhan EVLİAOĞLU 21.09.1980-01.01.1982

İmar ve İskân Bakanı

Şerif TÛTEN 21.09.1980-14.07.1982

Ahmet SAMSUNLU 14.07.1982-13.12.1983

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

Münir Raif GÜNEY

Gençlik ve Spor Bakanı

Vecdi ÖZGÜL

Sosyal Güvenlik Bakanı

Sadık ŞİDE

Kültür Bakanı

Cihat BABAN 21.09.1980-15.12.1981

Kültür ve Turizm Bakanı

İlhan EVLİAOĞLU 01.01.1982-13.12.1983

Hükûmeti kurma görevi Devlet Başkanı, Genelkurmay Başkanı ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı Kenan Evren tarafından emekli Oramiral Bülend Ulusu'ya verildi. Kurulan hükûmet Milli Güvenlik Konseyi'nin güvenoyunu aldı. Hükûmet 1983'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

45. T.C. HÜKÛMETİ

I. Özal Hükûmeti Bakanlar Kurulu

13.12.1983-21.12.1987

Başbakan

Turgut ÖZAL (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Kaya ERDEM (İzmir)

Devlet Bakanı

İsmail ÖZDAĞLAR (Manisa) 14.12.1983-05.01.1985

Cemal BÜYÜKBAŞ (Eskişehir) 05.01.1985-13.09.1985

Vehbi DİNÇERLER (Gaziantep) 13.09.1985-21.12.1987

Devlet Bakanı

Ahmet Kurtcebe ALPTEMOÇİN (Bursa) 14.12.1983-26.10.1984

Ahmet KARAEVLİ (Tekirdağ) 26.10.1984-21.12.1987

Devlet Bakanı

Sudi N. TÜREL (Antalya) 14.12.1983-05.01.1985

M. Tınaz TİTİZ (İstanbul) 05.01.1985-21.12.1987

Devlet Bakanı

A. Mesut YILMAZ (Rize) 14.12.1983-17.10.1986

Hasan Celal GÜZEL (Gaziantep) 17.10.1986-21.12.1987

Devlet Bakanı

Abdullah TENKEKİ (Konya) 14.12.1983-21.12.1987

Devlet Bakanı

Kâzım OKSAY (Bolu) 14.12.1983-21.12.1987

Devlet Bakanı

Ali BOZER (Ankara) 17.10.1986-21.12.1987

Adalet Bakanı

M. Necat ELDEM (Mardin) 13.12.1983 -17.10.1986

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane) 17.10.1986-15.09.1987

Halil ERTEM (TBMM dışından) 15.09.1987-21.12.1987

Milli Savunma Bakanı

Zeki YAVUZTÜRK (Elazığ)

İçişleri Bakanı

Ali TANRIYAR (İstanbul) 13.12.1983-26.10.1984
Yıldırım AKBULUT (Erzincan) 26.10.1984-15.09.1987
Ahmet SELÇUK (TBMM dışından) 15.09.1987-21.12.1987

Dışişleri Bakanı

Vahit HALEFOĞLU (Ankara)

Maliye ve Gümrük Bakanı

Vural ARIKAN (İzmir) 13.12.1983-26.10.1984
A. Kurtcebe ALPTEMOÇİN (Bursa) 26.10.1984-21.12.1987

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

M. Vehbi DİNÇERLER (İstanbul) 13.12.1983-13.09.1985
Metin EMİROĞLU (Malatya) 13.09.1985-21.12.1987

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. Safa GİRAY (İstanbul)

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Mehmet AYDIN (Samsun) 13.12.1983-17.10.1986
Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 17.10.1986-21.12.1987

Ulaştırma Bakanı

Veysel ATASOY (Zonguldak) 13.12.1983-16.09.1987
İhsan PEKEL (TBMM dışından) 15.09.1987-21.12.1987

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

Hüsnü DOĞAN (İstanbul)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 13.12.1983-17.10.1986
M. Mükerrerem TAŞÇIOĞLU (Sivas) 17.10.1986-21.12.1987

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. Cahit ARAL (Ankara)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Cemal BÜYÜKBAŞ (Eskişehir) 13.12.1983-05.01.1985
Sudi N. TÜREL (Antalya) 05.01.1985-21.12.1987

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Mükerrerem TAŞÇIOĞLU (Sivas) 13.12.1983-17.10.1986
A. Mesut YILMAZ (Rize) 17.10.1986-21.12.1987

İmar ve İskan Bakanı

Sudi N. TÜREL (Antalya) 13.12.1983-14.12.1983

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Köyşleri ve Kooperatifler Bakanı

İsmail ÖZDAĞLAR (Manisa) 13.12.1983-14.12.1983

Gençlik ve Spor Bakanı

Abdullah TENKECİ (Konya) 13.12.1983-14.12.1983

Sosyal Güvenlik Bakanı

Ahmet Kurtcebe ALPTEMOÇİN (Bursa) 13.12.1983-14.12.1983

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 14.12.1983-17.10.1986

Mükerrem TAŞÇIOĞLU (Sivas) 17.10.1986-21.12.1987

Genel seçimler sonrasında Cumhurbaşkanı Kenan Evren, hükûmeti kurma görevini İstanbul Milletvekili Turgut Özal'a verdi. Güvenoyu alan hükûmet, 1987'de yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

46. T.C. HÜKÛMETİ

II. Özal Hükûmeti Bakanlar Kurulu

21.12.1987- 09.11.1989

Başbakan

Turgut ÖZAL (İstanbul) 21.12.1987-09.11.1989

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Kaya ERDEM (İzmir)

Ali BOZER (İçel) 30.03.1989-09.11.1989

Devlet Bakanı

Kâzım OKSAY (Bolu) 21.12.1987-30.03.1989

Güneş TANER (İstanbul) 30.03.1989-09.11.1989

Devlet Bakanı

Abdullah TENKEKİ (Konya) 21.12.1987-30.03.1989

Işın ÇELEBİ (İzmir) 30.03.1989-09.11.1989

Devlet Bakanı

Veysel ATASOY (Zonguldak) 21.12.1987-26.06.1988

Kamran İNAN (Bitlis) 26.06.1988-09.11.1989

Devlet Bakanı

Ali BOZER (İçel) 21.12.1987-30.03.1989

Devlet Bakanı

Yusuf Bozkurt ÖZAL (Malatya) 21.12.1987-30.03.1989

İsmet ÖZARSLAN (Amasya) 30.03.1989-09.11.1989

Devlet Bakanı

Adnan KAHVECİ (İstanbul) 21.12.1987-30.03.1989

Saffet SERT (Konya) 30.03.1989-09.11.1989

Devlet Bakanı

Mehmet YAZAR (Kayseri)

Devlet Bakanı

Cemil ÇİÇEK (Yozgat)

Devlet Bakanı

Nihat KİTAPÇI (Erzurum) 21.12.1987-09.11.1989

Devlet Bakanı

Ercüment KONUKMAN (İstanbul) 30.03.1989-09.11.1989

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Devlet Bakanı

İlhan AŞKIN (Bursa) 30.03.1989-09.11.1989

Adalet Bakanı

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane) 21.12.1987-26.06.1988

Mehmet TOPAÇ (Uşak) 26.06.1988-30.03.1989

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane) 30.03.1989-09.11.1989

Milli Savunma Bakanı

Ercan VURALHAN (Ankara) 21.12.1987-30.03.1989

İ. Safa GİRAY (İstanbul) 30.03.1989-09.11.1989

İçişleri Bakanı

Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 21.12.1987-30.03.1989

Abdülkadir AKSU (Diyarbakır) 30.03.1989-09.11.1989

Dışişleri Bakanı

A. Mesut YILMAZ (Rize)

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. Kurtcebe ALPTEMOÇİN (Bursa) 21.12.1987-30.03.1989

Ekrem PAKDEMİRLİ 30.03.1989-09.11.1989

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

Hasan Celal GÜZEL (Gaziantep) 21.12.1987-30.03.1989

Avni AKYOL (İstanbul) 30.03.1989-09.11.1989

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. Safa GİRAY (İstanbul) 21.12.1987-30.03.1989

Cengiz ALTINKAYA (Aydın) 30.03.1989-09.11.1989

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Bülent AKARCAI (İstanbul) 21.12.1987-26.06.1988

Nihat KİTAPÇI (Erzurum) 06.07.1988-30.03.1989

Halil ŞIVGIN (Ankara) 30.03.1989-09.11.1989

Ulaştırma Bakanı

Ekrem PAKDEMİRLİ (Manisa) 21.12.1987-30.03.1989

Cengiz TUNCER (Antalya) 30.03.1989-09.11.1989

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

Hüsnü DOĞAN (İzmir) 21.12.1987-30.03.1989

Lütfullah KAYALAR (Yozgat) 30.03.1989-09.11.1989

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İmren AYKUT (İstanbul)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Şükrü YÜRÜR (Ordu)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Fahrettin KURT (Trabzon)

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Tınaz TİTİZ (Zonguldak) 21.12.1987-17.03.1989

Turizm Bakanı

M. Tınaz TİTİZ (Zonguldak) 17.03.1989-30.03.1989

İlhan AKÜZÜM (Kars) 30.03.1989-09.11.1989

Kültür Bakanı

Namık Kemal ZEYBEK (İstanbul) 30.03.1989-09.11.1989

Genel seçimler sonrasında Cumhurbaşkanı Kenan Evren, hükûmeti kurma görevini İstanbul Milletvekili Turgut Özal'a verdi. Başbakan Özal'ın 9.11.1989'da Cumhurbaşkanı seçilmesiyle hükûmet sona erdi.

47. T.C. HÜKÛMETİ

Akbulut Hükûmeti Bakanlar Kurulu

09.11.1989-23.06.1991

Başbakan

Yıldırım AKBULUT (Erzincan)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ali BOZER (İçel) 09.11.1989-21.02.1990

Devlet Bakanı

Kamran İNAN (Bitlis)

Devlet Bakanı

Güneş TANER (İstanbul)

Devlet Bakanı

Cemil ÇİÇEK (Yozgat)

Devlet Bakanı

Işın ÇELEBİ (İzmir)

Devlet Bakanı

Mehmet YAZAR (Kayseri) 09.11.1989-01.03.1991

Devlet Bakanı

Mehmet KEÇECİLER (Konya)

Devlet Bakanı

Hüsnü DOĞAN (İzmir) 09.11.1989-28.10.1990

Devlet Bakanı

M. Vehbi DİNÇERLER (Hatay)

Devlet Bakanı

Mustafa TAŞAR (Ankara)

Devlet Bakanı

Kemal AKKAYA (Samsun)

Devlet Bakanı

Hüsametdin ÖRÜÇ (Bursa)

Devlet Bakanı

İbrahim ÖZDEMİR (İstanbul)

Devlet Bakanı

İsmet ÖZARSLAN (Amasya)

Devlet Bakanı

Ercüment KONUKMAN (İstanbul)

Adalet Bakanı

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Milli Savunma Bakanı

İsmail Safa GİRAY (İstanbul) 09.11.1989-19.10.1990

Hüsnü DOĞAN (İzmir) 28.10.1990-22.02.1991

Mehmet YAZAR (Kayseri) 01.03.1991-23.06.1991

İçişleri Bakanı

Abdülkadir AKSU (Diyarbakır)

Dışişleri Bakanı

A. Mesut YILMAZ (Rize) 09.11.1989-21.02.1990

Ali BOZER (İçel) 21.02.1990-12.10.1990

A. Kurtcebe ALPTEMOÇİN (Bursa) 12.10.1990-23.06.1991

Milli Eğitim Bakanı

Avni AKYOL (İstanbul)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Cengiz ALTINKAYA (Aydın)

Sağlık Bakanı

Halil ŞIVGIN (Ankara)

Maliye ve Gümrük Bakanı

Ekrem PAKDEMİRLİ (Manisa) 09.11.1989-29.03.1990

Adnan KAHVECİ (İstanbul) 29.03.1990-23.06.1991

Ulaştırma Bakanı

Cengiz TUNCER (Antalya)

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

Lütfullah KAYALAR (Yozgat)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İmren AYKUT (İstanbul)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Şükrü YÜRÜR (Ordu)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Fahrettin KURT (Trabzon) 09.11.1989-30.04.1991

Togay GEMALMAZ (Erzurum) 30.04.1991-23.06.1991

Kültür Bakanı

Namık Kemal ZEYBEK (İstanbul)

Turizm Bakanı

İlhan AKÜZÜM (Kars)

Başbakan Turgut Özal Cumhurbaşkanı seçilince, Başbakanlık görevinden ayrıldı. Cumhurbaşkanı Özal, hükûmeti kurma görevini Erzincan Milletvekili Yıldırım Akbulut'a verdi. 15.06.1991'de yapılan Anavatan Partisi Olağan Büyük Kongresinde Mesut Yılmaz'ın Anavatan Partisi Genel Başkanı seçilmesiyle, Başbakan Akbulut'un görevi sona erdi.

48. T.C. HÜKÛMETİ

I. Yılmaz Hükûmeti Bakanlar Kurulu

23.06.1991-20.11.1991

Başbakan

A. Mesut YILMAZ (Rize)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ekrem PAKDEMİRLİ (Manisa)

Devlet Bakanı

Fahrettin KURT (Trabzon)

Devlet Bakanı

Mustafa TAŞAR (Ankara)

Devlet Bakanı

İmren AYKUT (İstanbul)

Devlet Bakanı

M. Vehbi DİNÇERLER (Hatay)

Devlet Bakanı

Kamran İNAN (Bitlis)

Devlet Bakanı

İlhan AKÜZÜM (Kars)

Devlet Bakanı

Cengiz TUNCER (Antalya)

Devlet Bakanı

Sabahattin ARAS (Erzurum)

Devlet Bakanı

Ersin KOÇAK (Adana)

Devlet Bakanı

Mehmet ÇEVİK (Ankara)

Devlet Bakanı

E. Cenap GÜLPINAR (Şanlıurfa)

Devlet Bakanı

Birsel SÖNMEZ (Niğde)

Devlet Bakanı

Ali Talip ÖZDEMİR (Konya) 23.06.1991-22.08.1991

Ahmet Akgün ALBAYRAK (Adana) 25.08.1991-20.11.1991

Adalet Bakanı

Şakir ŞEKER (Sivas) 23.06.1991-29.08.1991

Suat BİLGE (TBMM dışından) 29.08.1991-20.11.1991

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Milli Savunma Bakanı

Hüseyin Barlas DOĞU (Ankara)

İçişleri Bakanı

Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 23.06.1991-25.08.1991

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU (TBMM dışından) 29.08.1991-20.11.1991

Dışişleri Bakanı

İ. Safa GİRAY (İstanbul)

Maliye ve Gümrük Bakanı

Adnan KAHVECİ (İstanbul)

Milli Eğitim Bakanı

Avni AKYOL (İstanbul)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Hüsamettin ÖRÜÇ (Bursa)

Sağlık Bakanı

Yaşar ERYILMAZ (Ağrı)

Ulaştırma Bakanı

İbrahim ÖZDEMİR (İstanbul) 23.06.1991-29.08.1991

Sabahattin YALINPALA (TBMM dışından) 29.08.1991-20.11.1991

Tarım Orman ve Köyîşleri Bakanı

İlker TUNCAY (Çankırı) 23.06.1991-11.08.1991

Tarım ve Köyîşleri Bakanı

İlker TUNCAY (Çankırı) 11.08.1991-20.11.1991

Orman Bakanı

Mustafa KALEMLİ (Kütahya) 25.08.1991-20.11.1991

Çevre Bakanı

Ali Talip ÖZDEMİR (Konya) 22.08.1991-20.11.1991

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Metin EMİROĞLU (Malatya)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Rüştü Kâzım YÜCELEN (İçel)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Muzaffer ARICI (Denizli)

Kültür Bakanı

Gökhan MARAŞ (Kırşehir)

Turizm Bakanı

Bülent AKARCALI (İstanbul)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından Rize Milletvekili Mesut Yılmaz'a verildi. 1991 erken genel seçimleri nedeniyle hükûmet sona erdi.

49. T.C. HÜKÛMETİ

VII. Demirel Hükûmeti Bakanlar Kurulu

20.11.1991-25.06.1993

Başbakan

Süleyman DEMİREL (Isparta, DYP) 20.11.1991-16.05.1993

Erdal İNÖNÜ (İzmir) Vekâleten 16.05.1993-25.06.1993

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Erdal İNÖNÜ (İzmir, SHP)

Devlet Bakanı

Cavit ÇAĞLAR (Bursa, DYP)

Devlet Bakanı

Tansu ÇİLLER (İstanbul, DYP) 20.11.1991-09.06.1993

Devlet Bakanı

Ekrem CEYHUN (Balıkesir, DYP)

Devlet Bakanı

İbrahim TEZ (Ankara, SHP)

Devlet Bakanı

Akın GÖNEN (Manisa, DYP)

Devlet Bakanı

Güler İLERİ (Tokat, SHP) 20.11.1991-22.02.1992

Türkan AKYOL (TBMM dışından, SHP) 04.03.1992-25.06.1993

Devlet Bakanı

Gökberk ERGENEKON (Antalya, DYP)

Devlet Bakanı

Orhan KİLERCİOĞLU (Ankara, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet KAHRAMAN (Diyarbakır, SHP)

Devlet Bakanı

Ömer BARUTÇU (Zonguldak, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet Ali YILMAZ (Trabzon, DYP)

Devlet Bakanı

Erman ŞAHİN (Muğla, SHP)

Devlet Bakanı

Şerif ERCAN (Edirne, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet BATALLI (Gaziantep, DYP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Adalet Bakanı

M. Seyfi OKTAY (Ankara, SHP)

Milli Savunma Bakanı

Nevzat AYAZ (Çankırı, DYP)

İçişleri Bakanı

İsmet SEZGİN (Aydın, DYP)

Dışişleri Bakanı

Hikmet ÇETİN (Gaziantep, SHP)

Maliye ve Gümrük Bakanı

Sümer ORAL (Manisa, DYP)

Milli Eğitim Bakanı

Köksal TOPTAN (Bartın, DYP)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Onur KUMBARACIBAŞI (Hatay, SHP)

Sağlık Bakanı

Yıldırım AKTUNA (İstanbul, DYP)

Ulaştırma Bakanı

Yaşar TOPÇU (Sinop, DYP)

Tarım ve Köyşleri Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Şanlıurfa, DYP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mehmet MOĞULTAY (İstanbul, SHP)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Tahir KÖSE (Amasya, SHP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Ersin FARALYALI (İzmir, DYP)

Kültür Bakanı

D. Fikri SAĞLAR (İçel, SHP)

Turizm Bakanı

Abdülkadir ATEŞ (Gaziantep, SHP)

Orman Bakanı

Vefa TANIR (Konya, DYP)

Çevre Bakanı

B. Doğancan AKYÜREK (İstanbul, DYP)

1991 Erken genel seçimleri sonrası hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından Isparta Milletvekili Süleyman Demirel'e verildi. Demirel, Doğru Yol Partisi ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti'den oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölümünden sonra 16.05.1993'te Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilmesi ile hükûmet istifa etti.

50. T.C. HÜKÜMETİ

I. Çiller Hükûmeti Bakanlar Kurulu

25.06.1993-05.10.1995

Başbakan

Tansu ÇİLLER (İstanbul, DYP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Erdal İNÖNÜ (İzmir, SHP) 25.06.1993-19.09.1993

Murat KARAYALÇIN (TBMM dışından, SHP) 19.09.1993-12.12.1994

Hikmet ÇETİN (Gaziantep, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Devlet Bakanı

Bahattin ALAGÖZ (Gaziantep, SHP) 26.12.1994-27.03.1995

Devlet Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Şanlıurfa, DYP)

Devlet Bakanı

Yıldırım AKTUNA (İstanbul, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet GÖLHAN (Sakarya, DYP) 25.06.1993-24.10.1993

Mehmet GAZİOĞLU (Bursa, DYP) 24.10.1993-28.11.1993

Ali Şevki EREK (Tokat, DYP) 28.11.1993-30.05.1995

Devlet Bakanı

İbrahim TEZ (Ankara, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

D. Fikri SAĞLAR (İçel, SHP) 27.07.1994-04.10.1994

Mehmet GÜLCEGÜN (Mardin, SHP) 04.10.1994-27.03.1995

Onur KUMBARACIBAŞI (Hatay, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Devlet Bakanı

Bekir Sami DAÇE (Adana, DYP)

Devlet Bakanı

Türkan AKYOL (TBMM Dışından, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

Önay ALPAGO (TBMM Dışından, SHP) 27.07.1994-27.03.1995

Aysel BAYKAL (TBMM Dışından, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Devlet Bakanı

Güneş MÜFTÜOĞLU (Zonguldak, DYP) 25.06.1993-28.11.1993

Nurhan TEKİNEL (Kastamonu, DYP) 28.11.1993-14.08.1994

Ayvaz GÖKDEMİR (Gaziantep, DYP) 14.08.1994-05.10.1995

Devlet Bakanı

Nafiz KURT (Samsun, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet KAHRAMAN (Diyarbakır, SHP) 25.06.1993-25.06.1994

Azimet KÖYLÜOĞLU (Sivas, SHP) 27.07.1994-27.03.1995

Algan HACALOĞLU (İstanbul, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Devlet Bakanı

Cemil ERHAN (Ağrı, DYP) 25.06.1993-07.02.1994

Abdullah Aykon DOĞAN (Isparta, DYP) 07.02.1994-05.10.1995

Devlet Bakanı

Mustafa ÇİLOĞLU (Burdur, DYP) 25.06.1993-28.11.1993

Abdülbaki ATAÇ (Balıkesir, DYP) 28.11.1993-05.10.1995

Devlet Bakanı

Erman ŞAHİN (Muğla, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

Salih SÜMER (Diyarbakır, SHP) 27.07.1994-27.03.1995

Ziya HALİS (Sivas, CHP) 27.03.1995-18.06.1995

Devlet Bakanı

Ahmet ŞANAL (Adana, DYP) 25.06.1993-28.11.1993

Mehmet Ali YILMAZ (Trabzon, DYP) 28.11.1993-15.07.1994

Esat KIRATLIOĞLU (Nevşehir, DYP) 14.08.1994-05.10.1995

Devlet Bakanı

Şükrü ERDEM (Bursa, DYP)

Adalet Bakanı

Mehmet Seyfi OKTAY (Ankara, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

Mehmet MOĞULTAY (İstanbul, SHP) 27.07.1994-05.10.1995

Milli Savunma Bakanı

Nevzat AYAZ (Çankırı, DYP) 25.06.1993-24.10.1993

Mehmet GÖLHAN (Sakarya, DYP) 24.10.1993-05.10.1995

İçişleri Bakanı

Mehmet GAZİOĞLU (Bursa, DYP) 25.06.1993-24.10.1993

Nahit MENTEŞE (Aydın, DYP) 24.10.1993-05.10.1995

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Dışışleri Bakanı

Hikmet ÇETİN (Gaziantep, SHP) 25.06.1993-27.07.1994
Mümtaz SOYSAL (Ankara, SHP) 27.07.1994-28.11.1994
Murat KARAYALÇIN (TBMM Dışından, SHP) 12.12.1994-27.03.1995
Erdal İNÖNÜ (İzmir, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Maliye ve Gümrük Bakanı

İsmet ATTİLA (Afyon, DYP)

Milli Eğitim Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın, DYP) 25.06.1993-24.10.1993
Nevzat AYAZ (Çankırı, DYP) 24.10.1993-05.10.1995

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Onur KUMBARACIBAŞI (Hatay, SHP) 25.06.1993-27.07.1994
Mustafa YILMAZ (Gaziantep, SHP) 27.07.1994-27.09.1994
Halil ÇULHAOĞLU (İzmir, SHP) 04.10.1994-27.03.1995
Erman ŞAHİN (Muğla, CHP) 27.03.1995-15.07.1995
Halil ÇULHAOĞLU (İzmir, CHP) 15.07.1995-05.10.1995

Sağlık Bakanı

Rıfat SERDAROĞLU (İzmir, DYP) 25.06.1993-28.11.1993
Kâzım DİNÇ (Kocaeli, DYP) 28.11.1993-14.08.1994
Doğan BARAN (Niğde, DYP) 14.08.1994-05.10.1995

Ulaştırma Bakanı

Mehmet KÖSTEPEN (İzmir, DYP) 25.06.1993-15.05.1995
Ali Şevki EREK (Tokat, DYP) 29.05.1995-05.10.1995

Tarım ve Köyışleri Bakanı

Refaidin ŞAHİN (Ordu, DYP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mehmet MOĞULTAY (İstanbul, SHP) 25.06.1993-27.07.1994
Nihad MATKAP (Hatay, SHP) 27.07.1994-27.03.1995
Aydın Güven GÜRKAN (İçel, CHP) 27.03.1995-04.06.1995
Ziya HALİS (Sivas, CHP) 18.06.1995-05.10.1995

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Tahir KÖSE (Amasya, SHP) 25.06.1993-27.07.1994
Mehmet DÖNEN (Hatay, SHP) 27.07.1994-27.03.1995
Hasan AKYOL (Bartın, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Veysel ATASOY (Antalya, DYP)

Kültür Bakanı

D. Fikri SAĞLAR (İçel, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

Timurçin SAVAŞ (Adana, SHP) 27.07.1994-27.03.1995

M. Ercan KARAKAŞ (İstanbul, CHP) 27.03.1995-23.06.1995

İsmail CEM (İstanbul, CHP) 07.07.1995-05.10.1995

Turizm Bakanı

Abdülkadir ATEŞ (Gaziantep, SHP) 25.06.1993-27.07.1994

Halil ÇULHAOĞLU (İzmir, SHP) 27.07.1994-04.10.1994

Şahin ULUSOY (Tokat, SHP) 04.10.1994-27.03.1995

İrfan GÜRPINAR (Kırklareli, CHP) 27.03.1995-05.10.1995

Orman Bakanı

Hasan EKİNCİ (Artvin, DYP)

Çevre Bakanı

Rıza AKÇALI (Manisa, DYP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından İstanbul milletvekili Tansu Çiller'e verildi. Çiller, Doğru Yol Partisi ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti'den oluşan bir koalisyon hükûmeti kurdu. Ortaklığı, Erdal İnönü'nün Başbakan Yardımcılığı ile başladı. SHP'nin 4. Olağan Kurultayı'nda Murat Karayalçın SHP Genel Başkanı seçilince, Erdal İnönü hükûmetten istifa etti. 12.09.1993 tarihinde DYP - SHP ortaklığı Murat Karayalçın'ın Başbakan Yardımcılığı ile devam etti. 18.02.1995'te yapılan 9. Olağanüstü SHP Kurultayı'nda SHP, CHP ye katıldı. CHP Genel Başkanlığına Hikmet Çetin seçildi. Murat Karayalçın hükûmetteki görevinden istifa etti. DYP - CHP koalisyonu Hikmet Çetin'in Başbakan Yardımcılığı ile devam etti. 09.09.1995 tarihinde yapılan CHP'nin 27. Olağan Kurultayı'nda ise Genel Başkanlığa Deniz Baykal seçildi. Başbakan Tansu Çiller, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ile anlaşamayınca 20.09.1995'te istifa etti.

51. T.C. HÜKÛMETİ

II. Çiller Hükûmeti Bakanlar Kurulu

05.10.1995-30.10.1995

Başbakan

Tansu ÇİLLER (İstanbul)

Devlet Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Şanlıurfa)

Devlet Bakanı

Cavit ÇAĞLAR (Bursa)

Devlet Bakanı

Münif İSLAMOĞLU (Kastamonu)

Devlet Bakanı

A. Aykon DOĞAN (Isparta)

Devlet Bakanı

Esat KIRATLIOĞLU (Nevşehir)

Devlet Bakanı

Refaiddin ŞAHİN (Ordu)

Devlet Bakanı

Ayvaz GÖKDEMİR (Gaziantep)

Devlet Bakanı

Ömer BARUTÇU (Zonguldak)

Devlet Bakanı

Mehmet BATALLI (Gaziantep)

Devlet Bakanı

Baki TUĞ (Ankara)

Devlet Bakanı

Işıl Say SAYGIN (İzmir)

Devlet Bakanı

M. Salim ENSARİOĞLU (Diyarbakır)

Adalet Bakanı

Bekir Sami DAÇE (Adana)

Milli Savunma Bakanı

Vefa TANIR (Konya)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

İçişleri Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın)

Dışişleri Bakanı

Ali Coşkun KIRCA (İstanbul)

Maliye Bakanı

İsmet ATTİLA (Afyon)

Milli Eğitim Bakanı

Turhan TAYAN (Bursa)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Tunç BİLGET (Aydın)

Sağlık Bakanı

Doğan BARAN (Niğde)

Ulaştırma Bakanı

Ali Şevki EREK (Tokat)

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Nafiz KURT (Samsun)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mustafa Ateş AMİKLİOĞLU (Çorum)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Abdülbaki ATAÇ (Balıkesir)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Şinasi ALTINER (Zonguldak)

Kültür Bakanı

Köksal TOPTAN (Bartın)

Turizm Bakanı

Bilal GÜNGÖR (Ankara)

Orman Bakanı

Hasan EKİNCİ (Artvin)

Çevre Bakanı

Hamdi ÜÇPINARLAR (Çanakkale)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından İstanbul Milletvekili Tansu Çiller'e verildi. Tansu Çiller azınlık hükûmeti kurdu, ancak hükûmet güvenoyu alamadı.

52. T.C. HÜKÛMETİ

III. Çiller Hükûmeti Bakanlar Kurulu

30.10.1995-06.03.1996

Başbakan

Tansu ÇİLLER (İstanbul, DYP)

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Deniz BAYKAL (Antalya, CHP)

Devlet Bakanı

Necmettin CEVHERİ (Şanlıurfa, DYP)

Devlet Bakanı

Cavit ÇAĞLAR (Bursa, DYP)

Devlet Bakanı

Abdülkadir ATEŞ (Gaziantep, CHP)

Devlet Bakanı

A. Aykon DOĞAN (Isparta, DYP)

Devlet Bakanı

Ali DİNÇER (Ankara, CHP)

Devlet Bakanı

Ayvaz GÖKDEMİR (Gaziantep, DYP)

Devlet Bakanı

Münif İSLAMOĞLU (Kastamonu, DYP)

Devlet Bakanı

Adnan EKMEN (Batman, CHP)

Devlet Bakanı

Ali Coşkun KIRCA (İstanbul, DYP) 30.10.1995-06.12.1995

Devlet Bakanı

Ömer BARUTÇU (Zonguldak, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet SEVİGEN (İstanbul, CHP)

Devlet Bakanı

Işıl Saygın SAYGIN (İzmir, DYP) 30.10.1995-23.02.1996

Devlet Bakanı

Mehmet ALP (Kars, CHP)

Devlet Bakanı

M. Salim ENSARİOĞLU (Diyarbakır, DYP)

Devlet Bakanı

Bekir Sami DAÇE (Adana, DYP) 31.10.1995-01.12.1995

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Adalet Bakanı

Bekir Sami DAÇE (Adana, DYP) 30.10.1995-31.10.1995
Firuz ÇİLİNGİROĞLU (TBMM dışından) 31.10.1995-06.03.1996

Milli Savunma Bakanı

Vefa TANIR (Konya, DYP)

İçişleri Bakanı

Nahit MENTEŞE (Aydın, DYP) 30.10.1995-31.10.1995
Teoman ÜNÜSAN (TBMM dışından) 31.10.1995-06.03.1996

Maliye Bakanı

İsmet ATTİLA (Afyon, DYP)

Milli Eğitim Bakanı

Turhan TAYAN (Bursa, DYP)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Adnan KESKİN (Denizli, CHP)

Sağlık Bakanı

Doğan BARAN (Niğde, DYP)

Ulaştırma Bakanı

Ali Şevki EREK (Tokat, DYP) 30.10.1995-31.10.1995
Oğuz TEZMEN (TBMM dışından) 31.10.1995-06.03.1996

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Nafiz KURT (Samsun, DYP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Mustafa KUL (Erzincan, CHP)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Fuat ÇAY (Hatay, CHP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Şinasi ALTINER (Zonguldak, DYP)

Kültür Bakanı

D. Fikri SAĞLAR (İçel, CHP)

Turizm Bakanı

İrfan GÜRPINAR (Kırklareli, CHP)

Orman Bakanı

Hasan EKİNCİ (Artvin, DYP)

Çevre Bakanı

Hamdi ÜÇPINARLAR (Çanakkale, DYP) 30.10.1995-09.02.1996
Işıl Saygın (İzmir, DYP) 23.02.1996-06.03.1996

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından İstanbul Milletvekili Tansu Çiller'e verildi. Tansu Çiller, Doğru Yol Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi ile bir koalisyon hükûmeti kurdu.1995 genel seçimleri nedeniyle hükûmet sona erdi.

53. T.C. HÜKÛMETİ

II. Yılmaz Hükûmeti Bakanlar Kurulu

06.03.1996-28.06.1996

Başbakan

A. Mesut YILMAZ (Rize, ANAP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Nahit MENTEŞE (Aydın, DYP)

Devlet Bakanı

Rüştü SARACOĞLU (İzmir, ANAP)

Devlet Bakanı

Ayfer YILMAZ (İçel, DYP)

Devlet Bakanı

Abdülkadir AKSU (Diyarbakır, ANAP)

Devlet Bakanı

Ufuk SÖYLEMEZ (İzmir, DYP)

Devlet Bakanı

Eyüp AŞIK (Trabzon, ANAP)

Devlet Bakanı

Yaman TÖRÜNER (Afyon, DYP)

Devlet Bakanı

İmren AYKUT (Adana, ANAP)

Devlet Bakanı

Ayvaz GÖKDEMİR (Kayseri, DYP) 06.03.1996-28.05.1996

Devlet Bakanı

Cemil ÇİÇEK (Ankara, ANAP)

Devlet Bakanı

İ. Yaşar DEDELEK (Eskişehir, DYP)

Devlet Bakanı

Ali Talip ÖZDEMİR (İstanbul, ANAP)

Devlet Bakanı

Ünal ERKAN (Ankara, DYP) 06.03.1996-25.05.1996

Devlet Bakanı

Ersin TARANOĞLU (Sakarya, ANAP)

Devlet Bakanı

Halit DAĞLI (Adana, DYP)

Adalet Bakanı

Mehmet AĞAR (Elazığ, DYP)

Milli Savunma Bakanı

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane, ANAP)

İçişleri Bakanı

Ülkü GÜNEY (Bayburt, ANAP)

Dışişleri Bakanı

Emre GÖNENSAY (Antalya, DYP)

Maliye Bakanı

Lütfullah KAYALAR (Yozgat, ANAP)

Milli Eğitim Bakanı

Turhan TAYAN (Bursa, DYP)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Mehmet KEÇECİLER (Konya, ANAP)

Sağlık Bakanı

Yıldırım AKTUNA (İstanbul, DYP)

Ulaştırma Bakanı

Ömer BARUTÇU (Zonguldak, DYP)

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

İsmet ATTİLA (Afyon, DYP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Emin KUL (İstanbul, ANAP)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Yalım EREZ (Muğla, DYP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Hüsnü DOĞAN (İstanbul, ANAP)

Kültür Bakanı

Agah Oktay GÜNER (Ankara, ANAP)

Turizm Bakanı

Işıl Saygın (İzmir, DYP)

Orman Bakanı

Nevzat ERCAN (Sakarya, DYP)

Çevre Bakanı

Mustafa TAŞAR (Gaziantep, ANAP)

Hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Rize Milletvekili Mesut Yılmaz'a verildi. Yılmaz, Anavatan Partisi-Doğru Yol Partisi ortaklığı ve Demokratik Sol Parti desteği ile azınlık koalisyon hükûmeti kurdu. Refah Partisi, güvenoylamasının Anayasanın 96. maddesine göre geçersiz olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine başvurdu. Mahkeme 14 Mayıs 1996'da güvenoylamasını, olağanüstü hali ve çekic gücün süresinin uzatılmasına ilişkin TBMM kararını iptal etti, fakat yeni oylamaya gerek olmadığını bildirdi. Refah Partisi, 27.05.1996'da Başbakan Mesut Yılmaz hakkında gensoru önergesi verdi. Yılmaz gensorunun görüşülmesini beklemeden 6 Haziran 1996'da istifa etti.

54. T.C. HÜKÛMETİ

Erbakan Hükûmeti Bakanlar Kurulu

28.06.1996- 30.06.1997

Başbakan

Necmettin ERBAKAN (Konya, RP)

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Tansu ÇİLLER (İstanbul, DYP)

Devlet Bakanı

Fehim ADAK (Mardin, RP)

Devlet Bakanı

Nevzat ERCAN (Sakarya, DYP)

Devlet Bakanı

Abdullah GÜL (Kayseri, RP)

Devlet Bakanı

Işıl Saygın SAYGIN (İzmir, DYP) 28.06.1996-17.05.1997

Devlet Bakanı

Sabri TEKİR (İzmir, RP)

Devlet Bakanı

Nafiz KURT (Samsun, DYP)

Devlet Bakanı

Mehmet ALTINSOY (Aksaray, RP)

Devlet Bakanı

Namık Kemal ZEYBEK (İstanbul, DYP)

Devlet Bakanı

Lütfü ESENGÜN (Erzurum, RP)

Devlet Bakanı

M. Salim ENSARİOĞLU (Diyarbakır, DYP)

Devlet Bakanı

Ahmet Cemil TUNÇ (Elazığ, RP)

Devlet Bakanı

Bekir AKSOY (Çorum, DYP)

Devlet Bakanı

Gürcan DAĞDAŞ (İstanbul, RP)

Devlet Bakanı

Ufuk SÖYLEMEZ (İzmir, DYP)

Devlet Bakanı

Teoman Rıza GÜNERİ (Konya, RP)

Devlet Bakanı

Ayfer YILMAZ (İçel, DYP)

Devlet Bakanı

Sacit GÜNBEY (Diyarbakır, RP)

Devlet Bakanı

Bahattin ŞEKER (Bilecik, DYP)

Devlet Bakanı

Ahmet DEMİRCAN (Samsun, RP)

Adalet Bakanı

Şevket KAZAN (Kocaeli, RP)

Milli Savunma Bakanı

Turhan TAYAN (Bursa, DYP)

İçişleri Bakanı

Mehmet AĞAR (Elazığ, DYP) 28.06.1996-08.11.1996

Meral AKŞENER (İstanbul, DYP) 08.11.1996-30.06.1997

Maliye Bakanı

Abdüllatif ŞENER (Sivas, RP)

Milli Eğitim Bakanı

Mehmet SAĞLAM (K. Maraş, DYP)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Cevat AYHAN (Sakarya, RP)

Sağlık Bakanı

Yıldırım AKTUNA (İstanbul, DYP) 28.06.1996-26.04.1997

İsmail KARAKUYU (Kütahya, DYP) 13.05.1997-30.06.1997

Ulaştırma Bakanı

Ömer BARUTÇU (Zonguldak, DYP)

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Musa DEMİRCİ (Sivas, RP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Necati ÇELİK (Kocaeli, RP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Yalım EREZ (Muğla, DYP) 28.06.1996-26.04.1997

Ali Rıza GÖNÜL (Aydın, DYP) 13.05.1997-30.06.1997

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Recai KUTAN (Malatya, RP)

Kültür Bakanı

İsmail KAHRAMAN (İstanbul, RP)

Turizm Bakanı

Bahattin YÜCEL (İstanbul, DYP) 28.06.1996-13.06.1997

Orman Bakanı

Halit DAĞLI (Adana, DYP)

Çevre Bakanı

Ziyattin TOKAR (Ağrı, RP)

Mesut Yılmaz'ın istifasının ardından hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Demirel tarafından Konya Milletvekili Necmettin Erbakan'a verildi. Erbakan, Refah Partisi-Doğru Yol Partisi koalisyon hükûmetini kurdu. 18.06.1997 tarihinde Erbakan koalisyon protokölü çerçevesinde görevi Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Tansu Çiller'e devretmek üzere istifasını Cumhurbaşkanı'na verdi. Ancak Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, hükûmeti kurmakla Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesul Yılmaz'ı görevlendirdi.

55. T.C. HÜKÛMETİ

III. Yılmaz Hükûmeti Bakanlar Kurulu

30.06.1997-11.01.1999

Başbakan

A. Mesut YILMAZ (Rize, ANAP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Bülent ECEVİT (İstanbul, DSP)

Milli Savunma Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

İsmet SEZGİN (Aydın, DTP)

Devlet Bakanı

Güneş TANER (İstanbul, ANAP)

Devlet Bakanı

H. Hüsamettin ÖZKAN (İstanbul, DSP)

Devlet Bakanı

Yücel SEÇKİNER (Ankara, ANAP)

Devlet Bakanı

Işıl Saygın (İzmir, ANAP)

Devlet Bakanı

Hikmet Sami TÜRK (Trabzon, DSP)

Devlet Bakanı

Salih YILDIRIM (Şırnak, ANAP)

Devlet Bakanı

Rifat SERDAROĞLU (İzmir, DTP)

Devlet Bakanı

Metin GÜRDERE (Tokat, ANAP)

Devlet Bakanı

Şükrü Sina GÜREL (İzmir, DSP)

Devlet Bakanı

Ahat ANDİCAN (İstanbul, ANAP)

Devlet Bakanı

Işın ÇELEBİ (İzmir, ANAP)

Devlet Bakanı

Mustafa YILMAZ (Gaziantep, DSP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Devlet Bakanı

Refaidin ŞAHİN (Ordu, DTP) 30.06.1997-22.09.1998 İstifa

Yıldırım AKTUNA (İstanbul, DTP) 05.10.1998-11.01.1999

Devlet Bakanı

Burhan KARA (Giresun, ANAP)

Devlet Bakanı

Cavit KAVAK (İstanbul, ANAP)

Devlet Bakanı

Eyüp AŞIK (Trabzon, ANAP) 30.06.1997-01.10.1998 İstifa

Devlet Bakanı

Rüştü Kâzım YÜCELEN (İçel, ANAP)

Devlet Bakanı

Hasan GEMİCİ (Zonguldak, DSP)

Devlet Bakanı

Mehmet BATALLI (Gaziantep, DTP)

Adalet Bakanı

M. Oltan SUNGURLU (Gümüşhane, ANAP) 30.06.1997-04.08.1998

Hasan DENİZKURDU (İzmir, Bağımsız) 04.08.1998--11.01.1999

İçişleri Bakanı

Murat BAŞESGİOĞLU (Kastamonu, ANAP) 30.06.1997-04.08.1998

Kutlu AKTAŞ (İstanbul Valisi) 04.08.1998-11.01.1999

Dışişleri Bakanı

İsmail CEM (Kayseri, DSP)

Maliye Bakanı

Zekeriya TEMİZEL (İstanbul, DSP)

Milli Eğitim Bakanı

Hikmet ULUĞBAY (Ankara, DSP)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Yaşar TOPÇU (Sinop, ANAP)

Sağlık Bakanı

Halil İbrahim ÖZSOY (Afyon, ANAP)

Ulaştırma Bakanı

Necdet MENZİR (İstanbul, DTP) 30.06.1997-04.08.1998

Ahmet Arif DENİZOLGUN (Antalya, Bağımsız) 04.08.1998-11.01.1999

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Mustafa TAŞAR (Gaziantep, ANAP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Nami ÇAĞAN (İstanbul, DSP)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Yalım EREZ (Muğla, Bağımsız)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Cumhur ERSÜMER (Çanakkale, ANAP)

Kültür Bakanı

İstemihan TALAY (İçel, DSP)

Turizm Bakanı

İbrahim GÜRDAL (Antalya, ANAP)

Orman Bakanı

Ersin TARANOĞLU (Sakarya, ANAP)

Çevre Bakanı

İmren AYKUT (Adana, ANAP)

Başbakan Necmeddin Erbakan'ın 18.06.1997 tarihinde koalisyon protokolü uyarınca görevi Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Tansu Çiller'e devretmek üzere istifa etmesi üzerine Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Hükûmeti kurma görevini 20.06.1997 tarihinde Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili A. Mesut Yılmaz'a verdi. III. Yılmaz Hükûmeti Anavatan Partisi, Demokratik Sol Parti, Demokrat Türkiye Partisi azınlık koalisyonu şeklinde kurulup Cumhuriyet Halk Partisi tarafından dışarıdan desteklenmiştir. TBMM Genel Kurulu'nun 30.07.1998 tarihli 131. birleşiminde 11 ret, 486 kabul oyu ile genel ve yerel seçimlerin 18 Nisan 1999 Pazar günü yapılması kararı verilmesi üzerine Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 114. maddesi uyarınca Adalet Bakanı, İçişleri Bakanı ve Ulaştırma Bakanı istifa etmişlerdir. TBMM Genel Kurulu'nun 25.11.1998 günü yaptığı 24. Birleşiminde Devlet Bakanı Güneş Taner ve Başbakan A. Mesut Yılmaz hakkında verilen gensoru önergelerinin ayrı ayrı görüşülmeleri sırasında Devlet Bakanı Güneş Taner 315 güvensizlik oyu ile, Başbakan A. Mesut Yılmaz başkanlığındaki III. Yılmaz Hükûmeti 314 güvensizlik oyu ile düşürülmüştür.

56. T.C. HÜKÛMETİ

IV. Ecevit Hükûmeti Bakanlar Kurulu

11.01.1999-28.05.1999

Başbakan

Bülent ECEVİT (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

H. Hüsamettin ÖZKAN (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Hikmet ULUĞBAY (Ankara)

Devlet Bakanı

Şükrü Sina GÜREL (İzmir)

Devlet Bakanı

Mustafa YILMAZ (Gaziantep)

Devlet Bakanı

Hasan GEMİCİ (Zonguldak)

Devlet Bakanı

Fikret ÜNLÜ (Karaman)

Devlet Bakanı

Aydın TÜMEN (Ankara)

Adalet Bakanı

Selçuk ÖZTEK (TBMM dışından)

İçişleri Bakanı

Cahit BAYAR (TBMM dışından)

Millî Savunma Bakanı

Hikmet Sami TÜRK (Trabzon)

Dışişleri Bakanı

İsmail CEM (Kayseri)

Maliye Bakanı

Zekeriya TEMİZEL (İstanbul) 11.01.1999-24.02.1999

Nami ÇAĞAN (İstanbul) 24.02.1999-28.05.1999

Millî Eğitim Bakanı

Metin BOSTANCIOĞLU (Sinop)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Ali ILIKSOY (Gaziantep)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık Bakanı

Mustafa Güven KARAHAN (Balıkesir)

Ulaştırma Bakanı

H. Basri AKTAN (TBMM dışından)

Tarım ve Köyşleri Bakanı

Mahmut ERDİR (Eskişehir)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Nami ÇAĞAN (İstanbul) 11.01.1999-24.02.1999

Hakan TARTAN (İzmir) 24.02.1999-28.05.1999

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Metin ŞAHİN (Antalya)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Ziya AKTAŞ (İstanbul)

Kültür Bakanı

İstemihan TALAY (İçel)

Turizm Bakanı

Ahmet TAN (İstanbul)

Orman Bakanı

Arif SEZER (Adana)

Çevre Bakanı

Fevzi AYTEKİN (Tekirdağ)

Mesut Yılmaz başkanlığında kurulan hükûmetin 314 güvensizlik oyu ile düşürülmesi üzerine; Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Hükûmeti kurma görevini Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit'e verdi. Bülent Ecevit azınlık hükûmeti kurdu. Hükûmet, Nisan 1999'da yapılan genel seçimler nedeniyle sona erdi.

57. T.C. HÜKÜMETİ

V. Ecevit Hükûmeti Bakanlar Kurulu

28.05.1999 – 18.11.2002

Başbakan

Bülent ECEVİT (İstanbul, DSP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Devlet BAHÇELİ (Osmaniye, MHP)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Hüsamettin ÖZKAN (İstanbul, DSP) 28.05.1999 – 09.07.2002

Şükrü Sina GÜREL (İzmir, DSP) 09.07.2002 – 12.07.2002

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

A. Mesut YILMAZ (Rize, ANAP) 12.07.2000 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Mehmet KEÇECİLER (Konya, ANAP)

Devlet Bakanı

Hikmet ULUĞBAY (Ankara, DSP) 28.05.1999 – 22.07.1999

Recep ÖNAL (Bursa, DSP) 22.07.1999 – 09.07.2002

Hüseyin Tayfun İÇLİ (Ankara, DSP) 09.07.2002 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Tunca TOSKAY (Antalya, MHP)

Devlet Bakanı

Yüksel YALOVA (Aydın, ANAP) 28.05.1999 – 31.05.2001

Sadettin TANTAN (İstanbul, ANAP) 05.06.2001 – 06.06.2001

Nejat ARSEVEN (Ankara, ANAP) 08.08.2001 – 07.08.2002

Ali DOĞAN (Kahramanmaraş, ANAP) 07.08.2002 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Şükrü Sina GÜREL (İzmir, DSP) 28.05.1999 – 09.07.2002

Zeki SEZER (Ankara, DSP) 09.07.2002 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Sadi SOMUNCUOĞLU (Aksaray, MHP) 28.05.1999 – 08.05.2000

Faruk BAL (Konya, MHP) 22.05.2000 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Rüştü Kâzım YÜCELEN (İçel, ANAP) 28.05.1999 – 05.06.2001

Yılmaz KARAKOYUNLU (İstanbul, ANAP) 05.06.2001 – 18.11.2002

Devlet Bakanı

Mustafa YILMAZ (Gaziantep, DSP) 28.05.1999 – 10.07.2002

Mehmet KOCABATMAZ (Denizli, DSP) 10.07.2002 – 18.11.2002

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Devlet Bakanı

Ramazan MİRZAOĞLU (Kırşehir, MHP)

Devlet Bakanı

Edip Safder GAYDALI (Bitlis, ANAP) 28.05.1999 – 12.09.2002

Mehmet Salih YILDIRIM (Şırnak, ANAP) 12.09.2002 - 18.11.2002

Devlet Bakanı

Hasan GEMİCİ (Zonguldak, DSP) 28.05.1999 – 10.07.2002

Melda BAYER (Ankara, DSP) 10.07.2002 - 18.11.2002

Devlet Bakanı

Şuayip ÜŞENMEZ (Yozgat, MHP)

Devlet Bakanı

Mehmet Ali İRTEMÇELİK (İstanbul, ANAP) 28.05.1999 – 08.05.2000

Devlet Bakanı

Fikret ÜNLÜ (Karaman, DSP) 28.05.1999 – 24.08.2002

Erdoğan TOPRAK (İstanbul, DSP) 24.08.2002 - 18.11.2002

Devlet Bakanı

Abdulhaluk Mehmet ÇAY (Çorum, MHP) 28.05.1999 – 24.12.2001

Reşat DOĞRU (Tokat, MHP) 07.01.2002 - 18.11.2002

Devlet Bakanı

Kemal DERVİŞ (TBMM dışından) 02.03.2001 – 10.08.2002

Masum TÜRKER (İstanbul, DSP) 10.08.2002 - 18.11.2002

Devlet Bakanı

Tayyibe GÜLEK (Adana, DSP) 12.07.2002 - 18.11.2002

Adalet Bakanı

Hikmet Sami TÜRK (Trabzon, DSP) 28.05.1999 – 05.08.2002

Aysel ÇELİKEL (TBMM dışından) 05.08.2002 - 18.11.2002

Milli Savunma Bakanı

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU (Kayseri, MHP)

İçişleri Bakanı

Sadettin TANTAN (İstanbul, ANAP) 28.05.1999 – 05.06.2001

Rüştü Kâzım YÜCELEN (İçel, ANAP) 05.06.2001 – 05.08.2002

Muzaffer ECEMİŞ (TBMM dışından) 05.08.2002 - 18.11.2002

Dışişleri Bakanı

İsmail CEM (Kayseri, DSP) 28.05.1999 – 12.07.2002

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Şükrü Sina GÜREL (İzmir, DSP) 12.07.2002 - 18.11.2002

Maliye Bakanı

Sümer ORAL (İzmir, ANAP)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETLERİ

Milli Eğitim Bakanı

Metin BOSTANCIOĞLU (Sinop, DSP) 28.05.1999 – 10.07.2002

Necdet TEKİN (Kırklareli, DSP) 10.07.2002 - 18.11.2002

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Koray AYDIN (Ankara, MHP) 28.05.1999 – 05.09.2001

Abdulkadir AKCAN (Afyon, MHP) 19.09.2001 - 18.11.2002

Sağlık Bakanı

Osman DURMUŞ (Kırıkkale, MHP)

Ulaştırma Bakanı

Enis ÖKSÜZ (İçel, MHP) 28.05.1999 – 17.07.2001

Oktay VURAL (İzmir, MHP) 30.07.2001 – 05.08.2002

Naci KINACIOĞLU (TBMM dışından) 05.08.2002 - 18.11.2002

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Hüsnü Yusuf GÖKALP (Sivas, MHP)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Yaşar OKUYAN (Yalova, ANAP) 28.05.1999 – 07.08.2002

Nejat ARSEVEN (Ankara, ANAP) 07.08.2002 - 18.11.2002

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ahmet Kenan TANRIKULU (İzmir, MHP)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Cumhur ERSÜMER (Çanakkale, ANAP) 28.05.1999 – 28.06.1999 - 12.07.2000–27.04.2001

Zeki ÇAKAN (Bartın, ANAP) 08.05.2001 - 18.11.2002

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Cumhur ERSÜMER (Çanakkale, ANAP) 28.06.1999- 12.07.2000

Kültür Bakanı

İstemihan TALAY (İçel, DSP) 28.05.1999 – 09.07.2002

Suat ÇAĞLAYAN (İzmir, DSP) 09.07.2002 - 18.11.2002

Turizm Bakanı

Erkan MUMCU (Isparta, ANAP) 28.05.1999 – 08.08.2001

Mustafa TAŞAR (Gaziantep, ANAP) 08.08.2001 - 18.11.2002

Orman Bakanı

Nami ÇAĞAN (İstanbul, DSP)

Çevre Bakanı

Fevzi AYTEKİN (Tekirdağ, DSP)

Genel seçimlerden sonra hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit'e verildi. Ecevit, Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi'nden oluşan koalisyon hükûmetini kurdu. 2002 genel seçimleri nedeniyle hükûmet sona erdi.

58. T.C. HÜKÛMETİ

Gül Hükûmeti Bakanlar Kurulu

18.11.2002 - 14.03.2003

Başbakan

Abdullah GÜL (Kayseri)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Abdüllatif ŞENER (Sivas)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Mehmet Ali ŞAHİN (İstanbul)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Ertuğrul YALÇINBAYIR (Bursa)

Devlet Bakanı

Mehmet AYDIN (İzmir)

Devlet Bakanı

Beşir ATALAY (Ankara)

Devlet Bakanı

Ali BABACAN (Ankara)

Devlet Bakanı

Kürşat TÜZMEN (Gaziantep)

Adalet Bakanı

Cemil ÇİÇEK (Ankara)

Milli Savunma Bakanı

Vecdi GÖNÜL (Kocaeli)

İçişleri Bakanı

Abdülkadir AKSU (İstanbul)

Dışişleri Bakanı

Yaşar YAKIŞ (Düzce)

Maliye Bakanı

Kemal UNAKITAN (İstanbul)

Milli Eğitim Bakanı

Erkan MUMCU (Isparta)

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Zeki ERGEZEN (Bitlis)

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETLERİ

Sağlık Bakanı

Recep AKDAĞ (Erzurum)

Ulaştırma Bakanı

Binali YILDIRIM (İstanbul)

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Sami GÜÇLÜ (Konya)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ali COŞKUN (İstanbul)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Hilmi GÜLER (Ordu)

Kültür Bakanı

Hüseyin ÇELİK (Van)

Turizm Bakanı

Güldal AKŞİT (İstanbul)

Orman Bakanı

Osman PEPE (Kocaeli)

Çevre Bakanı

İmdat SÜTLÜOĞLU (Rize)

Genel seçimlerden sonra hükûmeti kurma görevi Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'e verildi. Gül, hükûmeti kurdu. Yüksek Seçim Kurulu kararı ile 9 Mart 2003 tarihinde yenilenen Siirt seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan Milletvekili seçildi. Abdullah Gül, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında yeni bir hükûmetin kurulması için istifa etti.

59. T.C. HÜKÛMETİ

Erdoğan Hükûmeti Bakanlar Kurulu

14.03.2003 -

Başbakan

Recep Tayyip ERDOĞAN (Siirt)

Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Abdullah GÜL (Kayseri)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Abdüllatif ŞENER (Sivas)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Mehmet ALİ ŞAHİN (İstanbul)

Devlet Bakanı

Beşir ATALAY (Ankara)

Devlet Bakanı

Mehmet AYDIN (İzmir)

Devlet Bakanı

Ali BABACAN (Ankara)

Devlet Bakanı

Güldal AKŞİT (İstanbul)

Devlet Bakanı

Kürşad TÜZMEN (Gaziantep)

Adalet Bakanı

Cemil ÇİÇEK (Ankara)

Milli Savunma Bakanı

Mehmet Vecdi GÖNÜL (Kocaeli)

İçişleri Bakanı

Abdülkadir AKSU (İstanbul)

Maliye Bakanı

Kemal UNAKITAN (İstanbul)

Milli Eğitim Bakanı

Hüseyin ÇELİK (Van)

Bayındırlık ve İskan Bakanı

Zeki ERGEZEN (Bitlis)

Sağlık Bakanı

Recep AKDAĞ (Erzurum)

Ulaştırma Bakanı

Binali YILDIRIM (İstanbul)

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Sami GÜÇLÜ (Konya)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ali COŞKUN (İstanbul)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Mehmet Hilmi GÜLER (Ordu)

Kültür ve Turizm Bakanı

Erkan MUMCU (Isparta)

Çevre ve Orman Bakanı

Osman PEPE (Kocaeli)

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Akgündüz, Ahmet: Osmanlı Kanunnameleri ve Hukukî Tahlilleri. İstanbul, Fey Vakfı, 1990. 1.c.
- Anayasa (son değişikliklerle). Ankara, Başbakanlık Basımevi, 2001.
- Atatürk, Mustafa Kemal: Nutuk. Ankara, Milli Eğitim Basımevi, 1987. 2 c.
- Başbakanlar. www.basbakanlik.gov.tr
- Başbakanlar. www.tbmm.gov.tr
- Başbakanlık Merkez Teşkilâtı (Tarihçe ve Mevzuat) / Proje Yöneticisi: İsmet Binark, Proje Sorumluları: Zeki Dilek, Necati Aktaş, Hazırlayanlar: Rahim Erişti, Ali Osman Çınar, Medayi Şentürk, Uğurhan Demirbaş, Oktay Şimşek v.d., Ankara, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1995. 2 c.
- Başbakanlık Merkez Teşkilâtı Görev Bölümü ve Çalışma Esasları Talimatı. Ankara, Başbakanlık Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı, 1976.
- Başbakanlık Merkez Ünitelerinin Görev Yetki ve Sorumluluk Rehberi. Ankara, Başbakanlık Organizasyon ve Metot Daire Başkanlığı, 1976.
- Başbakanlık Merkez Ünitelerinin Görevleri. Ankara, Başbakanlık Organizasyon ve Metot Dairesi Başkanlığı, 1976.
- Başvekil, Başvekâlet. Türk Ansiklopedisi, 5. c., 390. s.
- Cumhuriyet Döneminde Başbakanlığın Kuruluş ve Teşkilatlanmasının Tarihsel Gelişimi / Hazırlayan: Bilge Ünal. Ankara, Başbakanlık, 1987. (Uzmanlık Tezi)
- Cumhuriyetten Günümüze Başbakanlık. www.basbakanlik.gov.tr
- Demiral, Cafer: Türkiye'nin 42 Hükûmeti (25 Nisan 1920 – 15 Nisan 1973). Ankara, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı, 1973.
- Deny, J.: "Sadrazam". İslâm Ansiklopedisi. İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1966. 10. c.
- Günümüz Türkiye'sinde Kim Kimdir = Who is Who in Turkey 1990-1992. 4. bsk. İstanbul, 1992.
- Günümüz Türkiye'sinde Kim Kimdir = Who's Who in Turkey 2002. 8. bsk. İstanbul, 2002.
- Hükûmetler ve Programları / Hazırlayanlar: Nuran Dağlı, Belma Aktürk. Ankara. TBMM Kütüphane-Dokümantasyon ve Tercüme Müdürlüğü, 1988. 3 c.
- İpşirli, Mehmet: "Babıâli". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı, 1991. 4. c.
- İslâm Ansiklopedisi. İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1978-1988. 13 c.

- Koçi Bey: Koçi Bey Risalesi / Sadeleştiren: Zuhuri Danışman. Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1985.
- Meydan Larousse Büyük Lûgat ve Ansiklopedi İstanbul. Meydan Yayınevi, 1981. 12 c.
- Milliyet Büyük Ansiklopedi. İstanbul, Milliyet Yayınları, 1990. 15 c.
- Mumcu, Ahmet: Divân-ı Humâyûn. 2. bsk. Ankara, Birey ve Toplum Yayınları, 1986.
- Özdemir, Hüseyin: Osmanlı Devletinde Bürokrasi. İstanbul, Okumuşadam Yay., 2001.
- Özer, M. Akif. Türk Kamu Yönetiminde Merkezileşme Olgusu ve Başbakanlık Örgütü. Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi, 5 (1), Temmuz 1999, 129-161. ss.
- Shaw, Stanford J.: Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye. İstanbul, e yayınları, 1983. 2 c.
- T.C. Resmi Gazete
- TBMM Tutanak Dergisi
- Türk Ansiklopedisi. İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1981-1984. 33 c.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Kuruluşundan Günümüze Hükûmetler / Proje Yöneticisi: Özgün Ökmen, Proje Sorumlusu: Nihat Semerci, Projeyi Yürütenler: Mükremin Kocataşkın, Şule Kırcan, Ayşe Erdoğan v.d., Ankara, Başbakanlık Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, 1998.
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1927-1928. [y.y.]: Matbuat Müdüriyyet-i Umumiyyesi, 1928.
- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetleri. Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1978-1980. 2 c.
- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetleri. www.tbmm.gov.tr
- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi. İstanbul, 1988-2003. 27 c.
- Uğur, Ahmet: Osmanlı Siyasetnameleri, [y.y.]. Kültür ve Sanat Yayınları, [t.y.]
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı: Osmanlı Devlet Teşkilâtına Medhal. Ankara, Türk Tarih Kurumu, 1970.
- Uzunçarşılı, İ. Hakkı: Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı. Ankara, 1948.
- www.biyografi.net
- www.kimkimdir.gen.tr
- Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler / Hazırlayan: Mücellidoğlu Ali Çankaya. Ankara, Mars Matbaası, 1969. 8 c.